

СБОРНИКЪ
НѢКОТОРЫХЪ ВАЖНЫХЪ ИЗВѢСТІЙ
И
ОФИЦІАЛЬНЫХЪ ДОКУМЕНТОВЪ
КАСАТЕЛЬНО
ТУРЦІИ, РОССІИ И КРЫМА.

ИЗДАЛЪ
СЪ ПРИЛОЖЕНІЯМИ
В. Д. Смирновъ.

С.-ПЕТЕРБУРГЪ.
1881.

СБОРНИКЪ
НѢКОТОРЫХЪ ВАЖНЫХЪ ИЗВѢСТІЙ
И
ОФИЦІАЛЬНЫХЪ ДОКУМЕНТОВЪ
КАСАТЕЛЬНО
ТУРЦІИ, РОССІИ И КРЫМА.

ИЗДАЛЪ
СЪ ПРИЛОЖЕНІЯМИ
В. Д. Смирновъ.

С.-ПЕТЕРБУРГЪ.
1881.

ПРИЛОЖЕНИЯ.

И.

ПРЕДИСЛОВІЕ.

Предлежащее изданіе, какъ значится въ оглавленіи, есть сборникъ. Другого названія, за неизмѣнимъ собственнаго заглавія, и нельзя было дать турецкой рукописи, по внѣшности представляющей какъ будто одно цѣлое, въдѣйствительности же заключающей въ себѣ самыя разнообразныя вещи. Въ числѣ 124 отдѣльныхъ статей есть историческія повѣствованія, и бытоописательныя, и анекдоты, и цѣлыя международныя трактаты съ дополнительными къ нимъ документами, ноты европейскихъ дипломатовъ Портѣ, донесенія ея собственныхъ пословъ и другихъ агентовъ, статистическія таблицы и пр. При такомъ разнообразіи содержанія сборника ему придаетъ нѣкоторое единство та выдающаяся черта въ немъ, что большинство фактовъ, сообщеній, официальныхъ документовъ относится, за немногими исключениями, къ извѣстной эпохѣ—ко времени первой изъ екатерининскихъ войнъ Россіи съ Турціею; такъ или иначе касается взаимныхъ отношеній Россіи и Турціи по поводу Крымскаго ханства и, в частности, имѣеть въ виду это послѣднее. Правда, есть вещи, какъ и во всѣхъ восточныхъ произведеніяхъ, составляющія чистый балластъ по своей банальности, каково, напр., краткое изложеніе нѣкоторыхъ событій изъ временъ калифовъ, или описаніе церемоніальнаго марша отоманской арміи съ поименованіемъ всѣхъ придворныхъ и воинскихъ чиновъ, участвовавшихъ въ парадѣ, и т. п.; ихъ можно бы было, пожалуй, и все выкинуть, но не хотѣлось дѣлать пробѣловъ въ изданіи, чтобы уже

IV

дать совершенно полное понятие о рукописномъ экземплярѣ сборника.

Начало сборника показываетъ, что составитель его хотѣлъ, создать нѣчто цѣльное, имѣющее предметомъ своимъ Крымское ханство и его отношенія къ Высокой Портѣ. Вотъ почему онъ, какъ и подобаетъ настоящему правовѣрному бытописателю, начавши съ калифовъ и перечня всѣхъ поисламскихъ династій, постепенно перешолъ къ династїи Крымскихъ хановъ и затѣмъ уже началъ на эту нить называть все, что только ему казалось подходящимъ. Только этимъ авторскимъ приѣмомъ составителя, намъ кажется, можно объяснить смыслъ слѣдующихъ его оговорокъ: *بالادن اشبو محله كتابه ضبط و بالای کنارده تحریر* (Сбор. ۸۷: 1—2); *اولندیغی اوزره* (۱۱۴۰: 14); *اولندیغی اوزره* (۱۱۴۲: 5); *بالاده کنارده تحریر و بیان اولنان* (۱۱۴۴: 6); *اولندیغی اوزره* (۱۱۴۴: 6); *ذکر و بیان اولندیغی اوزره* (۱۱۴۴: 15); *وجه مشروح اوزره* (۱۸۱: 3), т. е. «по вышеписанному», «вышеозначенный», «какъ сказано выше», и т. п. Сюда же надо отнести и встрѣчающееся въ сборникѣ зачинательное выраженіе *ازین جانب* (Сбор. ۱۲۰: 6; ۱۲۰: 13; ۱۸۰: 19). Историческое вступленіе, по справкамъ, оказалось цѣликомъ взятымъ изъ другихъ, болѣе раннихъ османскихъ лѣтописцевъ, и такъ какъ оно еще никогда не было напечатано, то мы и приложили къ нему извлеченіе изъ исторической компіляціи *تاریخ ملوک* Хусейна Гезаръ-Фенна. Позднѣе же нашлись данныя, показывающія, что Гезарфеннъ, въ свою очередь, и тоже цѣликомъ, заимствовалъ статью о Крымскомъ ханствѣ отъ лѣтописца XVI вѣка Мустафы Аали-эфенди. Поэтому изъ первоисточника намъ пришлось привести лишь нѣкоторыя сличительныя дополненія, которыя и находятся въ приложенномъ къ изданію отдѣлѣ «Поправокъ». Хотя и Гезаръ-Феннъ, и составитель сборника—оба цитуютъ *نه الاخبار* вышеупомянутаго Аали-эфенди, но полного экземпляра этого сочиненія не имѣлось въ Петербургѣ до прошлаго года, когда привезена изъ Константинополя рукопись болѣе полная сравнительно съ печатнымъ константинопольскимъ изданіемъ труда Аали-эфенди. Мы останавливаемъ вниманіе на этомъ, самомъ по себѣ не очень важномъ, обстоятельствѣ, только пользуясь случаемъ засвидѣтельствовать своимъ опытомъ, что

V

Хусейнъ Гезарфеннъ доселѣ не совсѣмъ заслуженно пользовался авторитетомъ единственнаго источника по другимъ историческимъ вопросамъ, каковъ, напр., вопросъ о династїи Данышмендовъ, затронутый недавно умершимъ оріенталистомъ Мордтманномъ, главнымъ образомъ на Гезарфеннѣ основавшимъ свое изслѣдованіе объ этой династїи. Теперь намъ извѣстно, что о Данышмендахъ Гезаръ-Феннъ говоритъ со словъ того же Аали-эфенди, у котораго онъ взялъ и краткое повѣствованіе о Крымскихъ ханахъ. Любопытно въ данномъ случаѣ то, что въ повѣствованіи о Крымскихъ ханахъ вездѣ цитуются, какъ главный источникъ свѣдѣній о нихъ, трудъ Хафиза - Мохаммеда Ташкенди, полнѣе именуемаго мѣстнаго бытописателя странъ, извѣстныхъ у восточныхъ авторовъ подъ весьма широкимъ именемъ «Дешти Кыпчакъ». Неотысканный доселѣ драгоценный памятникъ, по каталогу, приложенному къ изданному Флюгелемъ библіографическому словарю Хаджи-Кальфы, значится въ бібліотекѣ Кылыдж-Али-паши въ Константинополѣ; но справка, наведенная лѣтомъ 1879 года въ означенной бібліотекѣ, состоящей при мечети и медресѣ, носящихъ имя того же Кылыдж-Али-паши, разочаровала наши надежды: означенной исторїи Ташкенди не оказалось: «Можетъ быть и была она когда-нибудь», сказалъ намъ старикъ - бібліотекаръ, «да, вѣроятно, ее украли! Хорошо еще, коли украли: тогда хоть есть надежда, что когда-нибудь и отыщется этотъ интересный памятникъ. — Покончивъ съ историческимъ обзоромъ событій Крымскаго ханства, составитель сборника сообщаетъ далѣе рядъ описаній государственныхъ учрежденій ханства и бытовыхъ очерковъ населяющихъ его ногайцевъ. Очень можетъ быть, что и эти сообщенія составитель сборника также взялъ изъ какого-нибудь другого письменнаго источника, а, судя по изъясняющимся въ сборникѣ даннымъ, онъ могъ это сдѣлать и по собственнымъ наблюденіямъ. Даныя эти суть упоминанія составителя сборника о себѣ, какъ о лицѣ официальномъ, исполнявшемъ нѣкоторыя порученія во время кампанїи и такимъ образомъ имѣвшемъ случаи сноситься съ Крымскимъ ханствомъ, администрація котораго обыкновенно тѣсно соприкасалась съ дѣлами Порты во время войнъ, въ качествѣ союзнаго вассальнаго го-

VI

сударства. Такихъ упоминаній встрѣчается до девятнадцати, хотя, къ сожалѣнію, подъ общепринятымъ у мусульманскихъ писателей-скромниковъ, нелѣпнымъ псевдонимомъ *بو چاکر پر قصور*, *بو فقیر پر تقصیر*, *بو مقدار* и т. п. Такъ въ 1177=1763—1764 г. онъ резюмируетъ дипломатическую переписку польскаго правительства, искавшаго у Оттоманской Порты помощи противъ вмѣшательства въ польскія дѣла Россіи (Сбор. 94 : 14). Говоря о пожалованіи судтанской печати, знака назначенія верховнымъ везиремъ, Хамза - пашѣ событіи, имѣвшемъ мѣсто въ джемазі'у-ль-эввелъ 1182=въ сент. 1768 г. (*تاریخ عطا*, II : 106), составитель сборника приводитъ подлинныя слова, слышанныя имъ самимъ въ приѣмной залѣ въ Портѣ изъ устъ новаго садри-азама (Сбор. 102 : 13). По этому случаю онъ рассказываетъ о томъ, какъ онъ, служа мюлязиномъ въ департаментѣ счетоводства, написалъ, по приказанію своего начальника, дефтердаря Сарымъ-паши, внушеніе вышеупомянутому Хамза - пашѣ, бывшему тогда еще губернаторомъ Кутайи, и какъ Сарымъ-паша посылалъ гонцовъ воротить эту задорную бумагу, когда его подчиненный Хамза-паша вдругъ сдѣлался его начальникомъ (Сбор. 102 : 15). Сообщивъ подробно о формированіи османскихъ войскъ, съ поименованіемъ всѣхъ мѣстныхъ начальниковъ, которымъ были посланы правительственныя предписанія объ этомъ, составитель сборника прибавляетъ, что объ этой организаціи «къ нему поступали доподлинныя свѣдѣнія»; но что въ действительности наличныя войска, оказалось, состояли не изъ *اولاد فاتحان* «коренныхъ османлы», какъ бы слѣдовало согласно правительственному предписанію, а изъ арнаутскихъ зиммевъ, извѣстныхъ подъ названіями *طوسنه و پیکار*, и это составитель сборника «видѣлъ своими глазами» (Сбор. III : 5, 17). Когда онъ былъ командированъ въ Хотинъ, арнауты потребовали выдачи имъ просроченнаго жалованья, но денегъ не хватило, и онъ «объ этомъ написалъ въ Порту»; арнауты же, до прибытія отвѣта и денегъ, стали переходить на сторону русскихъ (Сб. III : 19). Въ 1182 г. составитель сборника получилъ назначеніе въ Исакчу для производства ремонта этой крѣпости, и когда онъ приступилъ къ землянымъ работамъ для расширенія главнаго фор-

VII

та крѣпости, то имъ откопано было болѣе трехъ тысячъ кантаровъ— около десяти тыс. пудовъ сухарей, которые гнили тамъ съ 1151— 1738—39 года, и никто не зналъ объ ихъ существованіи, не исключая и самого коменданта крѣпости (Сбор. 119: 1—5). Въ томъ же году, только, вѣроятно, раньше вышеописаннаго происшествія, когда составитель сборника былъ еще въ должности мюлязима-счетнаго департамента, онъ пишетъ всеподданнѣйшій докладъ о благополучно произведенной выдачѣ войскамъ жалованья, какъ это всегда водилось въ Портѣ (Сбор. 120: 20 и сл.). А затѣмъ, по случаю открывшейся въ томъ же году кампаніи, онъ взялся было за составленіе сводной вѣдомости военныхъ расходовъ въ предшествующую войну Порты съ Россією 1150—51 гг., въ видѣ извлеченія изъ дефтерей различныхъ вѣдомствъ, для представленія его величеству султану, да это оказалось рѣшительно невозможнымъ: дотого были перепутаны всѣ расходныя книги, и онъ вынужденъ былъ обратиться къ даннымъ еще болѣе раннихъ компаній 1107—1695—96, 1123—1711, 1129—1716 годовъ, и только такимъ образомъ исполнилъ возложенное на него порученіе (Сбор. 121: 13 и сл.). Въ мухарремѣ 1183—май 1769 г. составитель сборника во время первой осады Хотина русскими, находившись въ должности кетходы въ бухгалтеріи Хадымъ-Ибрагимъ-паши, а потомъ, назначенный дефтердаремъ, поспѣшно былъ посланъ въ Хотинъ для составленія отчета о положеніи крѣпости, о количествѣ и продовольствіи войска и объ образѣ дѣйствія везирей (Сбор. 129: 17 и сл.). Какъ очевидецъ, онъ описываетъ подробности различныхъ происшествій во время военныхъ дѣйствій, и между прочимъ приключеніе обозныхъ верблюдовъ; у которыхъ будто бы потекли слезы изъ глазъ отъ радости, когда составитель сборника въ сопровожденіи нѣсколькихъ челоуѣкъ разыскалъ за рѣкою Прутомъ заплутавшихся во время отступленія османской арміи животныхъ (Сбор. 131: 15 и сл.). Въ ребіу-ль-эввелѣ 1183—юль 1769 г. онъ «собственноручно» выдавалъ по одному, по два гуруша жившимъ въ Хотинѣ христіанамъ и іудеямъ, въ уплату за ихъ работы по укрѣпленію старыхъ крѣпостныхъ бастіоновъ и за переноску орудій и боевыхъ снарядовъ (Сбор. 139: 18); а потомъ выдавалъ

VIII

наградныя деньги особенно старательнымъ отборнымъ бомбардирамъ во время второй осады Хотина, по 20 гурушей въ день, при чемъ одинъ ревностный пушкаръ, въ чаяніи получить бакшишъ, разъ хватилъ по своимъ и ранилъ много народу на бастіонѣ Су-капусу, которымъ командовалъ Потоцкій (Сбор. 14^с: 15 и сл.). Затѣмъ, продолжая, какъ очевидецъ, описывать разные эпизоды этой страшной, по его изображенію, осады, говорить, что онъ производилъ допросъ юзъ-башы, явившемуся съ вѣстью о прибытіи скорой помощи осажденнымъ (Сбор. 141: 3). Въ послѣдній разъ составитель сборника упоминаетъ о себѣ въ краткомъ докладѣ о шведскомъ долгѣ Портѣ, написанномъ имъ по высочайшему повелѣнію на основаніи архивныхъ документовъ (Сбор. 14^с: 18). Благодаря послѣднему обстоятельству, вслѣдъ за вышеупомянутымъ докладомъ въ сборникѣ помѣщена дѣлая длинная реляція турецкаго посла, ѣздившаго къ Шведскому двору въ 1445—1732 — 33 году: роясь въ архивныхъ дѣлахъ по сношеніямъ съ Швеціей, составитель нашелъ, должно быть, и эту реляцію и присовокупилъ ее какъ официальный документъ, или же просто какъ любопытный историческій памятникъ.

Такимъ образомъ, хотя имя составителя сборника остается для насъ сокровеннымъ, но достаточно и того, что это былъ человекъ близко стоявшій къ высшей администраціи Порты и имѣвшій доступъ къ ея архивамъ. Мало того: это былъ, видимо, человекъ толковый и дѣловой, такъ какъ на него возлагались экстренныя порученія, вособенности въ такой щекотливой въ Турціи административной отрасли, какъ финансовая. Нѣкоторыя мѣста въ Исторіи Девдета даютъ поводъ предполагать, что и онъ пользовался данными, заключающимися въ сборникѣ, хотя, можетъ быть, и въ иной редакціи. Онъ говоритъ, что государственнымъ людямъ султана Селима III, стремившагося, какъ извѣстно, къ разнымъ реформамъ, позволено было представить доклады о томъ, какія мѣропріятія они считали бы полезными для блага государства. Хотя эти доклады были обращены придворною партією въ неизвѣстную послѣдствій дѣтскую забаву; но тѣмъ не менѣе сборникъ этихъ проектовъ былъ такъ представленъ злополучному султану и хо-

IX

диль по рукамъ среди мыслящихъ и благонамѣренныхъ людей (تاریخ جودت, V: 217—218). Затѣмъ Джевдетъ передаетъ въ извлеченіи содержаніе этихъ докладовъ, называя и имена ихъ авторовъ. Одинъ изъ этихъ докладовъ довольно обстоятельно трактуетъ о финансовыхъ дѣлахъ Порты, частности о расходахъ во время послѣднихъ войнъ съ Россією (Ibidem, 230 — 236). Основательность доклада, опирающагося на статистическія данныя, и тонъ, въ которомъ говорится о предметѣ, даютъ сильный поводъ къ предположенію тождественности автора этого доклада, дефтердаря Шерифа - эфенди, съ авторомъ статей нашего сборника, касающихся того же вопроса. Съ другой стороны тотъ же Джевдетъ, рассказывая о злоупотребленіяхъ состоявшихъ при иностранныхъ посольствахъ и консульствахъ драгомановъ и о вызванныхъ плутовствомъ ихъ правительственныхъ мѣрахъ, говоритъ, что онъ нашолъ это въ маленькой исторіи — تاریخچه — какого-то Кэсби-эфенди (Ibidem, 351). Упомянутое объ этомъ фактѣ, сколько намъ извѣстно, находится лишь у Васыфа - эфенди (Вѣнская рукопись, Hist. Osm. № 203: 258 recto), да въ нашемъ сборникѣ (С). Кроме того, Джевдетъ-паша, весьма свѣдущій человекъ въ исторической литературѣ своего отечества и пользовавшійся даже архивами турецкими, вотъ еще что намъ лично высказывалъ: «Въ прежнее время много было порядочныхъ высокопоставленныхъ лицъ, радѣвшихъ о благѣ государства, которые писали о-приведеніи въ лучшее состояніе дѣлъ управленія Турціи, но иногда, не желая открывать своего имени; пускали въ свѣтъ свои сочиненія анонимными». Слѣдовательно, если составитель нашего сборника не былъ ни дефтердаръ Шерифъ-эфенди, на котораго всего болѣе падаетъ подозрѣніе, на Кэсби-эфенди, то во всякомъ случаѣ тождественность содержанія нѣкоторыхъ статей сборника съ данными, приводимыми Джевдетомъ изъ другихъ источниковъ, придаетъ только авторитетности нашему сборнику. Изъ этого мы вправѣ заключать, что составитель сборника или описываетъ въ немъ факты, какъ очевидецъ ихъ, или же передаетъ свѣдѣнія, заимствованныя имъ изъ архивныхъ документовъ, а то и цѣликомъ беретъ эти документы и помещаетъ ихъ въ своемъ сборникѣ. Что касается до такого грубаго анахронизма,

Х

какъ упоминаніе о побойщѣ турковъ на берегахъ р. Турлы (Днѣстра), отнесенномъ ко временамъ Гази-султана Османъ-хана (Сбор. IV), нога котораго не была на европейскомъ берегу проливовъ, то онъ совершенно случайный и легко устранимый: очевидно, тутъ идетъ рѣчь о султанѣ Османѣ II (1618 — 1622 г.), сражавшемся въ означенномъ мѣстѣ съ поляками (Hammer, Gesch. d. O. R., IV: 529). Вся бѣда въ томъ, что этому султану въ сборникѣ приданъ эпитетъ *Гази*, который принадлежитъ только первому изъ султановъ того же имени и просто сорвался тутъ съ языка у составителя сборника точно такъ же, какъ сорвался у него, въ другомъ мѣстѣ (Сбор. II: 5), эпитетъ *Геррай-ханъ* при имени золотоордынскаго хана Джанбека. Правда, онъ не чуждъ иногда увлеченій, какъ, напр., когда онъ рисуетъ картину плачущихъ отъ радости верблюдовъ, или когда совершенно серьезно трактуетъ о предметахъ чисто суевѣрныхъ, въ родѣ того что дождь былъ наведенъ чарами невѣрныхъ (Сбор. IV: 12); но не надо забывать, что это было въ прошломъ столѣтіи. Относительно дожда и цонывѣ еще среди турковъ весьма крѣпко держится суевѣрное убѣжденіе въ возможности низводить его посредствомъ нѣкоторыхъ религіозно-мистическихъ обрядовъ, а именно съ помощью особеннаго камешка, который, по прочтеніи надъ нимъ молитвы, спускается въ какой-нибудь источникъ, но непременно въ мѣшочкѣ и на веревочкѣ, чтобы его можно было вынуть обратно, когда разверзнутся хляби небесныя: иначе, безъ этой предосторожности, можетъ повториться всемірный потопъ.

Не зная вточности, кто былъ составитель сборника, трудно, конечно, опредѣлить и время самаго составленія: это можно сдѣлать развѣ только приблизительно. Изъ описываемыхъ въ сборникѣ событій самое позднее относится къ 1209—1794—1795 гг. (Сбор. см.: 12). Историкъ Васыфъ-эфенди рассказываетъ объ этомъ же фактѣ, а именно о регламентаціи турецкимъ правительствомъ правъ и круга дѣйствій иностранныхъ посольскихъ и консульскихъ драгомановъ, вслѣдствіе развившихся среди нихъ злоупотребленій своимъ званіемъ, подъ 1200—1785—1786 гг. (Вѣнская рукопись «Прибавленія» къ исторіи Васыфа, Н. О № 203: 258 г.). Но такъ какъ вопросъ этотъ стоялъ

XI

въ связи съ нѣкоторыми правительственными финансовыми операціями, съ которыми составитель сборника обнаруживаетъ близкое знакомство, по своему официальному положенію, то можно скорѣе дать ему предпочтеніе, и не думается, чтобы 1209 годъ явился у него ошибочно. Но если даже и Васыфъ правъ, то все же сборникъ могъ быть, слѣдовательно, составленъ приблизительно въ концѣ прошлаго столѣтія, и именно не ранѣе 1795, или, по крайней мѣрѣ, 1786 года.

Нѣтъ нужды тутъ входить въ слишкомъ подробный перечень всѣхъ статей сборника: любопытные могутъ это видѣть изъ приложеннаго къ нему оглавленія. Достаточно ограничиться указаніемъ лишь на особенно выдающіяся изъ нихъ. Впервыхъ заслуживаютъ вниманія статьи, въ которыхъ изображается внутренній бытъ и устройство Крымскаго ханства и поведеніе Крымскихъ хановъ (Сбор. 111^с — 110, 9А, 111^с — 111^с, 1А¹); во вторыхъ статьи, характеризующія отношенія Крыма къ Россіи и Турціи (Сбор. 111^с, 4^с, VII, А¹, АА, 9^с); третьихъ статьи, дающія весьма обстоятельныя свѣдѣнія о состояніи войскъ, финансовъ и администраціи турецкой во время войны 1769—1774 гг. (Сбор. 110—119, 111^с—111^с, 111^с—111^с, 111^с, 140, 1А4—1А9 и др.); четвертыхъ статьи, касающіяся тогдашнихъ международныхъ отношеній Польши (Сбор. 04, 4^с, 9^с, 19^с, и др.); пятыхъ извлеченія изъ донесеній дипломатическихъ агентовъ и другихъ клеветовъ Порты касательно политическаго состоянія европейскихъ государствъ, въ томъ числѣ и Россіи (Сбор. 4^с, V^с, 111^с, 111^с, 111^с); наконецъ, шестыхъ, цѣлыя международныя трактаты, какъ напр. Бѣлградскій трактатъ Турціи съ Россіею 1739 г. (Сбор. 111^с—111^с), еще доселѣ нигдѣ не изданный, даже въ печатномъ собраніи дипломатическихъ актовъ, предпринятомъ въ послѣднее время самими турками; затѣмъ нѣсколько договоровъ съ другими европейскими государствами, касающихся торговыхъ сношеній и святыхъ мѣстъ въ Іерусалимѣ. Въ ряду этихъ послѣднихъ документовъ особенно заслуживаетъ вниманія оборонительно-наступательный договоръ Пруссіи съ Портою, заключенный между ними въ 1790 году (Сбор. 194). Хотя онъ уже и напечатанъ Джебдетомъ въ его исторіи (IV: 348 и сл.); но это не отнимаетъ значенія находенія

XII

его и въ сборникѣ, потому что есть варианты въ турецкихъ редакціяхъ договора, подобно тому какъ эти варианты оказались и въ текстѣ Бѣлградскаго трактата, при сличеніи его съ кодексомъ, имѣющимся въ Вѣнѣ. Рядомъ съ прусско-турецкимъ договоромъ въ сборникѣ находят-ся и другія статьи, касающіяся дипломатическихъ отношеній Порты и Пруссіи, а это весьма любопытный матеріалъ для изслѣдованія участія послѣдней въ восточномъ вопросѣ.

Вышеизложенное содержаніе сборника, надѣмся, вполне можетъ оправдывать его изданіе. Такая оговорка не имѣла бы смысла, если бы сборникъ, при всѣхъ его внутреннихъ достоинствахъ, не заключалъ въ себѣ крупныхъ недостатковъ со стороны внѣшней формы своей. Изданіе сдѣлано съ копій, принадлежащей Азіатскому Музею Академіи наукъ, значащейся подъ № 590^{aa}, съ такою надписью на заглавномъ листѣ: «Manuscrit turc. — Histoire de Crimée et de Turquie (ni l'auteur ni le titre de l'ouvrage ne sont indiqué). — Copié en 1861 sur un manuscrit de Paris appartenant à M. Schéfer. — St.-Petersbourg». Копія эта написана на бѣлой бумагѣ in 4° крупнымъ почеркомъ нѣски по 15 строчекъ на страницѣ, и сдѣлана, судя по сличенію почерковъ, покойнымъ муллою Фейзъ-Хановымъ, университетскимъ лекторомъ татарскаго языка. Кто знакомъ съ личностью г. Фейзъ-Ханова, какъ человека толковаго, много работавшаго надъ разборкою и перепискою старинныхъ турецкихъ рукописей (напр. для объемистаго собранія крымскихъ ярлыковъ, извѣстнаго подъ именемъ «Матеріаловъ для Исторіи Крымскаго ханства», изданныхъ В. В. Вельяминовымъ-Зерновымъ), писавшаго даже ученые изслѣдованія (укажемъ на его статью «Три надгробныхъ болгарскихъ надписи» въ IV т. Изв. Имп. Археол. Общества) и составившаго недурную татарскую грамматику, тѣмъ не покажется странною довѣрчивость, съ которою мы отнеслись къ сдѣланной имъ копіи сборника. Мы никакъ не рѣшались встрѣченные въ ней пропуски диакритическихъ точекъ, дѣльныхъ словъ и фразъ и многія другія неточности и явные искаженія приписать оплошности, а тѣмъ паче умышленной небрежности копюиста: самое большее, что казалось возможно было допустить—это желаніе г. Фейзъ-Ханова быть вѣрнымъ оригиналу

XIII

и соблюсти его неприкосновенность даже въ искаженіяхъ и ошибкахъ. Раздѣляя этотъ взглядъ, мы тоже сочли болѣе цѣлесообразнымъ въ изданіи держаться по возможности рукописной редакціи: домыслы, конечно, хороши, и даже необходимы бываютъ для перваго чтенія текста; но положительно также необходимо давать читателю полное представленіе и о подлинномъ видѣ рукописи, каковъ бы онъ ни былъ, оставляя такимъ образомъ полный просторъ его собственнымъ соображеніямъ. Въ этихъ видахъ мы не считали, напримѣръ, нужнымъ слишкомъ строго относиться къ нѣкоторымъ отступленіямъ сборника отъ употребительнаго турецкаго правописанія—напр. къ замѣнѣ однозвучныхъ буквъ однихъ другими, къ несоблюденію диакритическихъ точекъ и т. п., ибо принципы турецкой орфографіи крайне шатки: стоитъ только раскрыть лексиконъ, чтобы видѣть, какъ рѣдкое въ немъ слово не имѣетъ двухъ, трехъ и даже болѣе способовъ изображенія его арабскою азбукою, которая совсѣмъ не соответствуетъ турецкой фонетикѣ. Сами турецкіе литераторы тяготеютъ этою несоборностью, и даже дѣлалась официальная попытка введенія другаго алфавита, хотя, конечно, не имѣла успѣха, благодаря закоснѣлости буквѣодовъ-улема, слишкомъ свято чтущихъ арабскую грамоту, которой запечатлено мусульманское слово божіе. Поэтому мы предупреждаемъ, что въ сборникѣ сплошь и рядомъ можно встрѣтить такіа погрѣшности съ точки зрѣнія арабской грамматики, съ скрупулезною точностью отпускающей для каждой формы слова извѣстное количество тѣхъ, а не другихъ буквъ, какъ, напр., *مکس* вмѣсто *مذبور* *مکس* вм. *مکث*, *حسارت* вм. *خسارت*; или напр. *صفيه* вмѣсто общепринятаго *سفینه* *صفيه* вм. *خانمن*, *سفيته* вм. *خان مک*, *حاصکی* вм. *حاصکی*, и т. п. Что же касается до нашихъ собственныхъ конъектуръ, то онѣ у насъ раздѣлены на слѣдующія категоріи, по степени придаваемой имъ достовѣрности: 1) несомнѣннымъ ошибки вынесены подъ рубрикою *Ркм.*, а въ текстѣ совершенно возстановлены; 2) подъ рубрикою *Прв.* разумѣются слова, не лишенные смысла и въ своемъ видѣ, но заключающія въ себѣ какія-либо уклоненія или отъ употребительной орфографіи или даже отъ строгихъ грамматическихъ требованій: пожалуй, лучше было бы вмѣсто этой

XIV

рубрики поставить аббревіацію слова «*употребительные*»; 3) слова сомнительнаго свойства оставлены въ текстѣ, коньектуры же вынесены подъ рубрикою *Ит.*; 4) наконецъ не разобранныя начертанія, будучи скопированы, также оставлены въ текстѣ со знакомъ вопроса при нихъ. Къ сожалѣнію, должно замѣтить, что послѣдняя рубрика едва ли не преобладающая, потому что рукопись - копія, при всей ея внѣшней аккуратности, полна всевозможныхъ неточностей, искаженій и пропусковъ. Нѣкоторые мѣста въ ней до того испорчены, что даже соединенныя усмія наши съ профессоромъ-тюркистомъ, почтеннѣйшимъ Н. И. Ильминскимъ и знаткомъ официальной османской рѣчи, бывшимъ первымъ драгоманомъ русскаго посольства въ Константинополь, генералъ-лейтенантомъ Д. Н. Богуславскимъ, которымъ я обязанъ нѣкоторыми догадками, за что и считаю долгомъ выразить имъ свою признательность, — добиться смысла оказались безуспѣшны. Вынужденные провѣрить копію г. Фейзъ-Ханова съ парижскимъ экземпляромъ, давно мы обращались къ его владѣльцу, столь извѣстному богатствомъ весьма цѣнныхъ и рѣдкихъ рукописей, директору парижской Школы Восточныхъ Языковъ и академику г. Шеферу, имя котораго съ признательностью упоминается во многихъ заграничныхъ изданіяхъ восточныхъ кодексовъ; но разныя обстоятельства, вѣроятно, попрепятствовали ему, вообще весьма обязательному и любезному въ подобныхъ случаяхъ, выслать намъ свой экземпляръ не раньше какъ когда печатаніе текста было совсѣмъ уже окончено. При сличеніи оказалось, что довѣрчивость наша къ г. Фейзъ-Ханову была нѣсколько преувеличена: тамъ, гдѣ мы предполагали у копіиста намѣренный приѣмъ, обнаружилась простая олошность и даже недоразумѣніе: слова безъ діакритическихъ точекъ въ петербургской копіи зачастую имѣютъ эти точки въ парижскомъ экземплярѣ; нѣкоторые неясныя по смыслу мѣста получаютъ полную ясность, когда восполнить сдѣланный въ нихъ пропускъ. Напр. пропущенное въ петерб. копіи слово *قرالى* (Сбор. ۲۱۳: 4) и по догадкѣ приписанное нами въ выноскѣ, благополучно находится въ парижскомъ экземплярѣ. Въсто двухъ какихъ-то обрывковъ съ пробѣломъ между ними *قه . . . بنا* (Сбор. ۲۴۰: 4) въ петерб.

XV

коп., стоитъ совершенно ясно написанное, хотя нѣсколько и испорченное, слово *بناسلو قده*, которое надо читать *يناشد قده*; или сплошной рядъ чиселъ (Сбор. ۲۳۰: 1) въ петерб. копіи образовался черезъ пропускъ слова *كلوب*, находящагося въ парижскомъ экз.; далѣе совершенно безсмысленное сочетаніе *و بير نفر اسير اوينك يعنى* (Сб. ۱۸۳: 16), послѣ того какъ встанетъ на свое мѣсто пропущенное въ немъ слово *قاضى* послѣ слова *يعنى*, дѣлаетъ возможнымъ видѣть въ двухъ словахъ *اسير اوينك* одно *اسيراوينك*, какъ транскрипцію русскаго *исправникъ*, заимствованное турками отъ румынъ (*Cihac*, *Dictionnaire d'étymologie Daco - Romane*, p. 287). Въ совершенно безсмысленномъ сочетаніи какихъ-то черточекъ въ петерб. копіи (Сбор. ۲۲۰: 1) хоть съ трудомъ, но можно было разобрать слово *قبينلن*, которое какъ нельзя болѣе встаетъ въ этомъ мѣстѣ. Непонятное начертаніе похожее на *شہى* (Сбор. ۲۳۳: 16) оказалось совершенно очевиднымъ *شمى*. Мало того: загадочныя дробныя цифры на цѣлыхъ трехъ страницахъ сборника (o—o^۳) и даже путаница въ самомъ текстѣ явились въ копіи оттого, что г. Фейзь-Хановъ не разобралъ въ париж. экземплярѣ надлежащаго отношенія цифръ къ тексту. Тамъ эта статистическая вѣдомость о количествѣ иностранныхъ дипломатическихъ агентовъ и ихъ атташѣ при Портѣ, написана въ два столбца и наось, какъ обыкновенно у турокъ принято писать всякія калькуляціонныя статьи, перемѣшанныя съ цифрами. Вслѣдствіе короткости строчекъ часто повторяющееся слово *طشورهده* занимаетъ тамъ цѣлую строку, такъ что относящаяся къ нему цифра приходится постоянно подъ цифрою предыдущей статьи. Старательный переписчикъ кодекса г. Шефера взялъ, для большей ясности, да и раздѣлилъ эти противустоящія цифры, черточкою; а г. Фейзь-Хановъ принялъ это за одно дробное число и напуталъ, и потому у него слово *طشورهده* сплошь и рядомъ оставлено безъ числа, которое написано имъ въ видѣ знаменателя подъ каждой предыдущей цифрою, обращенной у него въ числителя. Если бы статья эта представляла что-либо болѣе существенно-важное, то разумѣется, ее пришлось бы просто-на-просто перепечатать; но въ данномъ случаѣ, сдѣланнаго разясненія, полагаемъ, достаточно для надлежащаго размѣщенія цифръ,

XVI

о которомъ предварительно додуматься, не видѣвши кодекса г. Шефера, по петербургской копіи не было бы никакой возможности.

Говоря о парижскомъ экземплярѣ, мы нацѣленно избѣгали называть его *оригиналомъ*, т. е. если не въ смыслѣ автографа, то, по крайней мѣрѣ, въ смыслѣ близкой ко времени составленія сборника копіи. Рукопись г. Шефера новѣйшаго происхожденія и написана, по его собственнымъ словамъ, въ Константинополѣ однимъ персіянниномъ. Написана она каллиграфически почеркомъ та'лигъ на гладкой желтоватой бумагѣ въ малую 8 долю. Но внутренній характеръ ея далеко не соответствуетъ ея внѣшности. Если сличеніе позволило намъ возстановить многія неточности и промахи петербургской копіи, то, въ свою очередь, парижская рукопись заставила насъ къ сдѣланнымъ въ изданіи подстрочнымъ конъектурамъ присовокупить еще новыя въ нижеслѣдующемъ отдѣлѣ «Поправокъ и дополненій». Видно, что писецъ персіяннинъ не вполне владѣлъ турецкимъ языкомъ, ибо у него встрѣчаются такія корруціи, и въ такомъ количествѣ, что едва ли бы это могъ сдѣлать природный османлы, въ чемъ легко убѣдиться изъ перечня этихъ корруціи въ вышеупомянутомъ отдѣлѣ: такъ, напримѣръ, вмѣсто совершенно яснаго по смыслу *ويرل کده* (Сбор. 411: 2), у него тоже совершенно ясно написано *ويرلوكده*; вмѣсто очевиднаго *بوار القده* (Сб. 140: 10) онъ написалъ нѣчто въ родѣ *بوارلعه*; даже такое общезвѣстное слово, какъ *يكنچرى* вездѣ у него превращено въ *يكنچرى*. Не говоря уже о какой-то безпрестанной непонятной замѣнѣ буквы *ز* буквою *ر*, и обратно, наприм. *منارعه* (Сбор. 100: 24), *دردار* (Сбор. 101: 17 и др.); *يوقازى* (Сб. 73: 19), *قازشماز* (Сб. 42: 9, и др.). Можетъ быть, благодаря этому же обстоятельству, и многія собственные имена въ сборникѣ являются въ сомнительной формѣ. Правда, что турецкіе святцы не отличаются особенною опредѣленностью и разборчивостью: кромѣ собственно мусульманскихъ именъ, нерѣдко попадаются просто какія-то клички, тѣмъ не менѣе все же нельзя безусловно принять за подлинныя такія названія, какъ *قوجقا پاشا* (Сб. 110: 7), или *مولکوانجى* (Сб. 41: 8), и т. п. Сомнѣніе въ правильности ихъ возбуждается тѣмъ особенно, что прозвище извѣстнаго верховнаго везира *مولکوانجى* въ

XVII

сборникъ является въ видѣ какого-то набора буквъ مولد و عانی (Сб. 110: 9), или مولد و عانی (Сб. 170: 13; 173: 16). То же самое замѣтно и въ именахъ географическихъ, особливо иностранныхъ. Весьма известное названіе قانلی کوبری въ сборникѣ искажено въ کوبری قانلی (Сб. 174: 14). Другое дѣло иностранныя названія: искаженія ихъ могли быть сдѣланы самимъ составителемъ сборника, хотя онъ, повидимому, вникалъ въ дѣло: такъ р. Синюху онъ называетъ کوکصو (Сб. 47: 19; 48: 4): стало быть, онъ зналъ этимологію этого собственнаго имени. Зато немало такихъ наименованій, которыя съ трудомъ находятъ себѣ приуроченіе въ географическихъ картахъ. Можно думать, что ارخان خور (Сб. 47: 17) есть *Архангельскъ* (Семеновъ, географическо-статистическій словарь Россійской имперіи. Т. I, стр. 146); что آجه (Сб. 103: 18) есть коррупція ایو, какъ называется по-турецки г. *Эйскъ*, каковое имя встрѣчается въ сборникѣ и въ настоящемъ видѣ (Сб. 112: 8); что باشینقه (Сб. 49: 3) могло быть сдѣлано изъ «*Бабенга*» (Семеновъ, словарь, т. I, стр. 176); что بوخره و شیبجه (Сб. 48: 12) есть видоизмѣненное *Погребнице* (Семеновъ, т. IV, стр. 136). Труднѣе приурочить имя مايلوه (Сб. 48: 13): можетъ быть это есть *Могилевъ* (Семеновъ, словарь, т. III, стр. 280). За всѣмъ тѣмъ остается еще много именъ географическихъ пунктовъ, приуроченіе которыхъ, по справкамъ съ картами и книгами, оказалось пока рѣшительно невозможнымъ, какъ это и показываютъ поставленные при нихъ знаки вопроса въ алфавитномъ спискѣ. Кому слѣдуетъ приписать искаженіе ихъ, и еще искажены ли они въ самомъ дѣлѣ—трудно сказать окончательно.

Что касается вчастности до историческаго отдѣла рукописи на первыхъ 23 страницахъ печатнаго изданія, то насчетъ встрѣчающихся тутъ искаженій и нашего отношенія къ нимъ считаемъ долгомъ объяснить.

Въ этомъ отрывкѣ, при опредѣленіи границы такъ называемой у восточныхъ писателей دشت قباچاق, встрѣчаются такія географическія наименованія, какъ انزار, حاجی ترخان, рядомъ съ حاجی ترکان и съ اندرهان (Сб. 8: 3—5). Относительно перваго не трудно дога-

XVIII

даться, что оно есть коррупція имени известнаго среднеазиатскаго города Отрара, т. е. что вмѣсто انزارъ слѣдуетъ читать انرارъ. Равнымъ образомъ и حاجی ترخانъ, حاجی ترکانъ и ازدرهانъ суть только варианты одного и того же имени — города Астрахани. Но коррупція эти оставлены у насъ какъ онѣ есть въ виду того упорнаго постоянства, съ какими онѣ являются въ самыхъ разнообразныхъ рукописяхъ. Параллельный отрывокъ изъ Гезаръ-Фенна напечатанъ по той самой университетской рукописи, похвальный отзывъ о которой давно сдѣланъ еще профессоромъ И. Н. Березинымъ (Шейбаниада, стр. 47, прим.). Эта рукопись написана спустя всего 13 мѣсяцевъ послѣ составления оригинала. Въ Императорской Публичной Библиотекѣ находится экземпляръ, немногимъ уступающій университетскому по древности: его дата 1089—1698 г. указываетъ тоже на близость его появленія ко времени оригинала. Разница же въ текстѣ въ некоторыхъ статей, какъ наприм. въ статьѣ ملوک دانشمندانъ (листъ 88 г.) и въ самой статьѣ о Крымѣ, свидѣтельствуетъ о существованіи разныхъ редакцій сочиненія Гезаръ-Фенна. Но и та и другая редакція неизмѣнно сохраняютъ трактуемыя нами вышеприведенныя географическія названія. Гезаръ-Феннъ еще поздній компиляторъ, извлекавшій, какъ онъ самъ сознается, свои свѣдѣнія о Дешти-Кычакѣ и Крымѣ изъ трудовъ Дженнаби и Аали-эфенди, которые пользовались еще болѣе ранними источниками, доселѣ пока не отысканными. Обращаясь къ Дженнаби и Аали, мы и у нихъ находимъ то же, что и у Гезаръ-Фенна: вмѣсто انزارъ и Дженнаби пишетъ انزارъ (Ркп. Учеб. Отд. при министерствѣ иностранныхъ дѣлъ, № 92 л. recto: 24 и л. 905 г.: 11), хотя въ другихъ мѣстахъ есть и форма انرا (Ibidem, л. 910 г.: 17 и 923 verso: 22). И у него рядомъ съ حاجی тарханъ стоитъ само по себѣ ازدرهانъ (Ibidem, л. 902 v.: 19). Дѣломъ 1879 года нами приобрѣтенъ въ Константинополѣ кодексъ соч. Аали-эфенди, каенъ الاخبار, оказавшійся полнѣе печатнаго изданія. И въ немъ нашли мы انزارъ (л. ۲۷۷ v.: 7; ۲۷۸ г.: 6; ۲۹۰ г.: 7), и حاجی ترخانъ одновременно съ ازدرهانъ (л. ۲۹۰ г.: 7). Независимо отъ этого, въ печатномъ изданіи, сдѣланномъ еще по какому-нибудь списку, такъ же значится انزارъ (Кв. IV, отд. 2, стр. 17 и 19). Нако-

XIX

нецъ, и Гезаръ - Феннъ, и составитель сборника, кромѣ *کنه الاخبار* Аали, цитуютъ другое его сочиненіе, известное подъ названіемъ *فصول حل و عقد*, названное въ сборникѣ *عقد تاریخی* (Сб. V: 18). И въ немъ тоюже такъже на своихъ мѣстахъ находятся и *انزار* (Ркп. Спб. Унив., № 454, л. 84 г.: 17; л. 86 г.: 3), и *حاجی ترخان* совместно съ *ازدرهان* (л. 86 г.: 6).

Теперь объ именахъ личныхъ. Въ отрывкѣ рѣчь идетъ о происхожденіи Крымскихъ хановъ. Самъ ли составитель сборника или другой авторъ, у кого онъ заимствовалъ эту статью, представляетъ сводъ разныхъ сказаній о предкахъ хановъ Крымскихъ. Но сводъ этотъ крайне отрывоченъ и заключаетъ въ себѣ цѣлый рядъ именъ, написанныхъ своеобразно. Тутъ мы встрѣчаемся, напримѣръ, съ такою комбинаціею: *طوغتمش خان امير ابا عرب اوغلان ابو الخیر الدین* (Сбор. 9: 5), или еще иначе: *توقتمش خان امیر ابا عرب* (Сбор. 9: 13). Такъ какъ ниже самъ по себѣ упоминается *ابو الخیر اوغلان*, то предыдущія комбинаціи не представляютъ никакой возможности къ ихъ объясненію. Говоря о воцареніи Абу-ль-Хайра, составитель сборника дѣлаетъ оговорку, которая у него повидимому относится къ последующему повѣствованію объ умерщвленіи Абу-ль-Хайромъ Ходжа-Махмудъ-хана; а именно: *بوندن اقدم سمرقندیلر تحریر ایدر لر شویله که* (Сб. 10: 1). Онъ, очевидно, перемѣнилъ слова Аали-эфенди, относящіяся къ факту воцаренія Абу-ль-Хайра: *بوندن اقدم سمرقندیلر* *فصول حل و عقد*, (л. 86 v.: 9), и династію *самаркандцевъ* преобразилъ въ *самаркандцевъ*-писателей. Приводя другія извѣстія, составитель сборника называетъ авторовъ ихъ неопредѣленно—*بعضیلر* (Сб. 10: 6); у Гезаръ-Фенна же въ этомъ мѣстѣ цитуется исторія Ибнъ-Арабшаха, который названъ у него *شیخ احمد بن عمری عربشاه انصاری* (Сб. 10: 14). По всѣмъ соображеніямъ, тутъ идетъ рѣчь о знаменитомъ біографѣ Тамерлана, а онъ, сколько извѣстно, величался Ахмедъ-бенъ-Мохаммедъ-бенъ-Абду-л-Ла. Между тѣмъ, кромѣ Гезаръ-Фенна, и у Аали онъ названъ не такъ: въ рукописномъ экземплярѣ *کنه الاخبار* (Код. Имп. Публ. Библ. л. ۲۹۰ г.: 22) имя его приведено одинъ разъ въ той же формѣ, какъ и у Гезаръ-Фенна,

въ другой же разъ (Ibidem, л. 280 г.; печати. изд., кн. IV, отд. 3, стр. 25) еще иначе—*عصام الدين ابراهيم بن محمد بن عربشاه*; только въ первомъ случаѣ вмѣсто *عمر بن* стоитъ *عمر بن*. У Дженнаби къ Гезарь-Фейновой формѣ прибавляется еще въ началѣ *شهاب الدين* (л. 903 г.: 13). Въ *فصول حل و عقد* онъ просто названъ *احمد*. Слѣдя далѣе за самою генеалогіею Чингизидовъ, мы видимъ такія же уклоненія отъ болѣе или менѣе констатированной номенклатуры хановъ, которыя до нѣкоторой степени взаимно исправляются двумя параллельными текстами сборника и отрывка изъ Гезарь-Фенна: гдѣ навралъ одинъ, тамъ вѣрно написалъ другой и наоборотъ. Правильно названный въ сборникѣ ханъ *بركه* (I: 6) у Гезарь-Фенна измѣненъ въ *بوکه* (I: 15); совсѣмъ пропущенный въ сборникѣ *جوجى* названъ у Гезарь-Фенна *بوجى* (Ibidem); *منکو تیمور* и *تلا بغا* сборника (II: 2, 3) передѣланы Гезарь-Фейномъ въ *منکوتم* и *بل بغا* (II: 11, 12). Зато *بدای ابن* сборника (II: 3, 4), въ соответствии съ которыми у Гезарь-Фенна поставлены *طغاز ابن* и *ارتک خان* (II: 12, 13), плохо поправляютъ другъ друга. У Дженнаби вмѣсто нихъ стоятъ *تدان بن طغان* (л. 904 г.: 10) и *ازیک خان* (л. 904 г.: 17); а въ *فصول حل و عقد* читаемъ: *بدان بن طغان* (л. 87 г.: 7) и *اوز بك* (л. 87 г.: 9). Наконецъ есть еще два имени въ сборникѣ—*فلان* и *اوزلان* и *جان بك كراى خان* (II: 5), которыхъ совсѣмъ не находится у Гезарь-Фенна, но которыя существуютъ въ томъ же видѣ въ *فصول حل و عقد* (л. 87 г.: 9, 10).

Конечно, въ какомъ-нибудь *فلان* легко угадать имя *فلاد*— *فولاد*, а въ *جان بك كراى خان*— просто *جان بك*, и т. д.; но чтобы окончательно разобраться въ этомъ kaleïdоскопѣ собственныхъ именъ, надо произвести массу сопоставленій ихъ изъ разныхъ источниковъ; приблизительное же возстановленіе ореографіи всѣхъ этихъ именъ не прибавило бы ровно ничего къ вопросу о генеалогіи Чингизидовъ; тѣмъ болѣе что въ нашемъ текстѣ эта генеалогія слишкомъ отрывочна, чтобы на ней стоило останавливаться. До какой степени разнообразными являются ханскія имена въ источникахъ, можно видѣть на любой страницѣ «Geschichte der Goldenen Horde in Kiptschak» Гаммера, кото-

рый въ подстрочныхъ примѣчаніяхъ сводить всевозможныя разночтенія. Для примѣра можно указать на стр. 249, 264, 282, при чемъ не лишне обратить вниманіе на то, что Гаммеръ, трактуя объ искаженіяхъ имени *Узбекъ* въ *Оренъ* и *Эрменъ* (282, прим. 4), забываетъ, что выше (стр. 249) онъ самъ же говоритъ объ *Orong's*, нѣсколько не смущаясь такою, правду сказать, подозрительною формою этого слова. Въ виду такой неустановленности точной генеалогіи Чингизидовъ, вообще и отрывочности ея въ сборникѣ, мы и предпочли напечатать эти имена какъ они есть, ибо эти коррумпіи даютъ наглядное понятіе о той традиціонности, съ какою онѣ являются въ восточныхъ рукописяхъ; окончательнаго же констатированія генеалогической таблицы Чингизидовъ надо ждать отъ капитальнаго труда по исторіи Золотой орды, который готовится однимъ изъ ориенталистовъ, въ продолженіе многихъ уже лѣтъ занимающимся этимъ вопросомъ. А съ другой стороны вотъ еще что кажется: подумаемъ, что всѣхъ этихъ испорченныхъ Берке, Джучи, Узбековъ и т. д. можно такъ или иначе воспроизвести въ подходящемъ видѣ; легко и *انزار* исправить въ *انرار*; но такой фактъ, какъ нахожденіе рядомъ *حاجی ترخان* и *ازدرهان* независимо другъ отъ друга, могъ произойти и не вълѣдствіе простой только оплошности или небрежности переписчиковъ. Еще позднѣйшіе компиляторы, какъ Гезаръ-Феняъ или составитель сборника, могутъ быть и не принимаемы въ расчетъ; но Дженнаби и Аади, оба современники, писавшіе въ концѣ XVI в., — тѣ едва ли занимывали одинъ отъ другого подобія, покаместъ скажемъ, несообразности: очевидно, они черпнули ихъ независимо другъ отъ друга изъ иныхъ источниковъ, какова, напр., всюду упоминаемая, но доселѣ остающаяся подъ спудомъ, Исторія Хафизъ-Мохаммеда Ташкенди. Смѣло было бы утверждать, но, кажется, позволительно предполагать, что въ этомъ, пока вздорномъ, явленіи, можетъ быть, при дальнѣйшихъ изслѣдованіяхъ, отыщется какая-нибудь реальная подкладка, имѣющая, хоть, на примѣръ, соотношеніе съ признаваемымъ за подлинное существованіе двухъ Астраханей (В. В. Григорьевъ, *Россия и Азія*, стр. 273): можетъ быть,

открывается другая, кроме простой описки, причина такой двушменности одного и того же города.

Кроме собственных именъ, коррупція въ сильной степени коснулась и другихъ элементовъ рѣчи въ статьяхъ сборника. Вслѣдствіе этого нѣкоторыя фразы или вовсе грамматически неправильны, а если и правильны, то представляютъ собою иногда такія словесныя комбинаціи, которыя при всевозможныхъ конъектурахъ не позволяютъ добиться до ихъ истиннаго смысла. Для примѣра можно указать хоть на слѣдующія мѣста сборника: 1A¹: 11; 1A²: 15, 16; P¹Q: 15—P²Y: 2; P³A: 13—16. Еще въ тѣхъ случаяхъ, гдѣ была возможность сличить темныя мѣста съ другими рукописями, какъ, напр., въ вышеупомянутомъ историческомъ отрывкѣ, или въ Бѣлградскомъ трактатѣ, рукописный экземпляръ котораго имѣется въ Вѣнѣ, тамъ констатированіе надлежащей конструкціи путемъ поправокъ не представляло трудности; но гдѣ текстъ сборника оказывается въ одиночествѣ, тамъ на помощь остаются однѣ субъективныя догадки. Такъ, напр., въ статьѣ *غریبه و احوال نظام ترجمان* (Сб. O¹: 16) представлялась такая альтернатива: или надо было слово *آدماری* (Сб. O¹: 16) измѣнить въ *آدماره*, или, оставивъ это слово въ покоѣ, измѣнить *مسفورلره* (Сб. O¹: 15) въ *مسفورلر*. Мы остановились при напечатаніи на первой конъектурѣ; но изъ сопоставленія описываемаго въ статьѣ факта съ рассказомъ о томъ же у Васыфа (Вѣнск. рукоп., Hist. Osm., № 203, л. 258 recto) и Джевета (*تاریخ جودت*, V: 350—351) выяснилось, что лучше держаться второго чтенія, что нами и отмѣчено въ «Поправкахъ». Но вотъ на стр. P¹Y—P²Y сборника идутъ чьи-то критическія замѣчанія къ нѣкоторымъ дополнительнымъ пунктамъ французскаго договора съ Портою, которыя, по всему видно, взяты составителемъ сборника изъ архивовъ, а не ему самому принадлежатъ. Любопытный самъ по себѣ документъ этотъ, пройдя двойную или тройную редакцію, потерпѣлъ такія искаженія, которыя не уступаютъ никакимъ конъектурамъ. Къ подобнымъ же неисправнымъ коррупціямъ надо отнести встрѣчающіяся въ сборникѣ неточности въ числовыхъ данныхъ (Сб. P¹Y: 1—4; P²O: 2), которыя иногда доходятъ до степени абсолютной загадочности и абсур-

XXIII

да. Такъ, неоднократно въ заголовкахъ статей, подъ цифрою года стоитъ еще какая-то цифра. По мѣсту нахождения слѣдовало бы принять ее за обозначеніе мѣсяца и числа; но этого не допускаетъ совершенно ясное изображеніе цифры (Сбор. 19: 17; АА: 16). Одно, что оставалось—это принять цифру за архивный номеръ документа, приводимаго въ сборникъ; но и этому мѣшаетъ отсутствие регистратуры въ турецкомъ канцелярскомъ дѣлопроизводствѣ. На стр. III^м — IV^м находится вѣдомость суммъ, ассигнованныхъ Портою на разные военные расходы. Тутъ мы наталкиваемся на весьма странные калькуляціи, въ родѣ того что, напр., на заготовленіе провіанта въ складахъ Журжева «дано 20 акча» (Сб. 10: 9). Очевидно, вся суть заключается въ томъ подстрочномъ знакѣ, который отдѣляетъ слово *ويرلدى* отъ находящейся подъ нимъ цифры: онъ долженъ выражать какую-нибудь высшую счетную единицу, напр. *كيسه* или *يوك*; но какую именно—это отказываются объяснить теперь сами турецкіе кятыбы, потому что въ Портѣ до сихъ поръ финансовое и другія учрежденія имѣютъ свои условныя обозначенія, составляющія секретъ лицъ, служащихъ въ этихъ вѣдомствахъ.

Будучи компиляціей разныхъ статей не только по предметамъ, но и по времени ихъ происхожденія, сборникъ не имѣетъ опредѣленнаго характера въ отношеніи слога, что неизбѣжно въ каждомъ произведеніи единоличнаго автора. Такъ какъ значительная часть статей суть или цѣликомъ взятые официальные документы, или сдѣланные изъ нихъ извлеченія, то, естественно, и слогъ этихъ статей скорѣе дѣловой, чѣмъ литературный. Есть нѣкоторыя мѣста, преимущественно въ статьяхъ повѣствовательнаго содержанія, принадлежащихъ, повидимости, перу самого составителя сборника, въ которыхъ замѣтна попытка автора придать литературную форму сухому сюжету, и которыя до известной степени могутъ служить для характеристики его слога, но ихъ не много. Нечего и говорить, что въ немъ нѣтъ какихъ-либо литературныхъ красотъ, которыми щеголяютъ произведенія лучшихъ стилистовъ; но вообще онъ довольно сносенъ для зауряднаго изложенія. Обращаетъ на себя вниманіе, между прочимъ, проглядывающая

XXIV

повременамъ склонность автора къ ироніи. Кроиѣ цѣлыхъ анекдотовъ ироническаго свойства, тамъ и сямъ попадаются въ сборникѣ саркастическія замѣчанія и остроты. Напримѣръ, упоминая о должности обер-шенка при дворѣ Крымскихъ хановъ, авторъ вставляетъ такую фразу: «только едва ли смыслить онъ что-нибудь въ цвѣтъ сахарнаго и медоваго шербета: вотъ, разные виды бузы—тѣ онъ, пожалуй, знаетъ» (Сб. №: 18). Рассказывая курьезный анекдотъ о своемъ начальникѣ Сарымъ-пашѣ, какъ тотъ *струсилъ*, когда его подчиненный, которому онъ только что послалъ грозную нотацию, вдругъ сдѣланъ былъ верховнымъ везиремъ, составитель сборника каламбурить надъ его именемъ, величая его при этомъ внасмѣшку *ذات صارماندلی* — «его храбрая особа» (Сб. №: 15). Свиту Крымъ-Герая, прозваннаго въ народѣ, за свое сибаритство, *کلبن خانان* (константиноп. изд. 1287 г. гіджры, стр. 110), онъ остроумно сравниваетъ съ Ноевымъ Ковчегомъ (Сб. №: 11). Жолчно отзываясь о кампаніи 1769—1774 гг. — что «это былъ походъ не противъ враговъ, а противъ казны правовѣрныхъ», невѣдомый авторъ не безъ юмора описываетъ подѣлку государственныхъ казнокрадовъ, къ которой они прибѣгали для отвода глазъ своего повелителя. Чтобы показать видъ, будто деньги отправлялись изъ столицы въ дѣйствующую армію, эти господа вывозили ихъ изъ казнохранилища на подводахъ, которыя, пропутѣшествовавъ по улицамъ Стамбула, окольными путями, черезъ Еди-Кулле или черезъ Топъ-ханѣ, опять возвращались туда же, откуда выѣхали. (Сб. 111 — 119). Поэтическаго же элемента очень мало въ сборникѣ: стихотворныхъ вставокъ, которыми восточные писатели любятъ пересыпать свои прозаическія произведенія, всего — на — все пять въ цѣломъ сборникѣ (Сб. №: 12; №: 10; №: 10; №: 1, 5); послѣдніи изъ нихъ, кстаи сказать, тривиальнаго свойства.

Въ конструкціи рѣчи въ сборникѣ преобладаетъ обыкновенный турецкій періодъ среднихъ размѣровъ и не особенно гладкой отдѣлки. Последнее обстоятельство обуславливается однимъ приемомъ, котораго нельзя приписать случайности, вслѣдствіе довольно частаго и какъ бы систематическаго его примѣненія. Приемъ этотъ заключается въ

употребленіи водяночку арабскихъ масдаровъ безъ приличествующихъ имъ турецкихъ вспомогательныхъ глаголовъ для образования сложной формы глагола-сказуемаго въ предложениіи. Хотя эта манера не составляетъ ничего необычайнаго въ турецкихъ сочиненіяхъ; но у болѣе тщательныхъ писателей арабскій масдаръ въ роли сказуемаго ставится такъ, что гдѣ-нибудь, иногда и очень далеко, все же бы непременно подыщите ему турецкій глаголъ, въ союзѣ съ которымъ онъ бы могъ образовать законченную фразу; а въ сборникѣ зачастую не отыскивается такого союзника. И это не должно смущать строгихъ грамматистовъ: они могутъ, безъ дальнихъ поисковъ за турецкими вспомогательнымъ глаголомъ, довольствоваться однимъ арабскимъ масдаромъ и считать предложеніе законченнымъ, какъ будто бы оно было съ полнымъ составнымъ сказуемымъ. Кроме того, въ сборникѣ еще встрѣчается одинъ оборотъ рѣчи, который если и не возбуждаетъ собою синтаксическаго вопроса, то обращаетъ на себя вниманіе своею оригинальностью, а именно—употребленіе дѣепричастія на **و** въ предложеніяхъ съ союзомъ **اگر چه**—«хотя»; напр.: ... **اگر چه ممکن اولوب انجامی** (Сб. № 6); ... **اگر چه حاصل اولوب لیکن** (Сб. № 18); **اگر چه خان مشار** ... **الیه قلمه کتور منسوب لیکن** (Сб. № 8), и т. п. Изъ другихъ авторовъ такой оборотъ постоянно встрѣчается у Фундукалылы, у Рашида-эфенди, и даже у строгаго и образцоваго стилиста Васыфа-эфенди въ слѣдующей фразѣ: **بر مقدار مبلغ حصوله گاهی یکی اگر چه ممکن اولوب لیکن بوندن حاصل اولان مبلغ دولت علیه ینه اقتضا آید هجک مقدار ی اولیبوب** (Вѣнск. рукоп., Hist. Osm., № 203, л. 433 verso).

Въ лексикологіи сборника прежде всего нельзя не замѣтить общія словъ, заимствованныхъ изъ европейскихъ языковъ: это—все техническіе термины, и главнымъ образомъ титулы должностныхъ лицъ: явные въ настоящемъ своемъ видѣ, какъ **امپراطور**, **امپری بیوم**, **مارشال**, **جنرال**, **بولقوونیک**, **اسپر اونیک**, **سلطنت**, **پریماس**, **قونسلات**, и др., или въ измѣненной, но уже вошедшей въ употребленіе формѣ, какъ **فرمانده**, **فرمانده ان**, **پرنج**, **پرنجیا**, **فریت**, **مارشال**, **ماجینه**, **لازارتہ** и **لازارتہ** и др. Затѣмъ не рѣдки случаи заимъ единичныхъ словъ: описатель-

ными выражениями. Кроме того, есть слова, или совсѣмъ не вошедшія въ существующіе лексиконы, или нуждающіяся въ болѣе обстоятельномъ разъясненіи ихъ смысла. Перечень ихъ приложенъ здѣсь съ объясненіемъ значенія тѣхъ изъ нихъ, которыя удалось объяснить; а неразгаданные могутъ быть когда-нибудь впоследствии растолкованы. Вотъ эти слова въ алфавитномъ порядкѣ.

1. آتش سفینه, — سفاین (Сб. ۱۱۳: 45; ۱۱۷: 6) «брандеръ». Такое значеніе этихъ двухъ словъ съ несомнѣнностью опредѣляется аналогіей ихъ съ آتش قایقاری и آتش کمیسی, которыя находятся и въ словаряхъ, и въ Исторіи Девдета. Первое имѣется и въ Glossaire nautique Jal'я (Paris. 1848. p. 196), и въ Lexicon english and turkish (London. 1864) Редгауза подъ словомъ «fire-ship». У Девдета въ одномъ мѣстѣ читаемъ: سفائن اسلامیه بی احراق ایچون بیتن. قطعه آتش صالحیورمشیدی (تاریخ جودت, V: 158), а въ другомъ: چند قطعه آتش قایقاری درون لیمانه ادخال وکاملاً دونمای همایون احراق اولندی (Ibidem, 166). Въ виду этого, объясненіе двословія атэшъ - камгы сокращеніемъ изъ آت — «лошадь» и اشک — «осель» въ соединеніи съ قایقъ въ смыслѣ баркаса, служащаго преимущественно для перевозки четвероногихъ (Jal, Glossaire nautique и Сіяхэт-наме-и-худудъ, сост. Хуршидъ-эфенди. Спб. 1877, стр. 459, подъ словомъ камгы) представляеть мало вѣроятности.

2. ارسالیه (Сб. ۱۲۰: 45; ۱۲۴: 7) «посылка». Г. Беленъ, слѣдуя д'Охсону, въ своей статьѣ Histoire économique de la Turquie (Journ. Asiatique, sixième série, t. IV, p. 263, 2 и 266, 1) объясняетъ значеніе этого термина какъ родъ натуральной повинности, состоящей въ поставкѣ съѣстныхъ припасовъ для султанской кухни, ссылаясь при этомъ на бюджетную вѣдомость Эюба-эфенди, на Исторію Назьмы, Васыфа и Девдета. Къ этимъ цитатамъ мы можемъ присовокупить еще таковыя же изъ Девдета (تاریخ جودت, III: 67 и V: 345), но не можемъ не замѣтить при этомъ, что изъ рассмотрѣнія всѣхъ вышеприведенныхъ ссылокъ оказывается, что ارسالیه, по всей видимости, имѣеть специальное отношеніе къ Египту и означаетъ дань съ египетской провинціи, заключающуюся въ извѣстной суммѣ денегъ, а не не-

премѣнно провизии. У Фундуклымы читаемъ подь 1076=1666 годомъ, что Хусейнъ - паша, мѹтесаррифъ Басры, обязался платить *بهر سنه* *ارساليه ركاب همايونه ايکيشر يوز کيسه نقود آنچه ارساليه* (Вѣнс. ркп., I, 185 recto). Подь 1078=1668 г. опять говорится про того же Хусейна, что *فضله فلان مالدين ركاب همايونه يوز بيك غروش ارساليه* *ارساليه باغلب و غندن غيرى...* (Ibid., 224 г.). Вособенности значеніе *ارساليه* какъ денежнаго взноса, а не натуральной повинности, явствуетъ изъ словъ Джевета (III: 67), цитуемыхъ и г. Беленомъ; который однако же толкуеть ихъ иначе. А Рико и Марсилы, на которыхъ тоже ссылается г. Белень, говоря о налогахъ натурою, платимыхъ Молдавію и Валахію, не обозначаютъ ихъ терминомъ *ارساليه*.

3. *لهجه عثمانی اسپاولوی فرنکی*, اسپاولو (Сб. VII: 13). Въ Вефыка (стр. 134) читаемъ: *اسپاولی ایتالیانجه دن کیمیلرده مستعمل بر* «съ итальянскаго: родъ толстаго корабельнаго каната». Такое значеніе этого слова подтверждается и однимъ мѣстомъ въ исторіи Васыфа (изд. 1219=1804г. I: 174) *ایکی بیك قنطار استوی و یوز قنطار اسپاولو واللی قنطار تیل* и т. д. «потребныя къ присылкѣ въ императорское адмиралтейство двѣ тысячи контаровъ пакли, сто контаровъ каната и пятьдесятъ контаровъ пряжи». Съ эпитетомъ *فرنکی* это будетъ значить «канать европейскій».

4. *اشاغی وارلدندن سکره* (Сб. III: 6; IV: 1; IV: 16). Это выраженіе тожественно съ другимъ, встрѣчающимся въ сборникѣ, а именно *فرونهاده اولندندن* (Сб. IV: 14; IV: 6) и просто *فرونهاده* (Сб. III: 15) — «участь въ цѣнѣ, убавиться въ размѣрѣ, сократиться» — финансовый терминъ.

5. *الکالی* (Сб. IV: 22). Если это не коррупція какая-нибудь, то во всякомъ случаѣ слово необъяснимое покажетъ.

6. *ایچه دونما* (Сб. III: 13). У Вефыка (стр. 796) имѣется слѣдующее толкованіе: *ایچه دونما اوفاق کیمیلرک فیлوسی* «эскадра изъ мелкихъ судовъ». Съ такимъ толкованіемъ согласуется выраженіе у Джевета (V: 163): *طونه نهرنده دخی فرقه و قالیمه وشایقه و اوستی*: *اچیق تغیر اولنور سفائن انواعندن اولیق اوزره ایکیوز پارهیه*

XXVIII

«**قریب ایچہ دونما ترتیب اولنشیمی**» — На р. Дунай тоже была сформирована эскадра почти въ двѣсти штукъ судовъ изъ разряда фрегатовъ, кадитъ, шпакъ и безпалубныхъ лодокъ». Въ числѣ поименованныхъ тутъ судовъ не упоминается о калънахъ, которые и относятся Джевдетомъ къ большимъ паруснымъ судамъ, а только о гребныхъ. Кстати сказать, хотя упомянутый *Glossaire nautique* Жала можетъ служить прекраснымъ пособіемъ для справокъ по части флотской терминологіи въ турецкомъ языкѣ, однако же и въ немъ не все можно найти. Поэтому въ подобныхъ случаяхъ можно рекомендовать сочиненіе Хаджи-Кальфы **تخته الکبار** и извлеченіе изъ него съ комментаріями у Джевдета (V: 134, 135, 154, 157, 158, 159, 163—170). Последний говоритъ, что различіе прежнихъ судовъ опредѣлялось количествомъ скамеекъ, предназначенныхъ для гребцовъ и называемыхъ **اوتوراق**, такъ что **اون اوتوراقدن اون یدی یه وارنجہ فرقہ دینلور هر کورکنی** **ایکیشر اوچر آدم چکر... واون طفورذن یکرمی درده وارنجہ قالیمتدر** (V: 134—135). Хотя **اوتوراق** значитъ собственно «сидѣнье»; но это не идетъ къ турецкимъ гребнымъ судамъ большого калибра, потому что громадными веслами ихъ можно дѣйствовать только стоя, а ужъ никакъ не сидя.

7. **اوتوردمہ** (Сбор. II: 17). Въ лексиконѣ Вефыка есть похожее по формѣ на это слово—**اوترتمہ** (стр. 167 и 179, подъ словомъ **اولمقی**); но значеніе его «справа» не идетъ здѣсь къ слову **اوتوردمہ**, по его положенію въ рѣчи. Сами турки тоже не могли объяснить его. Можетъ быть, это коррупція слова **اوتوراق**.

8. **اوستی اچیق سفینه** (Сбор. II: 11; 2) «судно безъ палубы», противоположно другому виду называемому—**قپاق**, значеніе котораго объяснено у Вефыка (стр. 855).

9. **بلدار** (Сб. II: 9). Такъ какъ въ текстѣ рѣчь идетъ о какихъ-то рабочихъ или мастеровыхъ, то слово **بلدار** можно понимать, по аналогіи съ **تبردار**, **چوقهدار** и т. п., какъ производное отъ **بل** «инструментъ въ родѣ заступа или вилъ», въ смыслѣ орудователя этимъ инструментомъ.

10. بوروزان (Сб. ۲۳۷: 40). Название это встречается и въ рисале Ресми-Ахмеда-эфенди (Васыфъ, 1 издание, I: 246). Постановленный переведшимъ это рисале на русскій языкъ В. В. Григорьевымъ знакъ вопроса при этомъ словѣ долженъ остаться пока въ своей силѣ и теперь: значеніе этого слова до сихъ поръ не объяснилось.

11. بيداقی (Сб. ۱۴۲: 15 и мн. др.). Хотя османскіе словари не даютъ этого слова съ значеніемъ «знамени», и потому всего вѣрнѣе принять его за корруцію слова بیراقی; но оно оставлено безъ поправки въ виду того, что г. Будаговъ свидѣтельствуетъ объ употребленіи и этого слова въ значеніи «знамени», какъ искаженной формы слова بیراقی, надо полагать.

12. تقاضی (Сб. ۱۲۹: 40, 42, 48; ۱۳۰: 3, 15, 17, 20, 22; ۱۴۱: 17). Этотъ способъ начертанія удержанъ нами, несмотря на то что въ нашей рукописи почти вездѣ стоитъ تقاص, а въ парижскомъ кодексѣ تقاض и, чаще, تقاض. Независимо оттого, что слово تقاضی, или تقاضа значитъ въ лексиконахъ, оно встрѣчается въ аналогическомъ съ нашимъ текстомъ выраженіи въ *قانوننامه عساکر منصوره محمدیه* (Констант., 1244—1829 г., стр. 153). Поэтому возбуждаетъ сомнѣніе слѣдующая цитата г. Белена: *تكاليفلرینه تقاص اولوق اوزره* (Journ. As., 6-ième série, t. IV, p. 379), гдѣ находимъ форму تقاص, а не تقاضی, какъ бы слѣдовало ожидать по смыслу этой фразы. Г. Беленъ по поводу приведенной фразы сдѣлалъ ссылку: «*Voyez mon Étude sur la propriété*, n° 345». Мы обращались къ ней и ничего не нашли тамъ къ разъясненію значенія слова تقاص, которое, впрочемъ, оставлено у г. Белена безъ перевода.

13. قسیط (Сб. ۱۲۷: 2)—административное распределеніе выдачъ и платежей по срокамъ, называвшимся قسط и заключавшимъ въ себѣ по три мѣсяца. Объ этихъ срокахъ см. превосходящее и уже цитованное изслѣдованіе Белена въ Journ. As. sixième série, t. III, p. 482.

14. تل فانسہ (Сб. ۱۱۷: 14). Слово تل значитъ «провода»; затрудненіе же заключается въ стоящемъ при немъ словѣ فانسہ. За неимѣніемъ положительныхъ данныхъ для объясненія послѣдняго, можно только пока сдѣлать предположеніе, что оно есть корруція или слова

فانوس—«фонарь» или—ففس—«плетенка, сѣтка», въ соединеніи съ которыми оно употребляется. Въ словарѣ Вефыка (стр. 824) есть فانسه—собств. имя города въ Малой Азіи, съ которымъ сходно по начертанію слова فانسه; но только нѣтъ данныхъ о какомъ-либо отношеніи проволоки къ этой мѣстности, по производству, напримѣръ, ея тамъ, и т. п.

15. جواطه (Сб. II: 15). Это слово встрѣчается еще въ неизданномъ «Прибавленіи» къ исторіи Васыфа (Вѣнская рукопись №202, кн. 2, листъ 349 verso). Тамъ идетъ рѣчь объ артиллерійскихъ приемахъ во время сраженія и говорится: کيرو کتمک اقتضا ايدر ايسه طوپلاری آتهرن يايه قوشوميله کيرو چکهرک اللى آدم کيروده اولان اوك تکرلکلر کتوردکلرэнده جوهرهيه کچروب بارکیرلر ايله چکرلر اکر دشمن آلچنده ايسه طوپلاری درت تکرلک اوزرنده آتهرلر واکر دشمن يوکسکه ايسه طوپلاری جوهرهيه دن چقروب ايکی تکرلک = «Если понадобится отступить, то пушки оттаскиваютъ назадъ, стрѣляя, народомъ (буквально: цугомъ пѣхоты), и когда пятьдесятъ человѣкъ приведутъ находящіяся позади переднія колеса (передки), то надѣвъ на шкворень, увозятъ лошадьми. Если непріятель внизу, то стрѣляютъ изъ пушекъ на четырехъ колесахъ; если же вверху, то, снявъ со шкворня (съ передковъ, слѣдовательно), стрѣляютъ на двухъ колесахъ». Такимъ образомъ здѣсь слово جوهرهيه можно понимать въ смыслѣ шкворня, которымъ прикрѣждаются къ передкамъ станокъ экипажа, лафета, и т. п. У Редгауза слово جواطه находится подъ словомъ Bolt (Lexicon English and Turkish). Странно, что многія слова турецкія, находящіяся въ иныхъ словаряхъ съ европейскихъ языковъ на турецкій, въ то же время не оказываются въ лексиконахъ съ турецкаго на европейскіе языки, хотя бы то были лексиконы однихъ и тѣхъ же авторовъ, какъ это и видимъ въ данномъ случаѣ. Другой подобный фактъ представляетъ слово پیشین—«авансъ», котораго нѣтъ у Бьянки въ его Dictionnaire turc-français, но которое со всевозможными оборотами находится въ его Dictionnaire français-turc подъ словомъ avance.

16. چالی قوب (Сб. II: 19; IV: 1). Въ последнемъ изъ цитованныхъ мѣстъ сборника прибавлено, что это слово есть названіе одного

изъ военныхъ снарядовъ—*الات حرب*; но какого именно, съ точностью определить трудно: отдѣльныя же части этого реченія, *قوب* и *چالی* имѣютъ такія значенія, которыя, вмѣстѣ взятые, не выражаютъ ничего похожаго на какой-либо предметъ военнаго дѣла.

17. *جلبه سفاین*, (Сбор. II V: 6). Кромѣ сборника, пока нигдѣ не удалось найти этого названія судовъ. Можетъ быть, вмѣсто *جلبه* лучше читать *جلب*, служащее видоизмѣненіемъ слова *اشلب* — «шлюбка», какъ называется одинъ родъ лодокъ на Дунаѣ, по свидѣтельству Веффыка (*لهجه عثمانیه*, 842).

18. *چاملیچه سفاین* (Сб. II V: 6). Въ неизданномъ «Прибавленіи» къ исторіи Васыфа (Вѣнск. ркп. № 203, л. 15 verso) тоже упоминается этого рода судно: *محمد کرای بیگ... بر قطعه چاملیچه قایغنه ارکاب و صوغوجغه ابعاث اولندیغی واقعیسر*. Равнымъ образомъ и у Джевдета въ разсказѣ о томъ же фактѣ, что и у Васыфа, говорится о *چاملیچه قایقلری* (Джевдетъ, II: 34). Что это за суда? Всего проще было бы приурочить ихъ къ весьма извѣстному пригородному мѣстечку близъ Константинополя, именуемому Чамлыча, т. е. переводить *چاملیچه* «чамлычника», на манеръ того какъ мы говоримъ: *тигвинка*, *бакинка*; но разпросы на мѣстѣ убѣждаютъ, что такое сопоставленіе было бы совершенно произвольно. Вѣриѣ производство этого имени отъ *چам* «сосна, пихта, ель», т. е. въ смыслѣ лодки, сдѣланной изъ этого рода дѣса, какъ нашъ досчаникъ. Такъ объясняютъ, по крайней мѣрѣ, сами турки, жившіе на Дунаѣ, приводя, какъ варіантъ произношенія этого слова, форму *چамбиче*. Такое объясненіе еще можно подкрѣпить употребленіемъ слова *چам* также въ значеніи лодки. У Ресми-Ахмедэфенди оно дважды встрѣчается въ его описаніяхъ заграничныхъ путешествій (Васыфъ, 1-е изд., I: 124 и 246). Въ послѣднемъ мѣстѣ у него вотъ что читаемъ: *بو انهار ثلاثیه مخصوص سفائن متنوعه اجناس ارزاق و امتعهیه متحمل اولوب... چکندیری مثللو چام و بوروزان تعبیر اولنور озон قایقلری وقره ذکر شایقهسنه معادل معونه لری کیندرلر*—«По этиъ тремъ рѣкамъ (Вислѣ, Одеру и Шпрее) ходятъ особенныя суда, нагружаясь разными товарами и продуктами — длинныя лодки въ родѣ чектири, называемыя *чамъ* и *буразанъ*, и подобныя

черноморскимъ шайкамъ мауны». Въ этомъ маленькомъ отрывкѣ собрано четыре названія, одно лучше другого. Относительно *буразаина* выше было замѣчено, что его не представляется возможности объяснить; а употребленіе слова *چام* въ смыслѣ особаго рода лодки указано въ *Dictionnaire d'étymologie daco-romane*, par A. de Cihac. Francfort, 1879, p. 559. А что Ресми - Ахмедъ - эфенди переноситъ эту лодку съ Дуная на Одеръ, Шпрее и Вислу, то это могло у него произойти случайно, ибо незадолго передъ путешествіемъ въ Пруссію онъ ѣздилъ въ Вѣну, и воспоминанія у него могли перепутаться. Образование же изъ *چام* формы *چاملیچه* хоть немного и натянутое, но не невозможное: дословно оно будетъ значить «сосновенькій», т. е. представляетъ форму прилагательнаго на *لی* съ уменьшит. суффиксомъ *چه*.

19. *چکیری* (Сб. II: 43; 104: 11). Это слово обращаетъ на себя вниманіе разнообразіемъ формъ, въ которыхъ оно является у разныхъ писателей, а именно: — *چکیرر کمی* (Рашидъ, I: 65 ч. и др.) и просто *چکیرر* (Фундуклима, I: 36, г.; 38 ч. и др.), *چکیره* (Ibid., 265 г.), *چکیرمه* (Ibid., 20 г.). Джевдетъ, давая толкованіе формъ *چکیری*, какъ родоваго имени, съ перечнемъ его видовъ (V: 134), затѣмъ вездѣ почти употребляетъ форму *چکیرر* (напр. V: 144, 155, 160 и др.). Въ виду такого разнообразія и оставлены безъ вниманія въ сборникѣ (104: 11 и 12) формы *چкیرр* и *چкیرр*, хотя, пожалуй, резоннѣе ихъ поправить въ одну изъ употребительнѣйшихъ, т. е. въ *چкیری* или въ *چкیرр*. Русскіе сдѣлали изъ этого *кочерма*, какъ называютъ на черноморскомъ побережьи турецкія перевозочныя суда небольшого калибра.

20. *اوزنه* (Сб. II: 7; 100: 15). Въ первомъ изъ приведенныхъ мѣстъ сборника слово это совершенно на мѣстѣ въ настоящемъ его видѣ: подобное его употребленіе встрѣчается и у другихъ авторовъ (напр. въ *تاریخ عطا*, II: 148). Во второмъ же случаѣ въ сочетаніи съ нимъ слова *اوزنه* оно возбуждаетъ недоумѣніе. Такъ какъ *اوزنه* содержитъ въ себѣ относительный мѣстоименный суффиксъ, то *اوزنه* должно обозначать какой-либо предметъ, къ которому бы относился «виноградъ»; а едва ли такимъ предметомъ можетъ быть «округъ», «область». За не-

возможность дать какое-либо правдоподобное объяснение выражению *اوزمه*, остается предположить въ словѣ *اوزه* коррупцію слова *چاوش*, какъ называется весьма распространенный и любимый у турокъ сортъ винограда, хотя трудно истолковать такую специализацію въ данномъ случаѣ. Ближе по начертанію къ слову *اوزه* слово *خوشه* «кисть, гроздь»; но если бы тутъ было это послѣднее, то ему слѣдовало бы стоять позади слова *اوزم*, а не передъ нимъ, въ такой формѣ: *خوشه سینه*.

21. *عربه* см. *سرم عربی*.

22. *سکیل* (Сб. IIА: 3) собственно значить «бородавка», а затѣмъ, по объясненію турокъ, и «ялинъ», въ каковомъ смыслѣ оно, очевидно, и употреблено въ указанномъ мѣстѣ сборника.

23. *سوری بالطه* (Сб. ۲۳۸: 20) «остроконечный топоръ», т. е., другими словами, «кирка».

24. *شاهطوره* (Сб. II۳: 14; II۷: 6). У Жалія (Glos. naut., p. 452) находится: «*Chakhtour* — nom d'une espèce d'embarcation mentionnée quelquefois par les auteurs arabes».

25. *شاهی طوب* (Сб. II۳: 1). Это сложное реченіе обыкновенно встрѣчается у историковъ совокупно съ другимъ, *بال یمز*. Такъ, напр., у Фундуклымы читаемъ въ одномъ мѣстѣ: *برج افکن بال یمز و قلوبنورنه* (Вѣнск. рук., I: 35 verso); или еще: *اوج قطعه از درها پیکر بال یمز طوب قلعه کوب واپکیوز قطعه شاهی* (Ibidem, 115 г.). Значеніе перваго названія — «царская пушка»; этимологія же втораго отзывается шуткою: *بال یمز* значить «меду не ѣсть», т. е., другими словами, «медомъ не корми», Вефыкъ считаетъ это за коррупцію какого-то итальянскаго слова, которое онъ транскрибируетъ потурецки *بالیه میزی* (لهجه عثمانی, 253). Слова *قلوبنورنه* въ словаряхъ не пишется. Можетъ быть, оно есть видоизмѣненіе слова *قولومبر* — родъ дщиной пушки (لهجه عثمانی, 962).

26. *طراباقوا* (Сб. II۷: 7). Несомнѣнно, что есть видоизмѣненное *trabacolo* — «nom d'un navire fort en usage sur les deux bords de l'Adriatique», по объясненію Жалія (Glos. naut., p. 1472).

XXXIV

27. **سرمة عربيه** (Сб. 114: 10, 14). Въ настоящее время сами турки затрудняются съ точностью объяснить, что за экипажъ называется этимъ именемъ. Одно только извѣстно, что вмѣсто **سرمة** говорятъ иногда и **سلم**, и что эти экипажи извѣстны въ придунайскихъ мѣстностяхъ. На пути изъ Варны въ Рушукъ намъ указывали на два экипажа, совершенно различнаго устройства, которымъ будто бы приличествуетъ это названіе. Одинъ изъ нихъ простая телега длинная, употребляемая мужиками для перевозки хлѣба въ снопахъ, сѣна и т. п. громоздкихъ предметовъ, ниѣющая откосы во всю длину бока въ видѣ частокода съ заостренными въ верху концами кольевъ, образующихъ этотъ частокодъ, или рѣшотку. Такъ какъ «колы», «жердь», «мачта», «дышло» и т. п. **потурецки** **سرین**, то будто бы въ силу этого и телега получила названіе **سرمة عربيه**, именно отъ этого характернаго для телеги приспособленія, такъ что, слѣдовательно, **سرمة** надо разсматривать какъ видоизмѣненіе слова **سرین**. У станціи же Шумлы стояла повозка съ крытымъ верхомъ; ее тоже называли **سرمة عربيه**. Которая же настоящая изъ этихъ двухъ—простая ли рабочая телега для перевозки тяжестей, или повозка для ѣзды? Думаемъ, что послѣдняя, и вотъ на какомъ основаніи. Въ одномъ рукописномъ сочиненіи начала прошлаго столѣтія, а именно въ **تاریخ محمد کرای** разсказывается, что когда Сеадетъ-Герая послалъ съ Коджа-Багадуръ-агою извинительное письмо въ Порту о томъ, что онъ не могъ справиться съ гяурами, то въ Эдирнѣ этого агу **همان بر سرمة عربيه سینه تحمیل اندیروب بوزجه اطایه** (Вѣнская рукоп., Н. О. № 86, л. 39 recto). Въ другомъ мѣстѣ говорится, что Эльхаджи Селимъ-Герая освободили изъ Сереса и **طرف میریدن سرمة عربیه لاری واشتر واسترلر تعیین** и отправили въ селенье Фундуклы (*ibidem*, листъ 110 recto). Изъ приведенныхъ мѣстъ несомнѣнно явствуетъ, что **سرمة عربیه سی** есть экипажъ для ѣзды, а не для перевозки тяжестей. Въ этомъ же смыслѣ оно встрѣчается и у Фундуклымы (Вѣнск. рук., II: 323 recto). Бѣда только въ томъ, что этимологія слова **سرمة** затруднительна. Ах-

медь-Вефыкъ приурочиваетъ его къ *سریم* «ремень»: на стр. 657 его словаря читаемъ: *سيريم صريم قايش—سيرم ارايهسى*, такъ что и самое названіе — *سيرم ارايهسى*, поставлено у него въ соотношеніе съ ремнями, но въ чемъ это соотношеніе—не ясно. Впрочемъ на авторитетъ Ахмедъ-Вефыка нельзя безусловно полагаться, вслѣдствіе его склонности всѣмъ по возможности словамъ турецкаго языка подыскивать непременно турецкіе же корни, тѣмъ болѣе что въ толкуемомъ имъ смыслѣ встрѣчается названіе—*آصه عربيه* (*فند قلیلی*) (*تاریخی III: 15 verso*). Возможно еще такое предположеніе: нельзя ли видѣть въ словѣ *سریم* названіе одного округа въ Сербіи, пограничномъ съ Босніей, Сремъ, у нѣмцевъ *Syrmien*, который и турками называется также *سریم الکاسی* (*مرآت تاریخ عثمانی*), стр. 155; Вефыкъ, *فذلکة تاریخ عثمانی*, стр. 87). Очень можетъ быть, что турки назвали именемъ *سریم عربيهسى* славящихся своимъ устройствомъ венгерскія тележки, впервые познакомившись съ ними въ Сремѣ, въ предѣлахъ Венгрии, такъ что тогда *سریم عربيهسى* будетъ значить «сремская тележка» и только, подобно тому какъ они называютъ же китайскій чай *مسقو چایی* «московскимъ (т. е. русскимъ) чаемъ», не заботясь о томъ, насколько основательно такое обозначеніе.

28. *غومول* (Сб. ۲۰: 4). Это слово не турецкое. По контексту рѣчи можно было принять его за искаженное *قوموز* «кумызь», какъ и отмѣчено въ выноскѣ в). Но Ахмедъ-Мидхатъ, современный турецкій литераторъ, родомъ черкесъ, пояснилъ, что слово это принадлежитъ одному изъ кавказскихъ нарѣчій и означаетъ кушанье, приготовляемое изъ скисченной въ водѣ муки, въ родѣ нашей соломаты.

29. *صیح فاتحان طائفهسى*, (Сб. ۱۰۰: 21), *فاتحان طائفهسى* (107: 10), *صیح فاتحان طائفهسى*, (107: 14), *اولاد فاتحان*, (104: 4; 107: 9; 134: 4), *فاتحان*, (109: 9), *اصل اولاد فاتحان جنسی*, (108: 5), *اولاد فاتحان جنسی* (100: 3), *اولاد فاتحان عسکری*, (104: 4). Именами «племя завоевателей», «настоящее племя завоевателей», «молодцы изъ завоевателей», «сыны завоевателей», «родъ сыновъ завоевателей», «родъ коренныхъ завоевателей», «войско изъ завоевателей», «войско изъ сыновъ завоевателей» величаютъ сами себя турки, въ отличіе отъ *رعیت اوغللری*

«дѣтей райи» (Сб. 04: 9), т. е. немусульманской молодежи, или **طاوشن اوغلانلری** «заячьи дѣти» (Сб. 149: 17); какъ презрительно называють турки грековъ. Въ такомъ же специальномъ значеніи **اولاد فاتحان** встрѣчается и у другихъ писателей, напр. у Рашида (**تاریخ راشد**, III: 144), хотя въ словаряхъ и нѣтъ этого термина.

30. **فوغله** (Сб. 114: 1). Если это слово не принять за коррупцію слова **فونیه** «фитиль» (Вефыкъ, 847), то нельзя дать ему никакого подходящаго объясненія.

31. **كالنجہ** (Сб. 14: 14). Мѣсто, гдѣ это слово встрѣчается, вообще темное, потому что въ немъ есть несомнѣнные коррупціи. Нахожденіе вслѣдъ за нимъ слова **کارخانه لری** заставляетъ видѣть въ **كالنجہ** обозначеніе предмета какого-либо производства, или же собственное имя, къ которому бы «фабрики» могли имѣть отношеніе. Въ прежнее время, говорятъ, въ Шумгѣ существовало казенное заведеніе для выдѣлки какихъ-то военныхъ снарядовъ. Теперь же тамъ нѣтъ ничего подобнаго. Предложенное въ выноскѣ чтеніе этого слова **كالفته**, какъ синонимъ **آشفته**, возможно было бы лишь при допущеніи употребленія словъ **کارخانه** и **آشفته** во время составленія сборника въ томъ же смыслѣ, какъ теперь; но другихъ данныхъ къ этому пока не представляется; да и конетрукція грамматическая, возникшая тутъ, очевидно, вслѣдствіе испорченности текста, тоже не совсѣмъ этому благопріятствуетъ. А потому приходится это слово, какъ и обѣ 14 и 15 строки страницы 186-ой оставить подъ сомнѣніемъ.

32. **لبقملر**, **لبقه** (Сб. 94: 12; 146: 4, 21; 107: 15; 144: 6; 149: 12). Здѣсь мы встрѣцаемся съ малоизвѣстнымъ географическимъ терминомъ, которому составитель сборника даетъ какое умѣетъ толкованіе. Вотъ что говорится въ специально посвященной этому народцу статьѣ: *«Изъясненіе названія мипка. Деревенскіе жители изъ татарскихъ племенъ, издавна недовольные ханомъ и его мурзами, покидали свои мѣста жительства и, забравъ, вмѣстѣ съ болышею частію имущества и скота, свои семьи и чадъ, вдругъ сѣдлись на коня, ноюкомъ переходили въ русскіе предѣлы и принимали подданство москвѣ. Послѣдній водворялъ этого рода бѣглецовъ на жительство въ пус-*

тѣхъ и раззоренныхъ земляхъ своихъ; позволялъ имъ строить дома, мечети и соборы, съ тѣмъ чтобы они платили по одному золотому въ годъ (подати), и коли будутъ продавать что—масло ли топленое, скотъ ли, овощи ли, другое ли что,—продавали бы русскимъ на ходячую въ деревняхъ монету. Въ ту же деревню поселилъ онъ нѣсколько русоужь и построилъ тамъ церковь, чтобы ребятишки татарь-мусульманъ смѣшивались (съ дѣтьми русскихъ); глазъ бы ихъ привыкалъ къ русскимъ обычаямъ, и они бы оставляли свои нравы. Этою хитростью въ короткое время онъ измѣнилъ духъ ихъ, такъ что отъ мусульманства осталась у нихъ только одна претензія на таковое: отъ родителей они наследовали мусульманство, а отъ сверстниковъ и сосѣдей своихъ еще въ дѣтствѣ перенимали русскіе обычаи; въ русской средѣ они были какъ русскіе, въ мусульманской—какъ мусульмане. Вотъ такихъ-то и называютъ *липка*» (Сб. 147). Какъ ни хороша эта характеристика липковъ, но она все же мало проливаетъ свѣта на время обособленія этой кучки татарь отъ какой-то болѣе крупной народной единицы. Не говоримъ уже объ этимологіи самаго названія *липка*. Въ атласѣ Риччи Заннони, 1772 г., карта № 23, за р. Днѣстромъ, между 25—27° вост. долготы и 48—49° сѣв. шир. имѣется такое обозначеніе: «Pola puste Tatarow Lipkow» и «Libka tatarlaring topraghi». У Линде тоже есть этотъ терминъ со ссылками на польскіе источники (*Słownik języka polskiego*, t. II., 641), но также безъ коренного его объясненія. Теперь народецъ этотъ, кажется, совсѣмъ исчезъ, и слѣды его пребыванія связываются съ нѣкоторыми географическими мѣстностями, и то гадательно. Въ «Географическо-статистическомъ словарѣ Россійской имперіи» П. П. Семенова (т. III, стр. 55) читаемъ: «*Липовець*, уѣзд. гор. Кіевской губ., въ 193 верст. къ ю.з. отъ Кіева, на равнинѣ по обоимъ берегамъ р. Соби. Полагаютъ (кто полагаютъ?), что мѣсто, занимаемое нынѣ городомъ, служило сборнымъ пунктомъ татарской орды, кочевавшей здѣсь послѣ нашествія Батя и извѣстной тогда (когда?) подъ именемъ Татарь - Липановъ». Это приуроченіе къ одному пункту, какъ центру, липковъ, согласуется съ обозначеніемъ его и въ нашемъ сборникѣ словомъ *قر* въ единственномъ числѣ; но народъ

XXXVIII

ли сталъ называться по мѣсту, или мѣсто названо по имени народа, остается неизвѣстнымъ. Первое вѣроятіе, кажется. Между тѣмъ есть и еще другое приуроченіе, именно въ «Народномъ Календарѣ для Южной Россіи на 1879 г. Одесса, 1878. Тамъ (стр. 38) вотъ что говорится: «Къ этому же періоду (т. е. къ XIII в.) принадлежитъ еще одинъ исчезнувшій и давно забытый географическій терминъ, показывавшій прежде на картахъ Южной Бессарабіи—«Ливки-татарь-топрагы», т. е. «земли литовскихъ (Sic!) татаръ». Это были усадьбы, или кочевья татаръ, загнанныхъ въ Бессарабію литовскимъ героемъ Витовтомъ, послѣ очищенія отъ нихъ южной части Подолія и Западнаго края. Полагаютъ (опять, кто полагаютъ?), что и. Липканы (Ливчаны) на Прутѣ получило отъ того (отъ чего?) свое названіе; но оно слишкомъ далеко отъ бывшихъ татарскихъ кочевій». Отождествленіе липковъ съ литовскими татарами ошибочно, а все остальное ни на чемъ не основано. Такимъ образомъ вопросъ объ этомъ народѣ остается пока открытымъ: можетъ быть изслѣдованія на мѣстѣ помогли бы его рѣшенію. Историки говорятъ о татарахъ-липкахъ больше всего въ описаніи осады и взятія турками города Каменца въ 1083 = 1672 году. При самомъ объявленіи войны между Портою и Польшею, подъ властью которой жили липки, они отправили депутацію къ Крымскому хану Селимъ-Гераю съ просьбою о дозволеніи имъ выселиться въ Буджакъ (Бессарабію). Сейидъ-Мохаммедъ-Риза такъ объ этомъ повѣствуетъ: «Отъ татаръ-липковъ, принявшихъ подданство земли гяуровъ-ляховъ съ условіемъ платежа подати, но мусульманъ по природѣ, поединку нѣкоторыхъ обитаемыхъ ихъ родами мѣста находились въ сосѣдствѣ съ границами исламскими, пришла въ тѣ поры въ Крымъ бумага, содержащая въ себѣ просьбу спасти и освободить ихъ отъ унижительнаго подданства и водворить въ мѣстностяхъ буджакскихъ. Проницательный ханъ воздержался дать имъ отвѣтъ самъ отъ себя, а, посовѣтовавшись съ мутесаррифомъ силистрійскаго губернаторства Халиль-пашою, согласенно съ нимъ сдѣлалъ представленіе и заявленіе въ Порогъ Счастія (Порту). Но такъ какъ это было противъ расположенія упомянутого паша, о чемъ и была секретно написана (имъ) записка, гласящая, что, молъ,

«приведеніе въ исполненіе этого дѣла сопряжено будетъ съ непріятностями и затрудненіями», то и послѣдовало предписаніе верховнаго вѣзиря отложить это дѣло. Прибывшіе (съ бумагою) люди, получивъ такой отчаянный отвѣтъ, были возвращены восвояси». (Ассебъ-о-Ссейяръ. Казань. 1833, стр. 182). Гаммеръ, передавая этотъ фактъ на основаніи того же источника, говоритъ совсѣмъ другое, а именно, что «Die Lipka Tartaren, Unterthanen der Pohlen, waren beym Ausbruche des Krieges nach Bessarabien (Budschak) ausgewandert, wo ihnen der Chan einverständlich mit Chalil, dem Stadthalter von Silistria, Wohnsitze angewiesen» (Gesch. d. Osm. Reiches, VI: 293). Или въ рукописномъ экземплярѣ Ассебъ-у-с-Сейяръ Гаммера цитуемое имъ мѣсто читается иначе, или же онъ невѣрно понялъ его. Несмотря на этотъ формальный отказъ, нѣкоторые липки все-таки, должно быть, бросили свои жилища и перебѣжали, вмѣстѣ съ казачьей ватагой Дорошенка и Ханенка, въ непріятельскій лагерь: болѣе тысячи человекъ ихъ, жителей Каменца, говоритъ Фундуклылы, взяты были въ проводники Азымать-Герашъ, отправлявшимся съ своимъ крымскимъ отрядомъ на чапулъ (грабительскій набѣгъ) въ польскія земли вправо отъ Каменца (فندقلیلی تاریخی Вѣн. ркп. Мхт. 343а-d, т. II: л. 239 recto). Вслѣдствіе этого при заключеніи Бучашскаго мира и выговорена была турками пощада липкамъ со стороны ихъ прежнихъ властей и право безпрепятственнаго выселенія въ предѣлы Турціи. Статья первая мирнаго трактата гласитъ слѣдующее: «Да не будетъ нанесено вреда и ущерба женамъ, семьямъ и имуществамъ татаръ - липковъ, которые теперь, удалившись изъ области ляхской, пришли въ императорскій лагерь; а тѣ изъ упомянутаго народа, кои пожелаютъ съ женами своими, семьями и имуществомъ выйти въ предѣлы исламскіе, пускай выходятъ, и пусть никто имъ не препятствуетъ» (Ibidem, I: 292 г. et v.). Вѣроятно, ободренные покровительствомъ Порты липки и послѣ того продолжали смутляничать во время тогдашнихъ украинскихъ неурядицъ, ибо прибывшій въ 1677 г. въ Константинополь польскій посолъ для подтвержденія мирнаго договора между прочимъ просилъ султана объ удаленіи липковъ какъ главныхъ нарушителей спокойствія на границѣ (Hammeg,

G. d. O. R., VI: 341). Но турки, должно быть, тоже не очень жаловали липковъ. Выше мы видѣли, что силестрійскій паша не пожелалъ ихъ переселенія въ Буджакъ. А раньше, во время польскаго похода султана Османа II (1618—1622 г.), турецкій сераскеръ, встрѣтивъ липковъ въ окрестностяхъ Каменца, истребилъ многихъ изъ нихъ наравнѣ съ глаурами. (فند قلیلی تاریخ, I: 276 г. et v.). Гораздо благосклоннѣе относились Крымскіе ханы къ липкамъ, вѣроятно вслѣдствіе болѣе близкаго національнаго родства послѣднихъ съ крымскими татарами, чѣмъ съ османлы, которые всегда обособляли себя отъ всѣхъ другихъ родственныхъ тюрковъ, хотя бы даже и единовѣрныхъ съ ними. Упомянутіе о липкахъ встрѣчается и въ ярлыкахъ Крымскихъ хановъ—Мохаммедъ-Герай-бенъ-Менгли-Герай-хана, отъ 9 зиль-ка'дэ 926 г. = 29 окт. 1520 г. (Вельяминовъ-Зерновъ, Матер. для исторіи Крымскаго ханства, стр. 3 и 4), и Селимъ-Герай-бенъ-Багадуръ-Герай-хана отъ 1095—1683 года (Ibidem, 720). Особенно любопытно послѣднее: оно какъ нельзя болѣе согласуется съ тѣмъ, что мы видѣли въ сборникѣ относительно ассимиляціи липковъ съ ихъ русскими сосѣдями. Селимъ-Герай пишетъ царямъ Іоанну и Петру Алексѣевичамъ, между прочимъ слѣдующее: «Могущественный и блаженный, его присутствие, Мурадъ-Герай-ханъ писалъ въ шертной грамотѣ, чтобы находящимся въ вашихъ областяхъ мусульманскимъ плѣнникамъ и прочимъ мусульманамъ не дѣлали притѣсненій ради того чтобы заставить ихъ отступить отъ мусульманской вѣры; и у насъ, буде случатся, вашимъ плѣнникамъ не дѣлать притѣсненій изъ-за того же. А теперь существующимъ въ сей странѣ (т. е. въ русскихъ предѣлахъ) *липкамъ* и *астакамъ*—*آستك* (?) и всѣмъ прочимъ мусульманамъ причинялось насиліе и поруганіе для того чтобы принудить ихъ къ вѣроотступничеству. А развѣ прилично царскому достоинству не соблюдать данной клятвы?» (Матеріалы для исторіи Крымскаго ханства, стр. 719—720). Сколько извѣстно, у насъ на Руси не водилось такого обычая—насильно обращать иновѣрцевъ въ христіанство; въ шертныхъ же грамотахъ являлся пунктъ касательно вѣры, надо полагать, скорѣе въ огражденіе русскихъ плѣнныхъ отъ насильственнаго омусульманенія ихъ со сто-

роны крымцевъ, которые, какъ мухаммедане, скорѣе способны были на религіозное насиліе. Упрекъ же Селимъ-Герая, дѣлаемый имъ яко бы за религіозныя притѣсненія *миткаль*, свидѣтельствуеъ лишь о томъ, что ассимиляція послѣднихъ началась уже довольно рано. Слухи о ней могли дойти до хана, который естественное явленіе свободнаго обрусенія татаръ возродить, безсознательно или намѣренно, въ актъ насильственнаго обращенія ихъ въ русскую вѣру русскими властями. Такимъ образомъ не удивительно, что липки исчезли съ лица земли: частью они, вѣроятно, переселились въ другія сопредѣльныя прежнему своему жительству мѣстности, частью слились съ своими сосѣдями русскими, какъ это и подтверждается вышеприведенною статьею нашего сборника.

Имя этого народца существовало еще въ концѣ прошлаго столѣтія. Кромѣ атласа Риччи Заннони, о липкахъ упоминаетъ и Цинкейзенъ, конечно на основаніи документальныхъ источниковъ. Въ 1779 году они служили передатчиками секретныхъ депешъ изъ Константинополя прусскому резиденту въ Варшавѣ для дальнѣйшей отправки ихъ въ Берлинъ, именно въ то время когда прусскій уполномоченный при Портѣ Гаффонъ съ реисъ-эфенди Абду-р-Ризакомъ вели тайные переговоры о заключеніи прусско-турецкаго союза (Zinkeisen, Gesch. d. O. R. VI: 232).

33. *مهور* (Сб. ۱۳۹: 6, 14; ۱۷۷: 14) собственно значитъ «припечатанный», эпитетъ, прилагаемый къ документамъ, которые у турковъ обыкновенно скрѣпляются именно печатью вмѣсто нашей подписи. Но въ приведенныхъ мѣстахъ сборника это слово имѣетъ специальное значеніе официального документа въ родѣ расчетной книжки, дающаго право на полученіе жалованья, какъ это явствуеъ изъ употребленія этого слова въ другихъ сочиненіяхъ, напр. у Джевдета (V: 245); въ *مبده اوجاقی* (Рукоп. Азіатск. Музея, № 590 if. листъ 124 recto et verso).

34. *یل طبانجهاری*, *یل تفنگی* (Сб ۰۰: 9). Первое изъ этихъ словъ упоминается и въ *لهجاء عثمانی* (стр. 414 и 1250), но безъ объясненія, какого рода ружье называется этимъ именемъ. Турки толкуютъ, что подъ этимъ именемъ разумѣется ружье, дѣйствующее сжатимъ воздухомъ, «воздушное ружье». По аналогіи съ этимъ надобно понимать, слѣдовательно, и второе — *یل طبانجهاسی*, какъ «воздушный

XLII

пистолетъ». Нѣкоторые турки полагаютъ, что въ данномъ случаѣ надо читать *بل طباخجھسى* въ смыслѣ пистолета, носимаго сбоку, за кушакомъ; но другіе отвергаютъ подобное толкованіе, какъ несогласное съ дѣйствительностью.

35. Словосочетаніе *طوب یوغاسی* (Сб. IIv: 24) предложено читать *طوب یواسی* «пушечное гнѣздо», потому что, по объясненію турковъ, *یوا* «гнѣздо» въ артиллерійскомъ дѣлѣ служитъ обозначеніемъ одного приспособленія на лафетахъ, посредствомъ котораго пушкѣ сообщается наклонъ, какой требуется при стрѣльбѣ на такомъ или другомъ разстояніи.

Ограничиваясь вышеприведеннымъ предисловіемъ къ издаваемой рукописи, надо признаться, что въ ней не мало вещей, требующихъ объясненія не только со стороны языка, но и со стороны содержанія, и если бы задаться такою цѣлью, то комментарий могъ бы выйти въ нѣсколько объемовъ больше самаго текста. Но и разнородность матеріала, содержащагося въ сборникѣ, и неодинаковая важность и значеніе частей его, сдѣлали бы такое предпріятіе несоотвѣтствующимъ ожидаемому отъ него результату. Главный интересъ этой рукописи въ тѣхъ ея статьяхъ, которыя касаются исторіи Крыма, и онѣ будутъ эксплуатированы въ свое время и въ своемъ мѣстѣ. Что же касается до другихъ предметовъ, то, взятые вотдѣльности, какими бы комментаторскими изысканіями они ни были обставлены и изукрашены, они все-таки не могутъ имѣть того значенія, какое могутъ получить въ связи съ другими фактами, какъ добавочный матеріалъ. Конечно, напр. и въ изслѣдованіи о Крымѣ можно было бы, пожалуй, ограничиться выборкою относящихся къ нему статей въ переводѣ, съ отсылкою любопытныхъ къ рукописи Азіатскаго музея; но мы думали, что такъ какъ Крымъ уже разъ навсегда сталъ неотъемлемою частью Россіи, то позволительно и на его долю сохранить въ печати тѣ, впрочемъ не очень многочисленные и обширные, памятники, какіе еще время отъ времени попадаютъ на турецкомъ языкѣ. Странная, впрочемъ, случайность: когда А. К. Каземъ-бекъ издавалъ крымскую исторію извѣстную подѣ

XLIII

названіемъ «Семь планетъ», то и у него подъ руками былъ тоже только одинъ кодексъ, вслѣдствіе чего его изданіе поневолѣ вышло съ пробѣлами, доходщими иногда до размѣра цѣлыхъ страницъ; а вслѣдствіи нашлись и другіе экземпляры, съ помощью которыхъ недостатки печатнаго изданія теперь могутъ быть исправлены. Этой печальной необходимости пришлось покориться и въ настоящемъ случаѣ. Хорошо бы было, если бы и для нашего сборника нашолся собрать ему, чтобы возстановить весьма многія въ немъ неясности; но все же лучше заблаговременно издать его хоть и въ такомъ видѣ, какъ онъ есть, потому что безслѣдное исчезновеніе рукописей также не безпримѣрное явленіе. Переводъ извѣстнаго рисала Ресми-Ахмедъ-эфенди подъ заглавіемъ «Сокъ достопримѣчательнаго», сдѣланный Сенковскимъ — безспорно великолѣпная вещь въ литературномъ отношеніи: какая смѣлость оборотовъ рѣчи! какая картинность метафоръ! Но когда представилась возможность сличить его съ печатнымъ изданіемъ текста, вышедшимъ въ Константинополь, то, независимо отъ оказавшагося различія въ составѣ нѣкоторыхъ статей сочиненія, пришлось, къ крайнему прискорбію, разстаться съ самыми пикантными красотами этого перевода. Оказалось, напримѣръ, что тамъ, гдѣ въ переводѣ стоитъ блистательный эпитетъ молдавскихъ яблоковъ «руку-жжетъ» (Собр. соч., VI: 238), въ текстѣ находятся *آل يناعى* — «краснощекий», т. е. значить, надо сказать, какъ и порусски, «румяное яблоко», что подтверждается и словаремъ *لهجه عثمانى* (Стр. 1233); замысловатое сравненіе «на виду, какъ пупъ на срединѣ живота, торчалъ одинъ только человекъ» и пр. (Собр. соч., VI: 243) потурецки читаемъ такъ: *يالکزيوکرك صورتنده ميدانده بولنان* т. е. «подобный бѣгуну на мейданѣ»; остроумное и ядовитое сопоставленіе, вложенное въ уста бахваловъ-турковъ, для изобличенія ихъ крайняго невѣжества и глупости: «войска у насъ много, казны много: головы только нѣтъ!» (Собр. соч., VI: 245) въ турецкомъ текстѣ имѣетъ слѣдующій видъ: *عسكر چوق خزينه چوق بر ياس يوق*, т. е. «войска много; казны много; безнадежности (въ успѣхѣ) нѣтъ!» — У насъ нѣтъ и тѣни подозрѣнія, чтобы Сенковскій намѣренно и безжалостно принесъ въ жертву литературному эффекту подлинность текста; въ имѣв-

XLV

шеяся у него под руками кодексов могло быть въ переведенных мѣстахъ другое чтеніе текста; но когда мы вознамѣрились было навести справки въ рукописномъ экземплярѣ подлинника, съ котораго по всей вѣроятности и переводилъ Сенковский, то этого экземпляра уже не оказалось: онъ такъ и пропалъ со времени знаменитаго ориенталиста; а другого кодекса въ Петербургѣ не существуетъ

Въ заключеніе предлагается алфавитный указатель собственныхъ именъ, встрѣчающихся въ сборникѣ, и списокъ поправокъ, которыя понадобилось сдѣлать какъ вслѣдствіе неизбежныхъ типографскихъ погрѣшностей, такъ и сличенія сборника съ его парижскимъ оригиналомъ, и другихъ представившихся послѣ уже отпечатанія рукописи соображеній.

II.

АЛФАВИТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ.

I	۱۰۹, ۱۰۶, ۱۳۴
ابازك ۸۵	آدم آغا ۱۱۰
ابازه ۸۵	آخر بايجان ۶
ابازه محمد پاشا ۱۱۰, ۱۰۹, ۱۴۰, ۱۶۲	ارتك خان (?) = اوزيك خان
(خادم) ابراهيم پاشا ۱۰۹	ارخان خور ۶۷
ابرائل ۱۰۱, ۱۱۳, ۱۸۱	اردشير ۲۱
ابوالخير ۹	اردل ۶۳, ۶۶
ابوالخير اوغلان (?) ۹	ارده ۱۰۶
ابوالخير الدين (?) ۹	ارسلان بيك ۷۹
ابوبكر ۳, ۱	ارضروم ۱۷۰, ۱۳۴
ابوبكر افندي زاده عثمان افندي ۲۲۲	ارضه (?) ۱۰۶
ات ميداني ۱۳۶	ارنبود ۱۰۰, ۱۰۹, ۱۱۱, ۱۱۲, ۱۰۷, ۱۰۸
اتا بلكر ۶	ارنبود قريه سي ۱۸۵, ۱۸۶
آجو ۱۰۴	ارمنيلر ۲۲۰
آجه (?) ۱۰۴	ازاق ۸, ۱۶, ۲۴, ۳۴, ۴۴, ۴۹, ۴۲
احمد بك ۲۴۴	۲۶۰, ۱۸۳, ۸۷, ۸۶
احمد بن عمرى عربشاه انصارى (?) ۱۰	ازدرهان (?) ۸
(سلطان) احمد خان ۱۳۲, ۲۱۴	ازمير ۵۴
اخشيديلر ۷	اوزغرى ۱۲۴
ادرنه ۱۰۰, ۱۱۱, ۱۱۳, ۱۱۵, ۱۲۸, ۱۳۰, ۱۳۳	ازواج ۹۷, ۱۷۸

ارژدرهان ۷۸.۸	اسوجلو ۲۰۸، ۲۳۰، ۲۳۱، ۲۳۹، ۲۵۴
اسا صو (؟) ۱۷۵	۲۵۹، ۲۵۸
اسپانیا ۲۱۱، ۲۱۵، ۲۴۰، ۲۴۴	اسود ۲۳۸
اسپر آغا ۱۸۷	اطه ۴۶
استانبول ۱۱۷، ۱۱۶، ۹۹، ۵۰، ۱۷، ۱۳	اعزاز ۹۲
۲۵۵، ۲۵۲، ۱۹۸، ۱۸۶	اغریبوز ۵۴
استانبول قپوسی ۱۹۸، ۱۹۹، ۱۹۵	افرنج ۲۲۳-۲۱۶، ۲۱۴، ۲۱۳
استانبول یولی ۱۷۴	افلاق ۱۱۸، ۱۱۵، ۱۰۵، ۸۸، ۸۷، ۸۵، ۶۰
استانبوللی ۲۳۰، ۱۸۵	۱۲۵-۱۸۳-۱۸۵، ۲۱۰، ۲۳۴
استانسلاو ۲۵۹-۲۵۷	آق پاشازاده السید حسین آغا ۵۳
استریا ۴۷-۴۵	آق صو ۸۸، ۷۱
استقولم ۲۵۶، ۲۵۵، ۲۳۸	آق قیونلو ۷
استوراکسی اوغلی ۱۸۵	افکرمان ۱۸۱
اسقلیسپر ق ۴۳	اکراد ۷
اسکدار ۱۵۳	آلامان ۶۵
اسکرنت زاده قسطاکی ۲۳۴	البروز ۸۶
اسکی استانبوللق ۱۱۳	الحاج ابراهیم ۹۱
اسلام کزای خان ۲۱، ۲۰، ۱۸-۱۶	الحاج ابراهیم آغا ۵۳
اسمعیل ۱۸۲-۱۸۰، ۱۴۳، ۱۲۷	الحاج حسن پاشا ۱۵۶، ۱۵۷
اسمعیل اردییلی ۷	الحاج خلیل پاشا ۱۰۵
اسوج ۲۰۱-۱۹۹، ۱۹۶، ۱۹۵، ۵۵، ۵۱	الحاج سلیم آغا ۱۹۷، ۱۵۹
۲۴۴، ۲۴۰-۲۳۷، ۲۳۳، ۲۳۱، ۲۵۷	الحاج محمد پاشا ۴۲، ۴۳، ۴۵
۲۵۹، ۲۵۷، ۲۵۵-۲۵۳	الیاس پاشا ۲۲۶

اليساوته ۴۳	اوزدمر اوغلى عثمان پاشا ۲۰
اليصوت ۶۸	اوزون عبدالله پاشا ۱۱۰
امام اعظم ۱۵۳	اوزى ۸۸.۷۲۴.۶۷.۶۰.۴۴۴.۳۷
امير ابا عرب اوغلان (?) ۹	۱۳۲۴.۱۲۷.۱۰۹.۱۰۱.۹۱.۸۹
(بنى) اميه ۶,۵	۱۸۰.۱۴۳
انابه ۱۸۳	اوسترمان ۶۳
اناطولى ۹۱.۱۰۲.۱۱۴.۱۱۶.۱۱۹.۱۲۴.۱۲۶.۱۲۷.۱۳۰.۲۳۰	اوقراينه ۶۸.۶۷
انزار (?) = اوترار	اولوغ محمد خان ۱۲
انكروس ۶۶	اولوينه ۱۲۴
انكلتره ۵۱.۶۵.۷۱.۱۹۰.۲۰۰.۲۰۱.۲۰۴	ايبلك بك (?) ۱۴
۲۰۰-۲۱۱	ايبكى اوغلى مظفر پاشا ۱۱۰
انكلتره لو ۷۱.۱۹۴.۱۹۵.۱۹۰.۲۰۱.۲۰۹.۲۱۰	ايدكوخان ۱۲.۱۱
اوترار ۸	ايران ۱۳۱
اوترك ۶۵	ايسانجى ۱۱۱.۱۱۲.۱۱۴.۱۱۵.۱۱۸.۱۲۸.۱۳۰
اوخرى ۱۲۴	۱۵۶.۱۷۹.۱۸۱.۱۸۲.۱۸۶
اودر ۵۰	اياخانيلر ۶
(اووهجقلى) اوديقار اوغلى ۱۱۰	اينك خان (?) ۱۴
اور قپوسى ۱۴۲	ايو ۱۱۲
اوراق اوغلى ۱۴۲	ايواض پاشا زاده خليل پاشا ۱۱۰
اورتاق . ارتاق ۸	ايوب انصارى ۱۷
اورل ۷۱.۷۲.۷۴	ايوبيلر ۷
اوروپا ۴۸.۵۴.۷۰	ب
اوروس خان ۹.۱۱	بابا طاغى ۱۱۵.۱۳۴.۱۸۱.۱۸۲
اوزنك خان ابن طورلجه ۱۱	باينقه ۶۹

باشينقه (?) ۹۹	بطل پاشا ۱۱۰، ۱۹۰
باطنيلر ۷	بغداد ۲۵۲، ۲۵۱
باغچه سراي ۸، ۲۰، ۲۹، ۸۷، ۹۸، ۹۹	بغدان ۶۰، ۶۸، ۸۶-۸۸، ۹۴، ۱۰۰
باغخه خصار (?) ۱۸۱	۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۸، ۱۸۳-۱۸۵
باقى بك ۱۸، ۱۹	۲۰۹، ۲۳۴، ۲۳۵
بالاقلاوه ۱۱۲	بك اوغلى ۱۴۴
بالتق ۲۵۳	بلغار ۸
بالطه ۶۸، ۱۰۱، ۱۴۴	بلغراد ۳۴، ۴۴، ۴۶، ۱۲۴-۱۲۶
بالطه جى محمد پاشا ۲۴۸	۱۸۳، ۱۳۲
باويرا ۶۴-۶۶	بمعكك (?) ۱۰۳
(سلطان) بايزيد خان ۱۰، ۲۲۲	بندر ۷۴، ۱۰۱، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۲۵-۱۲۷
بج ۵۷، ۶۴	۱۳۱، ۱۳۴، ۱۳۶، ۱۴۱، ۱۴۳
بجر سفيد ۱۱۳، ۲۲۹، ۲۳۰	۱۸۰، ۱۸۱، ۲۴۷، ۲۴۸
بجر سياه ۱۹۲	بوجاق ۳۵، ۴۱، ۸۲، ۸۷، ۹۱، ۱۰۱
بخت كراي اين قريم كراي ۱۴۰	۱۱۸، ۱۴۲
بداق ابن طغان خان ۱۱	بوخره بشيجه ۶۸
برانده بورق ۴	بور ۱۱۶
بر سلاو ۵۰	بورلات ۲۳۵
برغوس ۱۰۰	بورزا ۲۳۴
بركه خان ۱۰، ۱۱	بوسنه ۱۰۰، ۱۲۵، ۱۲۲، ۱۹۵
برلين ۴۹	بوغاز ۱۴۴، ۱۷۲، ۱۸۵
برون ۶۳	بوغاز كسن ۱۷۲
بسلى ۷۵، ۸۵، ۸۹	بولغار اوغلى ۱۱۳

بوينه ۹	ترک ۷۹،۷۶،۷۵،۷۳
بيت اللحم ۲۱۹	ترک ۲۰۲
بيروت ۵۴	ترکی ۲۵۹
بيکار باشي ۱۰۴،۱۰۰	ترکمانلر ۷
بيوك بردا ۴۴	ترباکی چارسوسی ۹۸
پ	تکفور طماغی ۹۲
پروت ۱۶۲-۱۶۰، ۱۵۷، ۸۹	تلابغا ابن منکو نسر خان ۱۱
پروسيا ۷۱-۶۹، ۶۴، ۵۷، ۵۶، ۴۹، ۴۷، ۴۶	تن ۴۹، ۳۷، ۳۶
۲۰۳، ۲۰۱-۱۹۴، ۱۵۱، ۹۷، ۹۵	تورکجه ۲۵۲
۲۵۹، ۲۱۱-۲۰۹، ۲۰۷، ۲۰۶	تورهات ۱۰۴
پروسيالو ۲۰۱، ۶۰۰، ۹۶، ۴۹، ۴۸، ۴۶	توقتمش ، طوختامش خان ۹، ۸
۲۱۲، ۲۰۹	۱۲، ۱۱
پطرو ۶۳	تيمور جان ۳۵
پطره بورق ۸۷، ۶۴، ۴۶	تيمور قيو ۱۰۴، ۱۰۳، ۲۰
پورتقال ۲۱۰	تيمور کورکان ۱۱، ۹-۷
پورنوکز ۲۱۱	ج
پوطوسکی ۱۷۴، ۱۶۸، ۱۶۶، ۱۶۵، ۱۴۴	جان ارسال (?) ارسلان اوغلی
پونياطوسکی ۲۵۹، ۲۵۸، ۹۱، ۶۴	حسين ۱۱۰
پينکار ۱۱۱	جان بك خان ۹
ت	جان بك کرای ۱۱
تاتار ۳۸، ۳۷، ۳۵-۳۲، ۱۶، ۹، ۸	جان بويلوق ۲۷
۹۹، ۹۸، ۸۶-۷۴، ۷۸، ۶۹، ۶۲، ۶۰	جان پولات ۳۵
۲۳۵، ۲۱۲، ۱۸۲، ۱۶۲، ۱۴۷-۱۴۰	جانب شمال ۷۱

چانگ ۱۱۰

جبال چراکسه ۱۰۰

(ملوک) جرجان ۶

چرقاسکی اطهسی ۳۶

جزایر ۱۹۸،۱۰۰

جغاله زاده سنان، پاشا ۲۲

جتکه بالقانی ۲۳۳

جورجوه ۱۶۰،۱۱۰

جورلی ۱۰۰

جیرمانیه ۲۱۱

چ

چپان اوغلی ۱۱۰

چتای کچیدی ۷۳

چراکسه ۱۱۲،۷۶،۲۴،۷

چرقاسکی ۴۳

چرکس ۱۸۳

چلدر ۱۲۴

چنکیز خان ۱۰،۹،۶

آل (اولاد) چنکیز ۹

(سلاطین) چنکیزیه ۸۸

چوبان زاده احمد آقندی ۱۴۲

(ادنهلی) چوپور اوغلی ۱۱۰

چه ۲۱۱،۷۰،۶۰

ح

حاجی اوغلی بازاری ۱۸۲

(ادنهلی) حاجی بک ۱۱۰

حاجی ترخان ۸

حاجی ترکمان (؟) ۸

حاجی خان ۱۴۰

حاجی کرای خان ۱۲، ۱۳، ۲۲، ۷۶

حاجی کوی ۱۸۰

حاجیلر ۱۸۳، ۸۰

حافظ محمد طاشکندی ۸

حالیدی اوغلی ۱۱۰

هانوور، هانوور ۲۱۰، ۱۶۰

حبیشی ۱۷۰

حجاز ۹۸، ۳۳

حجر مقتل ۲۱۸

حرمین ۱۲۶

حسن ۶۰

حسن ابن علی ۱-۳، ۵

حسن پاشا ۱۶۳

(اخسغلی) حسن پاشا ۱۶۲، ۱۷۱

(چرکس) حسن پاشا ۱۱۰

حسین پاشا ۱۱۰، ۱۵۷، ۱۶۳، ۱۶۷

(کرچی) حسین پاشا ۱۶۶

حلب ۶، ۴-۵۳-۹۲، ۱۱۳، ۱۲۴

حمزه پاشا ۱۰۲، ۱۰۳	(ملوك) دانشمند په ۶
حمزه میرزا ابن محمد خدابنده ۶۱	دانیمارقه ۲۰۹، ۲۱۲، ۰۳، ۰۱
حمید افندی ۹۳	داود پاشا صحراسی ۱۰۰، ۱۳۴
حولستین ۲۱۲	درزدن ۶۴
حیدر پاشا ۱۰۳	دریای شمالی ۰۰
خ	دشت قبچاق ۸-۱۶، ۲۰، ۲۱
خاص کوی ۱۴۸	ذکرمان بوغازی ۱۴۰، ۱۶۱، ۶۳:
خاطومانی (?) ۱۸۳	دلی خان ۸۰
خان دپهسی ۱۱۲، ۱۴۳، ۱۷۰، ۱۷۶، ۱۷۸	دوبره وندیک ۰۳
خرطه اطه لری (?) ۲۳۸	دولت عثمانیه ۳۷، ۳۸، ۴۳
خطیب زاده احمد اغا ۱۱۶، ۱۱۸	دولت علیه ۳۰-۳۵، ۰۳، ۰۴
خلیل پاشا ۱۳۲	۰۶-۶۲، ۶۷، ۷۱-۷۷، ۸۲
خواجه بگ ۱۸۱	۸۷، ۸۸، ۹۰، ۹۲، ۹۴-۹۶، ۹۹، ۱۰۱
خوارزم ۸	۱۰۲، ۱۰۴-۱۰۶، ۱۱۱، ۱۲۴، ۱۳۳
خوارزم شاه ۶	۱۴۰، ۱۴۸، ۱۵۷، ۱۷۷، ۱۸۲
خوتین ۹۳، ۹۷، ۱۰۱، ۱۰۵، ۱۱۱، ۱۱۰	۱۸۴-۱۸۶، ۱۸۸، ۱۹۰، ۱۹۴
۱۲۴-۱۲۷، ۱۳۱، ۱۴۰، ۱۰۶	۱۹۹-۲۰۹، ۲۱۸، ۲۲۰، ۲۲۴
۱۹۰-۱۹۲، ۱۹۶، ۱۷۱، ۱۸۲	۲۲۹، ۲۳۱، ۲۳۳، ۲۳۷، ۲۴۳
۱۷۶، ۱۷۷، ۱۷۹، ۱۸۰، ۲۶۰	۲۴۴، ۲۴۷، ۲۴۸، ۲۵۰، ۲۵۲، ۲۵۶
خمیره بولی ۱۱۶	۲۵۸، ۲۵۹
د	دولت کرای خان ۲۰
داغستان ۸۶	دونکرف ۶۰
دانسقه ۲۳۷، ۲۵۷	دونه قور ۲۴۱

دیاریکتر ۱۲۴	۲۱۲,۲۰۰-۲۰۳
دیتمار بونیہ توسکی ۲۰۹	۶ روم
دیچ ۱۹۷	۱۲۴۹, ۱۳۱, ۱۰۵, ۱۵۲, ۹۱
دیلمیان ۶	۲۳۰, ۲۰۴, ۱۹۷, ۱۹۲
	۶ روم طائفہ سی۔۔ کفرہ سی ۲۳۳
	۲۲۳-۲۱۵
راجویل ۶۸	۶ روم رد اوغلی (۹) ۱۲۴۲
رادوسکی (اوستہر وستہ) ۶۹	ز
راغب السید محمد پاشا ۱۴۴-۱۴۸-۱۴۸-۱۳۳	زارہلی زادہ فیض اللہ ۱۱۵
رحمی افندی ۹۳	زشتوی ۱۱۲
رستم پاشا ۱۹, ۲۰	زہرہ ۱۲۴
(کوناہینہ لی) رضوان آغا ۱۱۵	س
روس ۳۹, ۳۹, ۳۹, ۳۹, ۳۹, ۳۹, ۳۹	ساقز ۱۰۰, ۵۴
(نیوک) روس ۳۷	ساقسونیہ ۹۵, ۷۵, ۶۹, ۶۴
(کوچوک) روس ۳۷	۲۰۹-۲۱۱
روس خان = اودوس خان	ساقسونیہ لو ۹۵
روسیچ ۱۸۳, ۱۱۲, ۷۷	سالبا ۱۴۴
روسبہ ۵۹, ۵۰-۹۲, ۶۲, ۷۱, ۷۱, ۷۲, ۷۲, ۷۲, ۷۲	(آل) سامان ۶
۷۸-۸۴, ۹۰, ۹۱, ۹۵, ۹۷, ۱۲۷	(اولاد) سبکتگین ۶
۱۸۵, ۱۷۳, ۱۷۵, ۱۶۵, ۱۵۵, ۱۴۷	سجلیا ۶
۲۱۱, ۲۰۵	سچیلیاتین ۲۱۲, ۵۲, ۵۱
روسبہ لو ۳۱, ۳۲, ۳۵, ۵۴, ۵۸, ۶۱	سسیس نروجیا (۹) ۲۰۴
۸۰-۸۳, ۸۱, ۷۹, ۷۷, ۷۲, ۶۲	شراچوق ۸
۱۱۲, ۱۱۱, ۱۰۴, ۱۰۰, ۹۶, ۹۵, ۸۷	سرای بوسنہ ۱۴۶
۱۷۳, ۱۶۸, ۱۶۷, ۱۵۹, ۱۴۷, ۱۴۶	

سريانی ۵۴	سيد عارفي ۹۳
سعادت کرای خان ۱۷-۱۵	سيروز ۱۵۷
سعد آباد ۱۵۱	سيلزیا ۴۹, ۵۰, ۵۵
سلامت کرای سلطان ۹۲	سيواس ۱۲۵
سلانیک ۱۰۶-۱۰۸, ۱۱۳, ۱۱۶, ۱۱۷, ۱۲۴	شي
۱۳۴۴	شام ۲, ۴, ۵, ۱۰۴, ۱۰۴, ۱۰۵
سناجوقلر ۶	۲۲۲, ۲۲۱
سلستره ۱۱۲, ۱۸۳, ۲۰۷	شاهين علي پاشا ۱۱۵
سليم پاشا ۱۸۹	شيش ۱۳۲
(سلطان) سليم خان ۱۵-۱۸, ۲۲۲	شروان ۷, ۲۰, ۲۱
سليم کرای خان ۷۳	شغاکه ۸۹
سليمان افندي ۱۱۵, ۱۶۷	شمی ۱۸۶, ۱۸۷, ۲۳۳
(سلطان) سليمان خان ۱۹, ۲۲۰, ۲۲۲	شيبان خان ۹
سليمان فمضی پاشا ۵۴	ص
سليمانيه ۱۰۴	صاحب کرای خان ۱۵, ۱۸, ۱۹
سمرقند ۷۵	صارم ابراهيم پاشا ۱۰۱, ۱۰۲, ۱۱۰
سمرقنديلر ۱۵	صاطيرجي محمد پاشا ۲۲
سمندرہ ۱۵۴	صالح آغا ۱۰۴
سبولجکی ۳۶	صامبلی (?) ۱۷۱
سنان پاشا ۲۲	صانپوروف قلعهسی (?) ۲۵۹
سنان پاشا = جعاله زاده	صغاريان ۶
سيد افندي ۱۴۸	صليب (?) ۹۲
سيد حسين افندي ۱۰۴, ۱۱۰	صلبون ۹۰

صو قپوسی ۱۷۱، ۱۹۸، ۱۹۹، ۱۹۰	طوب قپو ۱۰۰، ۴۷
صوئخ نهری (؟) ۱۸۳	طوت بگزاده ۱۰۱، ۱۴۹-۱۴۷
صوغبجق ۱۸۳	طوتره فان ۱۸۳
صوفیه ۱۳۰، ۱۱۲	طورله ۱۷۲، ۱۷۰، ۱۴۰، ۹۷، ۳۸، ۳۰
صوق چشمه قپوسی ۱۰۲	۱۷۸، ۱۷۷
صونقون حاجی میرزا ۸۹	طوسقه III
صیدا ۵۴	طولچی ۱۸۶، ۱۸۲
ط	طومان اوغلی نجانسز خایل ۱۷۰
طارغوویچه ۹۸، ۹۷	طومبصار ۱۰۱، ۱۴۴
طاط ۳۱	طونجه ۱۰۶
طاغیلر ۷۶	طونس ۱۹۸
طاوقچی باشی زاده عبدالرزاق	طونه ۳۲، ۳۰، ۳۵، ۵۰، ۱۱۴-۱۱۶، ۱۰۰
افندی ۱۸۷	۲۰۴، ۱۹۷، ۱۸۹، ۱۸۱، ۱۸۰، ۱۷۳
(ملوک) طاهریه ۶	۲۳۳، ۲۰۷، ۲۰۶
طایغا نهری (؟) ۱۸۳	طهناسب قولی ۲۴۳
طرایلیس ۱۹۸، ۵۴	طیعان ۳۶
طربزون ۱۲۴	ع
طرناقچی یالیسی ۴۷	عالی ۱۶
طغطاقای ابن منکو نهر خان II	عایشه ۵
(اولاد) طولون ۷	(آل) عباس ۶
طمان، تمن ۱۳، ۱۹، ۲۴، ۸۹، ۱۰۴	(خلقای) عباسیه ۶
طمشوار قپوسی ۱۶۶	(سلطان) عبدالحمید خان ۴۸
طوبخانه ۱۸۹	عبدالرزاق افندی = طاوقچی
	باشی زاده

عبدالعزيز افندي ٩٠	(حضرت) عيسى ١٩١, ١٤٩, ١٤٥, ١٤٣
عبدالله افندي ٢٢١	٢٢٨, ٢١٩, ٢١٧, ٢١٦
عبدالله ابن عباس ٤	غ
(حضرت) عثمان ١-٣-٥	غازي كراي خان ٢١, ١٥
(سلطان) عثمان خان غازي ١٧٢, ١٩٠	غازي كومان ٨٩
(آل) عثمان ٧, ١٧, ١٩, ٢٢, ٢٣, ٣٤	غاليجا ١٩٨
١٩٥, ١٩٢, ١٩٧, ٢٠١, ٢٤٥, ٢٤٣	غلطه ١٨٩, ١٤٤
عثمان منلا افندي ١٤٨, ١٤٩, ٢٢٢	غوتلاند ٢٣٩, ٢٣٨
عثمانلو ٣٨, ١٤٨, ١٨٥, ١٨٣, ٢٤٧	(ملوك) غوريه ٧
هجم ٣, ٧, ١٧, ٢٠, ٢١, ٧٤, ٢٤٣, ٢٥١	ف
عزير ٩٢	فاتحان طائفه سي ١٥٥
عزير افندي ١٤٢	فاطميه ٧
عكا ٥٤	(طربزونلي) فالجي اوغلي ١١٥
(حضرت) علي ١-٦	(سكودلي) فايقي اوغلي ١١٥
علي (جسوس) ٦٧	فتح كراي ٢٢
(طاغستاني) علي آغا ١١٥	فراجه ٣٣٤, ٤٤١-٤٤٥, ٥٥٥, ٥١
علي پاشا ١٣٢	٥٦, ٧٥, ٧٤-٧٤, ٧٥-٥٦
(جانكلي) علي پاشا ١١٥, ١٤٥, ١٤٢	١٩٥, ١٤٨, ١٤٧, ٩٧, ٩٥, ٩١
(مولدوواجي) علي پاشا ١١٥, ١٧٥	١٩٢, ١٩٤, ٢٠١, ٢٠٩, ٢١٢
١٧٧-١٧٥, ١٧٣	٢١٤-٢١٨, ٢١٧, ٢٢٤-٢٢٧
علي يوسف ٩٣	٢٥٩, ٢٣٥, ٢٢٩
(حضرت) عمر ١, ٣, ٢٢٢	فراجه لو ٩٥, ٩٦, ١٩٤-١٩٦, ٢٥٩
عمر بن عاص ٤-٦	٢٢٧, ٢٢٨, ٢٢٥-٢٢٢, ٢١٧
	٢٥٩

فرانسيز ۲۰۹، ۲۲۷	قاهره * مضر ۲۲۹، ۲۱۲
فرانقونيه ۲۱۰	قبارطه، قبارطى، قبارطه لى ۳۸، ۳۷
فرخ على ۱۱۰	۱۸۳۴، ۸۶، ۸۱، ۸۰، ۷۶-۷۳
فرخ على پاشا ۱۸۲، ۱۸۳	قبارطه لو ۹۰، ۸۱، ۷۹
فرنگ، افرنگ ۲۱۶، ۲۱۷، ۲۴۲، ۱۳	قبريس ۱۳۴، ۱۲۸، ۱۱۵، ۵۴
فرنكستان ۲۵۵، ۲۴۴	قبلى، قبطيان ۱۲۴، ۱۰۷
فرنكى ۲۳۰	قپلان پاشا ۱۱۰
فلان اوغلان (؟) ۱۱	قدس شريف ۲۱۸-۲۱۲، ۵۴، ۴۰
فلينك ۲۰۵، ۲۰۴، ۶۶، ۶۵، ۵۱	۲۲۸، ۲۲۲-۲۲۰
فنار ۱۸۶	قراقو ۲۵۷، ۶۹
فونتنه بلا ۲۱۱	قراقويه ۲۵۹
فيض الله پاشا ۱۵۹، ۱۱۰	قرق كلنيسا ۹۲، ۹۱
ق	قرمان ۱۲۵
قادر بردى خان ۲۱۰	قره خليل پاشا ۱۱۰
قارطال اوه ۱۸۵، ۱۲۸	قره دكز ۱۹۸، ۱۲۸، ۱۲۷، ۳۹، ۳۶
قارلسقرونه ۲۵۶	قره صو ۱۸۲، ۱۸۱
قارلوفجه ۹۶، ۶۲	قره طاغ ۱۶۶
قاص (قاضى؟) پاشا ۱۶۲	قوزه تئمان (اوغللىرى) ۱۱۰
قاضى پاشا ۱۵۹	قره قيونلو ۷
قالىوق ۸۹، ۷۷، ۳۷	قره مصطفى پاشا ۲۰۰
قائلو كوهرى ۱۷۶، ۱۶۲	قريباسبنه ۵۰
قاوشان ۱۲۴، ۱۲۳، ۱۲۲، ۱۲۱، ۸۱	قرىم ۲۷، ۲۵، ۲۴، ۲۲، ۱۷-۱۵، ۸، ۷
	۲۶۹-۲۳۲، ۳۴، ۳۷، ۳۸، ۴۴، ۴۸

۸۲-۸۰, ۷۸, ۷۷, ۷۴-۷۲, ۶۰,
 ۱۰۴, ۹۹, ۹۸, ۹۱, ۸۸-۸۰
 ۱۸۱, ۱۶۲, ۱۴۰, ۱۳۴, ۱۱۲, ۱۰۹
 ۲۹۰, ۲۱۲, ۲۰۷-۲۰۰, ۱۹۹
 قریم کرای خان ۸۶-۸۸, ۹۸, ۹۹
 ۱۰۴, ۱۰۰, ۱۴۲, ۱۸۲
 قزاز ابن طغاز (?) ۱۱
 قزاق ۳۰, ۳۷, ۶۷, ۶۸, ۷۷, ۸۰
 قزلب ۷۰, ۷۸, ۷۹
 قسطنطنیه ۱۰
 قصای اوغلی ۲۷, ۸۹, ۱۴۲
 قصبولات ۲۷, ۸۹
 قلاقات ۴۰
 قلاج علی پاشا ۲۰
 قلعه هفت ۱۰۳, ۱۰۴
 قیامه کلیسایی ۲۱۰, ۲۱۷, ۲۱۰
 قیماچہ, قیماچہ ۸۷, ۹۷, ۱۴۰, ۱۷۸
 قمش بورنی ۲۰
 قمش قلعه لر (?) ۸۷
 قویان ۲۴, ۳۴, ۳۸, ۴۴, ۴۴, ۴۷, ۷۳
 ۷۳, ۴۴, ۴۴, ۳۸, ۳۴, ۲۴
 ۶۰, ۸۹, ۸۰, ۸۴, ۷۸, ۷۷, ۷۴
 ۱۵۰, ۱۸۳
 (طرسوسلی) قوجه آخا ۱۱۰

قوجه عبدی پاشا ۱۱۰, ۱۸۶
 قورلاندریا ۳
 قوزلیجه ۱۸۲
 قوعی (?) اوغلی ۱۰
 قولچاق پاشا ۴
 قونسکی وودی ۴۴
 قهرمان پاشا ۱۰۰, ۱۰۹, ۱۱۱, ۱۱۲, ۱۵۷
 ۱۵۸
 قیصریه ۱۱۶
 قیصریه لی اوغلی ۱۱۰
 قیل برون ۱۸۱
 قیواراسی (چنگانه) ۱۰۰
 ك
 کاغذ خانه ۱۴۸
 کجرات (پادشاهلری) ۷
 کدک احمد پاشا ۱۳
 (فلان) کرای خان ۲۹
 کرج ۱۳
 کرکوک ۲۰۲
 کردایرلر (?) ۱۱۶
 کرمان ۶
 کرید ۱۲۴
 کریدی رشیدی احمد افندی ۹۴, ۱۵۱

کستره ۱۲۵	لتوانیه ۲۵۸, ۲۵۷, ۹۱
کسری العرب ۳	لمنی ۱۰۰
کسکین حسین ۱۰۳	لوانیه ۲۵۷
کفه ۸, ۱۳, ۱۵, ۱۶, ۹۳, ۱۳۴	لودویق سالوانر مارکیز دویلنوف
کلیبولی ۱۰۰, ۱۱۳, ۱۱۶-۱۱۸	۴۵, ۴۲
کلیس ۹۲	لورنه ۴۶, ۴۵
کمشخانه ۱۲۴	لوزی ۲۰۵
کوتاهیه ۱۰۲, ۱۱۳	لوپران ۴۶
کوچک محمد خان ۱۲	لوفوس ۱۳۲
کورجستان ۹۰	لوئی اون بشنجی ۱۹۰
کورچی ۹۰	له ۵۵-۹۷, ۷۰, ۸۸, ۹۰, ۹۱
کورگان, کورخان ۶	۹۳-۹۷, ۱۴۰, ۱۴۴, ۱۴۵
کوزلوه ۸۸	۱۶۵, ۱۷۳, ۱۹۲-۱۹۴, ۱۹۶, ۱۹۸-۲۰۱
کوکسو ۴۸, ۴۷	۲۰۹, ۲۱۲, ۲۴۴, ۲۵۷
کول باشی (?) ۱۹۳	لهلو ۵۶, ۵۷, ۵۹, ۶۱, ۶۲, ۶۷-۶۹
کیلی ۱۵۱, ۱۸۱	۹۴-۹۷, ۱۰۰, ۱۴۵, ۱۶۶
کیوه ۴۷, ۴۹, ۷۲, ۸۲, ۸۷, ۱۴۰, ۱۴۵	۱۶۹, ۱۹۳, ۱۹۴, ۱۹۸, ۲۰۰
۲۴۵	۲۱۲, ۲۳۷, ۲۵۷-۲۶۰
کیوسکنی (ویوده) ۶۴	لهلوی (الاصل) ۹۵
ل	لیطفه‌ار ۹۹
لانسورت (?) بوغازی ۳۸, ۲۵۴	م
لیسنه ۲۰۹, ۲۱۰	ماتروسکی (?) (ویوده) ۶۳
لیقه, لبقه‌ار ۹۳, ۱۴۷, ۱۵۷, ۱۷۳, ۱۰۹	ماچین ۱۸۲, ۱۸۶

ماردين ۱۰۴، ۱۱۰، ۱۲۴	(سلطان) مراد خان رابع ۲۲۲، ۲۲۳
ماریه ترزه ۴۹	مراد اعلى (?) ۱۷۲
مازدوق ۷۳، ۷۴	(انقره لی) مراد اوغلی ۱۰
مازووه سکى ۴۴	مرعش ۱۲۵
ماوراءالنهر ۱۸۳	مرقول (?) ۱۷۵
مايلوه (?) ۶۸	مريخ ۱۵۶
مبارك سلطان بن منکلی خان ۱۹	مريخ ۱۴۶
مبارك کرلی ميرزا ۱۹	(ستی) مريم ۲۲۱، ۲۱۹، ۲۱۶
مجار ۹۶، ۱۴۱، ۲۰۴، ۲۱۱	سقو ۸، ۱۳، ۳۴-۳۵، ۴۱-۴۳، ۴۴، ۴۶
مجارلو ۶۶، ۱۸۴	۳۸، ۵۳، ۶۳، ۶۴، ۶۷-۷۰، ۷۳
محسن زاده محمد پاشا ۱۱۰	۶۶، ۹۹، ۱۰۳، ۱۲۸-۱۳۲، ۱۴۱
محمد (رسول الله) ۳	۱۹۶، ۱۷۹، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۹۷، ۱۹۹-۲۰۱
محمد افندی ۳۳، ۹۳	۲۰۶، ۲۴۸، ۲۵۶
محمد پاشا ۱۱۰، ۱۶۲، ۱۶۵، ۱۶۷-۱۷۴	مسقولو ۳۵، ۴۹، ۴۸، ۵۰، ۶۳
۱۷۷	۶۴، ۶۶-۶۹، ۷۱، ۷۳، ۷۴، ۹۰
(صايطيرجی) محمد پاشا = صايطيرجی	۹۱، ۹۶، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۴۵، ۱۴۷
(سلطان) محمد خان فاتح ۱۳-۱۵	۱۴۸، ۱۵۶، ۱۵۸، ۱۶۳، ۱۶۹، ۱۷۱
۲۲۲	۱۷۳-۱۷۵، ۱۷۸، ۱۸۳-۱۸۹، ۱۹۸
محمد کرای خان ۱۵، ۱۹، ۲۰	۲۰۰، ۲۰۲، ۲۰۵-۲۰۸، ۲۳۱، ۲۴۹
محمد خواجه خان ۱۰، ۹	۲۴۸، ۲۵۱، ۲۵۶-۲۶۰
محمد الدين ابن العربی ۲	مسقوی (الاصل) ۶۳
مدللو ۵۴، ۱۰۰	مصر ۶، ۷، ۱۰۰، ۱۳۵، ۲۱۲، ۲۱۳، ۲۲۹
(سلطان) مراد خان ثالث ۲۰	(ازرکانلی) مصطفی ۱۱۰

(تور یکچی) مصطفی آغا ۲۴۴	موصل ۱۲۴، ۶
(کفوی) مصطفی افندی ۱۴۲	میدان محمد ۱۳۷
مصطفی پاشا ۸۳	میرزاده السید محمد سعید افندی
(سلطان) مصطفی خان ثالث ۴۸، ۴۹	۲۲۲
۲۱۳، ۱۸۵	میوس ۴۵
(شهرزاده) مصطفی ۲۰	ن
مصطویه = از رکاتلی مصطفی (?)	نائله ۴
(اولاد) مظفر ۶	ندرلانک ۲۰۱، ۲۰۰، ۵۱
معاویة ۲-۴	نروبايقه ۶۷
معتبر (?) ۹۲	نصارا، نصران ۱۲۲، ۱۲۲
معرة ۹۲	(بنی) نصر ۶
مغول ۶	نعمان ابن بشیر انصاری ۴
مقداد پاشا ۱۱۰	نقشی ۴۸، ۴۹
ملازاده ۱۰۴	نمچه ۴۹، ۴۸، ۵۱، ۵۲، ۵۰-۵۷، ۶۰
منصور اوغلی ۱۴۲، ۲۷	۱۹۴، ۱۴۸، ۱۳۲، ۹۷، ۹۵، ۹۱، ۷۰
منکلی کرای خان ۱۳-۱۵، ۲۲، ۲۳، ۷۳	۲۱۲، ۲۱۱، ۲۰۹، ۲۰۵-۱۹۷، ۱۹۵
منکو نمر خان ۱۱	۲۵۹، ۲۲۶
منکوب ۱۳، ۱۴	نمچه لو ۴۴، ۴۹، ۶۵، ۶۷، ۷۰، ۱۰۰، ۱۸۴
منیق ۶۳	۱۹۸-۲۰۰، ۲۰۴، ۲۰۶، ۲۱۱
موخدی (?) ۱۵۴، ۱۵۵	نوح ۱۰۴
مورانی = مورولی	نوروجیا ۳۸
موره ۵۴، ۱۳۵، ۱۳۲، ۱۳۳، ۱۳۴	نوشیروان ۲۱
مورولی ۵۴	

نوځای ۱۵	ی
نوه سربیه ۶۹،۶۸	یاش ۱۶۰،۸۶
نهر صغير ۷۶،۷۵	یافه ۲۲۱،۲۱۵
نیش ۱۳۱،۱۳۰،۱۴۵	یالوطه ۱۱۲
نیکبولی ۱۸۳،۱۲۵،۱۱۲	یان بولی ۱۱۶
و	یانق ۲۲
وارشوه ۲۹۰،۲۵۹،۲۵۷،۲۳۷،۶۹،۶۴	یانیه ۱۸۶
واروسکن(?) (لوسته روسته) ۶۹	یحیی افندی ۲۲۳
واسلوی ۲۳۵	یحیی پاشا ۴۴
وان ۱۲۴	یدی قله ۱۸۹
و دین ۱۸۳،۱۳۱،۱۲۶،۱۲۵	یدی یحیی اوغلی، یدی یحیی اوغلی ۲۷
وستقالیه ۲۱۰،۱۹۵	۱۴۲،۸۸
وندیک ۵۶،۵۵،۵۲،۵۱	یدی سان ۱۴۲،۲۷
ولومکیم = فولوفکین ۶۳	یرکوکي ۱۸۱-۱۸۳، ۲۰۴، ۲۳۶
ویران شهر ۱۱۰	یقلجی زاده امین پاشا ۱۱۲، ۱۵۹، ۱۷۷
ویزه ۱۶	یکی دنیا ۶۵، ۷۱، ۱۹۴، ۲۳۰
ویسلا، ویس صوبې ۲۵۸، ۲۳۷	یکی قلعه ۲۵
ویشینه ویسکی، وشنو جکی ۲۵۸، ۶۹	یمن ۷
○	یوان ۶۳
هانری فره در یق ده دیچ ۱۹۲، ۱۹۷	یوسف ۹۳
هانور = هانور	یوسف اسمعیل ۹۳
هلاکو خان ۱۰	یوسف آغا ۱۰۴
هند ۷	یهود طائفه سی ۱۲۲، ۱۹۲

شاهملر یعنی صغیر سلطانلر : 2. Передъ خان пропущено: و آنلرک وراستنبه

۳۳ 15. و ار 0.ВМ. وار

۳۵ 5. دخی 0.ВМ. دخی

۳۴ 3. و بوندن بشقه جنگ 0.В. اولنوب 4. — 4. Поолъ 0.В. اولی اولان 3. — 3. و جدال و تقریب اخر ایله طرفیندن وقوع بولان منافسه مستحکم و بلاخلل 0.В. 6. — 6. الی الابد فراموش و بر وجهله صالح و صلاحه مراعات اولنه و کذلک دولت علیه ایله مسقو دولتی بیننک قراردادده اولان مواد طرف دولت علیه مدن و حاکماری 0.В. 7. — 7. حشمتلو مسقو چاریجهسی کامل حفظ و 0.В. 8. — 8. صادقانه و بلاخلل 0.В. طرفلرندن 0.В. و 0.В. 9-10. — 9-10. خصومت 0.В. 11. — 11. رعایانک منفعتی و راحت و آرامشی و نظاملرینه بردرلو مانع اولماق ایچون طرفیندن صالح و صلاحک استحکامنه صدقله میل اولنمشدر بناء علیه ایکی دولت بیننک بلاخلل و بلا تغییر حفظ اولنشق اوزره قراردادده اولنمشدر که ایکی دولتک حدودلری اوزره عقد اولنهار و لکن شول شرط ایله که اشیو عقد اولنان ماده طرفینک اتقاقیله ایضاح و تصریح اولنهار هم اولنوب طرفیندن مراد اولنان صالح 0.В. 11. — 11. ماده 11. — 11. 12. — 12. مؤبدک نظام و تقریری ایچون بیک یدیوز

LXIV

- بر قلعه بناسی جائز. 15. B. — قرینده کی. 14. B. — الخالی
 21. B. — طغان. 19. B. — اوله و اشبو قلعه لرك
 اولنیمه ماده* رابعه .
- ۳۷ کرکی کبی خیبر و اکاه اوللریچون اشبو عقد اولنان 1. B.
 موادک تأکیدندن صکره ایکی دولت طرفندن رخصت
 کامله و کفایت ایله جگ سپارشلر ایله بر درلو صعوبت حدوث
 اینتکسزین محدودلر تعیین و ارسال و ملاقی اولدقلرنه بو دفعه
 عقد اولنان مواد موجبجه بو ایکی دولت بیننده اولان حدودلری
 2. B. — بلا تأخیر تعیین و بوندن صکره علی التوام معین
 اولنوب حدودلرك تفصیلنه 3. B. — وضع. 0. BM. ومع — محللره
 4. B. — آلتی آی منته دکین B. — دائر تصدیقنامه لرك
 5. B. — تکمیل اولنمق اوزره متعاد اولدیغی وجهله حدوث
 ماده* خامسه دولت علیه مه تابع قریم تاتارلری و سائر تانار
 اجناسدن 7. B. — جنسلرینه و (طوایفلرینه Чт. طوایفلرینه مسقو
 بر درلو تعدی و ضرر و خصومت اولنمیوب کندو حاللرنه اولنوب
 مضر 6. — اشبو مصالحه* مبارکه ننگ بر درلو خلافتده اولمیه لار
 محکم حقارندن کلنه و کذلک دولت 9. B. — ضرر. 0. BM.
 مسقو 14. B. — و علی الاطلاق 40. B. — علیه عثمانیه ننگ
 — چارچهمنگ زیر حکمتک اولان شهر و قرا و محللر و بیوک
 نهر تنده 14. B. — 13 — اولان واقع 12. *Послѣ пропущ.*
 و کذلک دولت علیه مک 15. B. — قلعه 14. B. — واقع سواحلک
 17. B. — حدودلرینه خللی ویرمه جواز و اشکاره 16. B. —
 — رعایه لرینه خللی ویرمه جواز ویرلمیه 18. — حیوانلرینی
 — اهالیلری — ماده* بئادسه 22. B. —

قاله لر یعنی كرك دولت عليه مك 2.B. — كورلشدر 1.B. : ۳۸
 — دولت عليه مك عسكری و تاتار 3.B. — و كرك روسيه دولتلك
 7.B. — دخى و یرمبوب و قارشیمیه B. — و یرمیرب 6.III.
 — عليه مه — اولد قده 10.B. — دولت عليه طرفندن رهینلر
 — عليه مك 14.B. — عسکر 13.B. — ماده سابعه 11.B. — دولتته III.
 — و بلا بها مبادلہ و استثنایا 17.B. — اولنلر 16.B. — کلنلر
 20.B. — مؤکد امر 19.B. — اسپرارك 18.B. — اولنوب
 . که تأخیر .

2.B. — عليه مك سائر رعایاسنك بولندقلارنده بلا بها رد 1.B. : ۳۹
 (Прв. ماده سامنه 6. B. — زیان ایدر ایسه 5. B. — بو مقوله
 нѣтъ. بر درلو слово 9. B. — چکلیور 8. B. — (ماده نامنه
 13. B. رعایاسندن 0. BM. رعایه سندن — آیینی 12. B.
 — رد اولنه ماده تاسعه 14. B. — اولد قده — (طرفك (Прв.
 — تجارنه 17. B. — اولد یغندن دولت عليه مك تجاری 16. B.
 عليه (Чт. عليه طرفلرندن 19. B. — اوزره нѣтъ. —
 دولت عليه مك 21. B. — سربستیت اوزره 20. B. — (طرفلرندك
 ماده عاشره 22. B. — رعایاسنه متعلق سفینه لر یله
 — کیفیتى B. — نزارا رینك 0. BM. نزارا رینك 4. — تفحصى 3. B. : ۴۰
 10. B. — ماده حادی عشر 9. B. — دوستلق و ارامشك 8. B.
 — دولت عليه مکث 14. B. — وارمه لری 11. B. — شریف
 چاریچه سندن — ماده ثانی عشر 16. B. — اولنمیه 15. B. — ویرلندوکی
 چاریچه — دوستانه و علی التوالی 17. B. — امپراطورلق
 (الیهانك (Прв. مومی الیهك

رتبه و اعتبار 3. B. — مسقو چاریچه سی — عليه منه 2. B. : ۴۱

- ایچیلرک و ساطنلر یله 10. B. — اولنه 5. B. — و سر بستیلر یله
 اظهاری ایچون طرف همایون شهنشاهنامه و مسعود چار بچه سنه 11. B.
 امضا 16. B. — پادشاهنک رتبه او منزلتلو ایچی سنک 14. B. —
 — اولنوب بوندن صکره بلاخلل لازم اعتبار ایله تعیین
 — اجرا اولنه و دردنجی 19. B. — (مواد (Прв. ماده 17. B.
 22. B. — علیه — اولان حدودلر 21. B. — قرارداد 20. B.
 محمدلره قریم خانی طرفندن
- سعی اولنه ایسی فیما 5. B. — بعضی 2. B. — و اشبو 1. B. ۴۲
 حسبیلله 12. После рхстн пропущено
- 10 15. После علیه دن 15. — ایرلواک 0. B. ایرلواک 10 ۴۳
 سنک موائل 23 — ۲۸۴۴ 0. B. ۲۲۸۴ — 22. دولت عثمانیه سنک
 0. B. موائله سنک .
16. 18. III. — باشنه 16. После یاخود пропущ. ۴۴
 4. III. ۴۵
 1. 8. III. — 3. После چارلو ۴۶
 1. 20. III. — 3. После ۴۷
 7. III. — 24. Ркп. 0. B. Чт. ۴۷
 8. После او جاقلوا пропущ. ۴۸
 13. III. ۵۰
 1) Въ цифрахъ, представляющихъ дробь, надобно нижнее число от-
 носить къ концу слѣдующей фразы, гдѣ недостаетъ числа.
 2) Первая строка должна читаться послѣ второй; относительно же
 дробныхъ чиселъ имѣть въ виду сказанное выше. — 11. Передъ
 طشره ده пропущ. قونسلاوسلر

- ٥٣: 1. Слово طشزده должно стоять на предыдущей страницѣ передъ словомъ قونستلوسار. — 15. Чт. مسفورلری. — 17. حسارت o.вм. — 22. Выноску آق باش زاده o.вм. آق پاشا زاده. — 19. خسارت والاى o.вм. و الاى. — ابرهيم o.вм. ابراهيم a) отбросить. — 24. вмѣсто مازونى чт. مورلى .
- ٥٧ 23. Выноску a) отбросить.
- ٥٨ : 1. III. ايتمامك. — 6. III. اولد قازيتى. — 3. III. بير. — 11. III. اولنه
- ٥٩ 8. لهلورك o.вм. لهلورك
- ٦٥ : 2. III. شكسته كى مال اياخماى. — 10. III. رفاهنه. — 3. III. بيلوب. — 14. III. После مشورتلرنده нѣтъ .
- ٦١ : 17. III. متهى o.вм. هتهى. — 24. اولنمد يغندن. — 17. III.
- ٦٢ 5. Передъ اولورارمى пропущено: اقتدارلرى . اولنه. — 19. III. اكر مقاومته
- ٦٣ : 4. III. يابهسى. — 18. III. وصايتدن. — 4. III.
- ٦٤ 5. III. مكث o.вм. مكات. — 7. يوقلمه لر. — 19. وارشوه دن o.вм.
- ٦٥ : 15. III. كونبردىكى. — 22. III. كله چك. — 24. III. الان. — 15. III.
- ٦٦ 2. III. متوفانك. — 13. III. Тоже.
- ٦٧ : 1. III. نروپايقه. — 14. III. بيلوب. — 6. III. انجى. — 1. III.
- ٦٨ 6. Чт. وراجويل o.вм. وراجويل. — محافظ. — 14. III. موغيبليوودن. — 6. Чт. — 13. Чт. — 15. III. منتفورك o.вм. مسفورل. — 15. موغيبليوودن. — 13. Чт. — 18. III. ندر

LXVIII

- ۶۹ : 2. —البیقووب .III.4 — باشنیقه .III.3 —. عودت 0.ВМ. غودت .
 0. ВМ. و کیل .15— .III.14 —. خبریمز .III.10
 اغستوسک 0.ВМ. اغستوسک .17— . وکیل
- ۷۰ : 8. III. —. مملکتی .III.11 —. فجأنا .III.10 —. قرالنک .III.8
 —. او نمچهلونک .III.18 —. лишнее. فرانجه передъ و .16— .ضفریاب
 پروسیا 0.ВМ. پروسیا —. تقدیرجه .III.20
- ۷۱ 1. ساحلی .III.48 —. Тоже .4— . فرانجهلو 0.ВМ. فرانجهلو .1
 ۷۲ 14. —. اطرافندن .III.48 —. منزلدن 0.ВМ. منزلدن .14
 . و خشیتندن 0.ВМ. و خشیتندن
- ۷۳ : 1. III. —. باشی .III.6 —. قبارجهلر .III.2 —. حاننک .III.1
 یوقازی .III.19 —. آتمف .III.11 —. دوروب
- ۷۴ : 23. д) صادقنه 0.ВМ. д) Рқп. صادقنه .
 ۷۵ : 9. III. —. معرب .III.21 —. قزلر 0.ВМ. قزلر
- ۷۶ 2. III. —. مذکورهنک 0.ВМ. مذکورهنک .14 —. اراضلرنده .III.2
 . جائزا .III.20
- ۷۷ : 5. III. —. اغوالریله .III.10 —. اطهاره .III. —. اشبو 0.ВМ. اشبو .5
 الزام .14— . و اعلامنی
- ۷۸ : 5. III. —. نظمین .III.7 —. مصالحیه —. وزیر .III.5
 ۷۹ : 14. III. —. بعد و .III.22 —. سکاننی .III.14
- ۸۰ : 11. III. —. تدارکن .III.12 —. اندید .III.11
- ۸۱ : 6. III. —. کلنجه .III.8 —. اولندیغنی 0.ВМ. اولدیغنی .6
 الوقت .III.22 —. نمقوله .III.19 —. ایتدیریلوپ
- ۸۲ : 2. —. کندونی —. ایدوپ .III.9 —. النعملری 0.ВМ. نعمتلری .2
 11. III. —. اهالی .III.14 —. بولوندیغینک .III.12 —. تضمینی .III.11
 пропущено (ж) Выноску —. 23. جمله

LXIX

- ۸۳ 4. III. اولدیغنی .—5. III. قالدیله .—7. III. ثنا کلر لر ایله .—
 14. III. (прв.) والد شان لری .—9. III. از آن o.вм. ازان
 . لازاته .—16. III. و بو .вм. دیو .
- ۸۴ : 2. III. لازاته .—اولمبوپ .—5. III. لازاته .—8. III. اولمغله .—
 9. III. جانبندن .
- ۸۵ : 6. III. کلیماتی .—8. III. ایلدیلندن .—20. (a o.вм. (д.— (6
 o.вм. (e.—21. ولی o.вм. دلی .—22. طوغمه لرینی o.вм.
 .—23. (г) o.вм. (д) .—(д) o.вм. (e).
- ۸۶ : 5. III. پلا .—13. III. طاغستان .—15. III. بولیان .—18. III.
 .—23. (д) o.вм. (д) РКП. جلالت
- ۸۷ : 5. III. لازته .—6. III. صوفی یوبنک .—8. III. وافرہ در .—13. III.
 .—23. (e) o.вм.) РКП. متعاقبت
- ۸۸ : 4. اسکات o.вм. اسکان .—15. Чт. مشار الیه .—16. ۲۷۴ o.вм.
 .—21. III. اولمبوپ .—23. Выноска а) лишняя; а передь
 اولدیغنیك должно стоять а).
- ۸۹ : 4. مزبوردهن o.вм. مزبوردهن .—5. Чт. وجهیله .—9. مذبورک
 .—14. (e) جانبنده .—13. III. الیه .—10. III. مزبورک o.вм.
 o.вм. (д.—16. III. الیه .—کتوردوپ .—17. وقیه سندن
 .—اولدیغنی .—واقعه .—19. III. اولوپ .—18. III. وقیه سندن
 .—22. سفایینی o.вм. سفا .
- ۹۰ : 7. و دولت .—9. III. قوبا .—8. III. محبوری o.вм. محذور .—
 .—قباطه لویه .—19. III. غاننی .—15. III. اولنمبوپ .—12. III.
 .—22. III. (a o.вм. (6. بونیه توسکنیک
- ۹۱ : 7. سوۋ قصدنه .—10. III. لتوانیه o.вм. لتوانیه .

- اليه 20.— تو صندن .— مثامنك 11.ش. — تعبي به 5. : 92
 كمرک 21.ش. — رعایت 3.ش. — اليه 0.вм.
17. 3.ش. معنور 22. Выносу в) отбросить. 93
- 21.— كندروب 19.ش. — منقاد 18.ش. — اون بشر 15. 3.ش.
 مناقشه 0.вм.
1. 4.ش. قرالغه 16.ش. — اختلاله 15.ش. — مناقشه لري 1. 4.ش. 95
- 2.ش. 9.ش. و مبردد 6.ش. — 3.ش. 12.ش. (в отбросить. — (г 0.вм. (в. — 18.ش. الفاس). 96
 ديد كرى 3.ش.
- 5.ش. 9.ش. نوجهله 0.вм. نوجهله 6.ش. — اته دن برو و 5.ش. 97
 17.ش. — كورينور 16.ش. — اول 14.ش. — دقت 11. 3.ش.
 24. 3.ش. — شريفك 0.вм. شريفك 18.ش. — بعد وينه
- 9.ش. — اوجر 8.ش. — وازمشيديم 7.ش. — كچن 6. 3.ش. 98
 14.ش. — كلد يكمه 11.ش. — در كسه 3.ش. — ايامشيديم
 24. 3.ش. — ايتمه سين 16.ش. — شپي 15. 3.ش.
- 5.ش. 8.ش. — ميزالرك 6.ش. — استجل بيله 5. 3.ش. 99
 24.ش. — ايكيوز 17.ش. — عنيه به 11.ش. — ضرري
 8.ش. — متسيني 4.ش. — فنقي 3.ش. — اجلد 3. 3.ش. 100
 3.ش. — جز پره بند 12.ش. — معذوراري 10. 3.ش.
 فسخ 0.вм. فسخ 20.ش. — بزد 18.ش. — قيو اراسي
- 5.ش. 5.ش. — دروننده 3.ش. — سلطانلردن 1. 4.ش. 101
 17. 3.ش. — اينوان اوزره 10.ش. — محافظتي — جابيني 7. 3.ش.
 19.ش. — ابدوپ 19.ش. — اتمز 18.ش. — دردارلرينه
- 5.ش. — و تاكيد 6.ش. — تعيين 5.ش. — اول 102
 اليه 9.ش.
23. Выносу в) ? отбросить. 14. 3.ش. 103
 جمله ي 0.вм. جمله 14. 3.ش.

- 104 ; 5. اودو (ايوو) و آجوو .—18. III. قلوبيله 0. BH. قلوبيله .
- 105 6. III. ايمائيش .—9. III. سنه مؤبده .—Чт. بيونده .
- III. بعيدس .—18. Одно неچه лишнее.
- 106 5. III. رعاينه .—16. III. برو وجه
- 107 : 2. III. اون امرده .—3. III. معتمد .—8. III. ايلد نصكره .—
9. III. معرفتلر يله .—20. III. ويروز .—21. III. طابطانندن .
- 108 21. III. اولد قند نصكره
- 109 4. III. اندرلاماك .—5. III. ذخيرلرين .—6. III. ايتدردوب .—
11. III. عدر .—18. Передъ икромъ пропущено; اوج بيك بوز
و قريم محافظه سيچون
- 110 : 3. (?) послаъ مقداد отбросить .—6. (?) послаъ اوديقار отбросить .—
9. Чт. مولد وانجى .—12. Послаъ فرخ على пропущено; پاشايه .—
19. III. اعا
- 111 11. III. اتمك .—اميد كه .—16. III. پيكاز .—17. III. مشهور .—
18. Чт. مسقولرنك .—20. III. كلچه .
- 112 : 2. Чт. اولنديغى .—III. غيرت .—8. III. آده .—10. بالفلاوه .—
- 19 и 23. III. سكسان ايللى (ايكى .т. е. —11. III. انبودلره .
- 1: Выноску г)? отбросить, ибо سنره قيسى есть въ تاريخ راشد (I: 263 г.), какъ собств. имя м. (См. Hoffmann, Египт. d. Erdkunde, слово Sidero=Карса).
- 113 4. III. مصارفичюн .—5. Чт. سايبان = سايبان .—13. III. عامرده .—23. Выноску о) отбросить.
- 114 : 9. III. بلد ارانك .—16. III. باشينه .—21. Выноска д) лишняя.
- 115 16. 0 0. BH. 00 .—17. Чт. ايساتچيه
- 116 : 7. III. نيكده قيصريه .—11. Чт. اجرتلريچюн .—19. Чт. چالى
22. Выноску ж) отбросить, قواى .

LXXII

- ۱۱۷ ۱۴. قبه ۰.صم. قبه —. ۲۰.ش. صندوق. —. شال ۰.صم. سال
- ۱۱۸: ۵. ۴ت. ذخیره‌اری. —. ۷. Слова относятся къ предъидущему.
- ۱۱۹ ۷. —. ایکی یکرمی. —. ۸.ش. علمایان. —. متقاعد ۰.صم. متقاعد
- ۹.ش. طاصه و طولیمه جیان. —. ۲۱. Выносу в) ? отбросить.
- ۱۲۰ ۸. —. ضرورت حج. —. ۱۴. ۴ت. الکی بش. —. ۱۰.ش. طبل علم. —. ۳. ش.
- طناجین ۰.صم. طناجیان. —. ۲۲. —. جبہجی و بچن. —. ۲۱.ش.
- ۱۲۱ ۱۵. —. رونبک نزل. —. ۱۹.ش. —. فردہ یمواک. —. ۱۷.ش. قبضہ. —. ۳. ش.
- دولتم ۰.صم. ولتم. —. ۲۴.
- ۱۲۲: ۲۱. —. اوئوب. —. ۳. ش.
- ۱۲۳: ۱۶. —. سنہ. —. ۳. ش.
- ۱۲۴ ۳. —. وصائف و اوجلف (اوجاقلق. ۴ت. —. ۱۳.ش. مصادقہ. —. ۳. ش.
- ۱۲۵: ۲. —. ۱۷. —. سیاه. —. ۴.ش. صیانتہ بشیوز. —. ۰.صم. صیانتہ بشیوز.
- بر ۰.صم. در. —. ۲۳. —. ذکر. —. ۲۱.ش. —. بها بهاسی ایچون. —. ۳. ش.
- ۱۲۶ ۶. —. پارهونک. —. ۱۲.ش. —. عوارض. —. ۱۱.ش. —. اولدیقی. —. ۳. ش.
- ۱۲۷ ۳. —. زمتلرنده. —. ۱۴.ش. —. تقویہتی. —. ۴.ش. —. ازوی. —. ۳. ش.
- استا. —. ۱۹.ش.
- ۱۲۸: ۲. —. اولدیغنه نیاز. —. ۱۱.ش. —. متوقانک. —. ۷.ش. —. مسغور. —. ۳. ش.
- اولدیغنک. —. ۱۷.ش. —. اووه. —. ۱۴.ش.
- ۱۲۹: ۲. —. ۶.ش. —. قیاث. —. ۴.ش. —. زخائیر. —. ۳.ش. —. و خیص. —. ۳. ش.
۱۵. —. نقدًا. —. ۱۵.ش. —. نقد. —. ۱۴. ۴ت. —. همایونلرده.
- انچه ایله. —. ۲۰. ۴ت. —. کتورب.
- ۱۳۰: ۱. —. ۵. —. سعادنده. —. ۳.ش. —. تقاضا. —. ۳.ش. —. قیاث. —. ۲.ش. —. اغلا. —. ۳. ش.
- اولندیقی. —. ۰.صم. اولندی. —. ۲۱. —. نفاض. —. ۲۰.ش. —. ۱۵. —. سعادتندن.

LXXIII

- ۱۳۱ بندر 16. (в. — 0. BM. (в. — 6. III. — همايونلار 6. III. — باش 0. BM. باش ۱۳۱
 22. — محتاج 20. III. — تعيين ايله 17. 4. — بندر 0. BM. ايتمدن 0. BM. ايتمه دن
- ۱۳۲ 2. III. — زمتلرنده 2. III. — لوغوشى 17. III. — قايل 17. III. —
- ۱۳۳ 1. — الحجه نك 0. BM. الحجه نك 9. — الاولى نك 0. BM. الاولى نك 1. —
 13. III. — يکچرى 12. III. — طرفنده 10. III. — واروب 10. III. —
 ادرنه به 15. III. — افندنك 24. — (г 0. BM. (д. — III. — زخيرات
 ۱۳۴ 6. — ابتدا 0. BM. ابتدا — يکچرى 2. III. — ادرنه به 1. III. —
 0. BM. ثاٹ 10. — قروش — زهابى 8. III. — ويريلويكى 3. III. —
 — التى 17. III. — سلانك 13. III. — زداثر 12 و 13. III. — ثلث
 20. III. — سفر يئمه — مستاسنده 20. III. —
- ۱۳۵ 6. — اربعه به 0. BM. اربعه 20. — لاکن 13. III. — مبايعه جلر 6. III. —
 III. — انجافى 21. III. — سرعسكرلر 21. III. —
- ۱۳۶ 17. — واردور — عروشدن 16. III. — عسكر يقينى 1. III. —
 قولنه و برينى 20. — قشلا لرندن 19. III. — در 19. III. —
 — يوللريله 21. III. — پاره قولنه و برينى
 22. — يئمه 0. BM. يئمه 22. —
- ۱۳۷ 11. III. — پاشاهى — جيقوب 7. III. — 2. و 17. III. —
 17. III. — عضا .
- ۱۳۸ : 4. — ايتديرلويكى 20. III. — نمقدار 3. — مواجبه 4. —
 21. III. — جائزسندن .
- ۱۳۹ — نکسپرده 13. III. — بکچسى 11. III. — سرحدان 3. III. —
 14. III. — و دال .

- ۱۴۰ 7. Ш. — лишнее. — جاپوله و کيلان 10. Ш. — سرعسكري: Ш. —
 12. Ш. شال. — 16. Ш. مزکور تخنگراي. — 19. Ш. قاووشانه .
- ۱۴۱ 1. Ш. غضب. — 2. Ш. ايلخاي يه. — 4. Ш. Слова ديо нѣтъ. —
 9. Чт. چاپول. — 11. Чт. خانه لرنگ. — 12. Ш. زنج. —
 13. Ш. وسلى. — 15. Ш. اولد نجه. — 14. Ш. صورلري. — 13. Ш. اكسرى.
- ۱۴۲: 2. Ш. زخيره سندن. — قباعت. — 4. Чт. غلبه. — چاپولنگ در. —
 5. Ш. ولى. — 14. Ш. قيموسى. — 13. Ш. فصار. — 17 و 19.
 Ш. ياليمکز. — 19. Ш. انديرمک.
- ۱۴۳ 2. Ш. يا مکتوب. — 4. Ш. سون. — 6. Ш. امروان. — 7. Ш.
 — بربيع کوندر بلان. — 12. Ш. بيداقده. — 9. Ш. بيداقلري.
 17. Ш. مزکور. — 18. Ш. بارمق. — 19. Ш. اسماعيل. — 20.
 در *Послѣ* اوزره *пропущено*
- ۱۴۴ 1. Ш. خلاد. — 4. Ш. قالباق. — 8. Ш. واروب. — 11. Ш.
 17. Ш. جمعه. — قوشان. — 16. Ш. کيچه. — 12. Ш. معالى.
 21. Ш. قرار. — لايغه. — مأموراً و سنه لر.
- ۱۴۵ 9. Ш. اولمشى. — 11. Ш. نقدير. — 17. Ш. طورده. — 17. Ш. باصديروپ.
- ۱۴۶ Ш. ضرى. — 22. Ш. ضمنده بربيع.
- ۱۴۷ 3. Ш. چيس و یرى. — 8. Ш. مسقولو. — 12. Ш. روسيه لو.
 15. Ш. اولد قلرنده. — 13. Ш. طبيبانلري.
- ۱۴۸ 2. Ш. طقوز. — 21. Ш. طرفنگ. — 24. в) о. вм в) РКП.
- ۱۴۹ 12. Ш. دافع. — 21. Чт. عمل مانک. — 22. Выноску а) отбросить.
- ۱۵۰ 7. Ш. جراكيشده. — 9. Ш. طوملري. — 12. Ш. يورويوب. —
 13. Ш. الفاسى. — 20. Ш. طولوم. — 15 و 18. Ш. يوزدرب.
- ۱۵۱: 13. Ш. چوقه جالر. — 18. Ш. قنابايه. — 17. Ш. يورويوب. — 13.

- ۱۵۲ 1. III. اردوییه .—8. III. ناشر .—13. III. اوجاغ .—16. و 18. III. اوطه .—19. III. جماعته یدی пропуска .—17. دورت .—22. III. صاغ قولده: الترتیب пропуска .—22. III. بزلرنده برار صیره ایله بشنجی بلولیک بیداغی (بلوکک بیراغی . Чт.) و قصوری علی التریب .
- ۱۵۳ 4. III. دورت .—10. III. مزکور .—13. III. یتمدن قپو .—20. III. اسناده .
- ۱۵۴ 7. III. و اندن (Чт. استقبال) .—8. III. اتدیرلوکین .—11. III. کوتوردکلرنده .
- ۱۵۵ 3. III. یکنچری .—4. III. جمله سنه 0. VM. جمله سندن .—10. III. مقیدر .—20. III. برار ایکشر سنه سنی .
- ۱۵۶ 2. III. ویرلان .—5. III. همایونک .—6. III. اوردوی .—16. III. ایکن .—16. III. راحتده пропуска .
- ۱۵۷ 4. III. طره فنی .—14. III. توفنک .—16. III. محاکیملردن .—18. III. قالمدیغندن .
- ۱۵۸: 5. III. انجامی .—7. (?) .—14. III. انشیله .—16. III. ایدهلیم .—22. III. زخیره .
- ۱۵۹ 1. III. لاقیردی .—8. III. زخیره .—12. III. اورنه سرای .—20. III. تقصیری .
- ۱۶۰ 6. III. اعدام .—7. III. یرندن .—8. III. انمامک .—9. III. بقدر .—10 و 11. III. بو اراقده .—14. III. چت. جانبه .
- ۱۶۱: 5. III. یرندن 0. VM. رجوع .—13. III. رجوع 0. VM. افندیلرنه .—16. III. آدملر .—19. III. سوا (اوج) .—20. III. چت. جانبه .—23. III. افندیلرینک 0. VM. اغاده .—20. III. تسلیم .

LXXVI

- ۱۴۲ 3. III. قوقمامق .—5. III. يوز، بك، .—9. Послѣ кфар пропушено
 .— خاکسار، o. BM. خاکسار .—13. .— تانار ايله .—11. III. خاکسار
 14. III. قورقمقى .—21. .— کچچوب .—14. III.
- ۱۴۳ 1. III. قابمقا .—6. III. جبر .—10. III. اونه .—13. III.
 . حيله يه مبنيدر .—15. III. ايدرك
- ۱۴۴ 10. III. مطوله .—13. III. دلا وارلری .—11. III. ايتمشلر ايله .—10. III.
 16. III. بشيوز و .—19. III. ايند يرورهك .—18. III. عاجزانه ام .—16. III.
 يد حقيير .—24. .— بش اون بيك
- ۱۴۵ : 1. III. .— يورويوش. Чт. بورد (?) بوش .—3 و 4 .— حمله اولندي .—1. III.
 .— يكن .—18. III. بولنمى ديو ارزنه .—15. III. قلعه ده .—9. III.
 21. III. والملكين ده
- ۱۴۶ 14. III. وير يلوب .—19. III. كورجى .—14. III.
- ۱۴۷ 2. III. ديو .—14. Послѣ .—10. III. خواجكان دن .—10. III. وير يللمكه .—2. III.
 .—16. III. البتده .—اعلان اولندقك بو قدر ديو .—16. III. пропушено:
- ۱۴۸ 3. III. ايدرى .—14. III. قلعه و .—6. III. كفاه .—3. III. .—14. III.
 .—14. III. مذكوراك
- ۱۴۹ 3. III. سكر .—12. .— اولنمغه .—6. III. محاصره يه .—3. III.
 .—16. III. قالد يرمد قلرىنى
- ۱۵۰ 8. o. BM. همايونه .—19. .— قليچ .—15. III. همايونه .—8. o. BM. همايون
 .—21. 3) РКП. o. BM. 3) Чт. همايونك
- ۱۵۱ 2. III. .—20. .— مشير يلر يله .—12. III. اولمغله .—5. III. ايك كز .—2. III.
 .—12. III. ورائلرك .—20. III.
- ۱۵۲ : 1. III. ايتدوب .—6. Чт. .—15. III. اتمامك

LXXVII

- ۱۷۳ : 6. III. آين .— 10. III. ويروب .— 11. III. نسوان مأدا (Чт.
عيانتي .— 13. III. (نسواندن معداً
- ۱۷۴ : 1. Чт. چالی قوافي .— 6. III. جمله مز موهوش .— 9. III. اسلامبل .— 14. III. ديول .— 13. III. سپاهپوش .— 10. III. سپاهپوش .
برايكي .— 20. Чт. اولديق .— 15. III. قرمزي تينمتملو
- ۱۷۵ : 4. III. مز كورك .— 9. III. مضفر .— 12. III. شهرة تني .— 16. III. پوزوب
- ۱۷۶ 3. III. دپه سنك .— 14. III. قاتلي كوبري .— 16. III. مضرة تني .
- ۱۷۷ : 20. III. عوده تك .
- ۱۷۸ 5. III. فرديك .— 15. III. ضبط .
- ۱۷۹ 15. III. فرار .— 23. Пропущ. выноски: к) Ркп. دوبال
- ۱۸۰ 5. III. تهمت .— 6. III. غافلان .— 13. III. غافلان .— 14. III. غافلان .— 13. III. غافلان .— 14. III. غافلان .
اوزوي .— 14. III. غافلان .— 13. III. غافلان .— 14. III. غافلان .— 13. III. غافلان .
- ۱۸۱ 14. III. باغه حصار .— 15. III. اورتنه (Чт. اوتنه) .
- ۱۸۲ : 8. III. جدال .— 9. Чт. دلي .— 11. III. امرازي .— 12. III. عقبا .— 15. III. ياليكنز .
- ۱۸۳ 4. III. خسارت .— 9. III. پاشايه .— 10. III. دوشمان .— 15. III. دوشمان .— 10. III. پاشايه .— 9. III. خسارت .
16. III. و بغدادن و يواده لغني اون سکنز :— 17. III. اسير اونيك يعنى قاضي .
- ۱۸۴ : 5. Чт. الھجفي .— 22. Выноски в) отбросить .
- ۱۸۵ : 10. Чт. يمقاني .— 16. III. رعايدان .— 20. III. طرزدن .— 21. III. كبراء كبيران .— 21. III. و الغفران
- ۱۸۷ 3. III. حفرى خندق :— 18. III. يکنچري .
- ۱۸۸ : 18. III. اخنديله .— 22. Выноски г) отбросить .

LXXVIII

18. — اوغلانلاری o.вм. اوغلانلاری 17.—. متاواتر 8. III. ۱۸۹
 III. بولنابلر .
- ذیلده ۴۴. زیلده 14.III. — جانبنک 11.III. — یررلری 2. III. ۱۹۰
 — (صرف دقت ۴۴) صرف رافت 4.III. — اتحاد o.вм. اتحاد 1. III. ۱۹۱
 واشبو 16.—. استانیه 11.III. — مارتنک 10.III.
۲۱. III. — قیرالنک 14.III. — نوجهله 3. III. ۱۹۲
 . جائز o.вм. جاير 18. ۱۹۳
- 4.III. — سمت و دساسیمتی 3.III. — حرکت o.вм. حرکت 1. ۱۹۴
 16.—. انکلیره لوپوی 11.III. — سنیریله 7.III. — استانه دهن
 اوتهدنبر و 19.—. ایلمه کی 18.III. — استیلاسنه o.вм. استیلاسنه
 محبتمز o.вм. مهابتمز 23.—. اوتهدنبرو o.вм.
- ۱۹۵ 1. III. ایمپریونک 4, 10 و 12.III. — بروسیه 1. III.
 12. III. ثانیسنک 18.III. — قاعده سنبن 12. III. ۱۹۶
- 10.III. — طرفندن 7.III. — غیولم 6.III. — امراعات 3. III. ۱۹۷
 1. III. ایتدیرمکه کچه 1. III. ۱۹۸
7. جمهورنبن o.вм. جمهورنبن 16.—. ایتمه مک 7. ۱۹۹
1. III. نائل 7.III. — مادامکی 1. III. ۲۰۰
- o.вм. دولتی علیه 18.—. قوپلریرله 11.III. — اسنای 4. III. ۲۰۱
 دولت علیه
- o.вм. III. حرمة 20.—. ترکی 9.III. — حضراتی نه 7. III. ۲۰۲
 9.—. انجالیله 8.III. — التترامزله 4.III. — الاتفاب 3. III. ۲۰۳
 15.—. تکرارن 12.III. — وقوعی 11.III. — اتحاد o.вм. اتحاد
 منیمه III. — مرقوبه 16.III. — تأیید III.
- قیرالنک 18.III. — رعایتاً 10.III. — برله 4. III. ۲۰۴

LXXX

- ۲۱۰ 4. III. افرنجك. — 5. (?) پسلا احتياطً отбросить. — 6. III. اولا. — 8. III. بالتمام استروار. — 11. III. مناستر قويلرى. — 14. Передъ نصارازك. III. سائر пропушено بعض.
- ۲۱۲: 14—17. Слова съ كذلك و اولنور до بیان اولنور включительно, по всей видимости, составляютъ заглавіе отдѣльной статьи. — 17. الله o.вм. لله.
- ۲۱۷: 5. الاشراف o.вм. الاشراف. — 12. III. معين. — 13. III. مزكوره. — 16. III. حرهكت.
- ۲۱۸: 2. پسلا قناعت пропушено ايتيميوب. — 6. III. ابغاسى. — 10. III. (ارتشا. Чт. ارنشا. — 13. III. ضبطه.
- ۲۱۹ 11. III. افرنجك. — 14. III. تاكيد اله.
- ۲۲۰: 5. III. حميتلىرى. — 11. III. انشانك. — 12. III. راهيلرينه عذر. — 14. III. ورمك.
- ۲۲۱ 5. III. عنه. — 16. III. بيورلمش (Чт. بيورلمش).
- ۲۲۲ 17. (д относится къ слову همايونلريله. — 19. III. سليم. — 21. خاصكى o.вм. خانكه.
- ۲۲۳: 13. III. كوركلرنده (Чт. كوردكلرنده). — III. مزكور. — 14. III. — 19. III. اولزمانده. — 17. III. كفرسنه. — 15. III. كفرسنك. — 23. ايفا o.вм. ايقا. — اولانلر.
- ۲۲۴ 11. III. قيرالنه. — 15. III. دوشمنانه. — 19. III. بانكالفنده. — 22. III. عليه. — 22. III. عليه.
- ۲۲۵ 1. III. چونكي. — 4. III. قبيلندن. — 4. III. قيسمه (?). — 5. III. حيفا. — 17. III. عشره. — 15. III. دوشمان.
- ۲۲۶: 1. III. كبحه. — 3. كبي o.вм. كبي. — 4. III. جابنند. — 11. III. عشره. — 13. III. شروط. — 12. III. عشره.

LXXXI

۲۲۷ : 4. III. عشرینه .—8. III. دولنو .—10. III. عاده فی .—13. III. O.BM. وقت و .(Чт. 24. e). زخیره سنک .
e). وقت .(Чт.

۲۲۸ : 4. III. سلفیه ده لوجان .—13. III. المی .(Чт. اولمی .—15. III. دونانمای هایون .—17. III. چونکی

۲۲۹ : 3. III. ایتمد کله .—4. III. جلبدیه .—8. III. دوشمنه .—13. III. خدعه .(O.BM. حده .—16. III. داخی .—III. مآحر .

۲۳۰ : 1. После القهوة пропущено .(كروب 9. III. ادورنیمک .—11. III. لیکن .—19. III. شرفیافتنه .—17. III. زفتنه .—12. III. تولنی .
—21. Выноска б) лишняя. —23. Выносу i) отбросить.

۲۳۱ : 1. III. استقوالویه .(III. 4. —(اتفاق و تبعیتی .(Чт. اتفاق و تبعیتی .—5. III. قیرالنه .—11. III. نمقدار .—9. III. ذکلمیدر .—5. III. تبعیتی .
جميع .(Чт. جميع .نمائیله .—18. III. ویریلان .(O.BM. ویریلان .
(دوننما ایله .

۲۳۲ : 1. III. توفنکین .—7. III. وادی .—6. III. تامس .—3. III. درت , a
Подъ словомъ بر находится еще .—13. III. توفنکلرک .(Чт. رد .—14. III. توفنکلری .
III. توفنکلری .

۲۳۳ : 1 و 17. III. انوز التی .—3. III. انوب .—5. III. قیرالنه .—7. III. اولاسنک .—14. III. ایدوکی .—10. III. نئی .
16. III.

۲۳۴ : 2. III. اسقالمز .—3. III. قوللری .—III. معتبرده .(Чт. معتبرده .

LXXXII

- 5 و 6. III. قصبه بکی گلی. — 11. III. مکس. — 14. III. همان. —
 16. III. باغمق. — 17. III. چقمقه.
- ۲۳۵: 5. III. وارلق. — 6. III. قارلمغه. — 8. III. چغرلر غایب. — 12.
 III. ساعتک. — 18. III. اللہ. — 16. III. لیکن. — 14. III. یاروب.
 سف. o. VM. سر. — 19. III. النوب.
- ۲۳۶: 4. III. قلعیه. — 11. III. اولکجه. — 13. III. Послѣ аичон пропушено
 بویوینی. — 18. III. لیکن. — 16. III. شبهه سر.
- ۲۳۷: 1. III. حضار. — 3. III. نزله. — III. صادیق. — 8. III. مکس.
 III. صوبی. — 12. III. قایلہ. — 11. III. قایقلره. — 10. III. ایدل.
 تشتہی. — 18. III. متوکل. — 16. III. مکس. — 13. III. کوندن.
- ۲۳۸: 1. III. کرملاک. — 4 و 6. III. مکس. — 13. III. لیکن. — 14. III.
 یوزلری. — III. چاقوب. — 19. III. کبچلر. — 18. III. ایدیکی.
- ۲۳۹: 1. III. اوزہ. o. VM. اوزہ. — 3. III. قورویوب. — 6. III. دفعاتہ. — 15.
 III. ایسکله. — 18. III. درخمال. — 16. III. وسوہ بہ ایکن.
 حسادی. o. VM. حسامی.
- ۲۴۰: 1. III. ایسکلیہ بناشلقاق (Чт. اسکلیہ یناشلقاق). — 2. III. قیرال. —
 11. III. قیرالک. — 10. III. القیامہ. o. VM. القیامہ. — 9. III. مضیر. — 4. III.
 ایتدوکنہ. — 12. III. و. Послѣ عزیمت пропушено. — معیتہ مز. III.
 اغیزدن. — 17. III. کسرت. — 15. III. ایسکله ده. — 13. III.
 تیرانپتہ. — 19. III.
- ۲۴۱: 2. III. قیرالک. — 3. III. ویرلوکک ولوہ لہ سی. — 4. III. قیرال.
 — 11. III. قیرالک (Чт. قیرالک). — 9. III. وقیرالیجه.
 قہوجلر. — 19. III. لیکن. — 14. III. کپی. — 12. III.

LXXXIII

۲۴۴: 1. III. قيراليك. — 2. III. قپوسى اچلوب. — 3. III. ابنه نك. —
17. III. نبنيه. — III. مارسال. — 18. o. BM. فتجانى. —
20. III. براغيلوب.

۲۴۴ 7. III. عجم وارهنه. — 9. III. اعتماد دوله لك. — III. بعضى
13. III. ديدكك. — 15. Послѣ قرال пропушено
بنديك. — III. اوتوردوب. — 17. III. بنى.

۲۴۴: 1. III. بيورورلر. — 3. III. ياكينزجه (Чт. يالكينزجه). — 5. III. زحمته. —
III. وسوده. — 8. III. ياردعى. — 6. III. كوكل. — III. يوقدور. —
13. III. بيرار. — 16. III. ايكي اوچه چقمز بر اوستاد. —
19. III. اوسلوب. — III. بو. o. BM. و. — 18. يويوله ايكي
قوليكزدن بر انمير. — III. (خانهنه. Чт.)

۲۴۵: 1. III. قيراله بر زعب. — 2. III. قيرالجيه. — 3. III. قپودان. — III.
11. III. بدر. — 10. III. ايتمه مكله. — 8. III. عالئى. — 4. III. قوقى.
— III. ديديكنتك. — III. رجعتيمز. — 13. III. جواب. — III. اكلاروق.
— III. ايتمدوكن. — 17. III. داخى. — 15. III. مكاليه. — 18. و 15.
20. III. سيزك. — III. سرك. o. BM. سرك. — III. دفعته.

۲۴۶: 1 و 4. III. مكاليه. — 2. III. واروب واقعا. — 5 و 8. III. ندر. —
15. III. مضافى. — 16. III. (الان المزده. Чт.) الابه المزده. —
III. اولمامغله. — 20. III. قوروتمغه.

۲۴۷: 5. III. اومش. — 7. III. ظرفكزه. o. BM. ظرفكزه. — 8. III. چقمه مقه. —
III. سيزلر. — III. دكلوز. — 10. III. ويريزيكز. — III. سيز. —
17. III. اولايديكز. — 15. III. ايدرسيز. — III. اوزرينك. — 13. III.

- انجشندی. III. — قیرالز. III. 18. — سپز. III. — یوز ایله. III.
 لاکن بید وقعه سنه. III. 19.
- ۲۴۸: 1. — سبزیك. III. 3. — چونکی. III. 5. — طرفکزدن. III. 9. —
 — طوطوب. III. 12. — یقین ایذوب. III. 10. — ترتیب. 0. BM.
 21. — فسم. 0. BM. فتح. 20. — نقیص. III. 15. — الیمه. III. 13.
 — ویرسون. III.
- ۲۴۹: 4. III. — بیرحدن. III. 5. — جالنک. III. 5. — قالدیکن. III. 7 و 8.
 — ادایتمز. III. — ایدرز. III.
- ۲۵۰: 3. III. — هر نه سنه (Чт. هر خانه سنه). III. 4. — اولامفی. III. 5. —
 11. — ابانه. III. 10. — کلبن. III. 8. — الحاطر. III. 7. — سیزی
 19. III. — قولیمز. III. 18. — کون. III. 16. — قیرال. III.
- ۲۵۱: 1. III. — نامهی. III. 3. — ایدرسکنز. III. 2. — (Чт. کورش کک). III. 1. —
 15. III. — (Чт. بغداد قوری). III. 16. — الله. III. 15.
 ایتمه دیدیکم بمورجه. III. 18. — کونوز.
- ۲۵۲: 4. III. — ترکجه. III. 6. — (Чт. نچه). III. 9. — ж) ОТНОСИТСЯ КЪ СЛОВУ
 — چقاروب. III. 18. — طوطوب. III. 17. — کرکوک. III. 14. —
 19. III. — سلنکو.
- ۲۵۳: 4. III. — اسوجک لو. III. 5. — مکت. 0. BM. 10. —
 15. III. — اولون. III. 17. — ایدرمکی. III. 18. — دعویکنز. III.
- ۲۵۴: 2. III. — وکیلکم. III. — سوزی. III. 3. — ارخه مزی. III. 14. —
 17. III. — ابرنسی. III. — طویلی.
- ۲۵۵: 10. III. — بر یرینه یقین. III. 11. — قالدیزم. III. 12. — دوشمنش.

LXXXV

- o.вм. خوشمیش. — 14. III. اوزوم. — 16. III. صکری وکی. —
 17. III. ایشز.
- ۲۵۶: 8. III. سارسی. — 13. قدر (s) اوتوزہ. — 15. III. اونور اقدر. —
 سابقہ سی. — 20. III. شوبتہ کہ. — 17. III. نسا سنہ. — 16. III. خالقنک.
 22. Выносу е) отбросить. — III. چک بزلر میز.
- ۲۵۷: 1. III. بینک. — 2. III. دیر لر. — 8. III. متوفانک. — 11. III.
 19. III. اکثری. — III. فرقہ. — o.вм. ایکی. — 15. — و برتہ سی
 بولمغلہ. — 24. III. کید کیدوب. — 20. III. اثنا دخی.
- ۲۵۸: 1. III. دوشملر. — 4. III. قیرالی. — 5. — مشاورده. — 7. قلبچ. — o.вм.
 لوارینه. — 17. III. لاکن. — 14. III. تفہلری. — 12. III. قلبچ.
 اورہ جقلرینہ. — o.вм. اوراجقلرنک. — 22. — حاصلی و. — 18. III.
- ۲۵۹: 3. III. ضرف. — 6. III. فرانسورلریک. — III. واردحتی. — 11. III.
 متوفا. — III. — و. — 14. — Послѣ блуб пропушено. — نیہ.
- ۲۶۰: 3 и 5. III. کبرہ کی. — 7. III. کبرویکنک. — 9. — اردی. — o.вм. اردی.

فیمای بعد کتدولره مسقولودن امنیت اولیوب و مسقولونک افساد (a) .
 مرادلری ازاغ و قریم اولغله بیر کون دفعه ازاغی محاضره
 ایتملری محتملدر همان اول پاول ازاغ طرفنه کرکی کبی
 کفایت مقداری محافظه و تعمیر و ترمیم و ذخایر و جبهه‌خانه
 خصوصنه کرکی کبی کفایت مقداری (b) اهتمام بیورسونلار دینی
 بو قللری وارشوده (c) ایکن مسقولو ایچی لری ایله کورشوب
 و دوستانه معامله ایله عسکرلری (g) کیرو (d) صحتندن
 استفسار ایلانک قطعاً انکار ایتمیوب بلی عسکریمز کیرمشدر
 و اقتضا ایسدر ایسه اردوی کلک ایچون (219 v.) لهلو
 10 سنورینه قریب سمولجکی نام مجله اوتوز بیگ آدم و کذلک
 کپوف قلمه‌سنده دخی اون بش بیگ مسقولو ایله یکرمی بش
 بیگ قزاق عسکری (e) حاضردر دینی قللری وارشوده مکته (ж)

جسارت اینه‌میوب اون کون ایچنده حرکت اولنوب اون

ایکی کون‌ده خوتینه و یکرمی کونک دخی استانه

علیه یوز سورمه میسر اولدیغی معلوم

15

دولتلری بیورلقده امر (8) فرمان

افندیمرکزدر دیو

تقریر ایسدر

تم

- а) Прв. афсад б) Рқп. مقدار в) Рқп. وارسوده г) Тутъ маленькій
 пробѣль въ рқп. д) Тоже. е) Рқп. Ескер ж) Рқп. وارсوده مکته
 в) Тутъ надо прибавить و

و كرك: قراقره (B) لهولاری استانسلاواك طرفی خلافتك بولمقی
دلالت ایدر که مسقولو لهلو بیننه شقاقی عظیم دوسته (P)
فراجهلو ایله نجه جباریتی صرف و دانیمارقه و پروسیا قرائلریش
حسن توسط ایله لهلو امورینه مداخله دن کفی ید (G) ایتدومشالر
ایکئ کرك لهلولواك (B) اسوجلواواك (218 v.) تقویت امورلرناك
دخی فرانسوزلواك مدخل عظیمی واردو حتی شو رتبه ده کی (F)
بو قلمری اسوجسته ایکن فراجه قرائلریندن بر مکتوب کلوب
مسقولو ایله جنکه حاضر اولواك مصارفکن ایچون انجه صانبورف (P)
قلعه سینه پولیچه حاضر دو همان ندرارکک اوله سر دییش اییدی
لکن اسوجلوا امورلرناك متانی بز طایفه اولقله بو خصوصه عجله 10
ایتیویب لهلونك عافیتکاری سه (A) منجر اوله یغیندن انتظار
اوزره ایدیلر بو قوللوی واریشوه دن (E) حرکتن اثناییندا باش
وکیل اولان دینتار (K) بونیه دوستکی ایله وداع مجلسزده وکیل
مرقوم فصیح (قرکی) بلوب فی الاصل متوف اسوج قرائنك ایماچیلکی
ایله دولت علیه ده چوق زمان مکت انمش بر آدم اولوب دائما 15
دولت علیه نك طرف دارلغی دعواسین ایتمکله دولت علیه ده
چوق زمان مکت انمش (219 r.) بر آدم اولوب دائما دولت
علیه نك کندویه واقع اولان نعمت سابقه سنی ذکر ایسوب
صد هزار تشکر اظهار خلوصدن صکره بو قلاسرینه خطاب
ایسوب (S) امانتی افندیلرینك خاک پای لرینه یوز سور دکک 20

а) Чт. قراقره б) Ркп. мд в) Тутъ надо прибавить
г) Прв. که شو رتبه که д) Чт. نیه е) Ркп. وارسودن ж) Чт.
з) Тутъ небольшой пробѣль въ ркп.

قوت بواوب استانسلاو (a) وایلی (b) زیاده تلاشه دوشمشلر (v) ایدی لیکن ینه غیرت الدن قویسویوب مستولو کیرمکله ینه قادر اوله بیلوزلر جمله مز قرالچیه (g) قدر سعی پاتی مال (x) استانسلاوی قرال (b) ایلارز دیرلر ایدی حتی برکون اثنای 5 مشاورده مستولو طرفتی طودان لهلو اعبانندن لتوانیه سرعسکری اولان برفش و پستدوچکی (z) نام بو مقدار استانسلاو خلافتنه سوز سولمکه (b) خلای (h) اوزرینه دال قلیج هجوم ایدوب هلاک اینمک مراد ایلدکلرنا بر تقریب ایله قرار ایدوب بو قوللری انما ایکن بش یوز قدر اتباع (?) و اطرافیه ولیس (i) 10 نهرینی قارشو کچمش ایدی کرک قرال وکیللی و کرک باتش وکیل (218 r.) پونیاتوسکی (k) سرا و عتتا (l) بو فلکدرینه تقریب و تفهیملری اوزره بای حان استانسلاوی قیرال اینمکه سعی و تهمیلری حق اعتدالی منجاوز در اقتضا ایدر ایسه مستولو ایله جنک ایدرز لکن بو حال دولت علیعتک اعانت 15 و مساعلاسته محتاجدر (m) دیرلر ایدی و اسوجلو اونه دنبرو مترصد فرصت و لهلو ایله سوزلری اولغله اکر جنک ظهور ایدر ایسه انلر دخی لتوانیه طرفینه کچوب مسعودی اوره چقلرنده (n) اشتباه یوقدر حاصل (o) الکلام کرک لتوانیه (p)

۱) Рѣн. تلاش. ۲) Рѣн. دوشمشلر. ۳) Рѣн. و لیلر. ۴) Рѣн. استانسلاو. ۵) Рѣн. ایدی لیکن ینه غیرت الدن قویسویوب مستولو کیرمکله ینه قادر اوله بیلوزلر جمله مز قرالچیه. ۶) Рѣн. سعی پاتی مال. ۷) Рѣн. قرال. ۸) Рѣн. ایدی حتی برکون اثنای. ۹) Рѣн. مشاورده. ۱۰) Рѣн. پونیاتوسکی. ۱۱) Рѣн. سولمکه. ۱۲) Рѣн. خلای. ۱۳) Рѣн. اوزرینه. ۱۴) Рѣн. هلاک اینمک. ۱۵) Рѣн. متهمیلری. ۱۶) Рѣн. حان. ۱۷) Рѣн. ایدر ایسه. ۱۸) Рѣн. مستولو. ۱۹) Рѣн. جنک. ۲۰) Рѣн. ایدرز لکن. ۲۱) Рѣн. دولت. ۲۲) Рѣн. علیعتک. ۲۳) Рѣн. اعانت. ۲۴) Рѣн. مساعلاسته. ۲۵) Рѣн. محتاجدر. ۲۶) Рѣн. دیرلر. ۲۷) Рѣн. ایدی. ۲۸) Рѣн. اسوجلو. ۲۹) Рѣн. اونه. ۳۰) Рѣн. دنبرو. ۳۱) Рѣн. مترصد. ۳۲) Рѣн. فرصت. ۳۳) Рѣн. لهلو. ۳۴) Рѣн. ایله. ۳۵) Рѣн. سوزلری. ۳۶) Рѣн. اولغله. ۳۷) Рѣн. اکر. ۳۸) Рѣн. جنک. ۳۹) Рѣн. ظهور. ۴۰) Рѣн. ایدر. ۴۱) Рѣн. ایسه. ۴۲) Рѣن. دخی. ۴۳) Рѣн. لتوانیه. ۴۴) Рѣн. طرفینه. ۴۵) Рѣн. کچوب. ۴۶) Рѣн. مسعودی. ۴۷) Рѣн. اوره. ۴۸) Рѣн. چقلرنده. ۴۹) Рѣн. اشتباه. ۵۰) Рѣн. یوقدر. ۵۱) Рѣн. حاصل. ۵۲) Рѣн. الکلام. ۵۳) Рѣн. کرک. ۵۴) Рѣн. لتوانیه. ۵۵) Рѣн. (p)

و اسوج خلقی دول نصارا بینند جسارت ایله مشهور اولوب
 برینی ثنا ایلدکلرنه فلان a) آدم اسوج یورکلوتر دیر ایمنش
 حاصلی هرکنمزك التجی کونی موافقت هوا ایله قبل الظهر
 دانسته لیماننه وصول b) میسر اولوب عظیم شلکلردنکوره B)
 تهبه قلتان خانهبه نزول و تدارك طریقمن کورلجیبه دکین بشی 5
 کون مکث ایلوب التجی کونی قره دن وارشوه طرفنه عزیزت
 و قطع منازلده سرعت اولنمغله اون ایکنچی کون وارشوبه c)
 داخل اولنوب کیفی ما اتفق اول (217 r.) کون قرال متوقیفنك
 جسدینی الای ایله چقارب قراقو قلعه سنه d) ارسال ایتملریله
 خلق الایبه مشغول اولدی چندان کمسنه ایله کورشلمدی لکن 10
 ایرته سی کون کرك قرال وکیلی اولان پریماس طرفندن و کرك
 سایر اعیان تبریک قدوم کلوب نهیت ایلدیلر چونکه
 وصولر جمهورك قرال انتخابی مشاوره لری وقتنه مصادفه e)
 اولغله اکثر لهلو طایفه سی قرال انتخابی خصوصنك ایکی
 فرقه اولوب اکثر استانسلاو قرالی طلب و بر بقصداری 15
 دخی که انلر لتوانیه و قراقو ж) ایالتلری اهالیستیر مسقولو
 طرفن طوتوب آخرین مراد ایدرلر ایدی بو قتلری جمعیت
 مشاوره نك دردنجی کونینه نك مکث ایتمشیدی 8) بینلرنك غایب
 منازعه وار ایدی بو ائناهه دخی مسقولو طرفندن اونوز بیک
 (217 v.) قدر عسکر ایله طابورك لهه کپلوب وارشوه 8)
 طرفنه عزیزمتلری شیوع بولغله استانسلاو i) طرفی خلافتک اولانلر
 20 وارشوه r) شکلردنکوره B) r) و صوله B) r) فلان a) r)
 اینمشیدم s) قراقو ж) مصادفه B) r) قلوب سنه d) r)
 استانسلاو i) r) وارشو B) r)

و پاڪ a) جنك آوردن الحاله هتده عسڪر خصوصنه زياده
 اهتماملری واردر سواری و پیاده قرق ایکی بیك بشیوز جنك
 اید بیجی سلطانه b) مالکدر چه خانهلری طاسو اولوب بش
 مملده چه c) (216 r.) خانهلری واردر استقولك اولان چه خانهده
 5 طاقی ایله التمش بیك تفنك ایله اوتوز بیك جفت بشتو
 اوطبلره یغمشلر بو قلملری معاینه v) ایلدم سائر ادوات جنك
 دخی بوکا کوره خراج بساطلرینه وارنجه صندوقلر ترتیب اولنمش
 حاضر درو r) سدسی (? نروجیا d) قربنسك واقع قویسی قرون e)
 نام قلعهده اولوب اکرچه بو قلملری کوزمدم لکن خلقدن
 10 و کندو و کلاسدن استماع اولندیغی اوزره یکریمی قدر قالیون
 و پونه ж) قدر جکدر سفینهلری وار ایش لیکن بش اون
 قدر چکدر بزم چکدرمه لریمز z) قدر کبیر اولوب یکریمی
 بش اونوز n) قدر و مکلف دکدر لیکن پک قوی یاپلمشدر
 و بر قالیون قورمشلر تکمل اولق اوزره ایدی یتمش التی •
 15 قطعه طوپ چکر پاڪ کوزل و قوی بنا اولنمشدر اشبو خلقك
 صغیر و کبیری اطفال v) (216 v.) و نساسنه i) وارنجه بالطبع
 مسقولویه دشمن اولوب شوپله که بر آدم مسقولو حقنك ثنا ایله
 اولنجه اول ادمه k) دشمن اولوراز و جملهسی دولت علیه
 دوستلای دعواسنك اولوب بر صغیر اوشاق بر ادنا خدمتکار
 20 کورب شابقه سنی l) چبقارب اکرام اوزره معامله ایدر ایدی

a) Реп. پاڪ b) Реп. سلطانه v) Реп. معاینه r) Реп. درت
 d) Реп. نروجیا e) Чт. قارلسقرونه ж) Прв. بوکا z) Реп. چکدر بلریمز
 и) Реп. اونورا i) Реп. نساسنه k) Реп. l) Реп. سبقهسی

عرضه a) واقع اولغله هواسی غایت شدت اوزره بارد و یازی
 بر ای مقداری اولغله همان طقوز آی قدر قیش اولور
 حزیرانک اون برنجی کونی دفعة عظیم قار یاغوب... 6)
 نصف ساعتک بر قارش قدر اولدی لیکن در عقب هوا
 کشاده اولغله در حال مضجعل (?) لیکن شهرک هواسی غایت 6
 صاغ اولغله علل و ائقال B) قلت اوزره اولوب اکثر خلقسی
 اقوبادن G) اوزون بویلو و کوزل یوزلیلر اولوب سکسان یاشنک
 زنک آدملری قتی چوق کورلشدی استقولم A) که پای تخت
 اسوجدر لیمانی نوعی استانبول لیمانه مشابه اولوب و شهرک
 اولری جنله بر یرده اولیوب بر برینه یقیسن اوج اطه دن 10
 عبارندر صواقلری e) طوغری (215 v.) و وسعتلی و قالدیرم
 دوشنمش لکن خانه لری فرنکستانده اولان اولر کبی زیاده
 شهرتلی دکدر خلقی غریبه ж) دوست و یپانچی به اکرامدن حظ
 ایدرلر میوهسی قات اوزره اولوب خصوصاً اوزم و انار هیچ
 بولنماز تازه اوزم و انار کورمامش آدم قتی (بو قدر) 8) چوقدر 15
 حتی قرال طائلی قانون و قرمز قاریوز H) استدی
 قللری کوندرمک اوزره وعد ایلدم و ایین بلدلری i) ایشسر
 آدم ولایتلرنک طوره میوب، فقرایه دخی ایش بولشلردر دکانارده
 ایش ویرش ایین اکثری عورت در عسکرلری غایت مرتب

a) Ркп. عرضه б) Тутъ небольшой пробѣлъ, не наруша-
 ющій, впрочемъ, хода рѣчи. в) Ркп. ائقال г) Ркп. اقوبادن
 д) Ркп. استقولم е) Ркп. دو قافلری ж) Ркп. غریب з) Лишнее.
 и) Тутъ небольшой пробѣлъ въ ркп. i) Эти два слова
 походятъ на заглавіе отдѣльной статьи.

مخصوصه مطمئن^a) الخاطر اول مبلغ مرقومی اسوجلودن طلب
 سنک وکیلکم لفظیله و سکا^б) قرالی^в) سوزمی ویردم دیو الیله
 ارقمه^г) (д.) قلاری دخی اعتماد کلی^е) حاصل ایسوب
 وجه مشروح اوزره مسرورا (ж.) وداع اولندقسک قرالک
 6 جوابلرینی تصدیق ایسوب بوندن اقدام عرض اولنان بر قطعه
 تقریر. (з.) تفصیل اولندیقی اوزره بعض (214 v.) (и) (بعض)
 ماده عرض و التماس ایتمکله اقتضاسی اوزره جوابی ویریلوب
 وداع و خانه مزه کلدکک قرال طرفندن هدیه اولق اوزره بیک
 التون ارسال ایلدیلر بوندن صکره مکث اولنمیوب همان ایکی
 10 کون ایچنک احضار ایلدکلری ایکی قطعه تخت^і) تعبیر اولنوب
 سکز طوبلسی صغیر قرال کمیلرینه سوار اولوب باش
 وکیلدن^к) ماعدا اکثر رجال دولتی مخصوص سفینهیه کلوب
 بر بر وداع و شوکتلو کرامتلو خلیفه^۱ اسلام اقدیمز حضرتلرینک
 اسوج دولتی ایله دوستلغی، قطع بیورمیوب ایلاجی ارسال
 15 بیوردقلرندن عظیم تشکر و ثنالر ایسوب صفر الخیرک اون برنجی
 کونی متوکلا علی الله طوب شنکلری^л) اولهرق لانسورت
 بوغازینه طوغری عزیمت اولنوب بر موافق هوايله ایرتهسی
 کون بوغازه واریلوب اسکلیه چیلدی (215 г.) اسوج مملکتی
 اکثر تاشلق اولغله چندان (м.) اولیوب و التمش درجه

а) Ркп. مطمئن б) Ркп. ска в) Чт. қаралы г) Ркп. археме
 д) Тутъ на мѣстѣ пробѣла чт. طوقنوب е) Ркп. کلی
 ж) Тутъ пробѣлъ въ полстроки. з) Тутъ маленький про-
 бѣлъ. и) Лишнее. і) Чт. یاخت к) Ркп. وکلین л) Ркп.
 شنکلری м) Тутъ маленький пробѣлъ въ ркп.

ایدوب دشمنلرین سر تکون ایلیه (213 v.) دیدی چونکه قرال تبریک (a) ایلدی اولجسده بولنان کرک بیانچی (b) ایلیچیلر و کرک سائر رجال دولت برر برر (B) کلوب تبریک نصرت ایلدیلا مملکت اسوجک برر (r) اوج ای اون کون مقصداری مکت اولنوب ایشلرمز دخی چونکه بو قدرجه بر غبت (d) ضابطه به کرک ممکن اولدی اغستوس دخی قریب اولغله بالتغک منجمد اولسنیدن خوف اولنمغین حرکت سوداسنه دوشلمکله وداع ایچون ترتیب اولنان (e) قرال دیواننه وارلدق حرکتیز زیاده کننونک کوجه کلدیکن و بو قللرینک مفارقتندن مثال (ж) اولدیغین ایراد و شوکتلو کرامتلو خلیفه اسلام افندی 10 حضرتلرینه اولان خلوص و صداقتن رکاب همایون شوکت مقرونه (B) عرض و اعلام اولنمسین قات اندر قات رجالر ایله نامه سین تسلیم و عظیم حزن (и) و ملال اظهار (214 r.) ایدوب دوستلغی اونمه دیهرک مفارقتمز اثناسنه بو قللری اگرچه احترام (i) خلوصکزدن فوق الغایه ممنون و خشنود اولان (B) چونکه 16 مأموریتمز (л) ماده سنک تهی دست کیدیلور لیکن بندخو امید ایدرکه جوابنامه مضموننی خاطرден چقارمیوب وقتن کلکده وعدکز (м) اوزره حرکت ایلیه سز دیدیکمه ایلیچی افندی بو

- a) Ркп. Шрик б) Ркп. بیانچی в) Ркп. بدر بدر г) Чт. بز
 d) Чт. عبث e) Тутъ, должно быть, пропущено айله
 ж) Ркп. مثال з) Ркп. شوکت مقرون и) Ркп. خرن i) Тутъ
 надо прибавить. و к) Чт اولدی или اولدی л) Ркп. مأموریتمز
 м) Ркп. دعوکز

لکن هفته ده ایکی کون بزم دول سائرده (a) اولان ایچیلر مژدن
مکتوبلر مژ (b) کلور فیما بهر هر کلان مکتوبی سزه اوقومه سونلر (B)
دیو (Г) ایچی مژدن دونکی کون بر کاغذ کلدی
ایشته باقی دیو کندو جیندن چیقارب بر تور کیجه بیلور
5 آدم اوقودی و قوللرینه تفهیم ایلدی لر شوپله تحریر ایلمش که
بو دفعه (d) کلان حوادث بودر که بغداد خاقاننیک نوانر
ایلدیکی مرتبه نصیب اولدیغی واقع اولیوب و طش-ره دن
مخصوصا (e) سرعسکر (213 г.) تعینی ایله دولت عالیهنک اهتمامی
زیاده اولغله امید در (ж) که بغدادک بر ضرر ترتیب ایتدکندن
10 (بر ضرر) (B) غیري دشمنه ظفر بوله لر دیمش واقعا بو مکتوبک (и)
کوردکک نوعا قللرینه تسلیمت حاصل اولغله معمر اوله سز تمام
دوستلغه لایق معامله ایله صداقت و خلوصکری تصدیق
ایلدیکر. دیم حتی بر قاج کون صکره کیفی ما انفق
استانبولدن بو قللرینه بر مکتوب کلوب در کون (i) حوالیسنک
15 بر مقدار ظفر واقع اولوب بر آز دشمن قتل اولدیغی
تحریر اولنمغله بر کون (B) مناسبت ایله بو خصوص
قراله نقل اولندقک تمام قولاق توتوب استماع ایلدیکی کبی
همان شابقه سنی (л) چیقاروب یانمه کلدی غزاکز (м) مبارک اوله
الله تعالی شوکتلو پادشاه مرک نیچه بویله نصرت ایله سرور

a) Реп. سائرده б) Чт. مکتوبلر بزه в) Чт. اوقوسونلر г) Тутъ
пробѣль въ цѣлую строку. д) Чт. بزه е) Чт. مخصوص ж) Чт.
и) Лишнее. и) Прв. مکتوبی i) Чт. کرکوک к) Лишнее.
л) Реп. سابقه سی м) Реп. غزاکز

و قرال ایله گورشدنک مقصودیکزی کندویه تفهیم ایدوب بر
 اخرین دخی طلب ایدرسه کز دید کلری واقعا ککک (?) تکد یر (a)
 مناسب کورلیوب قرال ایله مذاکره ایتمک اوزره جواب نامه
 (212 r.) البقویرق هر قاج کون صکره قرال ایله کورش کمزده
 بر قائمه ایتمشدک کیفیتی کنپویه تقریرندن صکره قائمه یی 5
 ترتیب و پروب اول دخی مسؤله موافق بر جواب نامه دخی
 ویرمک اوزره وعد ایتمکله ایکی کوند نصکره ایکنچی جواب نامه
 طرف قللرینه ازسال ایلدکک بر مقدار مسرع اولوب فیما 6
 معارضه سزجه کورشمکه باشلادق و کون بکون محبتا زیاده اولق
 بشلیوب حرکتمز کونه کلنجه کرک قرال و کرک سائر وکلا ایله 10
 صقچه (b) کوریشلوب عظیم عرض محبت و دوستلق ایدرلر ایدی
 حتی بر کون قرال ایله مصاحبت اثناسنک ایلچی افندی
 نیچون کیفک یوقدر غالباً سن بو شهر حوادث لرینه اعتماد
 اید یورسک کبی دیدی بو قللری دخی انسان سرور و کدردن
 خالی اولز لکن الحمد لله کیفمز کوزلدر دیدیم (212 v.) 15
 واقعه (r) بغداد (d) کیجه و کوندز دروعدن (e) چقه ایوب
 خصوصاً بعض مکدر خبرلر (ж) دخی استماع اولنمشدی یوق 8
 بو شهرک حوادثه اعتماد ایتمه دیدیکم (и) دکلر زیرا مستقوالو
 عجم ایله یکدل اولقندن ناشی سری و بزى تکدی ر ایچون
 هر کون (i) و کونه دروغ ایجاد ایدوب شهره اشاعت یورلر (v) 20

a) Чт. تکدی یر b) Тутъ надо прибавить в) Реп. صقچه
 г) Реп. واقعا d) Тутъ маленькій пробѣлъ, не нарушающій
 однако же хода рѣчи. e) Реп. دروعدن ж) Реп. صد دلر з) Реп.
 اید یورلر i) Реп. کونه v) Чт. ایتدیکم и) Чт. یوق

استدییکی قدر مکث ایلسون دیو بیورمشر ایکن بو خصوص
 کندویه اوج درت ای ایچنسک (a) بعد اخیری تفهیم
 اولنمشیکن حتی عدم قبول ایله اصرار ایلدکن ناچار کندوی
 سرحددن تبعیک اقتضا ایتمکله کویا کندی سعی ایلوب بو
 حالک وقوعنه باعث اولدی قالدیکه دین خصوص (b) بو اچمه
 سزه ویرلدکن مراد ایتمیکمز محله صرف موافق اولور ایسک
 ادا ایسدرز و الا بر طریقی ایله ضایع اولور ایسه اذ
 ایتمرز (b) دیو بر قول ایتمیکزمی یوخسه علی الاطلاق دین
 اولوب بلا ریح (r) قرض شرعی اوزره الدیگز (و بو) (d)
 (210 v.) و بو مذکوری ایراددن مقصود دینمز (e) یوقدر (k) 10
 دیمکی مردانه در یوخسه بر غیری ملاحظه ضمننکمی سویلدکز
 دینیکمز بز دینی (s) انکار اتمرز (h) لکن شویله بر غدر (i)
 قارشمش معنادر تحصیللی خصوصنده عجله اولنقی لایق دکلدز
 خصوصا بزم دولتمز جمهور اولوب حل و عقد (k) امور مستغلا بر
 آدمک لندن اولوب جمع ناسک اتفاقنه محتاج بر کیفیت 15
 اولغله قانونمز اوزره اوج سنهده بر دفعه جمعیت کبری (l)
 اولوب دولتمزک ایراد و حصری (m) محاسبه سی و سائر امورار
 ناسک مواجهه و اتفاقیله اولغله انشاء الله تعالی بر بقی سنهده
 صکره اوله جقی جمعیتمزده بو خصوص مذاکره و خلقک رضالریله
 دولتمزک ایرادندن سنوی بر آز ایراد افزاز ایلوب با (n) نقدا 20

a) На мѣстѣ пробѣла чт. مرة b) Чт. مخصوص или خصوص
 в) Рѣп. ایتمرز r) Рѣп. ریح d) Лишнее. e) Чт. مقصودمز
 ж) Рѣп. بو قدر s) Рѣп. بروینی и) Рѣп. اتمرز i) Чт. غدر
 k) Рѣп. ههد l) Рѣп. کبری m) Чт. مصرفی n) Чт. یا

زده اولوب سزك كشف. 8) امانتكزه التجا ايتمش بر آلاى عاجز و بى كناه ادملر ايكن بزي اسير ايتدكز ديدكك قللرى دخی اولا چونكه بندر وقعه سنى ذكر ايتديكز اقتضا ايلديكى 6) اول خصوصيه دولت عليه نك سرمو مدغلى اوليوب ينه 6) تقصيرات طرفكزدن اولوب كندى كسب يديكز اولنديغنى سزه تفهيم ايدالم اولا دولت 8) سبى امانته (209 v.) قبول و فوق الامكان اك-رام و احترامكزده قصور انمكس-زین 7) قرالكرى ولايتنه كوتورمك ايچون قرى بيك قدر عسكر ترتيب و مخصوص وزراى عظامدن بر قاچ وزير و سرعسكر 10) تعيين ايدوب بو قدر عسكر حركتكزه انتظار ايله بندر التند قشلايوب دنيا قدر زحمت و مشقت چككدن صكره متوفى قرال مسقو قرالنى بالظه جى محمد پاشا مرعوم نيچون طوتوب المه ويرمدى ديو اولكى قولندن نكول 8) و تكرر مسقولو ايله صالحى بوزوب اجراى اعراض نفسانيت صدرينه دوشديكى 15) اشكاره يه چقدك كندو دخی انكار ايتامبوب بو عنساد اوزره مصر اولدقك شريعت مطهرده ايسه بلا سبب كمسنه ايله نقض عهد انمك خلاف شرع شريف اولوب شوكتلو كرامتلو خليفه اسلام افنديمى حضرتلى اولوقتسك چونكه (210 r.) قرال ولايتنه كتمك استميور بارى بندر سرحدنك بولنمق ايله 20) فتح صاحبه باعست اولمامق ايچون اوتهدن برو ويريله كلان تعينات ينه ويرلسون كلوب جوار دولت عليه ده مناسب مملك

а) Чт. Кѣф или Кѣфь б) Прв. (ایلدی که) в) Тутъ надо прибавить عليه г) Рвп. (تاماکزین) д) Рвп. (نکول)

صاغ a) دکل ایکن بر آنچه استقراض اولنان یکرمی بش سنهیه قریب وقت مرور ایلبی اولزماندن برو سنوی یکرمی بش کیسه دین ادا اتسهکز (208 v) شمدیه دکل یو ایش بر طرف اولنور ایلی اکرچه خزینه خصوصیه بر مقدار مضایقهکز وار ایسه ادا خصوصیه همتک قصورکز اولش زیرا بویله اطرافلایجه⁵ دولتدن دین ایچون سنوی بر مقدار آنچه افراطی بر ایش دکل ایلدوکوی زیرا دولت علیه نکل ظرفکزه اولان کرملری اکر خاطر دن چقمه مغه b) لازم کلسه بهر حال سز بکا بر نظام ویرکز دیدکک حاشا بز دولت علیه نکل کرم دولتسن b) فراموش ایلدنردن دکلز و سزار دخی بو مضایقه مز اثناسنک تشریفکزدن¹⁰ ممنون اولدیق احوالمن معلوم اولندقدنصکره بلکه دولت علیه دن بزه بر مقدار خرجلقق r) الیورمه ا) سبب اولغله دولتک نعمتنی اوزرنک تجوید e) ایدرسز دیدی قوللری ж) دخی نه شبهه اکر ذکر ایلدیککز z) و نقل ایلدیکم اوزره بو آنچه تدریجاً n) ادا ایتمش اولبدیکز شمدی (209 r.) افندیلرمزدن هر نه¹⁵ التفات اتسهکز حصولنی بو حقیر در عهده ایدر ایدم i) لکن نه یوزله رجا ایلدیم سز انصاف ایلدیک دیدککم باتش وکیل سوز بوله میوب اکرچه قرالمن بو آنچه استنا v) ایتمش ایلی لکن بندر واقعه سنک مبلغ مرقومی عثمانلی یغما ایلدیکندن ماعدا بزم فی الاصل ولایتمزدن کتوردیکمز اشیامن دخی غارت²⁰

a) Рѣш. Ваг б) Прв. чѣмѣغه в) Чт. نعمتن г) Рѣш. خرجلق
 д) Чт. الیورمه e) Чт. تجویز ж) Рѣш. قلار z) Рѣш. ایلدیکز
 и) Рѣш. تدریجاً i) Рѣш. ایدم в) Чт. ادا или استفیا

مکالمه به منتظر در بیورک دیبیلر بو قللری دخی در عقب باش وکیل خانه سنه وارپ واقعا رجال جمهوردن التی نفر کمسنه بر اظهده جمع اولشار باش وکیل دخی انده اولغله کیریلوب حال و خاطر سوال اولندقدنصره مکالمه به آغاز اولنوب باش 8 وکیل بو قللرینه خطاب ایذب سوالکنز نه در بیورک زیرا بو رجال جمهور مخصوص جنابکنزک صحبتلرینه مشرف اولف ایچون جمع اولدیلر دیدکک سوالنز صاحب دولت افندیبه-رک مکتوبلرینی فهم ایلدکیزی جوابکنز نه در دیو جوابی کندیلره صرف ایلدیکمک صاحب دولت حضرتلرینک مکتوبلرینی فهم 10 ایلدک و اولوجهله عرض مودت بیوردقلرتدن زیاده مسرور اولوب حظ ایلدک یارین خصوصنه دائر بعض اشارت وارد (a) لیکن بزم کیفیتمز (208 r.) معلومکنز اولف کرک زیرا بوندن اقدم طرف دولندن ارسال بیوریلان توریکچی مصطفی اغا ایله احوالز اعلام اولنمشدی بزم اکثر محصول دار ولایتلریمز (b) مسقولویه گرفتار 15 اولغله ... (v) المزده اولان اراضی بی حاصلدر الحاله هنده ادای دین ایتمک دکل اقتضا ایذن مصارف ضروریه مز اداره ایجابک ایرادمز یوق در خصوصاً که جوانب اربعمز دشمندر شمدیکی (r) حالده بزم سعیمز کندیمیزی (d) دشمندن قورتیمغه بر مکنت تحصیلر دیهرک بو مثللو وافر کفت و کو و استرحام صورتلی 20 کلماتی تقریر ایذب ایشه یرار بر سوز اولمغله خوش بو سوزلر

a) Ркп. وارد б) Ркп. ولایتلریر в) Тутъ маленькій пробѣлъ, не парушающій, впрочемъ, смысла рѣчи. г) Ркп. شمدیکه
 d) Ркп. کندیمیزی

و ایکی بلکن (?) دست اسب قرالتہ و بر ذی a) قیمت
 بوغچه دخی قرالچیبه ارسال اولنوب بر قاج کوندن صکره مکتوب
 صدر عالی تسلیمی ایچون باش وکیلہ واریلوب اول دخی
 قپودن استقبال ایلدی و فوق الامول اکرام و احترام ایله
 مکتوب عالی، تسلیم و مهورمی اطلاعندن صکره جوابی ویریلدیک
 وعد اولنمغله چوق 6) مکت اولنمیوب خانمزه عودت اولندی
 بوندن صکره بر ایکی هفته جواب صدرینه 8) منتظر اولوب بر
 اثر ظهور ایتمکله همان باش وکیل خانمسنه واریلوب (207 r.)
 کندیدن صاحب دولت اقدیمز حضرتلرینک مکتوبلرینی
 فهم ایلدیکزمی جوابکز نه در دیو سوال اولندیک اووقودق 10)
 اکلادق 7) انشاء الله تعالی طرفی دولتسه 8) رجعتکرده جوابی
 تحریر اولنور دیدک 9) بو طرفک سزدن بالمشافهه جواب
 المدتجه رجعتمز واقع اولمز همان بالذاکره ایتم دیدکنده 11)
 اعتذاره 8) آغاز ایوب اشلرینک کثرفی 12) و بو قلملرینک
 مکالمهیه صریحه مأموریتم اولدیغی مثللو بعض دخی عندرلر 15)
 بیان اتمکله قلملری دولت علیه نیک رسم و عادتلرینه و 13)
 صریحه مأموریت اقتضا ایتمدکین تقریر و تفهیم و بعض
 کسنهلری دخی توسط ایتمکله هله بر مجلس مکالمهیه رضاداده
 اولوب وقتنی کندی اختیار ایتمک اولدی بر قاج کون اندن
 صکره بر کون دفعة خبر کلوب جمهور سزک ایله (207 v.) 20)

ا) Ркп. . . б) و در . . . в) Чт. صدورینه . . . г) Ркп. اووقورق . . .
 д) Ркп. کلهرق . . . е) Тутъ небольшой пробѣль въ ркп. دولت . . . ж) Чт.
 کوره . . . з) Ркп. ایلمدکله . . . и) Ркп. اعتذاره . . . 1) Чт. کسده فی . . .

شوکتلو افندیکیز ینه بیوررلر ایدی لیکن معلومکزدر که دولت
 علیه شمدیه کلنجه واقع اولان جنکرده قطعاً کمنسهنک اعانتنه
 محتاج اولیبوب نه ایسه فتح و ظفرلرمرز بالرچه(?) کندو قلیجه-ز
 ایله (a) اوله کلمکله سز دوستلرمزک (206 r.) مالاً وجوداً
 ۵ زحمت کیرملرینه حاجت یوقدر همان بوراجقنده کونکل
 یاردمی (b) ایلدیکز کافیدر دیو جواب ویرلدکک اطرافندک اولان
 وکلاسنه اوصول (v) ایله اشارت ایدوب بو جوابکدن حظ ایلم
 کورک (r) دیدیک دیو صورت تحسین اظهار ایلدی واسوده
 کلام ایله خمبره جی (d) باشی احمد بک قوللرینک احوالندن
 10 سوال ایدوب دولت علیه خدمتته موافق اولدیقندن زیاده
 حظ ایلدیم کندو ایله رفاقتمز چوقدر بو زمان جنکرده رفیق
 ایدی شویله بر ادمر بویله بر آدمر نتیجه بتون فرنگستانک
 نظیر بر ایکی... (e) بر استاد کاملر جنک خصوصنده نظیری
 یوقدر دیو مدح و ثنسانسک مبالغه ایلدی واقعا کرک له
 15 و کرک اسوجک قتی وافر کمنسهنلر حقنک حسن شهادت ایدوب
 کمالنک بحث و دولت (206 v.) علیهنک وقتیله ایشنه یار
 بر آدم در بویله اعلی (z) اعتبار ایدر ایدیلر (v) حاصل (h)
 بو مقوله صحبتلر ایله طعام تمام اولوب اسلوب طریق (i) اوزره
 ینه خانیه واریلوب ایرتسی کون قولکزدن بر انمر دوناکش (k)

- a) Тутъ маленькій пробѣль въ ркп. б) Ркп. یارد v) Прв. اصول
 r) Чт. کرچک или کوزیل d) Ркп. ضمیره جی e) Тутъ маленькій
 пробѣль. ж) Ркп. ایلی v) Ркп. ایبار ایدی دیلر. и) Ркп. حاصلی
 i) Чт. سابق e) Чт. دوناتمш

اولند قە طوغرى قوللر ياننە كلوب و الندن ياپشوب
 تکراراً بتکرار حال خالی (a) سوۋالى و يول زحمتلرله نېچە سېز
 ديهرك صحبته (b) اغاز و شوکتلو عظمتلو افندکز آل عثمان
 پادشاهنى حضرت لزی زابله (b) مشغول دیرلر ایشدك عجم
 طائفهسى نقض عهد ایدوب خلاف مأمول بعض ناسزا امورہ 5
 تصدی ایتمش دیدی قللری دخی اگرچه بو کیفيتك وقوعی
 وارد لکن بو خصوصک عم زاده سنه (r) مقر (?) قاریشوب طهاسب
 قولی نامنک بر خائین (d) و حيله کار حریف ظهور ایدوب زور
 بازوسى ایله اعتماد (e) دعوا ایدوب بعض مرتبهی ... (ж)
 وحدته شناساق ایتمکه مبادرت ایتمشیدی لیکن طرف دولت 10
 علیه دن اقتضاسی اوزره تدارکی کورلک اوزره ایدی ان شاء
 الله تعالی امید وار (s) که شدیه قدر قیسی (205 v.)
 کورلش اوله دیدکمک انشاء الله تعالی مرثه سی سزدن ایشیدیرز
 دیدی اول ائناده قرال کنخداسی ایچرو کیروب طعام حاضردر
 دیدکک قرال طعامه دعوت ایدوب هیچ بر ایلچسی به واقع 15
 اولش دکل ایکن شوکتلو افندیمز حضرتلرینه احتراماً بنی
 یاننە اوتوردب طعام تمامندک بندن غیری که سنه ایله صحبت
 واقع اولدی حتی اثنای صحبته لطیفه طریقی ایله بکا
 خطاب ایدوب چونکه دولت علیه نك عجم ایله جنکی اولوب
 عجباً یکرمی اوتوز بیك عسکر ایله امداد ایچون (h) وارسق 20

a) Чт. خاطر б) Рвп. صحتنه в) Чт. زیاده г) Рвп. وارهنه
 д) Прв. خائین е) Тутъ небольшой пробѣль въ рвп.
 ж) Тоже. з) Рвп. امیدور и) Рвп. امداد ایچون

ایکچی دیوان خانہ یہ کیرلکس قرالک اولدیغی اوطه‌نک
 قپوسنی آچوب طغریچه ایچرو کیرلکس قرال کندو بر کبیر
 آینه‌نک اوکنس قیام اوزره و ایکی طرفنه رجال دولتی قات
 اندر قات دیزیلوب بر الیک بر صغیر مجوهر عصا و بر الیک
 5 سابقه‌سی (a) بو قلمزینه (b) طوغری سسم (B) درت آدیم مقداری
 یورویوب توفی ایلدکده بو قوللری بلند اواز ایله شوکتلو
 کرامتلو مهابتلو خلیفه اسلام (r) و ولی النعم خاص و عام
 اغامز (x) حضرتلرینک (204 v.) عم اجدلری خداوندکار سابق
 حضرتلری زمان اقترا نلرنده حاصل اولان دوستلغک محافظه‌سنه
 10 رعیت (e) ایله بو قوللرین ارسال و نامه‌ه همایون شوکت مقرون
 ایله قرال دوستلرین مطیب البال بیوردقلرین ادا و تفهیم
 ایلدکس قرال بالنفس کندو صاغ الیه نامه‌ه همایونی الوب
 و بر قاچ کیرویه کیدوب کندو الیه (ж) بر سیم طبله اوزرینه
 وضع ایلدکن صکره کیرو (کیرو) (z) دونوب یانمه‌ه کلدکس
 15 اولدخی طرفندن عظیم تشکر ایدوب شوکتلو کرامتلو افتدیمز
 حضرتلرینه ثنا ایدوب نه مرتبه مسرور اولدیغنی عرض
 ایلدکس آیین اهل (п) اوزره تنبیه اتمکله مارشال اوکومزه دوشوب
 اوطه‌یه کلدکس در عقب عجله اوزره قهوه ویریلوب قجانلی
 تمام ایدر اتمز اولدیغمز محکم بر اخر محل قپودن (i) قرال
 20 گله دوشدکس قجانلر براغلوب (205 г.) قرال طرفنه توجه

a) Ркп. سابقه‌سی б) Слово подобнаго начертанія чт. вездѣ

в) Чт. و تبسم г) Ркп. اعلام д) Ркп.

اول Чт. е) Чт. رعایت ж) Ркп. ایله з) Лишнее. и) Чт.

i) Ркп. قپودن

تعبیر اولنور بورولر بردن چالنوب و التمش قدر بر فتیلتن (a)
 آتش ویرلکک و لولهسی آسانه چیغوب بویله اکرام و احترام
 ایله خانه مزه نزول اولنقدن درحال قرالک کنخداسی اولان
 (203 v.) مرشال دونه قور نام کسنه تکرار قرال و قرالیجه
 طرفندن سلام و تبریک قدوم ایلیدی و الحصل (b) اخشام
 طعامی (v) مخصوص جدید قابلر تدارک ایدوب اهتتام ایلدک
 دیمش خوشمیدر (r) بو قوللری دخی حاضر اولان طعامه (d)
 اوتورب شکرله مقوله سندن (e) بر قاج لقمه تناول و بعد قهوه لر
 ایچیلوب قرالمرک اکرامندن حظ ایلدک دوستلغه لایق اولان
 وجهله حرکت ایلدیلر طرفمزدن عرض مودت ایلیه سر انشاء 10
 الله تعالی بز (ж) دخی بر ایکی کون ایچنک امور مزه نظام
 ویردی کمز کبی کندو ایله کوروشورز دیهرک وداع اولنیدی
 اگرچه بو قوللری کورمدم لکن انعمده علی الراوی قرال (z)
 تبدیل قیافت اول مجلسک موجود ایدی دیرلر لکن احتمالدر (h)
 چونکه مجلس بویله بر خوشچه مرور ایلیدی بونک صونکی 15
 هر بر خوشچه اولقی (204 r.) ملاحظه اولنمغله بر قاج کوندن
 صکره نامه همایون شوکت مقرون (i) تسلیمی ایچون قرال
 طرفندن دعوت اولنمق ایله ینه اولکی الای کبی الای ایله
 قرال سراینه واریلوب نردبان باشنک قپوچیلر کنخداسی استقبال
 و دیوان خانه قپوسنک قرال کنخداسی استقبال ایدوب بلا توقف 20

a) Реп. رفتیلان б) Чт. الحاصل в) Чт. طعامه или طعامی و
 شکرله ده مقوله سنده r) Реп. خوشمیدی d) Реп. طعامی e) Реп.
 مقرونه i) Реп. اهتتامدر ж) Реп. بر z) Реп. قیرال

قدوم نامنه* همایون شوکتیمقرون اتمکله اسکلیه بنا (a). قده
 درحال مسفورلر اولدیغیمز صنداله (b) کلوب قرال و جمهور
 طرفندن سلام و تبریک قدوم و وصولزدن نه مرتبه مسرور
 اولدقلرین اعلان ایسدوب جنابکیزی محضر (B) اولان خانه کزو
 ۶ کتورمک ایچون الای سیزه انتظارده اولغله بیورک کبکلم دیوب
 بند (۲) دخی صندالین چیقوب اسوج طپراغنه ایاق تصدیقه
 بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ اوراد فیک ایتمها (x) الارض
 شهادتی ان لا اله الا الله و ان محمدا عبده و رسوله فاشهدی
 فی یوم القیامه دیوب معیت بندلرزه بولنانلری دخی اشهاد
 10 ایتدکن ضکزه قرالک هنتوپینه سوار اولوب الای ایله خانه*
 معینمز (e) (203 r.) طرفنه عزیمت اثنای (ж) مرورزده مزاحمه
 ناس (g) شول مرتبهده ایدیکی (H) یول اوزرته اولان خانلر
 و دکانلر و طام اوزرلری مالا مال اولدیغندن غیر (i) اسکلهده
 موجود اولان قلیونلرینک ایپلرینه وارنجه دیزیلوب کویا هر بر
 15 حالت (K) کثرت ناسدن حوزه (?) اوزمنه مشابه اولشدی کرک
 دیزیلان (L) عسکر و کرک سیرجی نامنه اولان کمسنه لر برلری
 کوردک (M) جملهسی شبقه لرینسی هوایه صالایوب بر آغزدن
 جملهسی لسائلرجه الله تعالی ال عثمان پادشاهنه عسرلر
 ویرسون دیو فریاد اپلیوب بو قدر طبل و بو قدر تیرینمه (N)

a) Тутъ небольшой пробѣль. б) Рвп. صندالی. в) Рвп. محضیر
 г) Рвп. بندن. д) Рвп. اینها. e) Рвп. معیتمز. ж) Рвп. استای
 з) Рвп. نای. и) Прв. که ایدی. i) Рвп. نمبری. K) Чт. حالا
 л) Рвп. فرامپته. M) Рвп. کوردک. N) Чт. دیزیلانه.

دریاچه دوکورلر ایدی و اقلیم شهر دخی زیاده برودت اوزه مرور ایدر حتی اکیئرلرینک (8) ظهور و حصادی (6) جمله قرق (B) کونه منحصر اولغله اکن طارلاده قورویوب خرمن اوله مدیغندن هرکوی ده مخصوص بعدای (Г) قورمق ایچون فرونلر (Д) ایجاد ایدوب انک قورودورلر حتی جزیرانک (e) اون برنجی کوی ایدی 5 دفعه شویله بر عظیم قار یاغدیکه (202 Г.) نصف ساختده بر قارش مقداری اولدی و در عقب هوا کشاده اولغله چوق (Ж) دورمیوب محو اولدی (8) حاصلی یاز کلور دیرلر ایدی لکن بو قوللری تموزک آخیرینه قدر مکث ایلمد مدت مکشزده یاز هواسی دیمکه شایسته (В) برکون کوردم بلم بزدن صکره 10 یاز کلدی (i) الله تعالی باور چونکه قوللری اوج دفعه اسوج ساحلنه کلوب و پنه کیرویه عودت و بر قاج کون (K) قوتلان (Л) جزیره سنده مکشزدن اسوجلق (M) تلف اولدیلر دیو وستوسیه دوشوب اطراف و اکنافه آدم لر کندوروب احوالزدن خیر (H) الق صدارنک (O) ایکن دفعه ورودمز واقع اولدق مال مضریه 15 دوتوب درحال (П) اسکه باشنک عظیم (P) آلاى ترتیب و ینه قالیوندن الق ایچون مخصوص کندی صندالنی ارسال و راکس (C) (202 V.) اسکیه آلی بارکیرلو هنتوین اماده و احضار و قیوچیلر کنخداسی بر قاج قیوچی باشی ایله معا استقبال

- a) РВП. اکلرینک б) РВП. حسامی в) РВП. فرق г) РВП. بعدای д) РВП. فرونلر е) РВП. جزیرانک ж) РВП. چوق з) РВП. الدی и) Лишнее. i) Чт. کلدیمی к) РВП. کونه л) Чт. غوتلانт м) Чт. اسوجلولر н) РВП. خیر o) Чт. مرادنک п) РВП. درحار р) РВП. عظیمه с) Чт. واکس = واکسولم

۴) غزیمت و ینه کُنساره کلنوب ایچرو کرلک (201 r.) اوزره
 ایکن ینه کیرویه عودت حاصل اوج دفعه کتاره کلنوب عودت
 واقع اولوب اوچچی دفعهده هوا زیاده (a.) اولوب بر
 وجهله بر طرفدن (6) مکث و آرام متبکن اولغله روزکارک اولنه
 5) دوشوب نوروجیا (B) قریبک واقع قولاز (r) جزیره سنه واریلوب
 درت بیجق کون انک مکث و ذخیره منز دخی علم (K) اولوب
 جزیره ده ایسه قوری بالقدن غیری چندان ماکولات بولنماغله
 هر نه حال ایسه تعیش اولنوب بشجی کون ماعدا کورنمکله
 ینه صوب مقصوده غزیمت اولنوب ایکی کونک اسوج یقه سنه
 10) وصول و لانسوریت (?) بوغازندن ایچرو دخول مینس اولدیک
 جمله من مسرورا حید و شکور ایبارک خرطه (?) اطه لرنک قره سنک
 دولانهرق بش کونک اسودک مقر حکومتی (e) اولان استقولم
 شهرینه تقرب اولندی (201 v.) لکن سفر دریانک کیفیت
 جالی شویله ایدوکی بالتمق دکزی غایت صوق و فرته سی
 15) شدید دکز اولوب احشامدن (ж) یلکنلر ینه (z) طرفه چکلمش
 ایسه کیجه ایله طوکوب ایرته سی (и) ایله وقتهدک بر طرفه
 دخی دندرمک ممکن اوله من شویله ملاحظه اولنور که خلاطلر
 و مقود (i) اوزرتک یصدق قدر بوزلر طوکوب کمی جیلر سوری (v)
 بلطه لر ایله چیقوب بر قاج ساعتده کوچیله بوزلری قطع ایدوب

a) Тутъ небольшой пробѣль въ рѣк. б) Чт. طرفه в) Рѣк.
 г) نوروجیا д) غونلاند. e) علم. ж) حکومتی. з) Тутъ надо прибавить
 и) Рѣк. ایرته سی. i) Рѣк. مقود. в) Рѣк. سوری

اولان كيمستەيە وارمىسوب مکتوبلارمىز تىسلىمىم و احضار مجلس
 مواجەتە سىنە. درحال فتح و قرائت ايدوب مەقوملرى معلوم اولدقان
 طرفمىزە خطاب ايدوب برلە (a) دولت عليهنك صادق دوستى
 و مأمون القائله قوکشولر (b) اولوب هر وجهله دولت عليهنك
 حسين حمايتن اميد (v) طائفه اولامىز ايله بھر حال دولت 5
 عليهنك رضاسى مطلوبىز اولوب بو دفعه سىزك سفارتكوز ايچون
 سهولت طرفىكوزە مساعدە و التزام ايدىز (v. 200) بر قاج كون
 مكث ايدىك سىزى قريبا محل مأمورىتكوزە (r) ايصال ايدىز (x)
 ديوب واروشو كئارندن (e) جريان ايدىن و يىسلا نەرى (ж) اوزره ايكى
 قطعه يوروزان تعبیر اولنور قايقار اوزره قوللرى ايچون اوچاقار 10
 اوطلار ياپدىروب ايچنە چوق قابله حرب (s) راحت ايله مزبور
 قايقلاره سوار و وپس صوى (и) اون بر كوندە دانىسقه (i)
 قلعه سىنە نزول اولنوب التى كون مكث ايچنە يكى لہلو طرفىندن
 تىنبىنە (к) قلنان ايكى قطعه صغير قالىونلاره (л) سوار و بحىر
 يالتىغك بوزلر (н) دخى چوزىلوب (п) بون اچلىق ايچون شىت 15
 هوايه بقله سوب منوكلا على الله تعالى انكىنە (o) غزىمت
 و سكرىچى كوندە اسوج كئارلرىنە وارلشىكن تجرى الرىاح فلا
 ننتهى مدلولىچە (п) باد مخالف وزان اولوب نكئارار انكىنە (p)

a) Чт. или буйла б) Ркп. в) Прв. حمايتنە اميد
 v) Чт. قوکشولر
 r) Ркп. مأموره كوزە
 x) Чт. ايدىز
 e) Ркп. كئارندن
 ж) Ркп. اوزره نەرى
 i) Ркп. و يىسلا صوى ايله
 v) Чт. قايلامە قويوب
 s) Чт. وپس شەرى
 и) Чт. چوزىلوب
 п) Прв. بوزلر
 л) Ркп. قالىونلر
 ж) Ркп. تىنبىن
 к) Ркп. وانه
 o) Ркп. انكىنە
 п) Ркп. مدلولىچە
 p) Ркп. سجر الرىاح بلا شەوى

خوتینه وصول میسر اولدوقدا قانون اوزره محافظی الیاس پاشا قوللرینک مکمل (a) قیوسی خلقی وکتخداسی و مهرخانده سیله (b) اوجیوز مقاری (v. 199) سواری نامه همایونی استقبال و الای ایله قلعه یه وارینلوب عظیم طوب شنکلری (B) اولندقدن صکره لهلوردن دخولزه اذن (r) خبری کلجه یکرمی التی کون خوتینده الیاس پاشا خانه سنک مکث اولنوب اذن (x) خبری کلده کده شعبان شریفک یکرمی آلتچی کونی ایکی طرفدن دخی عظیم آلی و طوب شنکلری (e) اولهرق محافظ (ж) الیاس پاشا قوللری و کتخداسی وساطتیه (8) بو قوللری لهلویه تسلیم اولنوب ایکی طرفره عسکرلری محللرینه عودت ایتدکک قوللری مرمز (h) اولان ایزواچده (i) اولکیجه نکث و ازته سی ینه قزاقلره سوار اولنوب وارشوه طرفنه عزیزمت و یهود خانه لرینه قونارق خصوصاً نماز قله جق بر پاک (B) و ابدست ایچون پاک صو تدارکنده ضایت الغایه مشقت (200 r.) چکیلرک یکرمی اوج قوناقده 15 لهلونک مقر حکومتی اولان وارشوه قلعه سنه وصول میسر اولوب لکن وصولزدن (x) اول له قرالی اولان نعل قیران (M) دیدکلری دشمن یدیه (H) مرد اولش بولنیغله الحمد لله تعالی روی بو دوینی (o) مشاهده میسر اولیوب قرال (H) وکیللی اولان پریماناس (P)

a) Реп. مکمل b) Реп. مهرخانده سیله B) Реп. سنکلری r) Реп. اذینه d) Реп. اذینه e) Реп. شنکلری ж) Реп. محافظه z) Реп. پاک یر B) Чт. ایزواچده i) Реп. مرمز H) Реп. وساطتیه J) Реп. نعل قیران M) Реп. وصولزدن o) Чт. پریماناس p) Реп. قرالی

یولدییلردن بر تاتار و بردخی شدت برودت هوادن منجمد اولوب
 هلاک اولدییلر حاصل ارمجال a) ایله بغدادن بلادندن بورلات
 نام قصبهیه وارینوب ایرنمسی b) یوللردن کچیک ممکن اولدیغی
 خیر النذقه عزیزمت اولنوب سکنر ساعت مسافهده واقع واسلووی
 نام محله وارمق ایچون یدی ساعت مقداری پورینوب تخمیناً 5
 بر ساعت مقداری یول قالدق قار یغیغه باشلینوب اولرتبه
 افراط برف نزول ایلدیکی v) بر قنچ دقیقه ایچنک بوللر مسبود
 و چغیرلر غایت g) اولوب اغشام دخسی اولقله حیران d)
 و سرکردان اولوب کسریه زار ایله جناب رب العالمین
 حضرتلردن استعانت اولنوب اول ائتاده بر تاتارک (199 г.) 10
 ایاقلری منجمد اولقله نلاشندن بیچاره نه ایلیچکن بلمبوب
 همان سوار اولدیغی دابه سنک e) فارنسی یارب ایاقلرینسی
 اصتیق ملاحظه سیله ж) ایچنه سوقدق درحال تاتار و دابه z)
 منجمد اولوب ایکیسی دخی هلاک اولدییلر لکن عون خف ایله
 بزلردن کمسنیه ضرر اولبوب فقط برینک بر مقدار قولاغی 15
 آزرده اولدی صکره علاج اولنوب الحمد لله اول دخی خلاص
 بولدی حاصل کلام بو وجه اوزره هزار نعمت و شفقت h)
 ایله بر ساعتک یول طقوز ساعتک بولنوب i) قصبه واسلووه v)
 نزول میسر و ارج کون l) مکث اولنوب سکنجی قوناق سر

a) Чт. حصول ارمجال b) РВП. ایرشی v) Прв. که ایلدی g) Чт.
 دابه سنک e) РВП. حیران d) РВП. چغیرلر غایب или چغورلر غایت
 پورینوب Чт. i) Чт. مشقت h) РВП. دابه v) РВП. حظه سیله ж) РВП.
 کوزه l) РВП. واسلووه v) Чт.

برکوکئی قلعه‌سنة نزول و ایرته‌سی کون یول‌لرده کثرت برقدن 8) راکبا عزیزمت 6) ممکن اولماقله کرک قوملری و کرک معتبرده بولنان اتباع قوللری بالجمله احوال و ائقالمز 8) ایله اول ائناده افلاق و یوواده‌سی اولان اسکرلت زاده فسطانتی 7) و یوواده 6) قوللری طرفندن احضار اولنان قزاقلره سوار اولوب قصبه بکی کلسی 9) بر ساعت مقداری تقرب اولندقله و یوواده مسفور قوللری نامه^۶ همایونی استقبال ایچون تعبیر ایلدیکی درت یوز مقداری سواری و جمیع 8) (198 г.) قپوسی خلقی و کنخداسی مهرخانه 9) ایله نامه^۶ همایون شوکت مقرونی عظیم احترام 10) و سرور ایله استقبال ایدوب الای ایله شهره نزول و بر قاج کون شدت هوایه سکون کلور ملاحظه‌سیله مکث اولنوب لکن ملاکت 8) هوادن بانس 8) صورتلری نمایان اولقله متوکلاً علی الله الکریم اسلوب سابق 8) اوزره ینه مرتب اولان (الانه 8) الای و مهرخانه ایله نامه^۶ همایون شوکت مقرونه تتبع 8) 15) اولنوب جانب بغدادنه 8) عزیزمت و اول کونه و اولندن 9) کیدیلوب کیجه‌سی تکرار افراط اوزره قار یغمی ایله بر وجهله طشه چقمغه امکان اولیبوب اوچ کون اوچ کیجه رعایاخانه‌سی بوجاغنک حیوانات اراسنک مکث اولنوب هله هر نه حال ایسه اوجاچی کونک بر مقدار هوا ساکن اولوب (198 v.) بوله 20) عزیزمت و بوزا نام محله واردیغمزده معیتمزده اولان بعضی

8) Җт. 9) اسم‌الجز. 10) Р.П. 11) عزیزیت. 12) Р.П. 13) Җт. 14) Җт. 15) Җт. 16) Җт. 17) Җт. 18) Җт. 19) Җт. 20) Җт.

همایون خزینه‌سندن بر وجه فرض یوز یگرمی درت سنه‌سی
 تاریخچه بعده نمسکی کلک شریطه طقوز یوز رومی کیسه آچه
 ویریلوب نمسکی کلدیکی و بعد یوز اللی بش سنه‌سناک دخی
 بشیوز رومی کیسه آچه ویریلوب مهور نمسکی ایله ترجمه‌سی
 باش محاسبه‌ده محفوظ (197 г.) اولنوب تسلیمانه (a) دائر قید 5
 بولمیدیغی وینه خزینه، عامردن یوز اللی التی تاریخچه
 دخی اسوج قرالنه علی وجه (الایمانه 6) بر وجه نقد (و) (B)
 بشیوز رومی کیسه آچه ویریلوب مبلغ مزبوردن دخی خط
 همایون ایله ایچپسناک قبض (F) نمسکی روز نامه * همایونسناک
 محفوظ ایلدیکی دولت‌لرینه تقدیم اولنان قیودات‌دن (D) معلوم 10
 دولت‌لری بیوردقه امر و فرمان * سفارت ایله اسوج
 قرالی طرفنه مأمور اولوب عودتنده تقریر
 غریبه‌سیدر (e) ذکر اولنور بیک یوز قرق بش سنه‌سی
 جمادی الاولی‌نک اون سکرنجی کونی طرف دولت علیه‌دن اسوج
 طرفنه عزیزمت (Ж) و موافق هوا ایله (3) جنکه بالقانی (H) 15
 مرور اولنوب شهری (?) قصبه‌سنه دخولزده دفعه شتا (197 v.)
 ظهور ایدوب کتدکجه مشتد اوله‌رق درت ساعت ظرفنه ایکی
 قاریش مقداری قاز تراکم (i) ایدوب یوللرده عظیم صعوبت ظهور
 ایتمگه هر نه حال ایسه افتان و خیزان (K) نهرطونه عبور ایدوب

a) Рѣп. تسلیمانه б) Чт. الادانه в) лишнее. г) Рѣп. قبوض
 д) Рѣп. قیودان دن e) Рѣп. غریبه‌سیدر ж) Рѣп. عنایت
 з) Рѣп. هوايله и) Рѣп. بالقانی i) Рѣп. قاز تراکمه к) Р.п.
 افتانه و خیزانه

قالیونه و اوجلری (?) حربیهلی (?) عاس (?) دوتمالی (?) ایکی یوز
 بیک غروشه (a) بالغ اولور اونوز بیک عدد توفنگلری (b) قبول
 اولنوب در سعاده نقل و تسلیملرنک تفسکرینک و ذی (?)
 استبدالرینه مساعه، همایون (B) بیوریلدیغی اللی تاریخنه مدخل (Г)
 8 قید اولندقدن صکره اللی بر تاریخنه بر قطعه قالیون ایله
 کتوردکلری اشپادن اون بیک یوز عدد تفنگدن اون بیک
 التمش بر عددی عین جبه خانه (Д) عامریه تسلیم و قصور
 اونوز تفنگ بهاسله سائر نقصان کلان اشیا بهاسی (e) قرق
 اوج بیک اوجبوز یتمش بر بچوق قرق سکر (Ж) اچیه (8) بالغ
 10 اولوب مبلغ مزبورک قرق بیک یتمش اللی غروش اندرون
 همایون (H) خزینه سنه و قصوری باب همایون خزینه سنه تسلیم
 اولنوب باقی فلان اون (196 v.) طقوز بیک عدد تفنگلری
 کتورمک اوزره محفوظ اولان ایکی قطعه تفسکری اللی بر سنه سنه (i)
 اولندقدن صکره اون (K) طقوز بیک عدد تفنگلریک اون اوج بیک
 15 عددی ایچیلرینک استبدالرینه (L) بناء با خط همایون مطالبه
 اولنوب اوزره اللی (M) درت تاریخنه مدخل قید (N) و صورتی
 اعطا اولنوبله قصور فلان اللی بیک عدد تفنگلری دخی کتورب
 جبه خانه عامریه تسلیم اولندیغی مقید اولوب لکن اندرون

а) РВП. فروش б) РВП. بو فنکلری в) РВП. همایونه р) РВП.
 Въ числахъ д) РВП. عینی جبه خانه ه) РВП. جمله
 замѣтна путаница. з) РВП. اچیه и) РВП. همایونه i) Тутъ
 небольшой пробѣль въ рВП. в) РВП. او л) РВП. استبدالرینه
 м) РВП. قید ن) РВП. عمل

و مسقولو ایله انفاق و .a) بوندن مقدم مسوع چاکرانم
اولوب اولوقت بو مثلاً بر ملاحظه اولدیغندن تحقیق b) و ندقیقنه
چندان وقت اولنمشدی بودفعه شرفریز صدور اولان امر همایون لارینه
بناء اسوجلو مسقولو ایله متفق و مسقولویه .b) واقع میدر
و کلی میدر حقیقتی اوزره ارباب وقوفدن استخبار و استنباه⁵
بو وجهله g) ایسه رکاب همایون لارینه بعد العرض (.v. 195)
اقتضاسی اوزره اسوجلونک d) طرفندن اولان ایلیسی ایله
مذاکره و مکالمه سنه مباشرت اولنور و اسوجلونک e) دولت
علیهیه نه مقدار دینلری اولدیغی بوندن اقدام باش محاسبه دن
در کنار ایتمدیر یانکک ایکی یوز اللی بیک رومی کیسه اولوب¹⁰
مقدم طرف میریدن اسوج قرالنه بر وجه فرض و بریلان
اولقدار کیسه اجهنک قیوداتی ж) صادر اولان فرمان عالیتری
موجبجه باش محاسبه دن بشقه کاغنده اخراج اولدیغی اوزره
بیک یوز یکومی دورت تاریخند ایکی قطعه تمسکری بعد
الحفظ بر 8) دفعه بیک ایکی یوز کیسه و بر دفعه یدی¹⁵ h)
سکز یوز کیسه جمعاً ایکی بیک رومی کیسه نک بالای قیدند
مشروح اولدیغی اوزره مبلغ مزبور مقابلی یتمش ایکی قطعه
طوب چکر جمیع .i) قیمتی استانه سعادتہ نقل مصارفی
(.g. 196) ایله التی یوز بیک غروشه بالغ اولور v) بر مکمل

a) Тутъ небольшой пробѣль. б) Ркп. تحقیقه в) Тутъ не-
большой пробѣль. г) Ркп. سنگناه بوجهله d) Ркп. اسوجلونک
e) Тоже. ж) Ркп. قیوداتی з) Ркп. بو и) Это слово лишнее,
или его, надо читать دخи i) Чт. چکر کمی, послѣ чего
небольшой пробѣль. в) Ркп. غروش بلغ اولنور

مقداری یوز یتیش یدی یوز سکسان بر وقیه قهوه یتیش
 دورت یوک اوج بیگ دورت یوز وقیه a) (194 v.) تخمیه ۴
 سحی اولنوب عباد اللهه فروخت B) و ماعدا بکرمی التی بیگ
 التی یوز سکسان بر وقیه سی باقی قالور ایدی و باقی قلان
 ۵ قهوه دن زیاده قهوه فرنگی تعبیر اولنان یکی دنیا قهوه سنی
 فرانجه سفینه لری کتوروب اناطولی و روم ایلی مملکت لریله در علینده
 تخمیه ص اوکتیکه G) مخصوص اولان دکانلرده فروخت D) ایله
 تجارت بسیار ایدر ایدی و بوندن ماعدا آستانه سعادته
 یومیه اقتضا ایدن اون درت بیگ بش یوز استانبولی کیله
 10 حنطه بی سواحل بحر سفیده E) واقع محال و مواضع دن مباحه
 اولنوب ایجاب ایدن یولنی Z) المق اوزره سفینه لرینه تمحیل
 و تسبیل ایتدکلرندن خزینه احسان رفتینه B) شهریاریدن
 منافع عظیمه جلب و اخذ ایلدکلرینه قانع اولیوب رفته رفته
 بعد زمان اظهار ایله جکی اهانته (195 г.) تشبث ایلدکلری
 15 ظاهر در دولت علیه نك اسوجلو ذمتنه اولان
 الاتنك H) مقدارینی حاوی i) خلاصه در اسوجلو خصوصی
 ایچون شرف یافته صدر اولان خط همایون شوکت مقرناری
 منطوق L) معلوم چاکرانهم اولدی نفس الامر ملاحظه E) همایون
 جهان داریلری سین کرانمدر لکن اسوجلونك M) ضعفی حالی

a) Тутъ очевидная путаница чисель, или же пропускъ.
 б) Рѣч. تخمیه в) Рѣч. فرصت г) Рѣч. اوکتیکه д) Рѣч. فرصت
 е) Рѣч. سفید ж) Рѣч. یولنی з) Чт. و رفت и) Рѣч. الاغتك
 i) Рѣч. حاوی б) Рѣч. منطوق д) Рѣч. ملاحظه м) Рѣч. اسوجلونك

- سفاینی روی دریاچه مصادفه (в) ایتدکاری فراجه لو سفایندن
 هیزیه طالب ایلمیه بو منع ظاهرده (б) دوستلغه منافعه (в) کورینور
 فاما مقنملرده عهد نامه (г) درج ایتدکاری (д) مجرد اظهار شوکت
 اسلام و صورت غلبه یه کندولرینی (е) معتاد قیلنمق حکمتنه
 مبنی اولغله مستغنی موجب افتخار قله جقاری دیو تقریب ایله (в)
 قوملری (ж) بینک تغاخر ایتیک مصاحتی ایچون اولدیغی ظاهردر
 بوندن بشقه اوزاق اطه لرده اولان سفینه لر و سائره لری (в) و قورسان
 سفاینی دخی فراجه باندیره سی آچوب دوست دشمنه فرق
 اولنمدیغندن بحر سفیدده (в) اختلالنه باهست و بادی بر
 حالت اوله جغی امر اشکار در (194 г.) ماده ۱۰ مندرجه
 اشیو عتیق و جدید مواد فیما بعد طوائف اربعه مذکوره
 حقلرنک دخی مرعی و معتبر طوتیلوب مواد مرقومه نك مفهوماتنه
 مغایر مقدم و متأخر (i) تاریخیله امر دخی وارد اولور ایسه عمل
 و اعتبار اولنمیه بو ماده ذیل جدید خاتمه سی اولغله بالاده
 بسط و تهید اولنان مجموع موادی مجرداً تقدیم و تحکیم ایچون (15
 اولوب هر بر ماده سنک بیك حیل و خدعه اولدیغی و انجام
 دولت علیه یه اهانتی ظاهر اوله جغی محل اشتباه دکلدر
 بیك یوز یتمش سکز سنه سی محرم غره سنلدن (в)
 ذی الحجه سی غایتنه وارنجه بر سنه کاملده استانه
 دولت اشیانه یه قاهره مصردن توارد ایدن قهوه نك (20

в) РВП. مصادفه б) РВП. ظاهر в) РВП. مدافعه г) Чт. عهد
 ж) قوملری Чт. کندولرینی е) РВП. ایتدکار д) РВП. نامه
 в) Чт. شایقلر в) РВП. سفیددن і) Прв. مؤخر в) РВП.
 محامی غره سنل

و خلعت (a) آنچه لریده میبایعه ایلده لر بونلاری دائننا دشمنان (b)
 دوست صورت اولد قلسری ایلدن مناسبتلو طریق (c) ایله
 جایزلی (r) طلب و شدت اهانتلری کثیر فی الجمله قبولنه مدار
 اولق ایچون سلفک (193 r.) (d) مساعده (e) تحصیل ایله
 امورلرینه تقویت و بریلدکن غیرى ملاحظه اولماق کراک در
 ماده ۶ مندرجه فرائجه لویه تابع روهبانلرک (ж) قدس شریفک
 ضبط و تصرفلرک اولان محللر مرور زمان (z) ایله خرابه مشرف
 اولماق احتیاطی ایچون ایچی التماسیله (и) تعمیر اولنبلرینه
 فرمان صدوری جائز (i) اوله ولات و قضات (k) و حکام و ضابطان (l)
 طرفلرین بر درلو عمانعت اولنبله اول محللر تعمیرى تعمیرى
 ایله بناء انباشنه دیله دیکن محلک و بدیع ایدر (m) صکره قیر
 عیسی و کلیسالری ادخال ایدر و بنمدر دیوادعا ایلدکک سند
 اولق اوزره ابراز ایدر و حقیقتک قله ممز (?) ایلله ویردیکمز (?)
 احتیاجه صالح (n) اولور و ضابطان مخالفندن منع ایلدک صورتلری (?)
 چونکه کندی ملکی اولش اولور بو صورتک دیله دیکلری (193 v.)
 کبی یپار متصل رخصت ویرلش و دولت علیه نک علاقہسی
 اولماش اولور ماده ۶ مندرجه دونمای (سفاین) (o) همایون

a) Прв. خلاط б) Рвп. دشمنانی в) Рвп. مناسباحه طریقہ г) Рвп.
 جایزلی д) Тутъ небольшой пробѣлъ, а внизу на по-
 ляхъ предыдущей страницы для переноса стоить слово
 похожее на اوچان е) Т. е. مساعده ж) Прв. روهبانلرک з) Рвп.
 مرور زمانه и) Рвп. ایتماسیله i) Рвп. جائز в) Рвп. قضاتہ л) Рвп.
 ضابطانہ м) Чт. محللر بدیهی در о) Лишнее.

و گندی تجارلری قونسلوسلرینه ویرسون اما غیر بیلره ویرمکه امر
 و رضا محاباقشر (в) شی اولیوب تمام مساعده قبیلندیر (6) ماده ۶
 احدی و عشرین کرک طرف میریدن و کرک تجار
 طرقلزندن فرانسیزکا (в) تابع اوزلرینه تحریر اولنمش بولچه
 کاغذینی قبول ایتمدیکلرند (г) خبر اولنیه بو ملاحه هر تقدیر 5
 مطابق (д) شرع ایسه ده معاملات مصاحبتک اعتبار و دقایقی
 بشقه اولغله بو سندی تحصیلدن تحصیلری (?) کرک مال میری و کرک
 تجار دولت علیه مالنی دفته (e) فرصت بولدجه ابطال مدار اولق
 قصدینه مبنی ایدوکی جای اشتباه دکلر زیسرا بو قومک
 عادی منافی اولیان مصاحنه صرف دقت (ж) همت ایتمدیکی 10
 معلومدر ماده مندرجه (192۷) فراجه سفینسی مالک
 محروسه اسکله لرینه آنچه ایله کفای نفسلریچون ماکولاتلرینی (8)
 الوب بو مقوله مطبخ (и) ذخیره سنگ بیع و شراسنه (i) تحمیل
 اولنسنه ممانعت اولنمیوب ویرکو طلب اولنیه کفار حبسلریچون
 اذنه حاجت یوق ایدی اما بو مقدمه ده بویله ذکر ایدوب 15
 خاتمه سنگ تحمیل اتمکه دیمک دسیسه به مبنی اولدیغی قتنه
 ظاهر در معنا مطبخ ذخیره سی تعبیر ضمنی ماکولات اقسامنی
 مباحیه رخصت فهم اولنور ماده ۶ مندرجه فراجه سفینه لرچون
 لدی الاقتضا سرن و دیرک (к) و یلکن (л) بزری و لنکر (м)
 فرانسیزلویه (в) قبیلندن دکلر (б) محاباقشان (а)
 وقت (ж) وقت و (г) مطابق (д) ایتمدیکلرندن (г)
 Тутъ надо при- (i) مطابق (и) بالودولتلیرینی (з) РВП.
 لوی الاقتضا سد ندرک (к) РВП. و (л) РВП. یلکن
 (м) РВП. لنر

ماده نافعہی ابطال ایلمشدر اولوقت غوغای (a) تحف علت
 ثابہ و مدار محرک کندولر اولوب نچه بو طرفدن کلیانصرت
 اسلامیه رومنون (b) اولدیغنی کوردیکی کبی هر طرفه اسایش
 جانبینی بیان و توسط مصاحنه نظام وپردی بو معنالر معلوم
 اولغله غائله تمام بر طرف اولدقدن صکره لطایف مخیل اعمالی
 جایز اولان عملک (c) (1917) بو وجهله مساعک سبب خفیسسی (b)
 همان ظاهر ظن (r) اولنور که حکم تقدیر ایله سفرلر متمادی (d)
 خزینهیه مضایقه و عسکره (e) خوف طاری اولقی عادت الهیهسنه
 بناء اولزمان مراد خصمه مساعک مسنون و محلولدر (z) بو ایسه
 10 مع الالهانه ضرورت یوغیکن بو مرتبه مساعکیه مظهر قلمشدر
 مادهء ثانی (8) عشر تعریفه تعبیر ایتدکاری مهور استا (h)
 دفترلرینه اعتباریله کروکاری الیه حالا بو شروط اعتبار اولنور
 ایسه مرتبه ضروری امتناعندن ظاهردر مادهء تاسع (i) عشر
 عن اصل فرانجه سفایننه (k) اشیا تحمیل ایدنلیردن فرانجهلو
 15 اولنلر قونسلوسلرینه قونسلات رسمی و بایلاج (l) تعبیر اولنور
 عوایدی ویره گلدکاری کبی دولت علیه تجارندن (m) دخی بو
 رسم و عوائد ویریله بو ماده قونسلوسلره عنایت ایله دولت علیه
 تجارینی تجریمه وسیله (n) (1927) قلمشدر بو دخی عند الدوله (h)
 کندویه شان (o) و افتخار اوله (p) بر مادهء منکره مضررهدر

a) Тутъ небольшой пробѣль въ рѣп. б) Рѣп. دونюне в) Рѣп.
 e) سفر متمادیلر или متمادی سفرلر (d) طی (r) رѣп. حفیسسی
 в) Рѣп. (z) مسنون و محلولدر (e) عسکر
 i) اشیا (r) Тут. (h) ثابہ (n) Тут. (m) بایلاج (l) رѣп. (b) عاملمنه (h) رѣп. (i) تاسعه
 Тут. (o) دول اولان (p) Тут. شان

فہرستہ (۲) اولوب ضرری مرتبہ سی معلوم در (190 v.) مادہ ۶
 ثامنہ خانہ لرینہ نقل ایلدک لری خمر دن ۸) یکچری ۶) اغاسی
 و بوستانچی باشی و طوبچی باشی و ویوادی رسم الور ۷) ایمش
 اولیہ لار ۲) اگرچہ رسم اللری بر شی دکل کبی کورینور اما چونکہ
 دشمن دینی در بو معاملہ تحکم و تعصب صورتی اولغلہ منعی نقصان ۵
 حکمی اقتضا ایدر ضرری بودر ظن ۸) اولنہ مادہ ۶ عاشرہ ۹)
 خصومت اوزرہ اولان دولت لره متعلق قورسان اشقیاسندن سواحل ۱۰)
 ممالک محروسہ بر ضرری اولور ایسہ فرانچہ قونسلوسلری
 و تجاری رنجیک اولنمہ بو مادہ نک ظاہری اصول شرعہ موافق
 کورینور کہ تطبیق ایله ارتکاب ایشلر زیرا خصومت اوزرہ 10
 اولان دولتلر و سائر حربی کفرہ بیداغی التناک اولانلردن
 سلامت استدکک فرانچہ بیداغی کوسترر وقت فرصتک دشمن
 باندہ سنی ۸) کوسترر تمپیز ۱۱) ممکن (191 r.) اولدیغندن
 فرانچہ لودن طلب اولنور ایکن بو مادہ ایله منع اولنمیش اولور
 بونلر تام خفی مساعدا در مادہ ۶ حادی ۱) عشر جملہ نک 15
 ویرہ کلوب وضع حکمنہ موافق اولان مصوریہ نک ۱۲) منعی
 و عفی در صفا ۱) صد چیفکہ قطعاً ضرورت و مضایقہ یوخیکن
 ہم ضرر میری بہ و ہم ممالک محروسہ دن متصل تمتع اوزرہ
 اولدقلرینہ و (۲) فکر دقیق حکمت رفیعہ ایله ایجاد اولنان بر

۱) Реп. ۲) Реп. ۳) Реп. ۴) Реп. ۵) Реп. ۶) Реп. ۷) Реп. ۸) Реп. ۹) Реп. ۱۰) Реп. ۱۱) Реп. ۱۲) Реп.

۱) Реп. ۲) Реп. ۳) Реп. ۴) Реп. ۵) Реп. ۶) Реп. ۷) Реп. ۸) Реп. ۹) Реп. ۱۰) Реп. ۱۱) Реп. ۱۲) Реп.

۱) Реп. ۲) Реп. ۳) Реп. ۴) Реп. ۵) Реп. ۶) Реп. ۷) Реп. ۸) Реп. ۹) Реп. ۱۰) Реп. ۱۱) Реп. ۱۲) Реп.

شمعدان و بر مفتاح احدائيله دفع نزاع روميله ويرديكى فرمان
و بالاده تفصيل اولنان سندات قديمه جمله افنديلر داعيلرنك
منظورلری اولدقك فراجهلو يدلرنك سندات احتياجه صلح
اولديغندن غيرى كندو رعایامز يدندن نزع اولنوب حربى
5 كفره يه ويرلكه بر (a) وجهله مساع شرع (b) يوقدر ديو جواب
و اتفاق و اتحاد ايلدكلرى معلوم دولترى بيورلدقك امر و فرمان
شوكنلو قدرتلو عظمتلو افنديمك ديو عرض و غلبكى خصوصنى (b)
(190 r.) اصدار ايلدى فراجهلو عهد نامه سنه زيل (r)
عنوانيله و ضم و ادخال ايلدكلرى ماده لرده
10 مخدورات (d) ماحوظ اولانلريدن كه ذكر اولنور

ماده اولى (e) فراجه قرالنه پادشاه اطلاق اولنور اچيلر
و قونسولوسلرى يو القابه مناسب التفات ايله ملتفت اوله لر
ظاهرده ضرر ملكيسى (z) يوق كى كورينور اما تدقيق اولنسه
اوله كلد يكدن زياده التفاته صورت مساعده غيرى لرك حق
15 و حسدلرينه و بتخصيص عيون دشمننك زياده سى مطلوب اولان
مهابات اسلاميه نك نقصان (s) قبولنه علت اولغله حكومت
عليه اعتبارينه (и) وجهله مغاير (i) در ماده ثالنه رعایناى
دولت عليه دن قونسولوس سراينك خدمت ايدن اون بش نفرى
تكاليفدن (z) معاف اوله لر بو دخى غيرنلره نسبت ايله مساعده

a) РВП. б) РВП. в) РВП. г) РВП. д) РВП. e) РВП. ж) РВП. з) РВП. и) РВП. i) РВП. j) РВП.
a) РВП. б) РВП. в) РВП. г) РВП. д) РВП. e) РВП. ж) РВП. з) РВП. и) РВП. i) РВП. j) РВП.
a) РВП. б) РВП. в) РВП. г) РВП. д) РВП. e) РВП. ж) РВП. з) РВП. и) РВП. i) РВП. j) РВП.
a) РВП. б) РВП. в) РВП. г) РВП. д) РВП. e) РВП. ж) РВП. з) РВП. и) РВП. i) РВП. j) РВП.
a) РВП. б) РВП. в) РВП. г) РВП. д) РВП. e) РВП. ж) РВП. з) РВП. и) РВП. i) РВП. j) РВП.
a) РВП. б) РВП. в) РВП. г) РВП. д) РВП. e) РВП. ж) РВП. з) РВП. и) РВП. i) РВП. j) РВП.
a) РВП. б) РВП. в) РВП. г) РВП. д) РВП. e) РВП. ж) РВП. з) РВП. и) РВП. i) РВП. j) РВП.
a) РВП. б) РВП. в) РВП. г) РВП. д) РВП. e) РВП. ж) РВП. з) РВП. и) РВП. i) РВП. j) РВП.
a) РВП. б) РВП. в) РВП. г) РВП. д) РВП. e) РВП. ж) РВП. з) РВП. и) РВП. i) РВП. j) РВП.
a) РВП. б) РВП. в) РВП. г) РВП. д) РВП. e) РВП. ж) РВП. з) РВП. и) РВП. i) РВП. j) РВП.

عظامك جمله سنك ويوردىكى خط همايون ايـله معنون فرمان
 همايون لرى وجه مشروح اوزره اولوب انجق بيك قرق درت
 سنه سنك سلطان مراد خان رابع زمانك فرجه ليو يدينه بالاده
 ذكر و تفصيل اولانك خلافته بر فرمان و ويريلسويپ (189 r.)
 سرايلونك a) اغالرى اشقىالرينك فطرتلرى وقتى اولغله غالباً
 انلرك قوت ابراميله بر فرمان ويرلش طائفه حبيشه سنك b)
 تسلطلرى منافع اولدقك سلطان مراد خان حضرتلرينك خلاقلرينه
 خلاف شرع شريف بويله فرمان صدورينه B) طبع همايونلرى
 رضاداده اوليوب بيك قرق يدى سنه سى تاريخيله مورخ فرمان
 همايونلرده ذكر ايدركه خصوص ميزبور بالفعل شيخ الاسلام 10
 اعلا العلماء الاعتبارين r) يحيى افندى و وزيرى عظام و قاضى
 عسكرلرم داعيلرينه حواله ايلدىكنك على وجه الشرعى دقت z)
 و اهتمام ايلينوب كوكل لرنك بر وجه بالاده مذكور اولان سندات e)
 قويه نك خلافته فرمان ويرلكله اهل ذمت z) اولان روم كفره سنك
 يندن 8) نزع و حربى H) اولان فرجه كفره سنه تسليم ايلمك 15
 خلاف شرع در ديوو تصريح (189 v.) و نيسان بيورماسريله
 اولزماندن برو راغب i) السيد محمد پاشا زمانه كلتجه اراقك
 بعض شرع و قانون بلميان وكلا يديله فراجه لو بر ايكى دفعه
 فرمان الوپ K) ينه بعض معلومى اولنلر واقف اولدقك قديمى
 اوزره ابقا L) بعا ينه راغب پاشا زمانك ايكى قنديل و ايكى 20

a) Реп. سريلوك b) Реп. حبيشه سنك в) Реп. صدوريه په r) Реп.
 د) Реп. المتخيرين e) Реп. سنددات ж) Реп. دقت z) Реп.
 ايقا L) Реп. اولوب K) Реп. رابع i) Реп. مرى H) Реп. يندن

زلزله تقریبیله (a) بعضا منهزم (b) و عقبنه ترمیم (B) اولتمق
جهتیه خرابه مشرف اولوب الیوم قابل سکنا اولدیغندن طائفه
افرنج زوارینک انقطاعنه باعث و اهالی بلدهیه وحسکی (?)
وقفنه دخی ضرر ترتیب ایلدیکنه بناه مناستر مزبور محضافلرک (?)
5 (ساغ Γ) شرع اولدیغی اوزره تعبیر و بناسنه مانعت اولتمق (Д)
بابنک شام والی سنه و قدس شریف قاضیسنه خطابا امر (و) (e)
شریف اصدار بیور (Ж) دیو تقریر ایدر و ینه بر قطعه معروضات
عربینه سنک بونیدن اقدم امر همایون شوکت مقرر اولدیرینه بناه
فراجه لونک و روم طائفه سنک یدلرنک اولان بالکلیه سندات
10 عتیقه و جدیسی (8) عثمان ملا افندی و میرزاده السید محمد
سعید افندی و ابو بکر افندی زاده عثمان افندی و صبرین
افندیلر داعیلرینه کوندیریلوب روم طائفه سنک یدلرنک اولان
(188 v.) حضرت عمر امضاسیله عهدنامه لر مرحوم و مغفور له
فاتح (И) سلطان محمد خان حضرت لرینک ویردیکی خط همایون لر یله
15 معنون فرمان عالیشان و كذلك سلطان بایسزید خان ولی
و قدس شریف فاتحنک سلطان سلیم خان حضرتلرینک خط
همایونلریله معنون (i) فرمان عالیلرنک هر کیم خلافته (K) حرکت
ایدر ایسه لعنت و رب العالمین قلیجی بویننه اولسون دیو (Л)
تنبیه و تاکید و كذلك سلطان سلیمان و اندن سلطان مراد
20 خان حضرتلرینک زمان سعادت لرینه کلهجه اولان سلاطین

a) Реп. б) Реп. в) Реп. г) Реп. маг
д) Чт., по смыслу рѣчи, и) лишнее. ж) Чт.
з) Реп. и) Реп. и) Реп. i) Реп. к) Реп.
л) Реп. и) Реп. л) Реп. и) Реп.

معرفتیله مجبدا بر قطعه حجت تحریر ایتدییرلک. بابینک شام
 والیسنه (a) و قدس شریفی قاضیسنه (b) خطابا بر قطعه فرمان
 عالی اصدار بیورلسنی و قدس شریفک مکین افرنجه (B) راهبیری
 کندو حالرنک ایکن خارج قدس شریفک واقع تربیه مریم رضی
 الله عنها یتمش اوج سنه سنک افرنج طرفندن (Г) تعمیر اولندیغی 5
 روم طائفهسی خصومت (Д) ایک میوب سنه مزبوره رحیمک قامه
 دروندک غوغا و نزاع پیدا و قتل نفوس و سفک دما (e) و افرنجک
 (187 v.) التون و کوش (ж) قدس شریف قاضیسی عبد الله
 افندی طرفندن اعلام اولندک صادر اولان امر عالیک اعلام
 مرقومک فقط یارم سطری ذکر اولنور (3) روم طائفه سنک 10
 دیگر اعلامنه اعتبار اولندیغی حالک روم طائفهسی صیانت (и)
 مانحوظ اولغله بو دفعه اعلام مرقومه نظر اولنوب و فیما بعد
 تجاوزلقاری ظهورنک غضب (i) اولتان اشیا روم طائفهسنه تضمین
 ایتدییرلک و منبع فساد اولنلرک محکم حقلرندن کلنچک ایچون
 اول طرفک اولان روم طائفهسی قوجه باشیلرینه تنبیه و تاکید 15
 بیورلسی و قدس شریفی مضافاتندن یاقه (к) اسکله سنک مرور
 عبور (л) ایدن افرنجه زوارینه مسافرخانه اولق اوزره افرنج (м)
 راهبیرینک از قدیم ید نصرقلرنک اولان بر قطعه مناستر
 و مجریلری (?) اولطرفک بر قاج سنه مقدم واقع اولان (188 f.)

a) Реп. والیسنه b) Реп. ناحیسنه в) Прв. افرنج г) Реп.
 طرفنک д) Реп. خصمه e) Реп. دما ж) Тутъ очевидный про-
 пускъ. з) Чт. اولنوب или اولنور ایکن и) Чт. خیانت Реп.
 в) Реп. مضافاتندن یاقه л) Прв. مرور و عبور м) Реп.
 افرنج

طقوز سنه سنه کلنجه برر تقریب ایله یدلرینه ویریلان سکر
 قطعه امر شریفه (a) منحصر و مبنی اولوب تاریخ مزبوره کلنجه
 اماکن مرقومهیه دائر ظهور ایدن منازعاتک ازالهسی ضمنک
 دولت علیه دن قیس شریفه مخصوص مباشر یقین و حضور
 5 شرعک فصله (b) رؤیت و کشف و ضابطه حمایتلری (1867) بعد
 التحریر روملرک خصوصات مزبورهیه دائر سنداتی اسقاط و القا
 اولندیغنه بناً بیک یوز یتمش برسنه سنک مرحوم و مغفور له (B)
 سلطان سلیمان خان زمانک افرنج طائفه سنه بر قطعه نشان
 عالیشان احسان و یوز یتمش سنه سنک جلوس همایونلرده تحریر
 10 دخی اولوب تعرض اولنمش دکل ایکن سنه مزبورهده روملرک
 بر تقریبیله اصدار ایتدیردکلری امر جلیل الشانده افرنج
 راهبرینه غدر کلیمی ترتیب ایلدیکنی و بالاده تحریر اولنان
 محضردن مستفاد (Г) اولدیغی اوزره بر منوال محرر روملره ویریلان
 امر شریفک قیدی ترفین ویرمک (?) ضبط ایلدیکی اماکن
 15 و خصوصات مزبوره افرنجک یدلرنده اولان حجت شرعیه و نشان
 شریف و سندات سائره مقتضالرنجه بر موجب عهدنامه همایون
 کما فی الاول (Д) (افرنجه e) (1877) طائفه سنه بالتمام استرداد
 و ضبط و یدلرنده قدیمی اولدیغی وجهله ابقا و (Ж) روملرک
 و یاخود ارمنیلرک طرفلرندن احداث اولنان خصوصات کلیاً رفع
 20 و اخراج و دیوان همایون قلمنک عقبنجه قید اولنمش اوزره
 کرک منازع افرنجه مخصوص اولان اماکن مخصوصات محلنک جمله (?)

a) Р.К.П. شریفهیه b) Р.К.П. فضلہ в) Р.К.П. ایلہ г) Р.К.П. مستفاد

д) Р.К.П. الدول e) Прв افرنج ж) Р.К.П. ابقای

رؤیت ایلمک مرقد حضرت عیسی علیه السلامک اوزرنک واقع کوچک قبه افرنجه مخصوص ایکن قبه مذکوره داخلنک روملر طرفندن احدائا بر نفر راهبلیری مقیم اولق ثالثا a) یدی کسرلرک زبیر و بالاسی افرانجه مخصوص ایکن افرنجک الب و احضارلرینی (?) قالدرمق رابعاً قبر حضرت سنی 6) مریم 5 اوتهدنبرو افرانجه مخصوص ایکن رومدن غبری طوایف افرانک اولانلرندن تخلیه و مفتاحی طائفه، مرقومه تخصیص اولتمق خامسا بیت اللحم نام قریده واقع بیوک کلیسانک مفتاحی و ایچنک واقع مغاره b) مولد عیسی علیه السلامک ایکی قپوسنک مفتاحلریدر که اوچ عدد مفتاحدر افرنجه مخصوص ایکن کلیسای 10 مزبوره افرنک صور و شمعدان و قنادیل (186 r.) و سایر التلرندن تخلیه و کلیسای مزبوره یی روم طائفه سی ضبط ایتمک و دروننک واقع مغارنک g) قپوسنه روملر طرفندن مفتاح یاپدیبرلق بابنک d) یتمش سنه سنک بر قطعه e) و تاکدیله یتمش بر سنه سنک دخی بر قطعه امر شریف روم طائفه سنه اعطا و عقبانجه z) 51 جلوس همایون شوکتهمقرون جهانداری تقریبیلر تجدید اولتمق روملری ادعلری واقع اولان مساعکسی تواریخ مختلفه ایله طقسان

a) Это слово написано заурядъ съ прочимъ текстомъ, но оно, очевидно, есть рубрика третьяго пункта, и показываетъ, что предыдущія двѣ невѣрно обозначены.

б) Реп. سی в) Реп. مغاره г) Реп. مغارنک д) Реп.

امر) Тутъ пропущено что-то: надо полагать —

ж) Реп. عقبانجه.

و شمعداننى (a) محاربه و مقاتله ايله غصب (b) و غارت ايلديكلرينى
قباحت (в) و خلاف اينها (г) و سننات ساقط ايله بعض اماکن
و اسباب افرنجك يدلرندن اخذ و ضبط ظفرياب اولدقلرينه
مغرورا (?) راهلرينه (д) خلاف عهدنامه، همايونه غدر و مضرتنه
5 تصديلىرى خلاف رضای دولت عليه ايلديکنى و حالات مرقومهنگ
(185 г.) قديمته ارجاع (e) و ابقا استدعاسنه فرائجه دولتى
طرفندن مأمور اولديغى اجلندن تفصيله مبادرت ايلديکنى
و قدس شريفک و خارجنگ قديم الايامدن برو سننات معتبره
ايله بعده عهدنامه، همايون موجبلرجه افرنج راهلريننگ (ж)
10 ضبط ايلک کلدیکلری زیارت گاهلر يدلرندن اخذ و روم طائفهسى
ضبط اينديرلنگ ايچون يتمش بر سنهلرنگ (з) خطوط همايون
مهابتمقرون ايله طائفه، رومه ويريلان ايکى قطعه امر شريف
خلاف انها و قوه ارشاد ايله اغفال اصدار قيلنديغنى (и) ايضاح
ايدر قمامه کلپياسنده (i) واقع حجر مقتل نام ساحهسيه
15 و توابع و لواحقيله فرائجهيه مخصوص اماکنندن ايکن يتمش
سنهسنگ روملره ويريلان امر همايونه بنا، روم طائفهسى استحصال (к)
شرکت قصديه محل مرقومه افرنج (185 v.) مثللو ايکى شمعدان
احداث و حواليسنى سپوزوب خدمت سائرهسنى بالمنادمه (л)

а) РВП. Шмезданنى б) РВП. قصاب в) РВП. قناعت г) Прв.
راهلريننگ (ж) РВП. ارجا e) РВП. راهلرينه (д) РВП. آيينها
и) Или это слово надо читать , или же тутъ про-
пущено еще числительное и) РВП. قيلنديغنى РВП.
к) РВП. استحصال л) РВП. بالمنادمه

السلامك مصاحبلى (a) دخی قدیم (b) افرنج طائفه سی ضبطنك اولدیغی و ستی (B) مریم زیارتی تعمیره محتاج اولدیغجه امرعالی ایله افرنج طائفه سنك معرفتلیله تعمیر و ترمیم اولنه کلدیکی معلومکزدر دیو قدس شریف نائیبی و سابق (Г) و لاحق مفتیلر دامت حجتهم (Д) و نقیب الأشرف و سائر اهالیلرندن مصارف 5 کرانبها ایله اخذ ایلدیکی میهور و ممضی محضری دخی ابراز ایلدی قدس شریفك داخل و خارجنك و قمامه نام کلیساده (e) و او بطبعه کی (?) تمکن ایدن فرنك راهبلیرنك (Ж) حالا ساکن اولوب اللرنك اولان زیارت (B) کماکان فرنك راهبلی (И) اللرنك اولوب کمسنه داخل ایلمیه (i) دیو فرایجه لویه اعطا اولتان 10 عهد نامه همایونك و یدلرنك اولان حجت (184 v.) شرعیه موجبجه قدیمدن فرنك راهبلیرنه (K) مخصوص و متعین اماکن مذکوره به بن وجهله تعرض ایتدیریلیوب یدلرنك قدیمی اولدیغی وجه اوزره ایقا اولنمه سی خصوصنی (Л) رهبان (M) مسفوره و پیریلوب خطوط شریفه ایله معنون (H) دفعاتیله تجدید (O) اولتان نشانه 15 همایونده و نیچه اوامر شریفه ده مصرح اولوب خلافتنه حرکت اولنمق متصور دکل ایکن روم طائفه سی یتمش سنه سنك قمامه کلیساسنك (П) افرنجك مرصع و مجوهر نیچه ذی قیمت قنادیل

a) Чт. مفتاخاری b) Чт. قدیم از или قدیمدن B) Рѣп. دستى
 Г) Рѣп. سابقى Д) Рѣп. خطبها e) Рѣп. دائمه خطبها Ж) Рѣп. کلیساده
 З) На мѣстѣ этого небольшого пробѣла должно стоять слово кахлр И) Рѣп. اهیلاری i) Прв. اولمیه
 II) Рѣп. خطوطنى Л) Чт. راهبلیرنه M) Рѣп. مسفوره و پیریلوب
 H) Рѣп. معنون O) Рѣп. تجدید П) Рѣп. کلیساسنك

قبر حضرت عیسیٰ علیہ السلامہ ہدیہ لری اولوب یوز یتیش
سنه سنک روم طائفه سی طرفندن محاربه و مقاتله a) ایله بالفساد غضب
و غارت اولنان سیم و زر و مرصع و مجوهر نیچه ذی b) قیمت
قنادیل و شمعدان و صورک نظامی ماده سی مواد مزبورهنک
5 اوجی دخی قدس شریف زیارتنه متعلق b) ناشی دولتم طرفندن
مخصوص سپارش اولدیغنه بناء (علیه) c) مقتضای حالدن اولوب
حضور عالیترینه ارسال اولنان اوج قطعہ عرض حال داعیلری
منظور و خصوص (v. 183) مزبوره d) فراجه دولتنگ علاقہ سی
کمال ده اولدیغی کبی حصول پذیرلرندن دخی کمال مرتبه محفوظ
10 و ممنون اولمغی معلوم دوستانه لری بیورلقدک عین البقین عنایت
دستورانه و مساعدت خدیوانه لریله بو داعیلری ده دخی اخیای
بیورلق رجاسیله اشبو تقریر صداقت مصبره حلساسب (?) اولندی
دیهرک حله (?) بر مقدمه کیرشمه چک e) تصنیف ایلدی
و کذلک قدس شریفده و خارجنگ زیارت کاهلرک روم طائفه سیله
16 نزاعلرینه متعلق درج) علیه ده مقیم ایلچسی مرسوم طرفندن
تقدیم اولنان خلاصه اوراقی تقریرات اولانی مؤید b) در که ذکر
و بیان اولنور قدس شریفک واقع سنی مریم رضی الله ه) عنها
اوزنگ واقع یدی عدد کرک زیر بالاسی i) قدیم الایامدن
برو افرائج طائفه سنک ضبطنگ اولوب (184 г.) و بیت اللحم
20 نام محکم کاین کلیسا و ایچنگ مغاره مؤلد v) حضرت عیسی ل) مغاره

a) Реп. б) Реп. в) Тутъ надо прибавить اولدیغندن
г) Лишнее. д) Реп. مزبوره ی e) Реп. کیرشمه چک ж) Реп. در
з) Реп. ماید и) Реп. رضاء لله i) Прв. زیر و بالاسی e) Реп.
л) Здѣсь надо прибавить علیه مغاره

معتبرينه a) مبنی نشان شریف عالی شانلری و عهدنامهٔ همایون
 شروطی موجباً فرنج راهلرینک b) ید تصرفلرناک اینکن
 یوز یتمش و تأکید ایله v) یوز یتمش بر سنه لرنک روملره
 بر تقریب عنایت اولنان اوامر شریفی g) مقتضاسیجه فرنج یدلرندن
 اخذ و رومه تخصیص و احتیاط (?) ایتدیریلان بعض زیارت 5
 کاهلر فرنجک یدلرنک اولان حجت شرعیه و نشان شریف
 و سندات d) سائره لری مقتضاسیجه بر موجب شروط عهد همایون
 ینه فرنج رهبانلرینه بالتمام e) و کالاول ضبط ایتدیریلک
 مادهسی ثانیاً ж) قدس شریف مضافاتندن z) یافه n) اسکله سنه
 مسافر خانه اولق اوزره فرنج راهلرینک i) بر عدد (183 г.) 10
 مناستر قوملری بر قاج سنه مقدم اول طرفک واقع اولان زلزله
 ایله بعضا منهدم e) اولوب قابل حالا d) سکنا اولدیغندن وضع
 قدیمیسی m) اوزره تعمیر و بناسی مادهسی ثالثاً n) قدس شریفک
 قمامه کلسیاسنک فراجه پادشاهینک و بعض ملوک نصاری نک

a) Прв. معتبرينه b) Реп. راهلرینک v) Реп. تکیدا اله
 g) Прв. شریفه d) Реп. مسندات e) Въ реп. тутъ небольшо-
 пробыль; по смыслу тутъ должно стоять слово
 استرداد ж) Это слово, долженствующее, повидимому, озна-
 чать рубрику, написано въ реп. заурядъ съ прочимъ
 текстомъ и не имѣетъ выше соответствующаго ему
 числительнаго обозначенія *перваго* пункта. z) Реп.
 منهدم v) Реп. یافه i) Реп. راهلرینک e) Реп. منهدم
 л) Это слово должно стоять передъ словомъ قابل, или
 оно совсѣмъ лишнее. m) Прв. قدیمی n) Это слово, тоже,
 повидимому, означающее рубрику, написано заурядъ
 съ прочимъ.

دولت بینک از قدیم مرسوم و مأمول اولان صدق و اخلاصمه
 مبنی اولغله خیر (a) قبولنک جلوهر بیورلدیغی مأمول خلوص
 کارلریدر باقی سریر سلطنت سعادت مصیر پادشاهانه لرینک (b)
 دایم القرار اوللری درگاه حقندن متضرعدر دیو تحریر و بدینه
 بر تقریب سند السنی قریب ایدر قدس شریف
 ایچون (182 r.) سند شرعی اولوق داعیه سیله
 فرانچه ایلیچیسنک تقریریدر بیک یوز سکسان سنه سی
 رجبک (v) ایلیجی کوفی در علیه ده مقیم فرانچه ایلیچی سی باب
 علیه تقدیم ایلدیکی تقریرنک قدس شریفک افرنج راهب لرینک (r)
 10 از قدیم تصرفلرنک اولان زیارت کاهلرینه متعلق امورک جزوی
 و کلیسی اوتندن برو فرانچه دولتنگ التزامنک اولدیغنه بناء
 دولت مشار البهانک (d) زیارت مزبوره به دائر اولان ملتسمات
 متصفانه لرینه دولت علیه ابد پیوند طرفندن مساهله برله بین
 الدولتین مراعات اولنان مصادقات و موالات قدیمه لرینه رعایت
 51 اولنه کلدیکی فرانچه دولتنگ مأمول مجزومی اولوقندن ناشی قدس
 شریف زیارتنه متعلق بر وجه اتی ذکر اولنان اوج ماده خصوصنک
 استدعای دوستانه لرینه (e) دولت طرفندن (182 v.) بو داعیلری
 مأمور اولوب بزی (ж) نیچه سلاطین عظامک و . . (z) مرحوم
 و مغفور سلطان احمد خان طاب ثراه حضرتلرینک سندات (и)

a) Реп. б) Реп. پادشاهانه لرندن v) Реп. رجبک r) Реп.
 رجبک d) Реп. البهک e) Реп. دستوانیه لرینه ж) Чт.
 3) Въ реп. тутъ небольшой кробѣль, не нарушающій,
 впрочемъ, смысла рѣчи. и) Реп. سندات

(181 r.) شهنشاه دائم الظفر حرمتلو مودتلو اولو دوستمز مصطفی خان حضرت لیرینک حضور همایون شوکت مقرنلرینه عرض و اخلاص مودت کامله تقدیمدن صکره جناب واجب مطلق و فیاض علی الاطلاق خدای متعال حضرتلری ذات همایون جهان دازلرینی عنوان و شوکت سعادت برله دایم و برقرار 5 ایلملری دعواتی سیاقندک پیشگاه مکارم دستگاه عالم آرالرینه دوستانه انها اولندان اولور که قدیم الایامدن برو عنایت پادشاهانه بیوریلان عهد شریفه و پرواز مهمه a) بناء افرنج راهبیرینک 6) مقما ید تصرفلرنک اولان زیارت کاهلرینی روم طائفهسی تطاول ایله بر تقریب اخذ و ضبط و اولوجهله کسب غرور 10 ب) ایلدیکلری خصوصندن بر مدت دن برو ضمیرمز غایه الغایه 7) کدر پذیر اولوب انجق، ذات همایونلرینک 8) مذکور اولان (181 v.) اوصاف حمیه ناجره شهنشاهلری معلوم اخلاص 9) کارلری اولقدن ناشی بزلره تابع اولوب قدس شریفک ساکن اولان افرنج راهبیرینک 10) اول مرتبه معتبر اولان سنداتیله بوندن اقدام 15 ضبط و تصرف ایلدیکلری زیارتکاهلرینک 3) بالتمام محافظه لرنک ابقا 4) و مقرر قلنملری بابنک اوامر شریفه مصرده اصرداری ایچون بو دفعه عدالت کامله عالم ارالرینه مراجعت و خصوص مزبورده الحاح 1) ... لرك 2) عدالت کامله لیرینه و کرك ایکی

a) Чт. پرواء منیقه ب) Рен. راهبیرینک в) Рен. غرور 7) Рен. حمیه العامه 4) Рен. همایونلرنک 5) Рен. اخلاص 6) Рен. الحاح 1) Рен. انفا 2) Рен. زیارتکاهلرینک 3) Рен. بالتمام محافظه لرنک 4) Рен. اصرداری 5) Или это есть отрывокъ слова, исчезнуваго въ пробыль, или же. это надо читать كرك

خلقى و اكثر رجالنك بيننك انواع تصوراته بادی و مومی الیهامیه
 مورث الم و كدر اولدیغینه و دانمارقه a) قرالی بوندن اقدم
 هوبسین طوقه لغنی b) و كالته بر مدت ضبط ایتمه قرار
 ویرمشیکن بو دفعه نیتندن B) رجوع و سجلیاتین T) نمچه
 5) امپراطورچه سنك بر قزین كندویه نزویج X) ایل جكنی و لهلونك
 بوندن اول مشورت لری بعض اهلایسینك سو فصل لردن متحمل
 اولغله بو دفعه مجدداً عقد مشورته (180 v.) رجال اكبرنك
 اهتمامی دركار ایدوکی خبر ویرلدیكنی و یوده مرسوم تقریریه
 اخبار e) ایدر المحصول بسط و بیان اولندیغی اوزره پروسیالو
 10) اتفاق صورتیه دوستلق صورتنك اولوب روسیه لو قوم تاتار ایله
 جزیره قریمه X) مالك اولدقن پروسیالو دخی اراضی لهدن
 كندویه سمت و جوار اولان معدنلو و مالو B) یرلردن نصفی
 اخذ ایله حصه مند و حصه یاب H) اولدیغی اتفاق فذلکسی i)
 ارباب عقولك E) مدرکسنه اداء ایله L) طرفیندن ویریلان
 15) عهدنامه لر بعبارتها درج و نسطیر اولندی فرانچه پادشاهی بیک
 یوز سکسان سنه سی اوآخر شوالده جانب قاهره
 مصره و قدس شریفه واقع اوله جتی فسادینك
 بدایتی در تحریر و رکاب کامیابه مرفع M) ایلمشدر H)
 ذکر اولنور شوکتلو عظمتلو قدرت لو شجاعتلو O) پادشاه اسلام

a) Реп. (ب) داجمارقه. б) Чт. هولستین دوغه لغنی. в) Реп. ننیدن. г) Реп.
 نزویز. д) Реп. قرالی Тутъ надо прибавить слово سجلیاتین
 e) Реп. اختیار. ж) Реп. قریمه. з) Реп. مالو. м) Реп. مرفع. н) Тутъ
 надо прибавить که. o) Реп. عجاتلو. и) Реп. باب. i) Реп.
 ادايله. л) Реп. عقولك. в) Реп. فذلکسی

بو دفعه فراجه و انكلتزه قرالرينك بيننه واقع اولان مصالحه لرنك اسپانيه و پورتوكز (a) دولتارينك شروط معاهدا لرى موادى دغى (179 v.) الحاق (b) و اشبو دول اربعه نك اياچيلرى فراجه ده واقع مجمه لرى و مكالمه لرى اولان قوبننه بلا (B) نام شهرده ماموريتلرينه ادا و تمام مصاحت ايله تمسكات مصالحه لرى بعد الامضا اتفاقا هر برى دولته (Г) تبشير و انها ايلديكنه بناء دول مذكوره نك حوزه حكومتلرنك (Д) اولان بالجمله بلاد و اولكات و اراضيه تحريرات مخصوصه ايله ادملر تعيين و عسكرلى دورت آى مدت ظرفنك دولتارينه اعاده و ارجاع (e) ايلملرينى و نمچه دولتنه (Ж) فراجه طرفندن و پروسيا قرالنه انكلتزه طرفنه (z) 10 بهر سنه امداد و پيريلان عسكر و مبالغ بو دفعه و يرلك شرطيله انلر دغى اصلاح ذات البين ترغيب و ابرامه اهتماملرى دركار اولديغندن ماعدا روسيه چاريجه سى (И) جيرمانيه ممالكنك امن و اسوده لكين (i) و ساقسونيه مملكتندن اجانبك (B) عسكرى كلياً (180 Г.) اخراج اولنمه لرينه اگرچه تقيدى نمايان انچق نجه لونك 15 اليوم چه و مجار جانبلرنك و سائسر ممالكى حواليسنك (Д) اجتماع عسكر و تداركات سايره دن منفك اولديغنه غياثا و پروسيا قرالى دغى كونيكون (M) كندويه تقويت و پيرمك اوزره اولوب و چرجه مومى اليهانك چارزاده سى (H) منحرف مزاج اولديغندن دائره سى

a) P. 211. b) P. 211. c) P. 211. d) P. 211. e) P. 211. f) P. 211. g) P. 211. h) P. 211. i) P. 211. j) P. 211. k) P. 211. l) P. 211. m) P. 211. n) P. 211. o) P. 211. p) P. 211. q) P. 211. r) P. 211. s) P. 211. t) P. 211. u) P. 211. v) P. 211. w) P. 211. x) P. 211. y) P. 211. z) P. 211.

و بتخصیص فرانتقونیا a) مملکتنه سدالی b) هجوم و جرم مبالغ
 وافرہ ایله جبراً جمع عساکر جدید B) و اخذ ذخایر تخلیفه r)
 و نقل حیوات d) متنوعه برله ایصال جبر و تضییقندن e) خالی
 اولدیغی و فرانچہ ایله انکلتزه ж) دولتلسرینک موادنامهای s)
 5 مصالحه لری امضا و مبادلہ اولنمغله بهر طرفه بولنان عسکری
 طائفه لری اجرای حرکت حریمه دن کفایت II) ایندکلسرینه بناه
 هانورور i) و سقالب B) و سایر امپریوم اراضیلرنگ موجود فرانچہ
 عسکری دن نهریمک و تجابنه d) مرور و کنلک حوالی M) مذکورده
 (179 r.) بولنان انکلتزه عسکری وطنلسرینه H) عودت ایتمک
 10 اوزره بولندقلری اجلمدن انکلتزه لونک امدادینه معین اولان
 پروسیا عسکری ننگ مواقع مذکورده دن قنقی o) جانبہ حرکت
 ایلمک لری هنوز نامعلوم ایتمکی و بالاده مذکور موادنامہ ننگ
 شرایط مخصوصه سی مقتضاساجه پورتقال مملکتنه وصول ایتمدن فرانچہ
 و اسپانیہ عسکرلری دوستلاشوب عسن معامله ایله کیرویه عودت
 15 ایتمک مرادنده II) بولندقلری و پروسیا قرالی اولان ساقسونیه
 مملکتنه بشقه قلعه سی جانبند بولندیغی ویواده P) مرسوم
 تقریر c) اخبار ایتمدی t) خصوص مزبور ایچون کنلک
 افلاق ویواده سی طرفندن وارد اولان حوادث اتدر

- a) Чт. фронтонія. б) Чт. в) Прв. جدید. г) Чт. مختلفه. д) Чт.
 или макулат. е) Реп. تضییقندن. ж) Реп. انکلتز. з) Реп.
 или سوаб. и) Реп. مواد نامهای. II) Реп. کفایت. i) Реп. هانورور. B) Чт.
 или وسقالیه. d) Чт. تخلیه و تجابنه. M) Реп. مذکورده. H) Реп.
 و مواد. o) Прв. قنقی. II) Реп. صدارنگ. P) Реп. ویواده.
 c) Тутъ надо прибавить. t) Реп. ایتمی.

اوزره يتمش بيك غروش قيمتلى اون طقوز بچى فبراط الماس
 خاتم ايله اون بيك غروش قيمتلى كفاره لايق سرغوج هديه
 كوندردى (178 r.) انكلتره و فرانچه مياننده واقع
 اولان مخاصمه نك a) بيانيله بغداد و يوده سى
 طرفندن جانب دولت عليه يه وارد اولان خلاصه 6
 حوادث انكلتره لو ايله فرانجه لونك مخاصمه لرى مصالحه يه بدل 6
 و شرايط مصالحه لرى طرفين مرخصلرندن امضا و بوندن اقدجه
 مبادل اولندقك پروسيا لونك بيننك واقع منازعه نك تسويه سنه
 نچه امپراطور بچه سى و امپريوم و له قرالى اولان سقسونيه B
 هر سكى طرفندن برر مرض ايچى تعيين و لپسقه حوالى سنك 10
 بر موضع معينه يه ورود ايدوب دفع موانع مصالحه لرينه دائر
 سبقت ايدن مذاكرات و مكالمات الى الان قطعاً بر اثرى وجوده
 كلمد يكندن كرك نچه و كرك پروسيا قرالى طرفندن ترتيب
 عسكر و تداركات عظيمه اوزره بولندقلرندن ناشى پروسيا
 قرالنىك سكه سيله مسكوك اجه ايله (178 v.) انطافى به او (r. . .) 15
 و زواد و اشترای ذخاير و ماکولات ضمننك بر فرقه پروسيا
 عسكرينك له مملكتنه دخولى و امپريوم حكمدارلرينك هر برى
 كندو عسكرلرينى (d) نچه لونك امداد و معتندن نزع و كپرويه
 دعوت ايدوب ارجاع و اعاده e) ايتد يرلسنه سنين سابقه دن
 زياده پروسيا عسكرلرينك فرقه لرى امپريوم اراضيلرينه 8) 20

a) Реп. Мخاصменк б) Реп. مصالحيه جدل в) Реп. سقونيا г) Тутъ
 въ реп. небольшой пробѣль, и предшествующія ему три
 слова неясны. д) Реп. عسكرلرينك e) Реп. افاده ж) Реп.
 امپريوم اراضيلرينه

عليه داخل اولدنجه محاربه ي ترك و منفرداً (a) مصالحه ي
 تجويز اينتميه چكني نزد دولت عليه ده و عند (b) شاهانه مزده مجزوم
 و محقق ايدوكي و اسوجلونك مصالحه سنه بناء در حال متفق اولان
 دولتلك بالاتحاد مسقولو ايله محاربه يه وار قوتيله اقدام
 5 و مسقولويه ايراث ضعف و پريشاني بهم (b) اهتمام ايلدك لري
 حالك مسقولو بو حالتي محض غنيمت بيلوب بالجملة قوتني
 عيكر اوزرينه صرف اينمكه فرصتياب اوله چقي و مقتضاي
 احوال (r) اوزره حركت اولنديقي حالك مسقولو كبي بر منكر
 دشمنك عون جنايت غير الناصرين اولغله قرال مشار اليه
 10 دولت عليه نك شرايط اتفاقك ثبات و منانتي تبين و قرال مشار
 (v. 177) اليه بر مقتضاي اتفاق محاربه يه ترغيب و طرف دولت
 عليه دن تايمين و قرال مشار اليه طرفندن دولت (x) نظمين (e)
 اولنمقي ضمننك اشبو نامه، همايونمز امداديله ارسال اولنمشدر
 امدى سلطنت سنه يرك، درجه، ثابت و تاينتي (z) و قرال
 15 مشار اليه جتا بلرندن دخي ثبات و منانتي (8) ماملونك ايدوكي
 و نامهرسي موهي اليه بر مدت قرال مشار اليه معيتنك قالمق
 اوزره طرفي شاهانه مزدن مأذون اولغله اشبو نامه، همايونمزرك
 جواب موهي اليه ك عودتنه تعليف اولنسيوب بر ساعت اول
 اولغله ارسال اولنمقي قرال مشار اليه جنايلرينك جهت (h)
 20 دوستانه سنه منوطدر ديو تحرير و ارسال اولندي و هديه اولق

a) Реп. منفرداً b) Тутъ надо прибавить ذات в) Реп. بهمه
 r) Реп. اخفاني d) Тутъ надо прибавить عليه e) Реп. نظمين
 ж) Чт. ثبات و تايمين и) Реп. منانتي z) Реп. جهت

دخی برمدت (a) تأخیرینه سبب اولوب مع ما فیہ ذکر اولتان بیوک اوردو طونه پی برو کچد کد نصوره ینه مسقولو اوزرینه متوجها سلستره طرفلرینه عزیمت ایتمشدر الحاله هنده دولت علیه ایله متفق اولان اسوج دولتی هر نقدر مسقولو ایله عقد صلح ایتمش ایسه دخی قرال مشار الیه جنابلرینک متفقی (6) اولان⁵ جمهور مسقولو ایله محاربه یه قیام ایلدجکنی اعلان و نیان ایتدیکندن ماعداد سلطنت سنیه (176 v.) ایله تجاوری اتقاق خواهشکر اولوب استانه ده اولان پروسیا ایلچسی دخی الحاحدن خالی اولماقله مومی الیه پروسیا ایلچسی ایله بالذاکره بو کونلرده تنظیمنه اقدام اولنمقک اولغله بدل مکافات اولور¹⁰ سلطنت سنیه (و) (B) میثاقه ثابت و راسخ دم اولوب بو بابک خلافتکر و بد (Г) خواه اولنلارک تحریر و افاده لرینه (A) وجها من الوجوه حواله، سمع اعتبار ایتیمه جکی و مادامکه قرال مشار الیه مقتضای اتقاق اوزره محاربه یه قیام ایله (e) دشمن طرفندن فائذلو شرایط ایراد اولنور ایسه قرال مشار الیهک مداخله سی¹⁵ اولدقجه دولت علیه او مقوله شرایطی قبول ایتیمه جکی و عون عنایت حقله قریم جزیره سنی و اثنای محاربه ده مسقولو یدینه کچن قلاع و اراضی پی رد ایتدیروم کجه مسقولو ایله منفردا عقد صحیح انیک احتمالی اولدیغی (177 r.) و قرال مشار الیه شمدیه دک محاربه یه قیام ایتماش ایسه فیما بعد بهر حال²⁰ مسقولو ایله محاربه یه قیامی و کذلک قریم تسخیر یله دولت

a) Реп. б) Реп. منفعتی в) Лишнее. г) Реп. بر
 д) Реп. افسادلرینه e) Чт. ایلر

خبر الناصرین ۵) ایله مسقولو یزدین نزع و تخلیص قضیه سی
اولوب جزیره مرقومه تسخیر اولندیجه ابواب محاربه مسوده ۶)
اولیه جفی ظاهر و سند اتفاق دخی بویله جه مسطور اولدیغنه
نظراً قرال مشار الیه اتفاق معاهله سی اوزره مسقولو (۱۷۵۷).
۵) اوزرینه شمدیه دک اعلان ۸) حرب ایله اتشی قتالی اشعال
ایلیک لازم ایکن قرال مشار الیه دولت علیه نیک خاطر خواهی ۹)
اوزره مسقولوی صاحبه مجبور ایلیک نینتک ۱۰) ایسه مصاحت
مصالحه ده قرال مشار الیه ک مداخله سنی بر طرف اتیک ضمنند
مسغو چارچه سنیک ۱۱) خفی و جلی ظهوره کلان حرکاتنه نظراً فیما
۱۰) بعد پروسیا قرالی جناب لاری مسقولوی صاحبه اجبار اتیک
سوداسندن فارغ اولوق اقتضا ایلدیکی و دولت علیه نیک مجرر
مقصد اقصاسی قریم جزیره سی اولغله دولت علیه مقصودینه
موافق اولیان شرطی ۱۲) وجهله قبول ایتمیه جکی و بو کیفیت
استانده و اردوی همایونک اولان پروسیا ایچلیرینه بالذفات
۱۵) افاده اولندیجی ظاهر اولدیغنه نظراً قرال مشار الیه ک شمدیه دک
محاربه قیامی دولت علیه نیک ماملیدر دولت (۱۷۶۷)
علیه مزک بیوک اوردوسی بر ۱۳) عقد متارکه طونه نیک قارشو
طرفنک مسغو اوزرینه عزیمت ایلیک اوزره ساحل طونه نمچه لودن
تخلیه اولنمش اولسه شمدیه دک مسقولو ایله محاربه ده درکار
۲۰) اوله جفتیک اشتباه یوغیدی تخلیه طریق اولنماسنی ۱۴) هم بو
قدر تدارکات سفریه نیک غیر مستمیر ۱۵) اولسنه و هم متارکه نیک

а) РВП. غیر الناصرین б) РВП. صوده ۷) РВП. محاربه ۸) РВП. اعلانه
г) РВП. خاطر خواهی д) РВП. بینتک ۹) РВП. چارچه سنیک ۱۰) Тутъ
надо прибавить ۱۱) РВП. بو ۱۲) Чт. اولنماسنی ۱۳) Прв. مستمیر

کفالتاریله متراکه 8) بلا محاربه ویردیگی خبریله تصدیق نامه^۴
 اتقاقی و متراکه متعلق تحریرات لوزی نام روسیه لو ایله اوردوی
 همایونه، بعث و تسبیر 6) ایشمکه محاربه ننگ و تصدیق نامه ننگ
 تأخیری هر نه قدر طرف شاهانه مزه مورث تشویش 8) درون
 اولش ایصده قرال مشار الیه جنابلری کیی صاحب غیرت 5
 و منانت بر قرال پسندیک فعالک عن ظهر الغایب ویردیگی
 رابطه و نظامک مجرد عدم وقوع محاربه علت ۲) ایله قرین 8)
 حسن قبول اولتاسی روابط دوستی و اتقاقا ناشایانه 8) و قرال
 مشار الیهک نیچه مصالحه سنی اختیاری وار قوتنی روسیه لو
 اوزرینه صرف ایله محاربه سنه اقدام ایچون ایدوکی استانه 10
 علیهده مقیم ایلیچیسنگ تقریرا و تحریرا اقاد و تصدیقندن 8)
 نمایان اولقندن ناشی قرال مشار (۱۷۷۵ r.) الیهک راستی
 و استقامتنه و ایلیچیسنگ رسا اقاد مذکور سنه اعتمادا قرال
 مشار الیه مسقولو ایله جنکه مباشرت ایدر و نیچه متراکه سی 8)
 وخی کرک قرال مشار الیهک منفعلری اولان انکتره دولتی 15
 و فلینک جمهوری دوستلریندن همتلریله سلطنت سنبه مزه شانلو
 بر مصالحه یی منتج اولور مأمولینه قرال مشار الیهک مقام صدرات
 عظمایه نوارد ایندن مکتوباتنا 8) مسطور اولان شرایط متراکه 4)
 طرف شاهانه مزدن قرین 8) حسن قبول قلدی قالدیکه دولت
 علیه مرک مقصد اقصاسی قرین جزیره سنی عون عنایت 20

۴) РВП. متراکه 6) РВП. سبیر ۷) РВП. نخویش ۸) Чт. علتی ۹) РВП. قرینه ۱۰) РВП. تصدیقندن ۱۱) РВП. اتقاقه ناشایان ۱۲) РВП. قرینه ۱۳) РВП. قرینه ۱۴) РВП. قرینه ۱۵) РВП. قرینه ۱۶) РВП. قرینه ۱۷) РВП. قرینه ۱۸) РВП. قرینه ۱۹) РВП. قرینه ۲۰) РВП. قرینه

جنابلرينك بو حرکتی طرف شاهانه مزه مورث خطوط a) فراوان اولمشیدی مقتضای اتفای و اساس حکمنه اولان شرط مذکوره نظرا قرال مشار الیه دولتین مذکورترین (یکسینه b) بردن اعلان B) حرب برلان جنکه مباشرت ایتنک اقتضا ایدر ایکن قرال مشار الیه اول بهارده حرکتی و ارسال تصدیق نامه اتفای تأخیر و بالاخره نمچه اوزرینه عزیمتی ترجیح g) و استانه علیه ده اولان ایلیچسی واساطه تین d) دولت علیه نك بیوک اوردوسی دخی نمچه اوزرینه توجه ایلمه سنی بالدفعات ترغیب ایتنکله سلطنت (174 r.) سنیه مزك اصل (و) e) دشمنی روسیه لی ایکن مجرد شرایط توافقه رعایه قرال مشار الیه ک ترغیبنه مائلت ж) برله دولت علیه مزه s) دشمن n) اصلیمی اولان مقوله i) عسکرله سپارش و بیوک اوردوسنی نمچه اوزرینه تعیین ایدوب یوز اللی بیکنن تجاوز عسکر ایله بیوک اوردو طونه مرور ایله یرکوکلی طرفندن و اللی بیکنن زیاده عسکرله و دهن سرعسکری ملاقات k) جانبندن و روم ایلی و سایر عسکرلر l) و باشبوغلر m) دخی مرتب و مقید اولان عساکر فراوان ایله مناسب محللردن نمچه اوزرینه متوجه حرب و پیکار n) ایکن قرال مشار الیه جنابلیرى چار قرالک خواهش و طلبنه بناء اثنای o) محاربه ده نمچه لو یدینه کچن p) قلعه و اراضینک دولت علیه مزه رد و تسلیمی اساس 20 مصالحه اولغ اوزره انکلتره دولتی و فلمنک (174 v.) جمهوری

a) Ркп. خطوط б) Ркп. سنه. в) Ркп. اعلانه. г) Ркп. ترجمه
 д) Чт. واساطه تیل. е) лишнее. ж) Ркп. مائلت. з) Прв. علیه مزك
 в) Ркп. دوشانه. i) Чт. مسقر. к) Чт. فلاقات. л) Чт. سرعسکرلر
 м) Ркп. باشبوغلر. n) Ркп. پیکار. o) Ркп. اثنای. p) Ркп. کچه

قهبر ايلديك ديو تحرير اولنوب ويرلدي دولت عليه ده
 كذلك پرو پيا قرالنه نامه همايون بعده تعداد
 بلدان و الابعاب (?) دولت عليه ابد قيام و سلطنت
 سنیه عدالت التزامله روسیه و نچه دولتلری بيننك متعقد
 اولان روابط دوستی و موالات و شرایط عهد و مصادقات جانب
 سنیه مزدن نه درجه لرده رعایت اولنديغی و روسیه دولتی رعایت
 (173 г.) اينمبوب رشته موالاتك انقطاع و شیرازه دوستينك (в)
 اغلاليله اشبو درکار اولان محاربه نك وقوعه نه وجهه سبب
 اولديغی و نچه دولتی روسیه لو ايله اتفاقنی وسيله اتحاد
 ايلديك بين الدولتين بو قدر دولت عليه اوزرينه خود بخود نه
 صورتله اعلان حرب (б) ايلديکی وقوع سفرده نشو اولنان بيان
 نامه لره معاسندن (в) بتفضيلها معلوم اولقله تکرارا مستغنیدر (г)
 اشبو دولتك (д) متفاته محاربه قیاملری سلطنت سنیه نك كال
 خلوص و صفت و مزید دوست محبت (е) صمیمه سنی و جواب (?)
 تاكيد ایلدکندن قرال مشار اليهك مجبول (ж) اولديغی خصال
 منوخه و خصایص مرقومه لازمه نتیجه جميع دول عندلرنك مینه (з)
 اتحاد اوزره کلن عهد و موثیقه تماما و كاملا رعایت ایلدیکی
 جزمیله دولت عليه مز دخی (. 173 v.) اتفای مذکورې قبول
 ایدوب قرال مشار اليهك اول بهارده ایکی دشمن اوزرينه
 اعلان حرب و جنگ و پیکاره (и) مباشرت ایلمه سی شرط و شرایط
 معلومه ساپره ايله عقد و عهد اولنمقله قرال مشار اليه

а) Рен. دوستك б) Рен. صوب в) Чт. معاسندن г) Рен.
 مجبور Рен. دوستی و محبت е) Чт. دولك д) Прв. مستغنیدر
 з) Рен. مهمه и) Рен. پیکاره

بشچی شرط (a) اشبو معاھدەنك تصدیقنامەلری بش (6) ایله
 و ممکن اولور ایسه دخی اولجه استانه، سعادتك مبادلە اولنه
 خاتمهسی اشبو شروطك وقایهسی تاگیچون بئكه جشمئلو
 پروسیا قرالنگ مستشاری و استانه، سعادتك (172 F.) مقیم
 5 فوق العاده مرخص ایلچیسى ایم اشبو مأموریتمه مفوض رخصت
 کامله اوزره ساجه اشبو دوستلای و اتفاق معاھدەسنی کندو اسم
 ومهرم ایله امضا و تمهیر (B) برله مشار الیه افندیلر حضراتنه
 تسلیم ایندوب طرف اولنانلردن دخی رخصت کامله لری مقتضاساجه
 مهور و محاضنی (Г) ترك العبارة عینی بر صورت یدیه اعطا
 10 اولندی بز دخی اتفاق مذکورى قبول و تاكيد و تصدیق
 ایلدیکمز ایلدن کندو عسکروزی نچه و مسقولو حدودینه دک
 بعث و ارسال ایلدیکمزدن بشقه یا (?) وار قوتمز ایله مجاربهیه
 قیام و دولت علیهی شانلو و وفارلی و محکم صالح ایتدیرمک
 ضمنک بالذات اردوی همایونمزه دخی ورود برله اتفاق
 15 مذکورک اخص مفادینی ایقا ایلدیکمز وجه اوزره دایره وصفمز
 درجه لرنک (172 v.) و احوال کیفیاتک ایجاب ایلدیکلری (H)
 مرتبه و باخصوص دولت علیهنک اشبو مجاربهیه (e) محروم
 اولدیغی مالکی کندو دولت علیهیه رد ایتدیرمک (Ж) خصوصنک
 اتفاق مذکورک شرایطنی اجرا و ایفا (B) ایلدیکمزی صدق
 20 کلامزده حرمته نهد ایدرز تصدیقا للمقال (H) اشبو تصدیقنامەیی
 کندو یدمز ایله امضی (i) و تصدیق و قرالغیرک بیوک مهریله

a) Реп. شرط б) Реп. تصدیقنامەلر بشی в) Реп. تمهید г) Чт.
 ایتدیرمز. ж) Реп. مجاربهیه e) Реп. ایلدیکلری d) Реп. امضی سندک
 3) Реп. (a) и) Реп. تصدیقا للمقال i) Реп. امضا.

و کفالتہ انکلترو و ندرلانتک و اسوج ولہ (a) (171 r.) دولتیرینی و سایر استدکلری دولتیری ادخالہ پروسیا قرالی سعی و اہتمام ایلہ اول زمان شوکتلو پادشاہ آل عثمان حضرتلریلہ پروسیا قرالی بینتک تجدید اتفاق تدافعی (b) عقد اولنہ اثنای صلحت ایکی دولتک یعنی پروسیا دولتتک و دولت علیہنک متصرف اولدقلری 5 مملکتلرینک امنیت و راحت اسیچون اخدیہما (b) اخراک مملکتلری محافظہسنہ ضامن (r) و متکفل اولق اول سنک (d) خرج و تصریح اولنہ بنائ علیہ پروسیا دولتی و دولت علیہ وعد ایدرلر کہ مسبقو و نچہ دولتاری اشیو دولتک اوزرینہ سفر ایتمک مراد ایدرلر ایسہ عقد اولنہجق اتفاق شروطنہ اعتبارا بالجملہ 10 قوتلریلہ (e) و یاخود شرط ایسجکلری بر آز مقدار عسکر ایلہ پروسیا دولتی و دولت علیہ بر برلرینہ (z) اعانت ایلہلر و اگر اتفاق (171 v.) تدافعی عقد اولنمزدن مقدم شمدیکی (z) مقالہیہ زعماً (h) پروسیا دولتی و دولت علیہ اوزرلرینہ دولتین بری سفر ایدرلر ایسہ اول وقت متفق اولان دولتین بر برلرینہ 15 مجموع قوتلریلہ اعانت ایلہلر مادامکہ دولت علیہ و پروسیا دولتتک شانلرینہ لایقی و مصاحت ملکبہلرینہ وجوہلہ فایدللو و موافق صلح اولدقچہ پروسیا دولتی و دولتی علیہ تجارہیی (i) ترک ایتمیہلر و عمالک مہروسہدہ فراچہ و انکلترولو حققرنک جاری اولان معاملات و مساعدات پروسیالو حقنک دخی جاری اولنہ 20

a) Реп. дронтк и асуж лие б) Реп. тرافی в) Прв. ахдѣма
 r) Реп. асвман д) Реп. олнседе е) Реп. قولлрине ж) Реп.
 жарыеи и) Реп. шмдике з) Реп. берлреле

ایلیه و مادامکه نهچه و مسکو دولتری له ۵) جمهوریله اولان
 نزاغلیرینی ۶) پروسیا دولتی ۷) دولت علیه انضمام ۸) همتلری
 ایله قطع و تنظیم ایلمیه و مسکو دولتی پروسیا دولتی ایله له
 جمهوریتک امورینه دائر نزاغلیرینه نظام ویریه و دولت علیه ۹)
 ۵) و پروسیا دولتی مسکو و نهچه ایله مصالحه اولیه او دشمنلرندن
 آلدق لری ممالکی رد ایتیمیلر پروسیا دولتی و دولت علیه ۱۰)
 مراملرینه تامل اولق ایچون مسقولو و نهچلو ایله عقد
 ایله جکلی مصالحه تک انکتره و نزلان ۱۱) توسطلری و انضمام ۱۲)
 همتلری ایله اوله سنی (170۷) وعد ایدرلر ایسه ذکر اولنان
 ۱۰) دولتری ۱۳) یعنی اشوج دولتی و له جمهورینی ۱۴) صلحه ادخال
 ایلملر علی الخصوص پروسیا دولتی محارب اولان دولتلرک
 همجواری اولق حسینله طرف دولت علیه دن وعد اولنورکه
 له اولرک و پروسیا دولتی امنیتینه و ضرورت ملکیه لرینه دائر اولان
 خصوصلره ۱۵) نظام ویریه و پروسیا دولتی طرفندن کنی وعد اولنورکه
 ۱۶) دولت علیه تک امنیتنه و ضرورت ملکیه سنه دائر اولان خصوصلره ۱۷)
 نظام ویریه دوردنچی شرط ۱۸) ذکر اولنان وجه اوزره
 صلح تمام اولدق نصره پروسیا دولتی تعهد و شویله وعد ایدرکه
 بو عقد اوله چی صلح دولت علیه تک یندن قالان ۱۹) ممالکی
 محافظه پروسیا قرالی ضامن و متکفل اولوب و اشبو ضمان

а) Реп. ایله б) Реп. نزاغلیرینی в) Тутъ надо прибавить
 г) Реп. انضمام д) Реп. علیه е) Тоже. ж) Реп.
 جمهوریتک ۷) Реп. انضمام и) Реп. دولتلرک i) Реп. دولتلرک
 ۱۱) Реп. انضمام л) Тоже. м) Реп. شرط н) Реп. فلان

اوزره شانلو و قوی و محکم صاح ایندیروم کجه و دولت علیه به
 کرک برآ امنیت تام حصوله کلمد کچه و کرک بلا خوف و غلغل
 قوه دکر طرفندن (168 v.) بحرا کرکی کبی شهر استانبول
 ایچون کلمت ایله امنیت کسب ایندیروم کجه بحار به ترک ایلمیه
 8 بو مقابلده دولت علیه ذخی در عهد (a) و وعد ایدرکه صاح (b)
 اثناسنک نمچه دولتی تصرفنک اولان غالیجه ایالتی ایله مقدماله
 تقسیمنک (v) نچهلونک ضبط ایلمدیکی ممالکی له جههورینه نمچه
 طرفندن رد ایندیرومکه سعی ایلمیه (r) و دولت علیه نک پروسیا دولتی
 قوی دوستی و منفی (x) اولقدن ناشی نمچه و مسقولو و لهلونک
 10 پروسیا ایله اولان مصالحت لرینه و ضرورت ملکیه سنه دائر اولان
 نزاع لرینه و (e) لهلولرک مصالح ملکیه لرینه خلل کلمبه رک و پروسیا
 دولتیه فائولو اوله رق کرکی کبی نظام و یربیه ایکنچی شرط (z)
 اشبو ایکی دولت یعنی پروسیا دولتی و دولت علیه تأکید
 و تصدیق ایدرلر که بینلرنک استانه سعادتنک مقدا منعقد
 15 اولان (169 r.) معاهد سنک مندرج اولان شرایط کرکی کبی
 اجرا اولنمق ایچون اشبو جدید اتفاق سندینه الحاق اولنه
 بونندن صکره دولت علیه مشهد اولور که پروسیا تجار سفینه لری
 بحر سفیده سربستیت اوزره سائر دوست احب (s) اولان دولت لر
 مثللو کندو بیراق و پاطنته لری (n) ایله کشت و گذار ایسوب
 20 جزایر و طونس و طرابلس اوجاقلری طرفلرندن ذکر اولنان
 تجار (i) وجها من الوجوه و سببا من الاسباب رنجیک و رمیک

a) Реп. عهد б) Реп. صوامح в) Реп. تقسیمنک г) Реп. ایله д) Реп.
 e) Реп. معنی ж) Реп. نزاع لرینه з) Реп. شروط и) Реп. اجرا
 i) Реп. تجاری

و علی الخصوص بیک یدی یوز التمش پر سنه عیسویه سنه
 منعقد اولان عهد نامه همایون شرایطینک اجرایی اوشبو ایکی
 دولتک ضرورت ملکیه مقتضی اولدیغندن طرفیندن مراعات
 اولنان دوستلی و محبتی اجرادن بشقه دوستلی و محبت هر
 وجهله تقویت کسب اینمک ایچون کرکک حشمتلو پروسیا قرالی 5
 قوه دریغی عنولم شالی 8 جنابلری و کرکک (و کرکک) 6 شوکتلو
 قدرتلو پادشاه ال B عثمان حضرتلری طرفیندن دولتارینک
 مرخصلری و سائر وساطتلری ایله دوستلی تاکید ضمننک ذکر
 اتی شرایط 7 ایله اوشبو اتفاقک تنظیمی بین الدولتین قرارکبر
 اولغله بنکه استناء سعادتک مقیم حشمتلو پروسیا قرالتک فوق 10
 العاده مرخص ایچینسی درج اسم 8 طرف دولت علیه دن حالا
 صدر (168 ط.) روم قضیلتلو افندی و رئیس e) الکتاب افندی
 حضراتی ایله بعد المحاکمه ذکر اتی 8 شروط اوزره ایکی
 دولتک اتفاقنی عقد انمشلردر شرط 8 اول اوشبو ایکی
 دولتک ضرورت ملکیه لرینه مقتضی و الحاله هذه مصاحبتلرینه 15
 موافق اولدیغی وجه اوزره دولتین بیننک بر اتفاق اینمکله
 مجالسین مکالمده بیان اولندیغی وجهله طونه نهرینک برو طرفنه
 دشمن تجاوز ایدوب مراعاتی لازم اولان موازنه یه خلل ترتیب
 اینمک حسبیلله پروسیا 8 دولتی وعد و تعهد ایدر که اوشبو سنه
 مبارکه اول بهارنک مجموع قوتیلله نمچه و مسبقه اوزرینه اعلان 20
 حربیه مباشرت ایلبه i) شو یله که دولت علیه B) دشمنلریله دلخواهی

a) Чт. б) Лишнее. в) Реп. ал پادشاه. г) Реп.
 ذکر اتی e) Реп. ж) Реп. د) ذکر اتی شرایطه
 علیه یی Чт. в) ایله. i) Реп. پروسیا. и) Реп. مشروط. в)

دکدر زیرا شروط اتفاننه عدم رعایتله جلب منفعت مخصوصه
 ایچون دوستی و منفعتنی فدا اتمک پروسیا قرالنک عادت
 مستمرسی در دیو ایلچی مومی الیه تقریر ایدر حالا بونلککی
 پروسیا دولتی دولت علیه ایله متفق اولوب و اسواج 8) دولتی
 5) دخی دولت علیهنک و جوهله کرم دیدسی اولدیغندن غیري
 پروسیا دولتی دولت علیهیه اتفانق حاری تصدیق نامه ویرمشیکن
 فرانجهلو بر وجه مبین غمز و نفانق ایلدی که ذکر اولنور دولت
 علیه ایله پروسیا دولتی میاننده رابطه 6) پذیر
 اولان اتفانک تصدیقنامهسی صورتی پروسیا دولتی
 10) ایله دولت علیه بیننه درکار اولان دوستلق و (167 r.)
 اتفانق 8) روابطی مجدداً بالاتفانق معاهدسنک رسه! عقیدله تجدید
 و تاکید اولنمق طرفینک لازمه فائکسندن r) و در میان اولان
 اشبو نازک احوالک دخی مقتضاسندن اولدیغنه بناء آستانه
 سعادتک مقیم فوق العاده ایلچیمز حارب فره دریق ده رع x)
 16) طرفمزدن کندویه ویریلان تعلیمات و رخصت کامله* لازمه سجه
 شوکتلو e) پادشاه ال عثمان حضرت لری طرفلرندن تعیین اولنان
 دولت علیه مرغصلری ایله بالذاکره و الکاله بیک بدی یوز
 طقسان سنه عیسویهسی ماه کانون ثانیکنک اونوز برنجی کوفی
 آستانه* سعادتک لفظ بلفظ ذکرى اتى x) شروط اوزره قوی براتفانق
 20) عقد و امضا ایلمشدر اونه دنبرو پروسیا دولتی ایله دولت
 علیه بیننه درکار اولان دوستلغک تکبیدی (167 v.) و تزابدی

a) Реп. б) Реп. в) Реп. г) Реп. д) Эти пять словъ—воррупція, которую надобно читать такъ: e) Реп. ж) Реп. 167 v.) و تزابدی

و اختلال پیدا ایتمشلردر انکتره و پروسیه دولتتری ایام صلح و صلاح صورتا دوستلی داعیه سیله اجرای سوہ قصہ مبارزتلی و پروسیه قرالنک قصہ مقارن حرکتی اکثره انکتره لو سزاغدن (?) خالی اولیوب و لکن ایپریه نك رتبه (?) تعبیر اولنور جمعیت و مشورتنك پروسیه قرالنک ظهور ایدن طرز و طوری 5 تنبع و تفحص اولنوب نقص عهدیله استراحت عامیه محل (a) اولدیغی ظاهر اولغین انکتره قرالی نچه ایپریومنك اولان حانودر (b) هرسکی بولنوب مستعصی (b) اولان پروسیه قرالنک (166 г.) اشبو حرکتی استصواب ایلمکندن اصلاح ذات البین (г) طریقه تشبث ایلمشدر نچه ایپراطورنك پرنجلیری 10 پروسیا قرالنک علیه تدارکلی مصمم در فرانجه و اسرج دولتاری وسفالبیا (d) مصالحه سنه یعنی ایپراطورینك آرامشی (e) و امنیتنه کفالتلی اولق حسبیه بو دفعه اجرای کفالت برله تجدید و نظام آسایش عامیه سعی و کوشش ایلمک ایچون دعوت اولنمشلردر بناء علیه متعهد و متکفل اولق حسبیه 15 دعوت اجابت و فرانجه دولتنک بر کلیتلو عسکری مقدا یرلرندن حرکت و حالا پروسیا قرالنک ممالکنه داخل اولشدر انکتره لو پروسیا قرالنک قوتنی مبالغه ایله وصف ایتدکلی رتبه سنین زیاده اولسه موجب حسب دکلدن و لکن حرکات نامرضیه سی (z) و طمع خامی و نقض عهد تصدیسی تشویش 20 (166 v.) حالنه مودی اولشدر فرانجه دولتی پروسیا قرالی تشکرینه فرانجه لونک دوستلغنی ترک ایلمدیگی محل استغراب

a) РВП. محل б) РВП. حانودر в) РВП. مستعصی г) РВП. البین
 d) Прв. وسفالبیه e) Прв. آرامش z) РВП. نامرضیسی

و حرث ایلک اوزره نه وقت مناسب ۵) کوریلور ایسه اشبو
 شروط معاهدیه اذخال اولنسنه دعوت اولنلر دیو مملکت له
 کندو برادری سمّت دسائی ۶) یوفیکن بعدینه ۷) نظر معاهدسنه
 درج و اذخال ایندیردی آستانه دن فرانجه ایچیسی
 ۵ صورت حقدن نهجه و انکلتره لوی غمز ۸) ایچون
 تقیم ایلدیکی تقریردر دولت علیه اذخال ضبنه
 هر احوالک صحتی ستریله بعضی طرفاردن (165 r.) اینا اولنان
 ماده لرده علی الانفراد جوابه بو داعیلری جسارت اتسم دولت
 علیه نك مضرته و عدالت کامله سنه علم انکار اظهار ایتمش
 10 اولوردم ملاحظه سیله بر وجه مختصر افی البیان ماده لرله اکتفا
 اولندی انکلترلوی ۹) بر طرفه میل و مهابمز ۱۰) یوقدر
 ادعاسیله کسنه ی اذخال ۱۱) ایللری حد امکان دکدر نهجه
 مملکتک ظهور ایدن فساد و اختلال نه رتبه لرده علاقه ۱۲) دار
 اولدقاری دولت علیه خفی اولیبوب فرانجه دولتی یالکز بحرا
 13 جنک و جدال مشغله سنه مبتلا اولدیغی حالک یکی دنیاده
 فرانجه لولره مخصوص اولان اراضی و یرلرینک استلاسته ظفریاب
 اوللری قابل اولدیغی جزیا معلوملری اولدیغندن بهر حال فرانجه لویه
 برا دخی اشغال ایلدی مقتضای حالدن بلوب انکلتره لونک
 (165 v.) اوتهدنبر و منقضى اولان دولتک صفا نیتنه رهبت ایله
 20 طرف لرینه امداد و اعانت ایلک مستصوب کوریلدی یکندن
 پروسیا قرالینک طبع غامی ۱۳) علت ایدنوب برا دخی فساد

۵) Реп. مناسب ۶) Реп. دسائی ۷) Чт. بعینه ۸) Прв. غمز
 ۹) Чт. انکلتره لونک ۱۰) Чт. مهابمز ۱۱) Реп. اذخال ۱۲) Реп. علاقه
 ۱۳) Реп. خاصی

اولیٰ منہم اولغله مشار الیہما پادشاہلر حضراتی از قدیم
مراعات اولنان شروطا سرسیستی و قواعد نظامارینی محافظه
و محافضه ایلمک لوزره اولویته صاحب اوللرینق قرار ویرمشلوردر
وله قراللیغی مجلول اولدقده در عقب یو حسن نیت (164 г .)
و تضمنلرین علناً a) بیان ایلمکه تعهد ایدوب قراللرینک 5
حین انتخابک له طائفهسی طرفندن علی الاتفاقی قراللقنه نامزد
اولان کسنهیی طرفی آخردن مداخله و اخلاکندن 6) حمایت B)
و صیانت اولنه و له طائفهسی بینلرینک تفریق اولدیغی تقدیرده 7)
خیرخواهان وطن لهلولرک مختاری اولان کسنهیه علی الاتفاقی
استصحاب اولنه 8) و خیرخواهان اولان لهلونک دخی عدم انفاقلری 10
ظهورنک خیرخواهان طرفندن استصحاب اولنان کسنهلرک هر قنغیبی
مشار الیهایه اتفاق e) و انصب کوریلور ایسه اول کسنه ترجیح
و حمایت اولنوب اعانت و مظاهرینک 8) طرفیندن صرف قوت و بذل
قدرت اولنه و امر مذکورک عمله کنترولسی تدبیرنک وقت حاجتک
طرفیندن 8) مخایره و مشاوره اولنوب لکن کرک مخلص کرک (164 v .) 16
کرک 8) آخردن امور ملوکورهیه بر درلو ضرر ترتیبی محتمل اولدقده
مخایره و مشاوره اولنومقسزین وقت و حاله کوره عمل و حرکت
جایر اولیه و اشبو ماده وجه مشروح لوزره قرارداده اولان
مشار الیهمانک حسن تدبیری زیاده مبین و مستحکم و مائری 1)
قلنقی ایچون دولتینک 8) دویستی اولان دول یو ماده 1) عمل 20

a) РВП. تضمنلرین علناً 6) Чт. اخلاکندن 8) РВП. حمایت B) РВП.
مظاهرینک 8) РВП. مشار الیهایه انفع e) Чт. اولنان 1) РВП. تقدیرده
3) РВП. طرفیندن 8) Чт. طرفی i) Чт. متناكب B) Чт. دولتینک
л) РВП. یو ماده

ضررلو مادهنك ايرادی وقوعنك طرفیتدن قطعاً (а) اولسی
 جایز اولیه التانچی ماده اشبو مواد شروط (163 г.) ایکی
 دولتک دوست و متفق اولان دول طرفنه نه وجهله و نه طریق
 ایله اعلانه و بو شرطه (б) داخل اولق دعوت اولسی خصوصنك
 8 دوستانه (в) مجابره اولنمق جایز اوله لهلینه دایر ماده مخفییه در
 شوکتلو قدرتلو عظمتلو پادشاه ال عثمان حضرتلری و حشمتلو
 مکنتلو و اولو حرمتلو فراجه پادشاهی جنابلری لهلونك خلوص
 و مصافقات اوزره قدیمی دوستلری اولق حسیله جمهورینك
 حمایت و ضیلتی امرنك قدیم دن برو صاحب استحقاق اولوب
 10 جمهور مشار الیهنك بالجمله سرستیت قویه و معافیت مرعبه
 و مالوق اولدقلری شروط نظاملرینك مجاریسی (г) بابنك ایکن
 طرفدن صدق خلوص ایله متباصرانه بذل همت (д) اولنسنه
 تعهد ایدرلر بناء علیه له مملکتنك کړك اراضیسنه (163 v.)
 تعرض و کړك (е) له قرالنك انتخاب اموزینه مداخله و کړك
 15 طرف اخر ایله مملکت مذکورنك قواعد نظامنه محل کیفیت
 حدوئنده شروط نظام و انتظاملری مصون و محفوظ اولق ایچون
 اولی و انسیب اولان طریقنه تشبث یرله طرفیتدن دوستانه
 مجابره و مذاکره اولنه (ж) و مشار الیهما ایکی اولجو پادشاه
 حضراتی طرفلرینه دخی راجع اولان منافع معلوملری اولوب
 20 (و) (з) طریق تتبع و له قرالغنك محلولیتی وقوعنده طرف
 اخردن طمع خام سلوک ایله نظام سرستیتلرینه خلل پذیر

а) РВП. قطعاً б) РВП. شروط в) РВП. دوستان г) Чт. مجاریسی
 д) РВП. همت е) РВП. کر ж) РВП. اولنان з) лишнее.

همایونلری ایله بینلرنک اشبو عقد مصالحه و اسجاد (g) و خلوص
 و مصادقات (6) الی الابد جاری اوله ایکنچی ماده اشبو ایکی
 دولتک اهالی (B) و رعایهسی منافعنه شامل اولان امور مصالحک
 تنفیذ و تمشیتنه طرفندن (Г) صرف راحت (Д) اولنوب احدیهمایه
 اضراره مؤدی اولهسی محتمل اولان بالجمله حالاتک منع و دفعنه (6
 کندو (e) طرفلرندن سعی و اهتمام و انساب کوریلان وجهله
 همتلری درکار اولوب اندفاع اضراره طرفیندن خلوص اوزره
 سعی بلیغ اولنه (Ж) اوجنچی ماده میلاد (و) (8) عیسی نک
 بیک التی یوز دورت و بیک التی یوز یتمش اوج تاریخ لرنک
 و بتخصیص بیک یسلی یوز فرق ده (1627.) ماه مارنک 10
 یکریمی سکرنجی کونک استانبه سعادتک اعطا اولنان عهدنامه ارده
 تصریح اولنان مواد شروط یسرو پرنک قالوب بو دفعه ایقا
 و تقریر و تجدید و تاکید قبله قیلنقدن قرار داده اولان بالجمله
 عهد و قبوده طرفیندن بتمامها رعایت اولنوب (И) خلافنه وضع
 و حرکت بر کونه علت و بهانه ایله جواز ویرلیه دوردنچی ماده 16
 طرفینه متعلق و راجع امورک تمشیتنی لازمهسی وقوعسک اشبو
 ایکی دولتک دوست و متفق اولان دولتک امن و راحتنی (I)
 و املاک و سر بستیبت قاعده لرینک حفظ و ضیانتی امرنک علی
 الاتفاق تخابره (K) اولنه بشنچی ماده اشبو ایکی دولتک
 بریسنه خصومت اوزره اولان کسنه لردن دولته و تابعلرینه 20

a) Рѣш. اتخاذ б) Чт. Мصادقات в) Рѣш. اهالی г) Чт.
 و (8) اولان ж) Рѣш. کند e) Рѣш. راحت д) Рѣш. طرفیندن
 и) Рѣш. اولنوب i) Рѣш. راضي к) Чт. تخابره

الکتاب و سایر قہو (a) رجالہ انساب ایلمکی التجا و عزیمت
ایلد کلرنگہ در علیہ سادہ رویاندن ایشہ یرلسری (?) قالدیفی
مشہور و متواتر در فلزات (?) قلم کبی نادیدہ رقم ہویادندرکہ (?)
دولت علیہ ایلہ فرانچہ دولتی بینندہ عقد
۵ و تحریر اولنان مواد دوستی ذکرندہ در دولت
غلیہ (ایلہ) (b) (161 v.) دائم القرار ایلہ فرانچہ دولتی بینندہ از
قدیم جاری اولان روابط مصافات و معاہدہ ہوندن بویلہ ازدیاد
و اخلاص ایلہ مرعی و معتبر طونیلوب الی الابد (c) مستبد
و مستحکم قلنسنہ شمتلو مکنتلو اولو حرمتلو فرانچہ پادشاہی
10 و شوکتلو قدرتلو عظیمتلو (d) پادشاہ آل عثمان حضرتلری ارزومند
اولد قلرندن ناشی شان (e) دولتہ مدافعہ (f) وجہہ جانبہ (g)
امور و مصالحی بینندہ (h) و تمسینہ ہمت بیورلقسلہ مجرد مواد
سابقہ مستبد و مستحکم قبلتقی ایچون مجرد بو دفعہ عقد شروط
تحریر و دولتین جانبلرندن مامور قلنان و زیردہ (i) امضالری
15 وضع اولنان مرخصلر معرفتیلہ طرفیندن مرغوب و مقبول اولوب
قراردادہ اولان مواد بر وجہ آئی ذکر اولنان اولکی مادہ (j)
شمتلو مکنتلو اولو حرمتلو فرانچہ پادشاہی اون (162 r.)
باشچی دونبر (k) و شوکتلو قدرتلو عظیمتلو پادشاہ آل عثمان
سلطان عثمان خان حضرتلری و اخلاص و وارثلری و دولت

- a) Реп. قہو b) Лишнее. в) Реп. الابر г) Реп. عصمتلو
d) Тутъ надо прибавить e) Чт. مناسب ж) Чт. جانبین
в) Чт. تخفیف и) Реп. زیرہ i) Эти слова написаны заурядъ
съ прочимъ текстомъ. k) Чт. لوثی

سفر و اهانته (P) جشنان (Q) (160 v.) اولندیکه بر وقتک بو
 درجهده (R) خیانت واقع اولمدی و در علیه دن کوند بیریلان
 اچه نك حد و پایانی اولوب انجق اردوی (S) هسایوته واردق
 در آن ساعت غایب (T) اولدیغندن استانه دن (U) کوند بیریلان
 خزینه به نظر مهم ایچون (A) اچه بولندیغندن غالباً
 پادشاه ناس کورمک ایچون کوندوز خزینه اخراج ایدوب عالی
 یدی قله دن (B) و یاخود طوبخانه دن (C) دولاشدیروب پنه خزینه به
 وضع ایدوبور دیور متوان اولدی بیا علیه اوردوده بولنلرک
 جمله سی فوق المامل خزینه رجالک اولوب ضرور (D) نفس
 هوایه تابع و اظهار فرات و فساده مانع اولدیغندن اتقا ذکر 10
 اولندیغی اونزه اوغلان و عورت و کونک (E) ملعبه لرینه بزل
 و صرف مباشرت اولندی قیمت غلمان (F) برای اردو
 (F61 r.) ارباب صفادرون سلیم پاشا مرحوم در (i) علیه دن بر
 نفر اوغلان کتورن (G) بیگ غروش و خلعت و بیر لتون ساعت
 احسان و عنایت ایدیکی سنائر اوسته لریک معلومی اولدق 15
 در علیه ده بربر دکان لرنک و حمام لرده و چارشو ایچنک اون
 درت اون بیش یاشنک غلمانلر (H) ایله غلطمه طاوشن اولغانلری
 و ایون سبرای جنگی لری (I) و جنگلرده بولنن حسن رضا
 و اختیارلریله اوسته لردن (J) رجا و کتخدایک و دفتردار و رئیس (K)

استادن P) ر.ع. غایب Q) ر.ع. اردوی R) ر.ع. درجهده S) ر.ع.
 د) لیسنه. E) ر.ع. قله دن F) ر.ع. ایچون G) ر.ع. طوب چنندن H) ر.ع.
 اوغلان کتورنه I) ر.ع. و J) ر.ع. عثمان K) ر.ع. ضرورت
 راس O) ر.ع. اوسته لرده P) ر.ع. چنکیلری Q) ر.ع. قلیانلر

غالب اولدوقه زایجه (?) یعنی دستمال امانی کردینه قلاده ایله
 مصالحه به قرار ویرلدی سفر خزینه همایون اشبو سکبان
 ایکن سنه سنین ایام مصالحه به کلجه سفر نصرت ظفر دشمن
 اوزرینه اولوب بیت المال مسلمین اولان خزینه همایون
 ۵ اوزرینه اولدی اوتهدن برو دولت علیه نك وارداتی اولان
 ایرادینی جمع و تحصیل و بر موجب تذکره خزینه و با شمسک
 صورت روزنامهچه و پسره چکی (a) دیون (b) ممتنع التحصیل بلاد
 بعینه اولان مال میریدن (B) حواله اولوب هم دین میری
 قباتق و هم مال تحصیل اولتق و یدنک اولان سنیدی بر
 10 تقریب (r) ضایع اولور ایسه ضایعدن (?) روزنامهچه ویرلک (160 r.)
 باغظ همایون حالا ممنوع اولوب حوالات سایره دخی تحصیل
 اولنیموب مال اخردن (x) حواله سی ایچون ادایه قالدوقه ینه
 او مقوله با تعیین (?) مالیدن حواله ایله طابسر (?) اوصاندره
 ایله بیت المال مسلمینه خدمت و خزینه دولت (e) حفظ (z)
 15 خایه ایتمک امرار و (s) کتابتدن ایکن بو مقوله تذکره
 و روزنامه لری (H) بیزار اولان اصحاب لری ینلرندن بهر یوز
 غروش اوتوز غروش مبیعه و اخذ اینبوب خزینه هامرودن
 ویریه دیو امر کشیمک و اخذ ایله بهر یوز غروشک یتیش
 غروش کار اولد یعنی بعد المشاهک منصوب و معزول رجال
 20 بی خیره بالدیکی (?) مقنار و کیمسه دار و قلم خلیفه لری و شاکردانی
 وسع و قدرن (i) قدر کاغذ اخذ و خزینه همایون بر نوع

a) Прв. ویره چکی. б) Рен. دیوان. в) Рен. میردن. г) Тутъ надо прибавить. ایله. д) Рен. اخردن. е) Рен. دولن. ж) Тутъ надо прибавить. i) Чт. قدرنه. H) Рен. درون نامه لری. s) Чт. امر.

خقري و شرانپول احد ائيله ۵) منابت (و) 6) عسکر بوزیلور ۵)
 قلب فوت ۳) اولوق تکبیری رای صواب اولغله پاشای مومی
 الیهک انضمام نظارتیله ۴) مسارعة اخندق و شرانپول ۵) انشا
 و طایبه لرینه طویلر وضع اولنمشدی انجق بو اراقده آج و محتاج
 اولان لوندان و ضنوف عسکری رجال دولتک مباح منزله سنک اولان ۵
 اوغلان و عورت و سایر مسکرات طاقملرینی (159 r.) رؤیت
 و بو احوال کیفیت اسلامه و خصوصا مواجهه اعداده کبار
 و ضابطانه ۳) غیر لایق قدر ذیو سرکرده فساد طواقمی باشی زاده
 عبد السرزاق افندی و اسپر اغا اوزر لرینه هجیوم و چادر
 و چرکه لرین یغمایه مبادرت و مرقوملر اله کیرمیوب در علیه یه 10
 فرار و لوندان و یکچیری ۵) عسکری زوریا اولوب اردوی
 (اردوی) ۵) همایون نار و مار ایلیدی دیمهک تقریر و حقیقتنه
 واقف اولنارک دخی بر ۱) کون یوز قرالغی درکار اولد یغندن
 شهادت و تصدیق ایله اتش غضب شهر یاری تسکین و زها
 یولدی و نهایت اکرجه مقبول و معتبر اولوب رتبه والای 15
 وزارت احسان اولوب مجموع عیال و اولادی مضمول ۵) اولد یغندن
 صکه کندو دخی ارتحال ایلیدی از این جانب مسقوشینی
 پیشگاهنه کلکک یکچیری و سایر اوجاقلی عسکری منریسه
 (159 v.) کیروب از جان و دل هنکامه یه مباشرت و سواریان
 دخی قول قول اولوب اظهار شجاعت ایدوب دشمن دیمنه ۱) 20

۵) РВП. Лишнее. в) Чт. Бозیلور
 ۵) РВП. Лишнее. б) Чт. و شرانپور احد ائيله
 ۳) РВП. Лишнее. ж) РВП. شرانپور
 ۱) РВП. Чт. بزر
 ۱) РВП. Лишнее. и) РВП. یکچیری
 ۱) РВП. Чт. دینه
 ۱) РВП. Чт. مضمول

افعال نابرجاسی معلوم علم پادشاهانه لری اولدوق (a). ندایی
 حسن ایله مسغوری قتل و اعدام (b). و فنارده اولان خانه سی (в)
 ایله ارنبود قریه سنک اولان (158 r.) ساماخانه سی (г) دفتر دار
 شف اول و باشینا (?) بنقبولی (?) اغا و خزینه کتخداسی آغا
 معرفتاریله تحریر و ضبط اولدوقده محارنلرندن (д) لباس واقره
 اسلاف (e) و اسلحه فراوان و بروت و قورشون و اونته برو صفا (ж)
 سند قه لری و زر و سیم و تحفی سایره ظهور ایلسن یکینک
 مقدازی مخلقات دفتر نده مسطوردر ذکر مشتای شنمی
 طوبی قلعه شی و ایساجی و مانچین طرفلرینگه نهر طونه نك
 10 بر کیچه سیدر (8) مسقولو غلام ضبط و تصرف ایدوب اوردوی
 هتایون شنیک اقامت و رجال دولت علیه دن بعضیلری استانبولدن
 ساده رویان دعوت و بعضیلری برر ایکنی شر جاریه اخذ ایدوب
 کیچه لده درون شنیک اولان خانه لده بیتوثت و عاجز و بینوا
 اولانلری قریه اولان کالجه (и) کارخانه لری جائنه منت و جادر
 15 (158 v.) اوکلرنک بغچهلر پیندا و فرو دجاج (?) ندرکیله یورو (?)
 چپقرمه سعی و غیرت ایدرکن مسقو طاہوری کلپور دیو (i)
 خبر ویرلرکک جمله سی شاشوب دریای حیرته غرق اوله جقلری
 قوجه عبدی پاشانک معلومی اولدوقه خواص دایره سیله بعد
 المشورت دیوان کاتبی اولوب بعد کتخداسی و بعد یارینه (в)
 20 میز میران (л) چراضی اولان فرج علی پاشا شنمی اطرافنه خندق

а) Реп. пашахане лری اولوقне б) Реп. اعلام в) Реп. خازسی
 г) Реп. ساماخане سی д) Реп. محارنلرندن е) Реп. اسلام ж) Прв.
 3) Чт. کلچینیدر и) Чт. калже или калфе i) Реп. دین
 в) Чт. میر میران л) Прв. میر میرانк

و بغداد و یوواده لری و بویارلری بالاتفاق در علیه ده بوغاز
 ایچنک ازی بود قریه سنک کاشن ۵) طائفه کبیران ۶) روسیه دن
 استاوراکی اوغلی نلم حبیش قپو کتخداسی نصب و تعیین
 و اکابر عظام حضراتی داشره لرینه بدل ۷) (و) ۸) نیاز قران
 و موافق مزاج صنک چهلر و ذخایر مطبخ اعطا و ارواح خبیث ۵
 کبر منصوب و معزول اولان اکابره جلول ایسیرک مزامنه مساعدینه
 و دولت علیه به خیانت و حیانت ۱) طریق بولدی ایشو نارخه
 کلجه افلاق و بغداد و یوواده لرینک نام و نشان و اعتباری
 یوخیکن دروغ بی ۲) فروغ ایله تصنیف اولنان معروضاتنه مساعد
 و رغبت اولنهرق سالف الذکر بمقافیم ۳) درون فضالرده ۴) 10
 انواع ضرر و حقات ایله دور و طرو ۵) و مقهور اینتدروب
 و رعایایه و (157 v.) برایایه ظلم و تعدی به مبادرت و محتکیرک
 طریقه مباشرت ایلدکلرندن استانبوللی به دیله دکتری بهایه
 فروخت ایسیرک ذخایرک اشعاری ۶) زیاده اولدیجه ذخیره
 ویرمدکلرندن شعیرک زیاده بولسنسه سبب ۷) علت مستقله ۸) 14
 اولوب دعاین ۹) مسغولردن تنفیدون ۱۰) طرفندن دشمنه هجوم
 ایدر دیور مترقب اوللرینه سبب اولدی الان کماکان بر
 وجه بیان ترقیه در قتل استاوراکی اوغلی خداوندگار
 اسبق جنت مکان فردوس آشیان سلطان مصطفی علیه رحمة
 الغفران حضرتلرینک استاوراکی اوغلی بالکز در علیه ده اولان 20

а) Реп. лишнее. б) Чт. катне. в) Реп. بدل. г) Реп. و

д) Реп. حیانت. е) Реп. دروغ پر. ж) Реп. فضالردن. з) Тутъ

надо прибавить и) Реп. مستقله

صاحبی اولوب هربری بش اوفار آدم اعمالنه قدرتی اولنلردن
 وافر آدملر قضای مذکورلرک دروننده اولان رعایاتک بر قاج
 نغرینی کندویه جلب و تسخیر و اقتضا ایدن نکالیفلرینی ۵
 و سایر مالزمله لرینی ادا و خرجلر لرینی ۶ اعطا ایدوب بر
 ۵ موجب دفتر بالغ اولان اله جغنی ۷ وقت و زمانيله الديغی قیون
 و قوزی و عسل و روغن ساده و خنطه و ارزن ۸ محسوب و بو
 مقوله بیکچری ۹ ايله داد و ستاد ایدن رعایا حقنده بر فرد
 مغایر مشرع و قانندن چون و چرا دیبکه قادر اولمزلر ایدی
 و مرقوملر اخذ و جمع ایلدیکی خفایری اقران و امثاللرندن
 ۱۰ اول آستانه دولت اشیائیه نقل و فرضنه استعجال (۱۵۶۷)
 و مجبور اولدقلرندن ضروری رخیص بها ایشه ویرمهک مجبور
 اولوب استانه علیه کائن ۱۱ عباد اللهک رفاه حاللرینه باعث
 اولور ایدی و بو مقوله لر حساب اولتقک بش اون بیگ مساح
 و ظریب و حرب اربانی افلاق و بغدادن قرا و قضائیک حاضر
 ۱۵ و مویا ایدی و بیان اولندیغی اوزره هربر رعایا کندولرینک
 ایراد و عقاری عدادندن ۱۲ معدود اولملریله حفظ و حراستنه
 و مکر و جبل اعدادن ضیانتنه ۱۳ مجبور اولورلر ایدی و افلاق ۱۴
 و بغدادن ویراده لری جورانک اولان مجارلو و نمچولو ايله اتحادی
 و ملک موروث دولت علیه دائم القراره ضیبرلرینک مذکور اولان
 ۲۰ خیانت و خیانتنه و رابع ۱۵ خالف الیرایا اولان فقرا رعایایه
 ظلم و تعدی یه جسارت ایدمزلر ایدی بعد زمان افلاق (۱۵۷۷)

а) Реп. نکالیفلرینی б) Реп. خرجلر لرینی в) Тутъ надо приба-
 вить и е) Реп. اردون д) Реп. بیکچری е) Реп. کائنه ж) Прв.
 ودیعه к) Чт. اجمار и) Реп. افلاде з) Реп. صانتنه

ازدوی اسلام اوزرینه حملہ و یغما ایله سیم و زر و نحف و جواهر قیمتندن آگاه بیگ یوز سکسان بدی سنه سنه وارنجه مسقولویه اعانت و اوردوی (a) برلرنک و قریب و جوار اولان شهر و قرالری یغما و غارت و مصالح وقوعنک بر مقصداری مسقولویه تبعیت و ماعداسی مال غنائیم ایله بحر ازاق و طایغا (b) و صوبخ (c) و قویان نهرلردن عبور و قرق بیگ نفر حرب و ضرب ازبای قبارطهلردن (d) کچوب ماوراء النهره کچوب (v. 155) عزمت ایدنلرک معیتندن روگردان و تفریق و صوغوجق (B) محافظلی و اناپه قلعه سنک باینی (Г) وزیر مکرم فرج علی پاشا عرض نیاز ایتیلریله چرکس اراضی سنک قویان بوینک دشمن حاجیلر قلعه سی 10 ولایه (P) و خاطومانی (P) و کول باشی (P) نام محللرده اسکانلرینه رخصت و پروپ عثمانلو عسکری مثللو اعماللرینه موافق اولدیغی مشار الیهک اوصافی حقنک تحریر اولنان اوراقنک مسطور و مقیدر کیفیت افلاک (X) و بغدادن عن الاصل افلاک و یواده لغی اون سکر قضا عدد اولنوب و بهر قضایه و یواده لر طرفندن 15 برر نفر اسپر اوینک (P) یعنی (و) (e) برر نفر مسلمان باشلو (ж) اغاسی نصب اولنوب قضاسنه کوره مسلمان (B) باشلو نفراقی تعیین و افلاق و یواده لغی مقابلنده اولان بلغراد و ودین و برکوکی بمقلرنندن (Г. 156) و روسجق (H) و نکبولی و طوثره قان و سلستره (i) قلعه سی ذلازلرنندن و ذی قدرت و سرمایه 20

a) Чт. آوردوی или اوردوسی b) Рѣп. قبارلردن v) Рѣп. صوغوجقه
 г) Чт. جانیسی d) Прв. افلاقی e) лишнее. ж) Чт. باشلو
 в) Рѣп. سلیمان и) Рѣп. رسجه i) Рѣп. سلتره

عربانای ایساقچی قصبه‌سینه داخل اولنلرده لیللی و چادر و چرکه
 و مال اطلاق اولنور بر نسنه‌لری قالدیغی اجلین ذر علیهم
 خانه‌لری طرفندن لباس و مالزومه (a) (153 v.) سنایره چلبنه
 محتاج اولوب چو دا طوب و مهمات و چادر مطلوبینه مجبور اولندی
 مخصوص بندر اوردوی همایون دن بوجه مشروح اوزره انهزام 5
 واقع اولوب عسکر اسلامه مجال قالدی (b) کفارک معلومی اولدق
 سرحد بندر اوزرینه هجوم و بر وجهله امتداد و اعانه‌تک (c) امکانی
 اولدیغی سرحد مذکور اهابلیرینک معلومی اولدق امین‌الری
 منقطع و هر نه قدر قوتلری منکسر اولش ایسملر دخی مدت
 وافره جنکه تحمل (r) ایسدر ایکن من طرف الحقی (d) اضرار 10
 ویا اصابت ایدوب ذخیره دخی تمام و شدت شتا مزید اولوب
 بر قاچ کون مصائبه تحمل ایکن مدکلرندن ویره ایله قلعه تسلیم
 ایلدیلر بعد کلوب اسماهیل کچیدینی و کبلی و افکرمان (e)
 و باغه حصار (p) و خواجه‌یک قلعه‌لرینی اخذ (154 r.) و تسخیر
 و طونه‌نک اورتله طرفنه اوزی (اوزی) (z) و قلبه وله (s) 15
 و جزیره قرییدن و ابوائل و یرکوکلی قلعه‌سندن غیری مقر
 اسلامه محل قالدی پریشانی بابا طباغی و قره صو
 چونکه طونه‌نک کثرت اوزره طغیان و اوتله طرفه مسقولونک
 غلبه‌سی تقریبی ایله قارشویه مرورینک امکانی اولدیغندن
 بابا طباغی شهری پیشگاهنه (h) اوردوی همایون قوریلوب جسر 20
 تداریکی و تدارکات ساترینه بدل ماحصل قدرت اولنور ایکن

а) РВП. مالزومه б) Чт. قالدیغی в) Прв. اعانتک г) РВП. جنگ
 قیل д) РВП. الحقه е) РВП. افکرمان ж) Лишнее. в) Чт. قیل
 یرون и) РВП. پیشگاهنه

نپتی ایله اوردوی همایون عسکری (v. 152) جسر مذکوردن
 قارشو طرفه قارطال نام صحرايه عبور و چادر 8) چرکه لرین
 قوروب مرتفع محل اولدیغندن عبور 6) و سرور - ایتدکن کفار
 خاکسار حاجی کبی B) قشلاقی طرفندن باش کوستردکنه مترین
 6 خزیله اوردوی همایونک اطرافنه تقویت و اعمال عسکره تهییج
 اولنیموپ غافلانه حرکت اولدیغندن متلاشی اولان عسکر
 فرار ایلمک داعیه سنک ایکن بر طرف اشغه نهر طونه طاشوب
 جسر مذکور شکست و مجال عسکری کسر ایلی یکی اوانک اوردوی
 همایون اوج ساعت بعید محلدن کفاره 7) طوب اتمغه مباشرت
 10 ایلی یکی مشاهده ایدن اسلام عسکری اسیر و مال غنایمن
 کچوب مال 8) منالی ترک جای نجات و طریق فراره شتاب
 و خوئین واقعه سنک اولدیغی کبی بحر مثابه سنک (7. 153)
 اولان نهره 9) کندولرینی القا و غریق و تلف و طائفه لوندات
 فوج فوج اوزی و بندر و اسماعیل طرفلرینه پریشان اولوب
 15 اوردوی همایوندن خرگاه و بارگاه و ذخایر عربه لرله و چلنک
 و خزینه صندوقلرله و طوب و مهمات جنبه خانه طاقیميله قالوب
 بونده 10) بر نوع عثمانلونک دسیسه و حيله سی واردر ملاحظه سنه
 مینی بر ایکی کونه 3) ذکین مسقولو کلوب تهی و آدمین
 خالی اولان مال اوردونک ضیطنه جسارت ایلمدی از این جانب
 20 سردار اکرم و سایر رجالدن بو مضائبدن خلاص اولتلری

a) Тутъ надо прибавить و б) Реп. خوف в) Чт. حاجی کوی
 г) Реп. کفار д) Тутъ надо прибавить و е) Реп. نهر
 ж) Реп. کون з) Реп. بوندن

یکچری ۵) اوزرینه هجوم ایلدیکک اون نفر مسلح پیادهی بر
 نفر مسقولو اخن و اسپر ایلدیکی نیجه کره قلعه طایپه لرین
 مشاهده اولندی ایدی و بو مسقو ۶) قید اسره کرفتار اولنلری
 خلاص ایچون سواری و پیاده تعقیب اولدوب ورازلندن واردقلری
 مسقولونک معلومی اولدقک درکمین اولان عسکری میدانه چیتوب ۵
 چرخه جنکی قورلک یغی کورلکک ۷) درون قلعه دن بر برینی
 متعاقب سواری و پیاده خروج ایدر ایدی و تمام عسکر اسلام
 بی قاب اولوب اعاده ایلدکلرینک در عقب مطر عظیم ظاهر
 اولوب نهر مذکور پیادهیه یول ویرمدیکندن لوندات سوارینان
 پیادهلری ات ترکینه ۸) امرار ۱۵۲۲) و هر نه قدر سعی ۱۰
 و همت ۹) اولنسه دخی واقف جسم و جاننه اضراوا ایلدیکی بحر
 افسون ایله ظهور ایدن ابطاردن در دینو وقوف ۱۰) اولان لبقه لری ۱۱)
 و خونین باقلری اخبار ۱۲) ایلدیلر هنگامه مضائب دفعه
 ثانیه ۱۳) ایکچی شته ده ینه اینساجیک جسر انشا اولتوب اوزدو
 قارشویه کچک کتضکره جنود موحدین دن واقف ایدری ۱۴) اولور ۱۵
 اینسه اعاده و جبر ایدری ۱۶) اولور ایسه ضرب طوب ایله
 اعدام ایلمک اوزره طوبراق قلعه ده انشا اولتوب طوب و مهمات
 جبه خانه ۱۷) و اورطه و نفرات تعین اولتوب یوقاروده تعداد اولنان
 عسکردن دوباره ۱۸) یعنی ایکی یوز بیتک ادمدن منجلوز آدم
 جمع و مسقو اسپری و غنیمت مالی ایله خانه لریمزه اعاده ایدرز ۲۰

а) Реп. کودامдикк в) Реп. مسقولудن или مسقولدن б) Чт. یکچری ۵) Реп.
 г) Чт. لبقه لری ж) Реп. و قوفی е) Реп. نهمت д) Реп. اینه ترکیبه ۱۰) Чт.
 з) Реп. جبه خانه и) Реп. دفعه ثانی ۱۱) Реп. اخبار ۱۲) Реп.

انداختنی ننداریکی اولدیغی و انشا اولنوب شکست اولان
 جسر دن (a) غیری (b) و کون کوپری اولدیغندن طوایف
 عسکرینهک قوتلری مکسور و حیاتلرنندن مایوس اولدیغی کفارک
 معلوم و یقینی اولقله عسکر اسلام اوزدینه یوروش ایلمکده
 ۵ بر فردک مقابله یه مجالی اولیوب کیروه عودت و سواری و پیاده
 کندولرینی نهره (v) انداخته و بر ثلثی نجات بولوب ماعداسی
 قید اسره (Г) دوچار و موجود اوردو بولنان مهمات و مال موجودی
 کفار ضبط و بو مصاحت تمام (151 r.) اولدقک در عقب
 کشایش ظاهز اولوب نهر طورله دخی سوزیه کچید ویردی
 10 لکن بو مصایدن (д) زها و نجات بولان عربان و آج (e) مسلمان
 درون قلعهده ماکولات و ستر و تحصین ایلمک سایه و بیوت (ж)
 بولهمدقلرنندن ضروری خان (з) دپه سنک اولان اوردوی همایونه (и)
 ایرشمکه جان آتوب آج (i) و عربان کباه تناولی ایله رسیم
 اولانلرک دخی اکثری علت پیدا ایلمه سیله نجات بولدی و درون
 15 قلعهده طوب و مکمل جبه خانه (و) (v) ضبط و تعمیر (?) و عسکرینه
 قشلا ویرب بپورا (п) اقامت ایلدی سکر ایله امطار وقوعی
 بوندن اقدم مسقولو قمانیچه اوکنک اوردوسنی قوروب اقامتی
 اثناسنک بهر کون قطان سواریسندن بش اون سواری (151 v.)
 ازواجنه (м) صحرا سنه کوندر ب چادر (н) و کباه نندارکنده اولان

a) Реп. خبردن б) Тутъ маленькій пробѣль въ реп., не
 нарушающей, впрочемъ, смысла. в) Реп. نهر г) Реп.
 ۵) Реп. اسیره д) Реп. مصایدن e) Реп. اوج ж) Реп. سووب з) Реп.
 и) Реп. همایون i) Реп. عاج в) лишнее. л) Реп.
 м) چایр н) Чт. ارواجنه

پاشا بابامز دیدر مشدر الحالة هذه قلعه ۵) محاصره دن خلاص اولوب
 درونك اولان عسکر ايله سرعسکر محمد پاشا مشار اليه على
 پاشا ايله ملاقات ايلدك حكومت سرعسكرى ۶) ادعائيله على
 پاشادق اخيام و خزينه و طوب و بيهضانه مطلوب ايلديكى
 طوايف عسكرينك ۷) معلوملرى ۸) محمد پاشا مرتددر بزلز آفنگ ۹)
 رايه منقاد اولماز ديو درون ايروده اختشاش پيدا و ايكن
 سرعسکر بزبرى ايله غوغا ايتك (150 r.) اوزره ايكن يغالچين
 زاده محمد اوپن پاشا صدازندن عزل و خوتين جانى سرعسكرى
 وزير ۱) على پاشايه مهر همايون ۲) توجه اولنديغنگ خبر
 بهجت اثرى واصل اولدى ايجق محمد پاشا و نوابنگ بيعت ۱۰)
 و اطاعت ضرورى اولوب دائما دين و دولت عليه امانت
 ايلدك جاكيز مضر ضديرلى ايدى اليوم كفار اوردوسى
 نهر طوراننگ قارقه سنك ۳) و عسکر اسلام خوتين يقه سنك اولوب
 جنگ و قتال نهر طورله فاصل اولديغندن و شدت شخا دغى
 تعاقب ايتك اولغله طومبازلر احضار و جسر ۴) انشاسيله ۱۵)
 قارشويه مرور ايلك راى ضوايدر ديو مباشرت و مدت قليله
 رسيد؟ ختام جولوب اوردوى همايون قارشويه جبر ايلديكى اند
 جانب سمان مطر عظيم نزول و كتد كچه زياده لئوب (150 v.)
 جبال و صحرا و دره لرده نهر مذكوره جريان ايدن صولرك اعانتيله
 طاشوب جسر مذكورى شكست و بر وجهه اعاده و عودت ۲۰)
 امكانى اولبه جغى و جنگ اولدقك كثرت باراندىن طوب و تفنگ

а) РВП. قلعه. б) Прв. سرعسكرى. в) Прв. عسكرى. г) Турк
 надо прибавить اولدق. д) РВП. وزيرى. е) РВП. همايون.
 ж) Чт. قارشو يقه سنك. з) РВП. خبر

باشیسی ایله دورت نفر قپوچی قالوب هیچ فرد قالدی
 ملاقات عسکران مراد اعاسی a) سرعسگری
 مولد و غافی 6) علی پاشا خان 8) دیهستدن (149 r.) خوتین
 سرعسکرلکی ایله مسازعه آماده رسیک اولقی اوزره مأمور اولوب
 8) در عقب مقدار وای طوبچی و چرخه و سرعت طوبچی و جبهه
 خانه اخذ و مکمل دائرهسی و لوندات عسکریدن وافر سواری
 و پیاده لردن دخی بر مقدار پیاده انتخاب و بر ساعت 9) r
 ایرشیک و آن شاء الله مظفر اولندقلک رعامت و تیمار و اسامی
 و مال غنائیم و سایر کون نعم جلیله ایله 10) د) بریکزه بهره
 10) و کام کارلق مقدر دیهرک لوندان و دلبران لاق بسیار ایله
 عسکرینی e) ترغیب ایدوب یوله روان و جمله مز شربت
 شادقی نوش ایتمک مقدر اولور ایسه دخی روکردان اولغه
 مجالدر دیهرک سرعت ایدوب خوتیمه سکز ساعت بعید محلدن
 یعنی قانلی کوپری نام محلدن مقاتله به مباشرت و کفار خاکسار
 15) (149 v.) عدم مقاومت ایله تصرف مقدر اولشیدی و خوتین
 قلعهسی اطرافندن کفار دفع و شر و مضرتی رفع ایدنجیه
 دکین دیل و کله کتورنلرک مقادیرلرینه کوره احسان ایله
 حرمت ایلدیکندن غیرى تعبیرات شیرین کفتاریله 16) ج) مجموعی
 عسگری طایفه سنک دک یدلرینه 17) ?) ملول و کمال محبت ایله

a) Похоже на агаси; но все заглавіе не вѣрно. б) Чт. مولد و اچخی.

в) Ркп. خانه г) Тутъ надо прибавить اول

д) Тутъ надо прибавить هر e) Это слово должно читать раньше,

вслѣдъ за словомъ دلبران ж) Ркп. شیر شیرین کفتاریله

اساً (۲) صو قپوسندن قلعهیه دخول و ماعداسی طشره قالمق
 و داخل قلعه اولنلرک ایساحلری النوب ایکی طرفدن طونهرق (a)
 حضور سرعسکریه کلمک رای اولنمغله بر وجه مبین کتوریلدیکن
 فی الواقع ایام چندیندن (b) برو قلعه مزبورک (B) سکر ساعت
 بعدندن پاشای مشار الیه جنکه مباشرت و مسقولی سکر عدد ۵
 مترسندن اخراج ایدرک قرب قلعهیه داخل اولدقلرینی
 و اون ایکی بیک دال قلیج ایله مأمور اولوب نصف مرتبه سی
 مدعه (۲) طریقه تحمل ایدمیوب و راده قالب ماعداسواری
 و بر مقدار دال قلیج (۳) یکچری (d) عسکری ایله مظفر اولدیغنی
 و مرقول دلیل پاشی اولوب ارض روم دلاورلرندن اولوب طومان 10
 اوغلی بجانسز خلیل چراغی اولدیغنی تقریر (148 v.) و اسم (e)
 شهرتی بعد البیان خلعت و چلنک و نجشیش اعطاً اولنوب
 انجق صدق و کذب معلومی اولق ایچون بر ساعتدن زیاده
 سوال و جواب و اکرام ایتمک داعیه سنه عوفی (z) و تاخیر
 و طایبه لرده اولان عساکره رخصت ویرلندی بو میانه ده علی 15
 پاشانک معینک اولان سائر (8) عساکری بوزوب درون شرانپوده (H)
 دخول و ایکی عسکر بر برینه اشناق ایدرک اعتماد کلدکن
 مزده چی اولک اعاده سنه اذن و رخصت ویرلندی و در عقب
 قپولر کشاد اولنقدن جندره (۲) اضطرابه دوچار اولا که صنوف
 عسکریه نیک مجموعی خارج قلعهیه خروج ایدوب بمقار اوطه 20

a) Чт. دوندرک b) Ркп. چندیندن v) Прв. مزبورنک г) Тутъ
 надо прибавить و d) Ркп. یکچری e) Прв. прибавить
 و ж) Ркп. عوفی 8) Ркп. سائر H) Чт. شرانپوله

دست و ایکی بیگ نیزه و ایکی بیگ چالی قوب تعبیر اولنجان
 الات حرب و بیگ عدد مهتاب 8) طوب اخراج اولنوب طایمه لره
 تقسیم و مجموع غزاة دخی اعماده 6) و تکبیر صدای الله اکبر
 آفاقه پیوسته اولوب جمله 8) دشمنانی کورمک ایچون حاضر
 5 اولان طولره مهتاب وضع و انداخته و قلعمنک اطرافنی تابه 7)
 صلیح مانند چراغان پریشان ایدوب جمله مرهوش دیوان 8)
 بویان و الم اضطراب چاک کریبان ایدرک دشمنک از ... e)
 کیوشغه 9) صباحه رسینک (147 v.) اولوب عجبا 8) حکمت
 ظهور اتسه کرکتر دیو نکهبان ایکن استانبول یولندن و آخر
 10 سپاهپوش 8) سواری مژده دریا عباد الله امداد ایریشور الحمد
 لله دیهزک کلورلر و صاقتوب طوب و تفنک انداخته ایتمیه سر
 بزلر امداد عسکرندن و مسلماتلر دیو فریاد ایدرلر چونکه
 ایام محاصره صو قپوسی فاریقه سنک 8) دل اخذیچون واقر مسقولو
 قرمزی مسمتللو 9) و قرمزی فسلو لسان اشنالری کلوب بزلر
 15 محمد پاشا تفکجیلرندن اولمشیکین خلاص (خلاص) i) اولدق
 امان بزده قالدق اهیال 8) ایله درون قلعه یه الهمز دیو فریاد
 ایلدکلرنگ حیله دن اکاه و بوطوسکی بویار واسطه سیله مسقولو
 اولدیغی معلوم اولدقک طوب و قورشون 8) ضربیله و افرین
 تلفی و تدبیر اولمشیمدی بو دفعه دخی مسلمان اولدقارینه
 20 (148 г.) اعتماد اولننوب سرکردلرندن 8) بر و ایکی ادملری

а) Ркп. مهتاب 6) Чт. اماده в) Ркп. جمله 7) Чт. تابه 8) Чт.
 9) Тутъ маленькій пробѣлъ въ ркп. مکرهوش و دیوانه
 8) Ркп. عجبان 9) Ркп. سپاهپوش 8) Чт. فارشو یقه سنک
 8) Лишнее. в) Чт. اهیال 8) Ркп. قورشون 8) Чт. سرکرده لرنندن

وخله سپر نك اركنك امكان اولدى بوندىن اقدم وقوع
بولان محاصره التى كون اولوب بو دفعه يكرمى
يدى كون اولديغى سرحد مذكور له (a) (146 v.) مسقولو
شهرلرينه قريب اولديغندن بماقلى داد و ستاد ايچون الفت
وانسيت ايله كوزلرى الشديغندن غيرى كافر حيله 5
روسه لريني (6) و خصوصاً لبقه (b) تعبير اولنان دخی ايبن (r)
و اطوارلرينه واقف اولدقلرندن تجسس ايچون اردوسنه ولوج
و خروجلرنك عجزلرى اولديغى اجلدن بالمقابل نك اركنك اولدقلرى
و طويچى و قمبره جى نفراتى موجود اولديغى اجلدن مسقولويه
انواع كونه شاشقنلق و پيريلوب التى كوندىن زياده مقاومت قادر 10
اوله مامشيدى انجق بو محاصره ده طايفه نسوان (d) ماوا
قاليوب اچقك قالد يقلرندن نجات بولدقلرنك هر كسى اولاد
و عيالى (e) الوب نهر طونه طرفنه نقل اتمك غايله پيله (ж)
عزيزت و اشبو يكرمى يدى كون محاصره بر ياقى موجود
اولديغندن على العموم جنك اولدى رسيدن (مداد) 15
(147 r.) و مولد و غاني (s) على پاشا محاصره قلعه
و هنگامه روسيه يكرمى يدى كون (и) رسيدك اولدقك اول كيجه
جانب حوشماندىن عمله اولديغندن يوروش ايله چكدر ملاحظه سيله
غزاة موحد بين خوفه تابع اولوب جبه خاتنه دن اون بيك قمبره

а) Тутъ надо прибавить б) Чт. Русия-لولرينه
в) Рвп. لبقه г) Рвп. ايبن д) Тутъ владѣвій провѣль
въ рвп. е) Рвп. عيالىنى ж) Рвп. غايله سيله з) Чт. مولد وانجى
и) Прв. كونه

ضرب ایدب هلاک ایدر ایدی مدت مذکورده 8) بهر یوم
 جنگ ایدوب اوزرینه انداخته اولان بو قیدر قورشون
 وجودینه اثر ایلدی فقره ۱۰ اوزمان غازی سلطان عثمان
 خان علیه الرحمة و الغفران زمانندن صکره واقع اولان مصالحهده
 8) نهر طورله ننگ نصفندن 6) و قطع اولندیغی اجلدن بعد
 لازم اوله جق مالزومنگ 8) تدارکنه 7) کفار حمله گار عاقبتی
 ملاحظه ایله مباشرت یعنی خوتین قلعه سی و در علیه ده بوغاز
 ایچنک بوغاز کسن 4) قلعه سی رسمتک طاع التتک اولدیغندن
 حین محاربه ده فو قندن انداخته اولان طوب و قمبردن ضرر
 10) اولیوب قارشو طرفندن جنگ اولدیغی صورتک درون قلعه ده
 بر فردک حرکتک مجالی اولیه جقی رونما اولقدن فاشی قلعه
 (146 r.) مزبورک 9) قارشو یقه سنه مالک اولدقن کریره حقی 10)
 و بعدندن نیشه 8) و سایر کروم فدائیزی کتورجوب مطلوبی
 اوزره وضع هنگام 11) صواروب بر کشت و شاخه 11) خلل
 15) ایرات ایتمک ایچون قوروجی 12) تعیین و مرور زمان ایله بر
 کوهستان اولشیدی الحاله هنده قلعه ننگ چپ و راستی محاصره ده
 و هر نه قنر طوب قمبره انداخته ایلدی ایسه رخنه و زیلان
 ایلمدیکی معلومی اولدقن قارشو قوریلق طرفندن پوصو ایله
 کلوب متریس 13) و طوب انداخته ایلمکه مباشرت ایلدک
 20) درون قلعه ده سپر قالیوب لاشه ات و آدم مخلوط اولدی و بر

а) РВП. مذکورده б) РВП. جن в) РВП. مالزومنگ г) РВП.
 3) Чт. کریره حفر ж) Чт. مزبورنگ 4) РВП. کس 5) Чт. تدارکنه
 6) РВП. قوروجی 7) РВП. کشت و شاخه 8) Чт. صیفک 9) Чт. میشه

موجود ایدیم دیو یوز باشی (a) مرسوم تقریر و کوریم سنی
 بکون (b) یارین امداد کلور دیو و غیرت ایدکز دیو تبشیر
 ایلدی یو فقیر وجه مشروح اوزره تقریرینی ضبط ایدوب
 بر ایکی ساعت حبس و ارام و تکرار کتربلوب سوال
 و تقریر اول تطبیق اولندقه بعبارت اول مطابق (B) اولنغله 5
 طوایف عسکریه اعلان اولنان جنال و محاربه یه غیرت اولندی
 محافظ خوتین اقسقهلی حسین پاشا شهید شد
 چونکه قلعه محاصره ده در هر جر محله نوبت ایله جنکی تعیین
 اولنان مقابله اعدایه بدل (145 r.) معذرت اولنور ایکن
 محافظ پاشا دخی پاشا قپوسندن صو قپوسنه مسلط اولان اعدانک 10
 دفعنه همت و یکریمی بش درهم (?) تفنکی بد خور (?) مشیر
 یریلریله (?) انداخته و بهر یوم وافر مسقولوی قور و اعدام
 ایدر ایدی کفار حیله کار مشار الیه دورین ایله بعد المشاهد
 طوب اویدیرب ضرب و شهید ایلدی هنگامه صامیلی ده (?)
 اناطولی عسکریله بر نفر سواری صاحب ده (?) مجزوب کلمشیدی 15
 اکثری وقتک اسبینه سوار و طابور پیشگاهندک قرار و هر نه
 قبر لباس واریسه عربان اولوب یدنک اولان کبیر قزلیق
 ایله جنک ایدر ایدی نیچون قلیج و تفنک ایله جنک اینترسز
 دیو سوال ایدنلره کافر مردار در مردار قلیج اولماز کلاب
 نوعندن اولغله عصا ایله جقندن کلنور دیو جواب ویرب 20
 میدانک جولان (و) (r.) (145 v.) و قرینه وارنلرک قولاغنه بر دفعه

а) Ркп. باشنی. б) Чт. کورهیم سنی بوکون. в) Ркп. اوله بعبارته اوله.
 г) лишнее. و (r.) مطابعه.

قرق اللى آدم شهيد و مجروح a) اولديغنى على التفصيل (و) 6)
 تحرير اولنان كاخنى زوغن زيتنه باتوروب درون مشمه نهاده
 و يكرمى بش كيسه نقود (و) b) بميان معتمد شهر (r) ايله يعه
 و بىرمك اوزره بىر عيار ايله مقاوله و تحريرات مذكوري (d) (144 r.)
 6 درون ائبانه e) وضع و ميانه بند و عريانا باشنه بر قباق
 كچروب نصف الليله ж) نهر طورلايه القا و عادتبا قوربغا و ياخود
 بر عدد شكسته قباق صو اوزرنك كيدر يولله 8) اقوب كىمك
 و اوردوى همايون رسبك اولدقك صاحب دولت افسند بىر
 حضرتلرينه تحريرات مذكوري 9) و بىروب و لسانا دخى تقرير
 10 ايتىمك و بىر آن بر ساعت مقدم داد و امداد و عنايت
 بيموزمق نيازيله درون نهريله آدم كوندوريلدىكى و عيار مرقوم
 بر وفق i) مطلوب تقرير ايلدىكى و در عقب مشورت
 اولنان 11) عقب مشورتك مولد و غافى 12) وزير مكرم على پاشا
 حضرتلرينه سرعسكرلك خلعتى الباس اولنان 13) اون ايكى بىك
 15 دال قالج ايله اوردوى همايوندىن يعنى خان دپهسندىن سرعت
 و شتاب ايله امداده (144 v.) كلچك اوزره اولديغنى و درون
 قلعهده اولان عسكر و ذخيرهك مقدارينى روسيه جنرالنىك
 معام اولديغندىن غيرى تحريرات مذكوره 14) اوردوى همايونه
 رسبك اولديغى كوفى ينه عربجه قياقتىك اوردوى همايونه

a) Реп. مجروح б) лишнее. в) Тоже г) Чт. شهود д) Прв.
 e) Реп. مذكوره e) Реп. ائباره ж) Реп. الليله з) Реп. يوللو и) Прв.
 مولد وانجى л) Чт. اولنوب i) Реп. وفق к) Чт. اولنوب
 м) Чт. اولنوب н) Реп. مذكور

لهلودن در ذیو مشار البه (a) حضرتارینه احضار و کیفیتی بر
وجه مبین تقریر و رضاسیله اسیر اولندیغنی بیان ایلدی
تقریر غریبه (b) یوز باشی مسفور سرخوتین محاصرسنه
دوچار اولوب اونجی کون ذخیره موجوده من تمام اولدیغنی
(143 r.) و بش یوز قطعه طوب و خمیزه (B) ایله بر سنه 5
کامله لیللاً و نهاراً انداخته اولندیغنی وافی باروت و قورشون
و مهمات سائره موجود اولوب ایجق علوفهلو طوبجیلردن بر فردک
وجودی ناموجود اولدیغندن اجرت ایله مستعد اولنلره طوب
انداخته ایتدیریلدیکنی و جراح طاقملری موجود اولوب طبیب
و جراحدن بر فرد اولدیغنی و بهر یوم اللی و یوز آدم درون 10
قلعهده شهید اولوب شدیه قدر قسرق بش بیک آدم دن
یدی سکر بیک آدم شربت شهادتی نوش ایلدیکنی و فاغان (r)
عسکریله سایر بیک باشیلرک میریلو نفرانلرندن و اینالت
عسکرندن اون بیکدن متجاوز حرب و ضرب اربابی خارج قلعهده
شرانپو دروننک قالب اشبو تاریخه دکین یاندقلسری (d) یردن 15
باش (143 v.) قالدیرمنقلترین و قهوه من اولیبوب بغدادی
و آریه قاوروب تشریب اولندیغنی و درون قلعهده موجود
عسکر آت (e) و ادم لاشه رایحه سندن مضطرب الحال و سرسم
و بی مجال اولدیغنی و درون قلعهده ماء جاری و قویو (ж)
اولدیغندن صو المی قصدیله خروج (B) سقالردن (H) بهر یوم 20

a) Ркп. مشار البه б) Ркп. عریبه в) Ркп. صیره г) Чт.
д) Ркп. یاندقلسری e) Ркп. عسکرانه ж) Ркп. قوی
з) Тутъ надо прибавить аیدن и) Ркп. سقالردن

وافر آدم باب ورادن و استانبول قپوسی (142 г.) اوستندن
 کندولرینی کمنک بند ایدوب عنکبوت مثال خارج قلعهیه
 نزول و در کین و پنہاں اولهزق راس متریس کفاره تغزیب
 ایدوب لایح اولدیغی اوزره بر قاج نفرین شهید و اعجوز
 5 و بر ایکی (a) آدم دخی روسیه لویه بند اولجیه دکین بر کله
 ایله دیل آلوب کتوردیلر کفار خاک سار احوال قلعهده (b)
 ذخیره دن خبردار اولدقک جمله سنی تخفیف (c) ایلدی امان (d)
 یوز باشی در جانب مسقولو مسقولوک عسکر اعمالی
 و ایلرو و کبرویه اعاده عسکر جنرالنک رأینه موقوف اولوب
 10 پولقونیک و سایر عسکری سرکرده لری مخالفت ایتمامک
 و اندری (?) اولور ایسه عفو و اغماض (x) اولنمیوب در عقب
 اعدام و خدمتی اخرینه توجیه اولتیق مشروط اولوب بو شرط
 جمله سنگ معلومی ایکن عسکری یوز (142 v.) باشیلرندن
 بر نفر (z) ایلدی (e) شرط مذکور مغایری افعال نابرجاسی ظهور
 15 ایتمله اعدام اولنمقین ایسه عثمانلو عسکرینه دوشوب اسیر
 اولقی اهوندردیو روسیه لو طابورندن خروج و سرعت و شتاب
 ایله صو قپوسنه طوغری جکدیکنی (ж) حفظنه مأمور پوطوسکی
 بویاره (8) موجود اولان یوز اللی نفر ذمیلرنگ مشهوری اولدقک
 یوز باشی مرستومی مقابله و اخذ و (و) (u) طائفه عسکرینه دن
 20 محافظه ایچون کندو قالپا (قارندن) (i) بر قالپاق کید یروب کویا

a) РВП. б) Чт. в) قلعه دن و. г) РВП. تخفیف. d) РВП. امان
 x) РВП. اغماض. e) РВП. ذمیلک. ж) Чт. کچدیکنی. z) РВП. بویارلو
 u) и) лишнее. i) Что въ свобзахъ — написано на поляхъ.

تکرار تعداد اولنوب موجودلرینه کوره اون برنجی کون تعیینات بدلی خنطه ویرمهک مباشرت اولنوب یوم مزبورده طحن و تدقیق (a) ایدوب طبخی دشوار اولدیغندن فرداسی ترک اولنوب حصه خنطه لرینی سو ایله قینادوب هر کس جیب (b) و کیسه لرینه وضع و اولوجهله اکل ایدوب اون یدی کون بر منوال مشروح 5 بعدای اکل اولندی روسیه لودن دیل اخلدینک طریقی چونکه مشار الیه محمد پاشانک حکیم باشیسی فرار ایتملهک متهم اولدی اما دیل المی و تکرار دیل ویرمهک طریقی مشار الیه و سرعسر دفترداری و سابقا قبریز محصلی و کوپری امینی چوچکان دن سلیمان افندی و الحاج سلیم اغا و حسین (v. 141) 10 پاشا و خواص دائره لری مدبرلری ایله مشورت ایلدکلرناک شمدی درون قلعه ده منادی لسانیه هر کیم روسیالودن دیل کتورور ایسه چلنک (B) و بو قدر بخشش و یوز یکریمی اچمه تقاعبا مههور (Г) ویزیلور دیو انلردن بر مقداری طالب اولوب مباشرت ایدرلر و حین عزیزلرناک بر مقدار مجروح و شهید 15 اولوب دیل التور ایسه دخی بزم طرفدن البته دیل ویزیلور دیل ویزیلدیک صورناک درون قلعه ده بر قاج ایلق ماکولات واردر دیو قرار ایدن پاپاسی (Д) تکذیب و قهر تدمیرینه بادی اولور دیو شورایه قرار ویزلیدی و بو اسرار کت کتمای (e) لابد اولوب افشاسندن حذر و مجانبیت اولنسی قنبیه اولنور 20 در عقب اعلان اولندقله یکچیری (ж) سردنگجدی پیداقلرندن

a) Реп. طحش و ترفیق b) Реп. حبیب в) Чт. چلنک f) Реп. یکچیری ж) Реп. کتم و کتمای e) Чт. پاپاسی d) Реп. جمهور
Послѣ этого слова надо поставить еще и

هنكامنك قره طاغ اوزرينه واقع اولان سفرته اغذ ايلديكي
 اسرادن بر نفر پاپاس طبابت و حداقت (a) ادعاسنه اولغله
 دايره سنك استخدام و بعض ادويه سندن محفوظ اولديغي اجلدن
 اليوم خدمتنك ايندي فقد انو لولات (?) پاپاس مرسومك
 5 مشهودي اولدقك غزات موحدين سحري بي تاب ايكن صو
 قپوسندن خروج و مسقو اوردوسنه طوغري عزمت ايلديكي
 صو قپوسي محافظه سته مأمور اولان بو طوسكي نام لهلو بويارينك
 مظامشوار (b) قپوسنك (140 v.) طوايفي (в) عسكرينك معلوم
 و مشهورلري اولدقك بر قاج بيك تفتك و طوب انداخته
 10 ايله ديلىر ايسمه دخي اصابت ايتيمبوب قويوب كتندي بوسيبين
 سره سكر مرتد اولديغندن كيفيت قلعه بي دشمن دينه (г)
 اخباري چون آدم كوندردي (д) ديو موجود اولان عسكري مشار اليه
 محمد پاشا (جن) (e) روكردان اولوب اوزرينه هجوم و سوز ايناغه
 دوشوب اعدامه (ж) ميادرت ايلدكلرنك محافظ كرجي حسين پاشا
 15 توسط ايدوب استانبول قپوسي التنك طاش اوده دروننه حبس
 اولندي اخراج اسباب دست لاجل الاحتياج موجود
 بولنمق اوزره خوتين جانخانه سنك (z) طقسان جفت اسباب
 دست موجود بولنمغله مجموعي اخراج و نهى (и) اولان دقيق
 انبارلري دروننه وضع و وفر (i) ديريلوب (141 г.) موجود
 20 اولان اورطه لرك و پاشالرك و بيداق اغالرينك موجود (к) باقي لري

a) Реп. б) Чит. в) Реп. г) Реп.
 д) Реп. е) Что въ сеобвахъ—написано
 на поляхъ. ж) Реп. з) Прв. и) Реп.
 i) Реп. в) Реп. * موجوده

بالمثل جمله اولنور ایدی و انیلان طولیر دشیمانه خیانه
 استون دیو اتلمیوب همان خوف جان ایله ابتدا ذکر و بیان
 اولندیغی اوزره کفار خمیره لر (a) طولورب اوزرجه تورد (P)
 بوش ایننامک ایچون انداخته اولنور غریبه دن دریکه
 سرحد مذکورک استانبول قپوسی طایبه سی جمله طایبه لریک فوقندک 5
 و صو (139 v.) قپوسی تختندک (6) واقع اولشدر استانبول
 قپوسی اوستندک اولان طایبه دن قرق بش جانبک موجود هاون
 و خمیره لری (B) عسکریدن بزی بخشش المی (F) امیدله طولوروب
 انداخته اینلیدیک درون قلعه دن صو قپوسی محافظه سنک له
 بویارلردن پوطوسکی نام بویارک عسکری میانده دوشوب واقع 10
 آدم مجروح ایلدیکن بعد المشاهد روسیه طرفدن انداخته
 اولنان دیو واقع اولان منازعه دفع اولندی بو قنبر موجود
 اولان هاون و خمیره دن بر خمیره (د) انداخته اولسادی احوال
 نظیره قلعهء مرقوم بوقاریک ذکر و بیان اولندیغی اوزره
 صاریم ابراهیم پاشا احتیاطا موجود بولنتقی ارزنه (e) و خنطه 15
 جمع و انبارلرینه ادخال اینمش ایدی و بعد جوزوره (ج)
 انبارلردن یوز اون درت بینک قنطار دقیق (140 r.) ایله
 اولقبار ایکن دخی جانب و در انبار اولنمشدی اشبو ذخیره دن
 اقتضا ایدن تعیینات روزمره عساکر و پیریلوب ایکن محاصره
 اونجی کوی دقیق و بکسماد تمام اولوب انبارلر (g) درونندک 20
 بر شی قالمادی غنی سرعسکر محمد پاشا مقدا یوسنه و ایلیکنک (h)

а) РВП. г) هاویه و خمیره لری РВП. в) تختندک РВП. б) صندلی РВП.
 д) РВП. е) Чт. ж) Чт. Болтан ارزن. з) РВП. и) РВП. ایله لر. ю) РВП. جوزوره
 و اکینلکینک

جنرالينه خبر رسيد ايتمش ايكن اعتماد ايلاميبوب اغر اغر
 طابوريني يوزودوب اردويه داخل اولدقك چادر و چركه و طوب
 (138 v.) و چاخانه 8) و مهمات سائره 6) و دفترينه بعد القيد
 ضبط و هنگاميه 8) مبادرت ايلدى 7) موجود سرحد اولان
 5) عسكرك معقاري رسم قاعدي 4) سرحد اوزره موجود محاصره
 اولان طوايف عسكريه يه تعيينات و يرلسى لابد اولديغندن
 تعداد اولدقك درون شراپوده 9) سوازي و پياده اون بيك
 و درون قلعهده اوتوز بش بيك نفر غزات موحدين موجود
 اولوب انجق طوب انداخته ايلامك آد اولديغندن قليبونجلى 10)
 10) ايله سياحت ايتمشلريله بوغازلر 8) عسكردن و طوب انداخته
 ايدر ايكن رفت ايلمش مستعد دلاورلر درون عسكردن
 انتخاب و طابيهلره تقسيم و بهر طابيهده خدمت طوب انداخته
 ايدنلره يومي 11) يكرمي بش غروش و يرلاك اوزره مقاوله
 و اخشامه 1) بر ساعت قالهرق (139 r.) ايكي طرفدن
 15) شمشير 12) كله انداخته اولنوب يانديوس وقونك بوخور 13)
 عاجزانم ايله مبلغ مزبوري ادا و شهيد اولمشلر و ار ايسه
 اغرينى نصب اچون محافظه 14) و سرعسكر مشار اليهمايه خبر
 ويريلور ايدى بر منوال مشروح اجرت طوب انداخته ايتديرهرك
 يكرمي يدى كورن و كيجه بر دقيقهده بش يوز اون بش بيك
 20) تفنگ انداخته اولنور ايدى كندلك جانب دشمنين دخی

а) Прв. خانه б) Ркп. دفتر в) Прв. هنگاميه г) Ркп. ايلدى
 д) Чт. *قاعدى е) Ркп. شراپوده ж) Ркп. قليبونجلى з) Ркп.
 и) Ркп. يوم i) Ркп. اخشامه к) Тутъ надо прибавить
 л) Чт. بو حقير м) Чт. محافظ

حسین a) پاشانک کیفیت معلومی اولدقک کتخباسنی قایم مقام
 نصب و وقیوم b) خلعتی ایله ابتدای امرده کفار اوزرینه
 حمله ایدوب بر ایکی سواری شهید و بر ایکی دخی آت
 مردوسی وازاده اولان عسکرک مشهوری اولدقک قراری فراره
 استبدال و بر ساعت مقباری قیامه وقت اولیوب کبرویه اعاده 5
 و هر نه قدر خبر اولندی ایسه دخی مقید اوله میوب عسکر
 اسلام روکردان و سریع B) ایله چاک کریبان ایدرک بر
 مقداری درون قلعه یه و سوار یله یول (?) بر مقبار خان Γ)
 دپه سی یولونه طوغری فرار ایلدی بو فرارلردن Δ) دکرمان
 بوغازنک پوسوده درکمین اولان مسقولی اون بیگ (138 Γ.) 10
 نفر اهل اسلامی اسیر ایدوب قوشاق و دستارلریله بر برینه بند
 و اون مسلمان e) بر (بر) Ж) نفر کافر باشی نصب قلعه الند 8)
 اسم و شهرت لری بیان ایدرک مرور ایتدیردی چونکه اوج بش
 دقیقه طرفنک بلا مقابله مسلمانلر کندولرینی کبرویه چکنی
 البته II) بر حکمت و پر نوع حمله i) مییندر دیو خارج قلعه ده 15
 اولان اوردو و دخیایز و جابخانه K) و اساجه و افره خالی II) اوزره
 یکرمی دوت ساعت قالوب مسلمان کافردن و کافر مسلماندن
 قورقو M) خالی اوزره ایکن کفار طرفندن ضو عربه جی و جوریاچیان
 مقوله سندن بر قاج نفر کلوب کیفیتی بعد المشاهد عسکر

a) Чт. حسن б) Чт. قاقوم в) Чт. سرعت г) Ркп. خانه д) Ркп.
 نصب و وقیوم e) Прв. مسلمانه ж) Прв. лишнее. з) Чт. الند
 в) Ркп. البته i) Ркп. حمله ы) Прв. جبه خانه л) Ркп.
 قورقویه м) Ркп. خالی

فانلو کوپری a) نام محله گلنجه التي ساعت مسافه ده الوده خون اولان شهدا كفار لاشه لرندن b) تغریق ايله دفن ايتدیردلر و بغان كله جك امداد عسكریه نك كوزلری قورقتمق B) ایچون كفار لاشه لری دخی نهر بروده القا اولنوب بحر سیاهه ارسال اولندی 6
 محاصرهء دفعهء ثانی سرحد خوتین بیك یوز سگسان اوج سنه سی ماه ربیع الاولی غره سنه r) یکریمی درت اورطه مکمل عسکر یله (و) d) ابازه پاشا و جانیکی علی پاشا و اوغللری و قاص (137 P.) پاشا و بوسنه سردنکچدی بیداقلری و روم ایلی ایالتی و بلوکات اربعه بیك باشیلری توارد ایدوب كفار 10
 قراری e) فراره استبدال ایدوب میانه چقماز ایسه امك و زحمتنر هبا اولور دیو متأسف و قریم خانی یکریمی درت بیك تاتاریله میدانك كفار اولدیغندن چاپول قیدنك اولوب منکدر ایکن كفار خاکسار ظهور و مقما عبور z) ایلدیکی معبره کوپری قوروب بر کیجه ده عسکر یله کچوب متریس قیدنك اولدیغی 15
 بو دفعه محافظه نصب اولنان اخسجه لی s) و سرعسکر محمد پاشانك معلومی اولدقك در عقب شرانپول H) خارجه قازمه كورك اخراج اولنوب درون قلعه ده بولنان یهود و نصرانه i) برر و ایکی شر فروش بو حقیرك بدیله ویریلرک متریس حفر E) و طوب (137 V.) و قمبره L) دخی نقل و اجرتلری ویرلکدنصکره باروت 20
 و ادوات سایره لری یانلرینه اگرچه آماده اولندی و مشار الیه

a) Рв. کوپری b) Рв. لاشی ستون в) Чт. قورقتمق г) Рв. عشره سنلرین
 д) лишнее. e) Рвп. فراری ж) Рвп. عبو з) Пропущ. حسن پاشا.
 и) Рвп. شرانپور i) Рвп. نصرانیه к) Рвп. حفی л) Рвп. قمبره

پاشا و جانبکی a) علی پاشا و اوغلی بطل پاشا
 و مقاد پاشا ابازه و علی پاشانک یانارنده اولان ایکی
 بیکندن متجاوز لوند سواریلریله بر کون اول خوتین محافظه سنده
 موجود بولمق اوزره استعجالترین مشعر بر برینی متعاقب اوامر
 5 علیه توارد ایلیکنندن غیري فرصت بولور ایسه ابازه علی
 پاشای اعلام ایلمک اوزره و علی پاشا دخی ابازه اعلام ایلمک
 (135 r.) اوزره بر بریندن خفی ویریلان امر عالی بی مرقوملر
 بر برینه اگاه 6) ایدوب بو اهانتی اینیمک اوزره نعهد لوندان
 ایلمشلر ایدی اما هر نه قنر عین دخی ایشلر ایسه ینه
 10 امین اولوب بر برینک اردولرنین بعید اولورلر ایدی نوار
 بعد 7) ابازه پاشا خزینه داریله دائره سنک موجود بیگ لونداتیله
 یاش قصبه سنندن 8) حرکت و سرحد خوتینه 9) طوغری عزیمت
 و نور پورودی عبور و التی ساعت و خرطری 10) مراحل ایله
 خوتینه ایکی ساعت قاله رق کفار طابوری دکرمان بوغازی نام
 15 محکم مقابله و خوتین قلعه سنه امداد در طنیله جنکه مباشرت
 و لوندان مذکورک وراسی دخی کفار ایله محیط اوایوب اورطه ده
 قالدقلرینی بعد المشاهد ابازه پاشا بر طابور و خزینه (135 v.)
 داری فیض الله پاشا دخی 11) ورای جبالین کفارک اردنن
 باش کوستروب مردانه و دلیران جنک اوتوز ایکی درون طابور
 20 کفار دخول و مجروح اولان اسیلری ترک و دال قاجا اولنلری
 نجات بولوب مجموع شهید اولتی انجق یقه یقه محاربه اولند یغندن
 طوب اتیق میدانی قالد یغندن غیري باروت طومانندن ایکی

a) РВП. جانبکی б) РВП. آراه в) РВП. قصبه سنندن г) РВП.
 7) РВП. دخی д) РВП. سر خوتین

اولور دیو افاده اولنان قوری لاقردی قبولدن امتناع و روسیه لویه
 خبر کوندر دکلرنده بهر کون مع تعینات علوقه لرینی پشین
 ویرمک اوزره مقاوله و نعهد اینمکله نفرات مرقومک مجموع
 کفار a) تبعیت و پادشاه عالیپناهه (184 r.) اهانت و اهل
 اسلامه قورشون انداخته مبادرت ایلدیلر ایسه دخی فضل باری 5
 و تخت پادشاهی ایله مقاومت ایدمه میوب کفار بوزیلوب ییقلوب
 کیندر انجق درون و بیرون قلعه ده برف و باراندن عباد اللهک
 تحصین ایدمه جک جبهه خانه و ذخیره انبارلردن غیری بر شی
 قالدی و انبار مذکورلرک پوشیده لری رفع اولنوب کلیم و کبجه
 ایله خمیره 6) انشندن عقط اولندی دیو تقریر و بر دفتردار 10
 نصیبی ایله و بنا امینی ارسالن b) رجا ایلدیلر خادم r) ابراهیم
 پاشانک دفتردارلغندک کنخداسی اولوب بوئدن اقدم ادرنه سرای
 انشاسته مأمور اولان کوکلرندن x) الحاج سلیم اغایه صاحب
 دولت ده بغلجی e) زاده امین پاشانک انفعالی اولقله قتل
 و اهلاکه 3) بدل اوجیوز کپسه انچه نقود و 8) اعطا و قلعه 15
 مذکورک 4) بناسی انشا و عسکریه ننگ تعیناتی ویرمک
 اوزره دفتردارلق خلعتنی الباس و مسارعة اسراسی فرمان
 بیورلندی و کیفیت قلعه و اموال مقدار عساکر و ذخائر
 و اطوار i) وزیریه دفت و تحریر و سیر سریع ایله افاده
 ایچون بو فقیر پر تفصیر دخی جاذب دفتریدن تعقیب ایلدیلر 20
 هنگامه ۷) ابازه 8) محمد پاشا و خزینه دار فیض الله

ا) Чт. کفار b) РВП. خمیره c) РВП. ارسال
 r) РВП. حارم d) Чт. کوکلولردن e) Чт. یغاجی 3) РВП. اعلاقی
 ۷) و ابازه ۸) РВП. طوار i) Чт. مذکورہ ننگ ii) лишнее. iv) Прв.

و نغم ایچلرینه و درون قلعهده اولان طایفهده موجود طوبلره
 رابطه ویرمک اوزره ایکن کفار حمله کار علی الفقهه کلوب (a)
 اطراف قلعهی احاطه و محاصره و کفار درون قلعهی (?) و درون
 (193 r.) قلعهدهن کفار خاکسار اوزرینه بر ساعتک بشیموز طوب
 5 انداخته اولنور ایدی اتحق مسقولو واروش قلعهی سیره الوب
 و راستنن شرانپو تقریب و آماده ایلیکی اون ایکی بیگ
 دسته (6) چپوقلری درون خندقه (b) القانو اون ایکی بیگ طوبک (?)
 خاک دخی اوزرینه پراغوب درون قلعهیه یوزوش ایلیجکی اخذ
 اولنان اسیرلر تقریرلرین معلوم اولدقک واروش اولان خان
 10 و خانه و جامع و مساجدمزی بدخورمر (?) ایله لیللا احراف ناز
 ایوب بر کچه صباخه وارخه اتش احراف خوفندن اوزرینه
 کلهمیوب بیش کون و بش کچه دخی روز شب بر برمه حمله
 و طوب و خمیره (r) انداخته و بو هشکامهده درون قلعهده اولان
 خانهلردن بری خمیره (x) اتش ایله محترق اولق لازم کلور ایسه
 15 (193 v.) جمله مزه خاجان ویره چکندن غیری جبه خانه مزه آفت
 رسینک و جمله مزه هلاک اولق درکاردر دیو خمیره انبارلرندن
 ماعداسی هیم و خراب و صبیان و نسوان و جمله مز بر برمه
 قارشوب التی کون و کچه مردانه جنک و قتال و اله کیرن
 مسقوللری حفظ ایلیجک فخر اولدیغندن قتل و اعدام اینر
 20 ایکن قهرمان پاشا التی بیگ میریلو عسکری ارتبود کفره سندن (e)
 اولغله میریلری و عاسی تمام اولوب تکرار مبری طلب ایلی کلرند
 اوردوی همایونه تحریر ایدهلم بعده کنورهلم شوپله اولور بویله

a) Р.вп. б) Р.вп. دست в) Р.вп. خندق г) Р.вп. خمیره
 д) Тоже. e) Р.вп. کفرشدن

خلاصهٔ تقریر و محضولرنک کفار دوزخ قرار (a) بیروت نورینی
 عبور و قلعه (b) (132 r.) مرقومه (c) یوقاری طرفین اولان اورمالیق
 اوکنه در عقب متریس (b) حفر (r) و بر طرفنی نهر مرقومه
 و بر طرفنی اورمان و ایکی طرفنی میدانه قارشو اوردوستی
 قوروب اقامت و غزات موحدینی هنگامه به دعوت ایلیکی بو
 کیفیت یاقانک (d) معلومی اولدقک در عقب هر کس سلاجنی
 میاننه بند و مقابل اولقی نیتی ایله براریش (e) قلعه دن
 خروجه میاشرت و محافظ قلعه بولنان حسین پاشا طوب و بیخانه
 ایله متریس (z) حفرچنون قازمه و کسورک تدارک و صنوف
 هسکریه به باشبوغ نصب اولدقن صکره مقابل اولدق اوزره 10
 ضابطان عسکریه پند و نصیح قیدنک اولدقک کافر (b) کلپور
 پاشا بزه قازمه کورک سویلیور وار ایسه بو پاشا مرتدجر دیو
 اوزرینه هجوم و درون جمعیتک بولناتلردن بری (132 r.) منشار
 الیه اوزرینه تفنگ انداخته شهید ایلدی لر تفنگ انداخته
 ایدن یکچری (ii) و یاخود لبقه (i) و یاخود جمعیه (b) جاموش 15
 داخل اولوب اول وجهله محاکلردن اولدیغنی معلوم اولمادی
 چونکه مشار الیه ارتحال ایدوب عسکری طائفه سی پاشی بوش
 قالب دولت علیه به افاده به زمانین قالمادقندن ارنبو (ii) پاشالردن
 التی بیگ میریانو عسکر ایله محافظه به مأمور قهرمان پاشای
 جمله انفاقله قایقام نصب و تعین و رای اوزره عمل و حرکت 20
 ایلیک اوزره اتقاق ایلیک و در عقب شیرانپو قپولرینه و متریس

حفر (r) متریس (b) مرقومه (c) دوزخ قرار (a) ر.ک.
 د) ر.ک. یاقانک (d) ح.ت. برار پیش (e) ر.ک. متریس (z) ر.ک.
 ارنبو (ii) ر.ک. جمعیه (b) لبقه (i) ر.ک. یکچری (ii) ر.ک. کافر

سکز (131 r.) غروش حاصل اولان ایراددن ایکی یوز یتیش
 طقوز بیک سکز یوز یتیش بر غروش و یریلان مزارف فرمانک
 اولدقک باقی یش بیک بش یوز یکرمی یدی غروش قالدیغی
 ایراد قید باش محاسبه دفترلردن مستباند (a) اردوی
 5 همایون ادرنده و حلال طریقه و واقع اولان
 غریبه سی (b) اردوی همایون ادرنه واصل اولدقک موجود
 اولان طوایف عسکرینک بعضری اقتضا ایدن صورینی ارضه (b)
 و طوابعه و مریج نام نهرلردن اخذ و بعضار دخی محروسه مذکور
 درونک اولان چشمه لردن (r) الورلر ایدی بو میانه مسقولو
 10 طرفین تعیین اولنان جاسوسان ورود و صور خزینهلرینه سم
 قاتل وضع و واقف آدم و حیوان تللی ایلک کدنصره کیفیت
 ظاهر اولوب ضو (131 v.) خزینهلری تطهیر اولندی و خلال
 طریقه دخی کذلک یول اوزلرینه چادرلر قورلوب مرور و عبوره
 قهوه و طعام فروخت ایدن هیاتنک آماده ایکن یورقون اولان
 15 بیچاره لردن آرام قیدنک اولانلردن نیجه هزاره موحدین او مقوله
 چادرلر درونک راحتک اعدام (d) و ایساجی معبرینه (e) یقین
 کذلک ظاهر اولدقک قصاب اوغلی قهوه سی دیو مشهور اولوب
 اله کبرناری مجازات اولندی محاصره اول سرحد خوتین
 اردوی همایون ایساجی صحرا سنه بیک یوز سکسان اوچ سنه سی
 20 غره محرمک (z) داخل اولوب سردار اکرم حضرتلری اوطاغنه نزول
 اندیکلی افک سر (s) خوتیندن فریادچیلر با محضر (n) واصل اولوب

a) РВП. مستباند b) РВП. عربه سی v) Чт. ارده r) РВП.
 محرمک z) РВП. و معبرینه e) РВП. اعوام d) РВП. چشمه لردن
 s) Чт. سرحد n) РВП. محضر

ال چوققىيە قابلو قبايىجە يىقەلو موخىدى (?) ۋ شام a) كورك
 ۋ كىر رختلو ۋ سلاح ۋ بساط ايله لىكن قول كىتىداسى اغانىك
 يىقىسى يىكپىرى اغاسنىك يىقىسىدىن بىر مىقدار كىچىك اولىق
 ۋ يىكپىرى سقاللىرى b) مرور ايدىر كىن جىلمەسىدىن بىردىن اولىق
 اوزىرە طرفى ھاميوندىن بىك غىرۇش ۋ بوهر اورطەلىك قىرە 5
 قوللىقچىلارنى قازغانلىق مرور ايدىر كىن بىاز استار ايله صەرلەر
 ۋ اشجىلارنىك ھەر بىر نەرىنە دىخى اوتىر التون ۋ بعض درویشان
 ۋ شاعرلىرىنىك ھەر بىرىنە ايكى شىر التون احسان اولتوب ۋ صدر
 اعظم حضرتلىرى طرفىدىن دىخى ساھدارلار ايله بىر ۋ ايكى شىر
 ۋ اوچىر التون ۋ بىرلىكى دىبو مقىد در اشبو الايكى دركاه عالی 10
 يىكپىرى B) اورطەلىرىنە ۋ جىنەجى (v. 130) اورطەلىرىنە ۋ طوبىجى
 اورطەلىرىنە ۋ طوبى عربەچىلارنى اورطەلىرىنە جىمعا اوتوز ايكى
 بىك التى يوز اون كىرت غىرۇش عطىپە ۋ سىرىلدىكى دىخى
 مضبوط ۋ مقىد در غرا ئىبىللىرى r) كە سىر بىر اولان طوايىق
 ھىكرى مىدت ھىرلىرىك الاى ۋ سىر كورمىد كىرلىدىن طوبى قىرە 15
 درون ۋ بىروننىك سىرچىلەر d) مياننىك اولان رعايدىن ۋ افرىنى
 لواء شىرىقە باقمىسون دىبو قىتل ۋ اعدام e) ۋ بىر مىقدارىنى مىرچ
 ايلدىلار نصب ھ) خىيام اوردوى ھاميون بىكراى
 داود پاشا ۋ ھىركىت از صىرا بىك يوز سىكسان ايكى
 سىمىسى دى القەلنىك بىكزى دردىجى كوفى صىراى داود پاشادىن 20
 اردوى ھاميون ھىركىت ايلدىك كىنصىكرو ركاب خىزىنە بىنە وارد
 اولان اجمالىك ايكى يوز سىكسان بىش بىك اوجىوز طقىسان
 يىكپىرى B) يىكپىرى سقاللىرى b) شاقى a) يىكپىرى
 نىقى ھ) اىوام e) سىرچىلەر d) غرا بىبەندىر r) يىكپىرى

قولی بید اقلر قامنک اوده باشیلر اولمه باشیلر قامنک جورناجی
 اغالر صاغلی او صوللی دیزیلوب یورولر اوده اغا و بیت
 المالجی اغا باش (a) چاوش اغا اوجاق امامی افندیسی (b)
 زئیرکی باشی آغا و درت نفر خصکی و طورناجی (v) باشی
 آغا و سکسویچی باشی آغا و زغزغی باشی آغا و قول 5
 کتخاسی اغا و یکچیری (r) اقباسی (?) طوغ و سیم قالمانلو بدکلر
 و امام اعظم (128 v.) حضرتلرینک سنجاقی یکچیری (d) اغاسی
 حضرتلری تفنگچیلر کارخانهلی کتخاسیری اغا کتخاسی باش
 خلیفه کاتب بیت المال کیسه دارلر کتخاسیری کاتب دیوان
 قپو خلیفهسی باشی (?) خلیفه طبل علم آغا الای مذکور 10
 ترتیب مرقوم اوزره مرور اولدیکه ابتدا بلروده (e) بورون
 رؤسای (z) و بعدک بالجه جورناجیان و سائر اغالرین و اغا
 کتخاسی (s) الای کوشکی التته کلرین مقدم سندن (?) قپو
 اوکنک اتلرین ایندیریلوب خلعتلری الباسی اولندجه چاوشباشی
 اغا ایله درگاه عالی قپوجیلر کتخاسی آغا قراجه کورک 15
 و دستارلری و اللرنک عصالرله پیاده اولدقلری اوکلرینه دوشوب
 الای کوشکی التته کتوردکلری کبی ایضا ذکر اولندیغی اوزره
 برابر زمین بوس ایندیریلوب قصر مرقومی کچدکن صکره
 یته (129 r.) اتلرینه سوار و الایه حاجی اولورلر و رکاب
 همایون (اغالری (u) معاً قمر (?) اغا دخی او ائنده نيمور قپو 20
 اوکنک موجود اولقله مومی ایلهمه خلعتلری قیضر (?) اغا اکسا

a) Р.кп. باش b) Прв. افندی v) Р.кп. طورناجی r) Р.кп.
 یکچیری d) Тоже e) Чт. ایلروده ж) Р.кп. رؤسای z) Р.кп.
 اغالری и) Р.кп. قارلی

اولدقلرندن اردويه كتمرلر بو اصنافلارك هر بىرىنىڭ بىماقلىرى
 وارذر برابر كيدرلر اصناف مذكوره نك جمله سنك نازولرى (۲۰)
 واشجبارى پياده و كتخدا اوسته لرى انلر يله كينوب اردولرغچه
 مهنر خانهلر (۸) چالنهرق مقر همابون حضرت جهاندارى الاى
 ۵ قصرى التندن مرور ايدرلر و قصر دللكشايه طوغرى كلورلر
 ايكن صوق چشمه قپوسندن يوقاروده اردو آغاسى و بازار
 (۱۲۷ v.) باشى اتلرندن اينوب خلعتلرين الباس و بو وجهله
 امرار اولنور و ختام الايك (۶) اردو باشى افنديه و محسورلر (۲)
 كتخدا سنه دخى خلعت الباس اولنور و خلعت الباس اولاتلار
 ۱۰ چاوش باشى آغا و قپوجيلر كتخداسى آغا فراجه كوركلر
 و دسترلرى و اللرنك عصالر يله پياده الاى كوشكى التنه كتوروب
 برابر زمين بوس اپتيدردكن صكره انلرينه سوار اولوب ينه
 الايه مالحق (۷) اولوب كيدرلر الاى اوجاغ بكچيان دركاه عليه
 اورته چاوش صاغ فولك صره ايله صافلر (۲) كوچيك چاوش
 ۱۵ صول فولك صره ايله صافلر (۸) و صافلر (۹) صره سى تامانك على
 الترتيب اورتلر نغراق قرغانلر يله برنجى بلوك التمش درت
 جماعته پشچى بلوك و التمش سكر جماعته و التمش يدى
 و فرق درت جماعته و سكسان (۱۲۸ r.) ايكى جماعته و سائر
 اورطهلر دخى بو وجهله مرور ايدوب و اورطه يرلرنك يور
 ۲۰ و ايكى شر اوجاق چاوشلرى و اورطه ياز بچيلرى دخى معا يورلر
 و باش ياز بچى اولنان اورطه يرده يورر برنجى بلوك (۳)
 بيداغى و قصورى على الترتيب صول فولك صيره سيله و صاغ

۸) Реп. مهادارخانه لرك ۹) Реп. الايك ۱۰) Реп. مالحق ۱۱) Чт.
 ۱۲) Реп. بلوكيك ۱۳) Тоже. ۱۴) Тоже. ۱۵) Реп. صفلر

و بخار و عمله ندراریکی انتظاری دشمن ضبط ایدر اندیشه لری
اولیه جعی و عقد ما سفارت ایله پروسه طرفنه کیندوب کلان
کریکی رسمی احمد اقتدینک پروسه قرالندن کتوردیکی جسر
مثله مرسوم طوت بکراده سیچون جسر ایجاد و نهر سعد اباد
اوزرینته قوزوب عسکر و طوب و مهمانسی کچدردی انجی در 5
علیه عدل و احسان ایله موصوف اولوب ینکلرندن بریشی
جسر ینا (126 v.) اهنی نصب ایلدیکه فقیر غنی و سودمند
اولقی اسکی عادت اولغله اظهار قوت و قدرت ضمیمه جسر
مذکوره اعتبار اولنجیوب قدیمی اوزره طومبارلر انشا و جسر
یناسی ایچون بالاده سبقت 5) ایلدیکی اوزره معاش مخصوص 10
تعیین یورلندی ترتیب آلائی اردوی همایون 6) ابتدا
صوباشی ایله قولاغوز چاوش و عسک باشی اوچی الاید
همعان یورویوب عسک باشی نقراتی دخی یوزرلر بعه اتمکچی
بعه قصاب بعه موجیلر بعه بقاللر و مناولر (P) و بونلرک
اردنجه یاش یمش نارمچی (P) و قوری یمش طبله لری و عقبلرکجه 15
بازار باشی و اوردو اغاسی و نائب اقتدی و مهتر خانه کینر
بعه سراجخانه لولر بعه قفااته 8) جدید بعه پاچه جیلر
بعه (127 r.) چوقه جیلر بعه حلاجلر بعه بزازلر بعه کهنه
قفاقلر 9) بعه نعاچه جیلر 10) بعه اشجیلر بعه بزازلر بعه درزیلر
بعه عزازلر (P) بعه عطازلر بعه قلیج جیلر بعه یاججیلر بعه 20
نعلینلر بعه مومانلر (P) بعه سومر جیلر بعه قزنجیلر بعه
قالجیلر بعه اربه جیلر بعه چادر جیلر بونلر امور میری یه ده

a) Реп. Сб. Сб. б) Это заглавіе написано одинаково съ прочимъ. в) Чт. قفالان г) Чт. قفاللر д) Чт. نعاچه جیلر

اهنی طوب و صندوقار القاسیله مجددا طاش اسکله انشا و قرینه
 بر عدد کبیر عموده سننن (?) ضرب و نصب و اطرافنه چارمخار
 ربط و اهنی (?) و الواح مضردهار (?) نصب ایله آماده لغی
 و مقتضی (125 v.) اولان قلیونک کهنه ستونی اخراج و جدیدینی
 5 بر کونک نصب ایلدیکی مقبول طبع شهر یاری و جمله غندنک
 معتبر اولوب دوات علیه بو وجهله خدمت ایلدی ایجاد
 کون کوبیری (8) جبال جراسه ده (6) کاسه (8) قبائلك
 لسرسی (7) اکرلری التنک آماده یعنی ایکیشر عدد کچی
 طلوملری (4) الوب طونه مثابه سنک اولان نهر قوبانی مرور ایلمک
 10 مراد ایلدکلرنک لباس و ساحلرینی درون طلومه وضع و درون
 طلومی نفس و روزکار القاسیله اغزارینی (e) قویجه بند و بر برینه
 ربط و جسر (7) شکلک اوزرنن یورنوب مالزملرینی عبور
 کنوروب و حیوانانی یوزدورب فی الحال کچردکن ینه هر کس
 طلوملرین اخذ و اکرلرینی التنه ایلقا ایلمک عادتلرنن (8)
 15 اولدیغی و کذلک روسیه و نمچه لو طلوم جسری (126 r.)
 وروب (i) طوب و جبه خانه و مهمات و عسکرینی بعد العبور
 فک و اردوسی ایله معاً مطلوبی اولان محله نقل ایسوب نصب
 و فکنک طلوم بهاسندن غیري مصارف اولدیغی و اولدیغی
 ماکولی اولان کاولرک جلدندن اولوب یالکز کورک ایله روزکار
 20 القاسی (8) زهمتی اولوب انجق کوبیری امینی و الواح و مسمار

a) Это заглавіе написано заурядъ съ остальнымъ тек-
 стомъ. б) Реп. جراسه ده в) Чт. کاسه г) Чт. عادتلری
 д) Реп. طویلری е) Реп. اغزارینی ж) Реп. جسر з) Реп.
 العاسی и) Реп. جسری i) Чт. قوروب или اوروب к) Реп. مسمار

مذکورده عطیه^۶ وافرہ ایله (124 v.) صوفہ (a) قابلو قاقوم
 کورک خلعت الباس اولندی کیفیت تنظیم (6) نفرات
 سرعتجیان (b) جدید و مصارفات علوفه بکراده
 مرسوم معرفتيله پسندیك اولان سرعتجی (r) طوبچیلرندن بشپوز
 نفر ترتیب و تعلیم اولتمق اراده^۷ قاطعه تاجداری بیورلقدن⁵
 ناشی ناظر و جورباجی و کاتب و سائر ضابطان ایله بشپوز
 نفرک ایجاب ایدن معاش و علوفه لری مصارف تسویه سی حساب
 ایتدیریلدکک یوز بیگ غروشه (ж) بالغ اولوب اشبو مصارف
 جدیدک بر نوع ایراد جدید تدارکی دخی دید (e) اولغله
 عوارض و جزیه ماللری خزینته^۸ همایونه تسلیم اولندکک خرج¹⁰
 وزن تعبیريله بیگدن اون غروش اندیغی صورتک مصارف
 مذکورہ ویریلدیکن صکره جانب میرییه مبالغ وافرہ باقی
 قاله جفی (125 r.) بعد الحساب عرض و تاختیص اولندکک
 موجبجه تنظیم امر همایون بیورلغین محلنه قید اولندی
 ایجاد ماچینه ترسانه^۹ عامرده مجدداً انشا اولتان کبیر و معتبر¹⁵
 قالبونلر ایله سائر دونماي همایون سفاین لرینک موتلری نک (ж)
 و (?) اخراج و بعضی خصوصنک مصارف کثیره (8) و اتلاقات
 وافرہ میرییه صرف اولندیغندن غیري هر بر سببندن
 نصیقه ده (и) لوندات قالبوغچیانندن (i) و غربای یارومچی (p)
 و اسرادن وافر ادم مجروح و تلف اولدیغی دخی مرسومک²⁰
 معلومی اولدکک ترسانه^۹ عامره پیشکاهنه وافر طاش و عمله مانده

a) Шрв. صوف b) Ркп. تنظیم v) Ркп. سرعتجیان r) Ркп.
 5) Ркп. سئونلرینک ж) Чт. دید e) Чт. غروش d) سرعتجی
 8) Ркп. قایوغچیانندن i) Ркп. تضييقده و) Чт. کثیر

اشبه تاریخ طوبخانه عامره قشلاسی میانہلرنک دفتر اقلانک موجود اوتوز سکز بیک طقز یوز سکسان ایکی اچہ یومیہ ایله بیک درتیموز اون بش عدد نفرات عتیق ایله سکز بیک التی یوز یتمش نفر جدید جمعا قرق یدی بیک التی یوز ۵ اللی ایکی اچہ یومیہ ایله بیک طقوز یوز اللی ایکی نفر دفترده اسامیلری مسطور طویچی عسکرینه علوقه لری احسان بیوریلوب اسی موجود و طوب باشنک جسمی ناموجود بیک طقوز یوز اللی ایکی نفر طوبچیلر حین اقتضاده خدمت لیرینی ادادن مجانیت و ادای خدمت لریچون بعضا بر قایقچی (۸) ۱۰ وکیل نصب و تعیین ایله دولت علیہده مسقولو و نچہ و فراچہ دولت لیرینه مقابل طوب انداخته ایتمکه مستعد آدم اولدیغی بو دفعه فراچہ (۱۲۴ ر.) طرفندن ثوارد ایدن بک زاده مرسومک معلومی اولدقک مجددا سرعت طوبی اصاغه سیله بر وجه سرعت انداخته طریقی تعلیم اولنوسی با تقریر باب علیہ (۶) ۱۵ تقدیم اولدقک موجبجه مکتوبی صدارتینهای خلفالرندن سید اقدئی معینته تعیین و خاص کویک مجددا طوب اوجاغی انشا و درونلری محوف (۵) اولیمرق سرعت طویلری اصاغه و صنایع غریبه ایله نور عر (۷) تصنیف ویریلوب ادوات (۸) ساییوسی بعد التنظيم کاغذ خانهده تعلیم ایچون نفرات تنظیم و مجددا ۲۰ سرعتی علوقه سی اعطا اولندی بک زاده مرسوم مدت قلیله طرفنک تعلیم ایلدیکی طویچی نفراتی بر دقیقهده بر طوبی اون بش دفعه انداخته ایتدیردکک حضور اصفیک صحرا

а) Тутъ небольшой пробѣлъ, не нарушающей, однако же, связи рѣчи. б) Рѣч. علیہہ в) محفی г) Чит. д) Прв. ادوات

مقتضای اولغله فنا بولور ایسه تجدد بچون احتیاطا نعلبند
 ایچون بر غروش لازم اولوب اندن ماعدل مصارف سفریه
 ایچون بر آنچه لازم دکلمر طایفه مزبوره a) چمن و پری
 عسکرینه مشابه بر نوع عسکری ایدی لبقه 6) تعبیرینک بیانی
 طایفه تاتارلردن از قدیم خان و میرزالرینه انفعاک ایدن 6
 قریه اهالیلری وطنلرینی ترک و مال معتبر حیواناتلریله عیال
 و اولادلرینی علی الغفله ازکاب و شبغون ایله حدود روسیه
 دخول و مستقوله ربعیتی قبول ایلدکلرند مسفور خالی و خراب
 اولان اراضیسنی اعمار بچون او مقوله فراری لری اسکان و خانه
 و جامع و مساجد انشاسنه رغصت ایله سنهده بر التون ویزمک 10
 و روغن ساده (123 r.) و حیوانات و حبوبات و سائر هر نه
 فروخت ایدرلر ایسه قریملرند رایج اولدیغی اوزره روسیه لویه
 فروخت ایلیمک وجهله مقوله و قریه مزبوریه بر قاج نفر
 روسیه لو دخی اسکان و تبر کلیسا دخی انشا ایدر که مسلمین
 اولان تاتارلرک ضعیفانلری مخلوط اولوب عادت روسیه اوزره 15
 کوزلری الیشوب طبیعت اولانلرندن خرج ایدلر بو حبله ایله
 مدت قلیله ظرفند تحویل مزاج ایدوب یالکز مسلمانلقدن بر
 دعوی ادعاری باقی قالوب مسلمانلغی با بالرندن و آیین
 روسیه بی اقران و همسایه لرنندن عالم صباوتند تحصیل ایدوب
 میان روسیه ده آیین روسیه اوزره و درون اسلامیه ده مسلمان 20
 آیین 8) اوزره اولدکلرند او مقوله لری لبقه 7) تعبیر ایدرلر
 آمدن طوت بکرزاده بجانب 8) فر آنچه (123 v.)

لیقه 7) РВП. ایینی 8) Прв. لبقه 6) РВП. مزبور a)

د) Чт. از جانب

چون مرانیست از فلک بهره گیر مرغ بر کس زهره مشار
 الیه هر نقدر شجاع و بهادر و مالک عسکر موفور ایسه دخی
 مقرر اولوب ایلجکی ایشنی دشمننک رهبرلکنه آماده ایله ناموس
 ناتاری بر باد ایدوب مأمولک غیرى (و) (a) واقع اولوردی
 ۵ شعر اسکی ایشلر بتمک بر باق نلر پیدا ایش سروران
 عالم انجق واله و شیدا ایش ذکر و بیان اولندیغی
 اوزرهده اولمقدار تاتار عسکرلرینک مقبلار مصارفی
 عبرتمای دولتیدن در که قدم (b) تاتار (v) خان و سلطان
 و میرزالرینک امرینی امر حق بیلوب یکسر متجاوز ایلمک
 10 لازم کلسه عندلرنک کفر (122 r.) مثابه سنک بیلورلر بناه علیه
 اولی الامرہ اطاعت و امرینی طوتوب نهیندن (r) حذر و محتاتب
 ایدرلر ایدی و چاپول و اقین ایلمک ضمنک برلیغ موجبجه
 عمل و فقیر و غنی هر (d) تاتار ایام شتاده پنجره و قپولرینی
 کشاده ایدوب بر هفته و بعد حاضر ایلمکی درت راس
 15 بارکیرری اوزرینه سوار اولوب بالاده ذکر اولندیغی اوزره بر
 دخی زمینه نزولدن حذر و میاننک اولان طالقاندن ثناول
 ایدوب امر و اشارته آماده اولورلر ایدی بناه علیه روم ایلی
 و اناطولی عسکری کبی ماکولات و مشروبات و ملبوسات
 و مغروشات و قهوه طاقمی و چادر و چرکه و مطبخ و پابند (e)
 20 طاوله و قصاب باشی و نزول امینی وارر (?) امینی و قوناق
 عملی لازم کلمیوب انجق بارکیرلری اونه دنبرو (122 v.) بلا
 نعل اعمال اولنورکن شتا و بوز مدارچون بر کره نعل ضروری

نهینندن (r) تاتارلر (v) از قدیم (b) Чт. лишнее و (a)
 د) Реп. بهر (e) Тутъ надо прибавить و

اولان سازنده لريله لهلو مغچه لرینی اوینادوب هر کون بر نوع
 کرکی کینی خان مشار الیه چاقوب و انشاء الله شو یولون
 چاپول اولدق شویله حقارت و مستقولو اولکهنی بویله غارت
 اولوب ابو دخی جوانک بر نام و بر نوع شهرت ایله جناب لزی
 مشهور انام اولور دیرک قریب ایتمکله اوسته مسفور چاپوله 8
 معیت و مرهندلکی (?) ایله مهلکه به القاشویله که کیوه قلعه سی
 قریبک ایکی طاغ میانک واقع ایچندن دورینی رای و اراثه
 (121 r.) ایدوب محل مرقومه قریب وارلدق مسفور درون
 عسکردن غایب اولسی هر نه قدر تجسس اولندی ایسه دخی
 دسترس اولندی و شتانک وفرق ایچون واقع اولان دعالری 10
 اگرچه مستجاب اولوب طورله نهرنک درت قارش بوز منجمد
 اولدیغی مزده سی گلدکد تصکوه چاپوله حرکت اولنمشیدی بو
 حال اوزره بر طرفدن برف دخی تکثیر اولدق ایدی ازین
 جانب چونکه بویار غائب اولدی و راه (و) (a) راست عسکر
 دخی دره ایچنک اولغله بی 6 پروا مرور داعیه سنک ایکن ایکی 15
 طرفدن قار اوچوب غزاة موحدین یعنی بیداق عسکرینک
 اکثری باصدیروب تلفی ایلدی و بقیه (b) قلان اعشارک (r)
 هر بری انف و کوش و دست و پایینی محل مرقومه (x) کم
 ایدوب چقدی (121 v.) و طایفه تاتارک ادمانی انفا ذکر
 و بیان اولندیغی اوزره ده اولغله قار التتک قلانردن ماعداسنک 20
 وجودلرینه خطر ایراث ایتمیوب سالما خروج ایلدیلر شعر

ا) лишнее. б) РВП. в) Чт. г) Чт. عشایرک
 или Ескеринк д) РВП. مرقومه

یائنده باقی قالان یکریمی اوتوز نفر ادمیله سوار و خلال طریقده
 امانده اولان مار الذکر عسکری یاننه جمع ایدرک طومپسار
 و بالطه نام مجله وارنجه جمله سی طوب اولدی لباس خانی قور
 و بوستندمه (?) قالیپاقی و پوست غنمدن شلوار و کذلک نیم تن
 5 و عنتری یزینه دخی اوزرینه قورد کورکی اما بر طرفی دخی
 پوست غنم ایدی و ماکولاتی ایچون سائر تاتارلرک اکل ایدهجکری
 طالقان تعبیر اولنان دقیق ارزن ایله بارکییر یورکینک باغی که
 چاپوله وارپ کلنجه مجموع ماکولاتی ایچون (120 r.) سرکاتب (a)
 مرقومک میاننک اینار (b) ایله بغلو ایدی و قس علیه البواقی
 10 جنبش خانی مشار الیه مایل ذوق و طرفی شعر هر کیم (b)
 که تلخ اید پرتو خدا ترک پرستش ایلم مذہب بو در مقالی
 اوزره کیجه کوندز رقاص صفا قامتی موزون ایله اوینار دیهرک
 آهنگ و صفا ایلدیکندن استانه دولت اشبانه حماملرنک و بربر
 دکانلرنک (r) و غلظه و بگ اوغلنک ظهور ایدن غلمانلری کیم
 15 امیدنک اولان اوسته لر صرف مال و همت مجال مقدارلریله قوزجیلره
 سوارا قوشانه صحراستی مالا مال ایلتیلر بو مقوله غلمان جماعت (d)
 مامور اوسته لر کلک کلک خلعت الباس و عطیه موفوره و تعینات لایقه
 اعطا ایلدیکندن استانه ده قول باشیار یانلرنک دخی خوبرو
 غلبان (120 v.) بولنماز اولدی بو قضیه کفار دؤنخ قرارک
 20 معلومی اولدقده له بویارلرندن (e) و پطوسکی نام یورک (z) افر بالرنین
 بر بویار له مغبچلرنین چند نفر ایله دوستلق یوزندن
 درون لیدن قرار ایتمش صورتنک دائره خانه لحوق و یاننک

a) РВП. سرکاتبی b) Чт. آزار b) РВП. کیمد r) РВП. دکانلرنین
 d) Чт. جماع e) РВП. بویالرنک z) Чт. بویارک

و بوندن ماعدا بهر بیدافک یوز یکریمی شر نفر اولقی اوزره
 بر فرمان عالی و با مکتوب اوچاق ایکی یوز عدد سردن ۵
 کچدی چاپول با یرلیغ ایلیخانی ایکی یوز عدد که درت یوز
 سردن کچدی بیراقلری کشاد و ذکر اولنان ایامدن قاوشانه
 صحراسنه موجود بولمقی اوزره ترتیب ایتمیشدی مدت وافرهدنبرو ۵
 سفر اولدیغندن شاب و امردان احوال چاپولدن (119 r.)
 اگاه اولدقلرندن سردن کچدی بیراقلری در عقب کشاد
 و حاضر سالی (?) قنایمدر (?) دیو مطلوب ۵) دو بالا (?) یوز
 اللی دوغر (?) زیاده بهر بیراقده نفراتلرینی اماده و غره
 رمضانده (و) B) قاوشانه صحراسنه کلوب نفراتلرینی تعداد 10
 و ثبت جریک اولدقندنصره تاتار قاعده سی اوزره یول اوزر(لرنک) ۲
 مترقب اولملری امرار اولندی و بر وجه مبین یرلیغ کوند یریلان
 تاتاران چاپولچیان دخی بر برینی متعاقب ورود عسکرینی تعداد
 و راه راسته منتظر اولقی ایچون طریق چاپوله زمین ایدوب
 قام اولدقک خان مشار الیه حرکت ایلمک ایچون عسکر دفتری ننگ 15
 یگوننی لدی السوال یوز یکریمی بشی نیک سواری موجود
 اولدیغی پوصوله سی قیدی عسکر مذکور نیک باشیلر عسکری
 بلا چشم (?) اسامیلری دفترده (119 v.) مسطور یازمق حساب
 قیلندن اولیوب اسمعیل و کیلی و اوزی و بندر جانبلرندن باشی
 بوش (?) صکره دن علاوه اولنمش سواریدن ماعدا صحیح اولقی 20
 اوزره بر وجه محرر عسکرک اردی الندقک خان مشار الیه دخی

а) Реп. б) Противъ этого слова въ рел. на поляхъ почему-то стоитъ в) и лишнее. г) Что въ скобкахъ—приписано на поляхъ.

دخی ایچمبوب میاننک مربوطا بر ایلق طالقان تعبیر اولنور
 ذخیره‌سندن تناول ایله قناعت ایلمک و غلبه^۵ جوع مستولی
 اولور ایسه کرندن بر طوقه قاصق و آرقان^۵ قوی ایله
 آماده اولق عادت ناتار (118 r.) چاپلندنتر ترتیب عسکر
 ۵ چاپول ایتمماکی^۵ بالاده تحریر و بیان اولنان دلی
 قریمکرای خان دعوت ایله در علیه واصل اولوب بتکرار
 کندویه با تشریفات خانلق توجیه و احسان بیورلدیغی دقیقه‌ده
 سرکانبی اولان چوبان زاده احمد افندی ایله خزینه کاتبی
 مقامنک کفوی مصطفی افندی و عزیز افندی معیتلرینه ارباب
 10 قلمدن اون بشدن متجاوز کاتب تعیین ویدی سان یعنی
 یتمش بیک قبیله تعبیر اولنان عشائره و اور قپوسی طرفلرینک
 بشقه و بوجاق تعبیر اولنان اراضیک کاین^۵ اوراق اوغلی
 و روم بد^۵ (؟) اوغلی و بدیجی^۵ اوغلی و منصور اوغلی و قضای
 اوغلی نام قبیله لرنک محل ماوالترینی دفتر ایتدیردوب هر بر
 15 خانه دن بر آدم المق و میرزالری بیداغی التناک موجود بولنمق
 و بیک^۵ (118 v.) یوز سکسان اینکی سنه سی ماه رمضانک
 غره سی که فی^۵ قاوشان صحراسنک عسکرینی تعداد ائدرمک
 و قنقی^۵ مملک عسکری اولدیغنی کلوب مقدارله دفتره قید
 ایتدیرمک ایچون میرزاسی یالکز خانه ایاغنه ییقلیق یعنی
 20 خانه ایاغنی تقبیل ایتمک اوزره یرلیقلری تحریر اولندنجه آماده
 اولان اولاقره ویریلوب طاقم طاقم در علیه دن ارسال اولنمشدی

۵) Реп. б) Реп. в) Реп. г) Чт. بدیجی
 ۵) Чт. е) Прв. قنقی

دروندان اون ایکی بیک حجار التوقی سلطان مومنی الیه غضب و یغما ایلبدی دیو با عرصخال دیوان ایباخانیه انها و تحصیل اولنوب کیرویه ویریلیمه سنی الاستدعا a) تحصیل امر اولندقه ویرم دیو b) پدری امرینی رد و ایناد B) و خان مشار الیه دخی اصرار ایلدکن در عقب اطه اوزرنک موجود اولان عسکرله 5 بندر جانبنه دوغری عزیمت و روسیه لویه داخل دوشوب r) مسافره d) نیت ایلدیکی مشاهده اولندقه اغاجه لری مینی q) بیون q) عموجه لرینی وراستدن e) کوندروب رجالر ایله عودت ایتمدیرلری غمایتته q) چپایوک سوارلی تاتار چاپک رفتار چاپوله نیت ایلدکلرنک جامعی ж) و مسجدده شتانک زیاده 10 اوله سیچون دعا و فقرای درویشان (v. 117) و معلم خانه لرده اولان صبیان و یتیم و غربایه حدلریجه عطیه و قرابین ذبح و اعطا ایدرلر که مسقو اراضیسنک 3) اکثری بطاق و صولری کثیر اولوب بوز زیاده اولدقه منجمد و تحویل طریق اقتضا ایتمیوب طی مراحلہ B) وسیله اوله ایگجی الیتک بر تاتار 15 درت بارکیره سوار الیک طوته اوچجی چاپوله کتمدن اون بش کون مقدم بارکیرلری اوزرنده یانوب i) دفع تقاضا دخی اقتضا ایدر ایسه نزول ایتمک و بارکیرلرینه علف و یرمیوب ایاقلریله B) برقی رفع و بولدیقی مقدار کباهه قناعت ایلمک و کندو

a) Чт. الاستدعا или بالاستدعا б) Это слово над-
писано надъ строкою и съ знакомъ вопроса. в) Прв.
писано надъ строкою и съ знакомъ вопроса. в) Прв.
г) Рѣп. دوشیوب d) Прв. مسافرنه e) Рѣп. وراستون
ж) Прв. جامع z) Рѣп. اراضیه سنک и) Рѣп. مراحلہ i) Чт.
ایاقلرینه k) Рѣп. یانوب

شهریاری و خازن 8) شهریاریدن غیر از محسوبات ایکی بیگ سکز یوز اون ایکی کیسه رومی ایله ایکی یوز سکسان بر بجق غروش و هر یلقی مقاطعه سندن بیگ او جیوز سکز کیسه ایله یتمش سکز غروش که جمعاً درت بیگ یوز بکرمی بش 5 کیسه ایله اوج یوز الی سکز بجق غروش تحصیل اولندیغی یکون اولندی ازین جانب حوادث بخت کرای سلطان ابن قریم کرای سرعسکر خوتین و له سلطان مومی الیهک پدری قریم خانلقی ایله بکام اولدق له و خوتین جانبی سرعسکرلکنی توجیه و اون بش بیگ تاتار 10 (116 v.) ایله ایام چاپوله 6) و کلان کفار حیلہ کارک اوکنی سد و اگر مقابله قیدنک اولور ایسه اجداد لری حاجی خان 8) قضیه سنه مثال اوله زق له و قمانچه 7) و کیوه طرفلرنک بولنان قرا و قصبائنی اهراق بالنار و مالنی یغما و عبال و اولاد لرینی اسیر اتمک توصیه لريله ارسال اولنمشدی فی الحقیقه بالای کنارده 15 تحریر اولندیغی اوزره کفار دوزخ قرارک له دروننک عسکری موجود اولوب مذکور بختکرای مقابله ایلدکلرنک تاتار تیز رفتاری له قریه لری چاپولنه رخصت ایله یغمای تاتاری اجرا و بر وفق مطلوب یاقوب تارمار و بر باد ایلدیکندن صکره پدری خان مشار الیه بندر قرینک قوشانه قصبه سنه واردق 20 و قوعاتی بیان ایچون کلمشدر سلطان مرقومک وراستندن له بویارلرندن دولت علیه یه عبودیت خلوص (117 r.) ابراز ایله بر قاچ نفر بویار کلوب مرقوماردن برنفری خانهمک 1)

а) Чт. خزینه пли خزائن б) Чт. چاپوله в) РВП. خانه г) РВП. خانهمس д) РВП. قمانچه

قید و تذکرہ سی و پیرایجک دیو ناخص اولندی یکپچری (a)
 اسامیسندہ محلول اولان یومیہ (b) جانب میریدن
 مبیاعہ اولنور ایکن ینہ تنزل بولیوب زیاده
 اولدیغنک حکمتی یوز طقسان التی اورطه دن اورطه
 اصلیه لری بعض سرحداتک بولنانلره (P) قومنک (P) اولان (115 v.) 5
 اشچی و اوطه باشی ملازمزلندن (B) اچندن مهور (Г) ویریلوب
 سرحدات اورطه سی خدمتنه ارسال اولنور مرقوملر واردقک
 عتیقاری اعاده و کلرکلرنک اچندن اولان یومیه لری استانه
 مواجبه داخل اولور و بو مواجبه داخل اولان یومیه استانه ده
 اولان اوطه بکچیلرینه توجیه اولنوب بکچیلکنن اخراج و سرحدن 10
 کلان آستانه ده اوطه بکچسی اولور بو وجهله دائها دور (Д)
 و تسلسلک اولدیغندن یکپچری (e) و جبهجی (Ж) مواجیلری تغلیل
 اولنمیوب تکثیرده و سفرلر تقریبی ایله بهر اوطه ده بیک ادم
 دال قانچ یازیلوب الدیغی مهورلر (B) هر نه قدر محلوله
 و اولفه سنی (И) الفه وقت قالمیوب اکثری اسیر و شهید اولش 15
 ایسه ده دخی بیک ادمدن التمش و یوز آدم باقی قالمیوب
 اولفهیه (i) مستحق اولهرق (116 r.) زیاده اولور جناب (B)
 میریدن مبیاعه سی نقلینه مدار در دیو سیاق مشروح اوزره
 تنظیم اولندی سنه مرقومه ده تحصیل اولنان جبهلو
 اچهنک مقداری مال مقاطعة میری و خواص ساحدار 20

a) Р.к.п. یکپچری б) Р.к.п. یومیه в) П.р.в. ملازمزلندن г) Р.к.п.
 جبهسی д) Р.к.п. دوبر е) Р.к.п. یکپچری ж) Р.к.п. جبهجی
 в) Р.к.п. جناب и) П.р.в. علوفه سنی i) П.р.в. علوفهیه

خزینہ مانک مقابلہ سنہ بہر اچھ عطیہ، a) شاہانہ اولق اوزرہ
 اون بش غروش نظامی حاوی یکپچری 6) اغاسنہ و یکپچری B)
 کاتبنہ خطابا بر قطعہ بیورلدی تحریر اولنمغلہ بہر (114. v.)
 مواجبہدہ عرض ایس جکری محلولک نہ مقدار اولہجفی ظاہر
 5) اولیوب سنہدہ سکز یوز اچھ می اولور دخی زیادہ و نقصان
 اولق احتمالی ماحوظ اولمغلہ ویریلہجک عطیہ، ہمایون ایچون
 جزیہ جایزہلری و یاخود موقوف جزیدہدن اون بش بیگ غروش
 افراز و خزینہ، عامرہدہ بشقہجہ حفظ و خلفای مزبورہ ہر
 مواجبک قاج اچھ محلول عرض ایدرلر ایسہ تماما خزینہ مانک
 10) اولندقدنصرکہ حسایلہ ویرلک اوزرہ نظام ویرلکہ باخط ہمایون
 یکپچری r) قلمنہ قید ثبت اولندی صورت بہاء نظام
 یومیہ یکپچریان d) درگاہ عالی بو دفعہ اخراج اولنان
 یتمش طقوز سنہسی e) بر قطعہ مواجبلری اجمالنک واقع
 اولان محلولاندن یکپچری z) قلمی خلفا و شکردانی حصہلری
 15) اولق اوزرہ فرو (115 r.) نہادہ برلہ خزینہ مانک اولان ایکی
 یوز طقسان اوج اچھ یومیہنک بر موجب نظام جدید بہر
 اچھسنہ اون بش غروش 3) تقدیریلہ اقتضا ایدن دورت بیگ
 اوج یوز طقسان بش غروش عطیہسی اعطا اولنسی قلم
 مزبورک باش خلیفہسی افندی قوللری اشبو عرض حال ایلہ
 20) استدعا ایپر موجبہ حساب ایتدییریلدیکی اوزرہ مبلغ مزبور
 خزینہ، عامرہدن جزیہ جایزہسندن ویرلک اوزرہ باش محاسبیہ

a) Рѣп. а) عطیہ. б) Рѣп. یکپچری в) Тоже. г) Тоже. д) Рѣп.
 یکپچریان e) Тутъ маленькій пробѣлъ въ рѣп., не наруша-
 ющій однако же хода рѣчи. ж) Рѣп. یکپچری з) Рѣп. غروش

ویریلان نانپاره اریله چراغ اولغ قانون قدیم اولوب ذکر اولنان درت قول هر لواء شریف و اوجاقی استانه علیده اولدیغی وقت بهر یوم میدان محکم یکرمی نفر کوکلو اوسته لر ایله قانون قدیم اوزره سکر درلر ایوم لواء شریف اوجاغ عامره طشرده بولنغ حسبیله ایکی قول اردوی همایونک^۵ اولوب و ایکی قول استانده اولغین اوردی برده موجود اولدیچه سکر دم چبغوب (و a) سکر دنگ (114 F.) قانونی پادشاهی اولامشدر ایوم گاهی ویرلر لکن اسکی اوطه لرده دویر^۶ دخی اولاز و اولسی قانون اولامشدر یکپجری^۷ (b) اوجاغنه یوما فیوما ویریلان یومیه سی ترقی بولیوب^{۱۰} نشرینی وسیله سهولیتی^۸ (Г) ایچون مخلوقاتی^۹ (d) جانب میری یه فروخت بنا برین^{۱۱} (e) فرمان عالی صادر اولغله یتک یوز یتمش طقوز سنه سی بو وجهله تنظیم اولندی یکپجری قلمی حلقا و شاکر دلر یچون مقدا ویریلان نظام موجبجه یکرمی ایچده بر ایچه ضبط^{۱۵} ایلدکاری محلولی فیما بعد اخره فروخت ایلمیوب بر مواجیدن او بر مواجبه دك مقدار محلول جمع اولور ایسه اعضا^{۱۲} (ж) و قاما

a) и лишнее. б) Это слово, очевидно, какая-то коррупція. Такъ какъ подобныхъ словъ, возбуждающихъ своею формою сомнѣніе въ ихъ правильности и истинномъ смыслѣ, стало въ респ. встрѣчаться довольно много, то дальше они будутъ отмѣчаться знакомъ вопроса при нихъ самихъ, а не въ выносахъ. в) Респ. یکپجری г) Чт. نشرینه وسیله سهولتی d) Респ. مخلوقاتی e) Респ. بنا بره ж) Чт. اعضا

اولطرفه توجه ایتمکله طرف طرف سرعسکر و سکر تعینی اقتضا ایتمکله اقتضاسنه کوره حرکت اولندیغی صورتک کاه زیاده و کاه بر مقدار نقصان اولسی احتمالن بعین اولیوب بر قاج کون مقدم روزناچمه همایون جریکلرندن یندنک 8) بولنوب حضور عالی لرینه (113 r.) عرض اولدان تقریرده تخریر اولتان یوز یدی سنه سنک واقع سفر مصارفی کذلک موره و یکریمی و یکریمی طقوز سنه لرنگ واقع سفرلرک مصارفلری دروننگ اردوی همایونک و بیریلان علوفات داخل اولیوب انجق لازمه سفریهی ضبط و تخریر ایتمشلر بو دفعه قرق طقوز سنه سننن اللی سنه سنه 10 کلتجه اشبو عرض اولتان دفترلرده استانه مواجبتدن ماعدل اردوده و بیریلان مواجبلر دخی داخلر لکن بالاده ذکر اولندیغی اوزره مرور زمان ایله حساب کوروب اول سفر بقیمه سی اولق اوزره انچه و بیریلان دفترداران و میایعه جیان و سائر بعضی کسانک مصارفلری دخی دفترلرینه باقیلمرق تخریر اولنور ایسه یوز 15 یکریمی بر نینگ ایکی یوز التمش سکر کیسه آنچه و قصور غروشدن دخی زیادهجه اولق احتمالی (113 v.) واردر دیو روزناچمه کیسه داری و خلیفه سی قوللری خیر و بررار دیو سکر و عشچیلرینک 6) قانونی بیان اولنوردر علیه ده یکچری 8) قشلاقلرندن یکی اوطه قرینک ات میداننگ سکردن عشچیلردن 9) بو قوللری مقتضاسجه اسکیلرندن برینی طوره 10) قولنه و برینی تخمبسی 11) قولنه و برینی قنطار قولنه تعیین اولنوب بوللرینه

a) Чт. ыдма б) Чт. ашчылрынк в) Ркп. ыкчры г) Чт. ыкчры д) Чт. ыдма е) Чт. ыдма

بالغ اولدیغی روزناچیه همایوندن بالتحریر اخراج و حساب دفتر اولنمشدر لکن سفر همایونلرک مصارف (112 r.) لازمه سی اول سفر اولان سنه نك ظرفند (8) تماماً ایراد و مصرف اولوب یکونی معلوم اولق قابل اولدیغی جهتدن اول سنه نك سفر مصارفند اولان بعض مواد سفر بر طرف اولدقدن بر ایکی و یاخود 5 اوج بش سنه نك (6) اردی النیبوب قلعه دفتردارلری و مبايعه چیلار و انبار بمقاری (8) رفته رفته حساب کوردکجه مطلوبلری ظهوراندن عد اولنان اچهلر کپرو (و) سنه لر مالندن و خزینه عامردن و بیریلو کلمکله بالاده اخراج اولنان یکرمی بر بیک ایکی یوز التمش سکز کیسه دورت یوز اون بش بچق غروش انجق ذکر 10 اولنان سفرک مدنی اولان اون سکز بچق ایکن و بیرلش اولغله سفردن صنکره کپرو سنه لرده جسته جسته ویریلان دخی تفحص اولن مصارف سفرینه نك یکونی دخی زیاده اولق احتمالی وارد لکن بو دفعه یکرمی (112 v.) کون قدر مدتک انجق مدت معلومه (8) سفر اولان اون سکز بچق ای دروننک خرج و صرف اولنان 15 اچهلر اخراج و بیان اولنمشدر کپرو سنه لری دخی فرمان بیوریلور ایسه اکا دخی مباشرت ایله کپرو دورت بش سنه دن ویریلان مصارف دخی اخراج اولنور لکن بر قاج کون دخی وقته محتاج بر بو مقوله اسفار همایون مصارفند بر مقدار معین اولیبوب اقتضای وقت حاله کوره گاه اطراف اربعه (e) سرعسکرلری تعیین و گاه 20 انجق کفارک اجتماعی بر محکم اولغله عموماً اوردوی همایون

а) Рѣш. طرفند б) Рѣш. سنه نك в) Рѣш. ایاقلاری г) лишнее.

д) Рѣш. معلوم е) Рѣш. اربعه

(۱۳۴)

عزیمت بیورمش اوله لرلرک ادرنیه وارنجه سکر کونلک تعیناتلری
بو حسابک یگوننه داخلدر درگاه عالی یکبچری اوجاغنه ابد
استانه سعادتن حرکتک یومیه اوتوز بر بیک التمش بش جفت
نان عزیز تعیناتی ویریلوب اثباتی راهک تصحیح بدرگاه اوله رق
5 یومیه یوز اوتوز ایکی بیک اوج یوز سکر جیفت نان هزیز
ویریلدیکی حساب مذکوردن مستبان اولغله بو تقدیرجه نه مرتبه
کسوت 8) اوزره عساکر جمع اولش اولدیغی ظاهر اولور سفر
مذکورک ایاب و ذهابی اولان ایکی یوز غروش کونک مجموعی
ویریلان تعیناتک ذخائرینه نظرا بو سنه مبارکه ایچون ترتیب
10 اولنان ذخائر بعضا نصف و بعضا ثلثان و بعضا (111 v.) ثلث
مرتبه زیاده اولدیغی و بو سنه مبارکه تعیناتی ایچون بر وجه
محرر ذخائر 6) بندر و قریم اوردولری و اوزی قلعه سی تعیناتی
ایچون ترتیب اولنان ذخائر و قبریس و سلانیک طرفلرنده
طبعی فرمان اولنان بکسماد داخلدر قرق طقوز سنه سی
15 واقع اولان سفر همایونک مقدار مصارفی بیان
اولنور سنه مرقومه 8) ماه صفرک غزه سنک اردوی همایون داود
پاشا صحرا سنه خروج واللی سنه سی شعبانک اون بشجی کوی
استانه یه دخول ایدنجه اون سکر بجق ایلا کرک بندر و کفه
جانباری سرعسکرلری و کرک اردوی همایونک و کرک باباطاغی
20 مشتاسنک صرف اولنان مصارف سفریه یکره بر بیک ایکی
یوز التمش سکر کیسه ایله درت یوز اون بش بجق غروشه 8)

а) Чт. کثرت б) Это слово лишнее, или тутъ пропусеъ.

в) Реп. مرقومه 8) Реп. غروش

یادی سنهسی ربیع الاولی ننگ یکرمی التجی کوفی
 مورہ جزیرہسی سفرندہ ترتیب اولنان ذخائرک
 سکسان ایکی سفرینہ قیاسا مقدار وکیتی a) مورہ
 سفرچون بش یوک اون بش بیک سکر یوز اون سکر بجق
 کیلہ دقیق ایله یوز اونوز الٹی بیک یدی یوز طقسان بش بجق 5
 کیلہ شعیر و یکرمی بش بیک بش یوز یتمش بجق قنطار بکسماد
 و) 6) ترتیب و ایکی یوز یکرمی یدی سنهسی ربیع الاولی ننگ
 یکرمی التجی کوفی اردوی همایوندن حرکت (110 v.) و شهر
 ذی الحجہ ننگ درنجی کوفی استانه، دولت آشیانہ یه داخل اولنمش
 اولغله وارب کلچہ یه ایکی یوز قرق بش کون ظرفندہ صدر اعظم 10
 و سردار اکرم و عموم رجال دولت علیه دایرہ لرینہ و درگاه علیه
 یکچیری و جزیرہ جی و طوبجی و طوب عربہ جی سی و سپاہ و ساحدار
 و بلوکات اربعہ و ذخیرات سائرہ یه ویریلان تعیناتک دقیق
 و شعیر و بکسماد لری مقدار محررہ یه B) بالغ اولدیغی سفر
 مزبورده G) نزول امینی اولان محمد افندی ننگ حسابی اجمالنک 15
 مقید اولغله بو سنہ، مبارکہ سفر همایونی اچون ترتیب اولنان
 بش یوک طقسان الٹی بیک الٹی یوز الٹی کیلہ دقیق ایله
 قرق بر یوک ایکی یوز کیلہ خنطہ و اون طقوز یوک طقسان
 بش کیلہ شعیر و یتمش بیک قنطار بکسماد ترتیب اولندیغی
 ذکر اولنان مورہ (111 F.) سفرندہ پادشاه عالم پناه حضرتلری 20
 شیخ الاسلام و صدرین F) و کلای رجال دولت علیه ایله ادرنہ

a) Рѣп. مقدار کینی. б) лишнее. в) Прв. محررہ. д) Прв. صدریین. Рѣп. مزبورده

بر ایکی کون اولوب لکن یوز یدی سنه سنه ۵) خدانوئنگار
 اسبق ذمت لرنده واقع شبش و لوغوسی ۶). تعبیر اولنن آنچه
 سفولرینه اون اوج بیک ایکی یوز یتمش بر (بر) ۷) دیوانی
 کیسه ایله اون ایکی بیک اوج یوز سکسان آنچه یه بالغ اولدیغی
 ۵) و بیک یوز یکریمی طقوز تاریخنگه والد ماجد جناب حضرت خلافت
 پناهی سلطان احمد خان غازی افندیز ۸) حضرتلری ننگ اوان
 سلطنت سنیه لرنه بیک ۹) (109 v.) یوز یکریمی سکز ۱۰) سنه سنه
 موره جزیره سی فتح و تسخیری سنه سنه شهید علی پاشا زمانه
 واقع سفر همایون یکریمی اوج بیک ایکی یوز اوتوز کیسه دیوانی
 ۱۰) ایله قرق سکز بیک طقوز یوز قرق آنچه و کذالک مرحوم مشار
 البه اوان سلطنت و بوستانچی باشی خلیل پاشا مرحومک اوان
 سفارتلرنه واقع اولان بلغراد محاربه سنه اون سکز بیک اوج یوز
 قرق اوج کیسه دیوانی ایله بیک یکریمی آنچه مصارف اولدیغی
 و روزناچه همایون دفتری وضع اولنن سند قلردن بریسی ننگ
 ۱۵) دروننگ حفظ اولنمق بر مفید و صحیح جریئده محرر و مسطور
 اولدیغی ۱۱) یکریمی اوج سنه سنه واقع مسغو سفری مصارف
 بکونی بولنمق قابل اولیوب اول تاریخک دفترلری غایت مغشوش
 و مسیت ۱۲) (110 r.) اولدیغی و بو دفعه جمع و تحریر و ترتیبه
 سعی و اهتمام اولنن قرق طقوز واللی بر سنه لری مصارف
 ۲۰) سفریه لری بوندن زیاده جه اولدیغی شمدیدن استفهام اولنمغله
 انشاء الله تعالی اول دفترلر دخی تتبع ۱۳) حضور عالیلرینه
 عرض اولنمق اوزره در دیو تقریر اولندی بیک یوز یکریمی

а) Реп. سنه سنه б) Реп. لوغوسی в) Лишнее. г) Реп. افغز
 д) Реп. ایکی е) Чт. یدی ж) Тутъ надо прибавить
 з) Чт. مستتر и) Надо прибавить здѣсь. و

منازل ذخایری ترتیب اولندیغی باش محاسبه ایله موقوفات
 قلملرندن اخراج اولندی سکسان ایککی سنهسی واقع
 اولان سفر همایونده هنوز لواء شریف حرکت
 ایتمدین^۵ واقع اولان مصارفات و سابقلری (108 v.)
 بیان اولنمق امر همایون بیورلمغله عیان اولندی^۵
 مقدا واقع اولان اسفار^۶ همایون بر سنهده مصاریفی^۷ سفرینهک
 یکوف نیه^۸ بالغ اولدیغی دفاتر افلامدن اخراج و حضور
 عالیبرینه عرض اولنمق بابنهک صادر اولان فرمان عالی لری
 موجبجه بر قاج کوندن برو طقوز یوز اللی و اللی بر سنه لرنهک
 واقع اولان مسقو سفری مصارفی اولان دفترلردن تتبع اولنهرق^{۱۰}
 جملهسی بر یره جمعنهک و تکمیلنهک یکوفی نیه^۹ بالغ اولدیغی
 حضور عالیبرینه^{۱۱} عرض اولنمسی خصوصنهک^{۱۲} مع اقلام و بالنفس
 قوللری سعی و اهتمام ایلیوب لکن هر بری بر دفترده و هر
 مادهسی بر قاج ورقهده متفرق تحریر و تقریر اولنمق اولدیغندن
 ماعدا اول حوالیدن^{۱۳} ایران طرفلرینه دخی سفر و روم ایلنهک^{۱۴}
 نیش^{۱۵} و ودین و بندر و خوتین جانبلرینه (109 r.) بر قاج
 طرفه سرعسکر نفیس^{۱۶} ایله عموماً اردوی همایون دخی سفر
 همایونه توجه و عزیزمشی سببی ایله مصارف سفریه مخلوط اولقدن
 ناشی هر بر برینی بر بزدن تفریق اولنهرق تصحیح اولنمسی
 بر قاج کون توقفه محتاج اولغله اکثری ظاهره اخراج ویر بزدن^{۲۰}
 تفریق اولنهرق صحت و حقیقتی^{۱۷} بیان اولنمسی بوندن سنکره
 ا) Прв. ایتمه دن б) РѢП. اسفر в) Прв. مصارف г) РѢП. ینه
 д) Тоже. e) РѢП. عالیبرینهк ж) РѢП. خصوصه з) РѢП. حوالیهک
 и) РѢП. نیشه i) Чт. نصب к) РѢП. حقیقتی

اعلا ایدن و هم اولقدار آنچه‌نک تداریکی مشکل اولمجبی معلوم دولت‌لری بیورلدن قرق طقوز سنه‌سی ترتیمینه قیاس نکالیفه تقاضاً ۵) مبايعه‌سی صورتنه مساعه بیورلق دیو عرضه و تنظیم اولندی ترتیب ذخایر سفر سالغه یکرمی ائج ۵ سنه‌سی واقع اولان مسکو سفریچون استانهء سعادتک ایساجی‌یه وارنجه واقع اولان (107 v.) منازل ذخایری نرخ جاریسی ۶) اوزره بر فرده ظلم و تعدی اولنمیوب بهالی مباشری یدندن عن نقد اوزره ویرلک ترتیب اولندیغی یکرمی دورت تاریخندک سفر همایون ایچون استانهء سعادتدن ایساجی‌یه وارنجه منزل ذخایری کذلک رایجی اوزره پشین آنچه‌سی ویریلرک مبايعه و رعایا و برابا حمایت اولندیغی و یکرمی الی تاریخندک موره سفرلریچون استانه‌دن دریند موره‌یه وارنجه منزل ذخایری بعضاً نرخ جاریسی اوزره نقداً آنچه ایله و بعضاً دخی جزیه‌لرینه محسوباً مبايعه اولنوب منصور و مظفر اولندیغی و موره‌دن عودتک ادرنه‌یه کلچه ۱۰) ۱۵) منزل ذخایری نکالیفلرینه تقاضی ۵) اولنمق اوزره ترتیب اولندیغی و یکرمی سنکز تاریخندک سفر همایون ایچون ادرنه‌دن (108 r.) نیشه وارنجه منزل ذخایری نصفی نکالیفلرینه تقاضی ۶) و نصفی پشین ویرلک شرطیله ترتیب اولندیغی و قرق طقوز تاریخندک واقع اولان سفر همایون ایچون ایساجی‌یه وارنجه منزل ذخایری نکالیفلرینه ۲۰) تقاضی ۶) اولنمق شرطیله ترتیب اولندیغی و الی تاریخندک استانه‌دن صوفیه‌یه ۷) وارنجه منزل ذخایری نقد ۸) آنچه ایله ترتیب اولندی و الی بر تاریخندک استانه‌دن نیشه وارنجه کذلک نکالیفه تقاضاً ۹)

ا) Рѣп. نکالیفه تقاضاً ۶) Рѣп. چاوشی ۷) Рѣп. تقاضی ۸) Чт. صوفیه ۹) Рѣп. تقاضاً ۱۰) Тоже. ۱۱) Тоже. ۱۲) Рѣп. صوفیه ۱۳) Чт. نقداً ۱۴) Рѣп. تقاضاً ۱۵) Рѣп. تقاضاً ۱۶) Рѣп. تقاضاً ۱۷) Рѣп. تقاضاً ۱۸) Рѣп. تقاضاً ۱۹) Рѣп. تقاضاً ۲۰) Рѣп. تقاضاً

یگره ای اوج تاریخچه واقع اولان مسعود سقریچون یگره ای یکی سنه سنه ذخائرک بواسی غایت رخص اولوب حتی شعبیرک بهر کیله سی سکر و طقوزر اچیه و ذخائر سایر دخی اگا قیاس اوجوز و کثیر اولدیغندن تعین اولنان (106 v.)

مباشرلرندن نقداً اچیه سی ویرلیسی اوزره بهر منزلیک ذخیره سی 5 تدارک اولنوب اندنصره واقع اولان اسفار همایونلرنگ دخی بر وجه مبین نقداً اچیه ایله ترتیب اولندیغی اگرچه قبوداندن 8) مستفاد اولوب لکن اندنصره واقع اولان قرق طقوز تاریخچه ذخایرک قیاتی مدت وافر سقرارک انقطاعندن ناشی تکالیفرینه

تقاضی 6) اولنمق اوزره ترتیب اولنوب تکالیفی 6) اولیانلره ینه 10 بعده عن نقداً میریدن ویرلیک اوزره فرمان اولنوب او وجهه مباحه اولنمغله بو تکالیفی تقاضی 7) ماده سی انجق بر وجه پیشین اچیه سی تدارک اولنمق منفر اولقدن نشئت ایدوب بعد قضالر اهالیلری مباشرلر یدلرندن الدقلری تمسکری جسته

جسته کنوروب تکالیفری 8) واریسه تقاضی 9) و محسوب و تکالیفی 15 107 r.) اولدیغی حاله اونکلفی اشافی وارلدنصره بعض مناسب مالبن حواله 8) ویریلوب کسنهنگ اچیه سی میریدن قالمز انجق مبری په سهولت اولور اگر شمدی دخی تکالیفه تقاضا 9) ترتیب اراده بیوریلور ایسه وجه مشروح اوزره امر شریفلری

اصدار اندیریلور اگر نقداً اچیه مباحه سی ترتیب اولنمق 20 لازم کلور ایسه شمدی ذخایرک زیاده اولدیغندن بشقه مباشرت اولندیغی کیبی الکالی 1) و محتکیر 2) طائفه لری دخی زیاده په

ا) РВП. تکالیفی ب) РВП. تکالیفرینه تقاضی в) РВП. تکالیفی د) РВП. تقاضی e) РВП. تقاضی ж) РВП. تکالیفی 3) РВП. محتکر 4) РВП. حواله 5) РВП. ? в) Црв. محتکر

اوردوسته و قره دکره اخراج اولنان دونمایه و سایر مواد مهمیه هنوز مسکو ایلیچبسی قالدیرمقسزینه a) صرف اولنان مصارف بشقیجه بر دفتر ثبت اولنمغله. یکوفی ایکی بیگ یوز ظفسان طقوز کیسهیه رسیک اولوب مبالغ مرقومه جبهلو تحصیلاندن 5 صرف اولندیغنه بناءً دفتر مذکور دخی تقدیم اولندیغی 6) و ایلیچی قالدیردقن صکره اوج دفعهده اندرون همایوندن احسان بیوریلان مبالغ معلومه ایله قبریس محصلی متوفانک ترکهسنک b) نقود یکوفی رومی بش بیگ ایکی یوز سکسان کیسهیه بالغ اولمغله بو تاریخه کلنجه مواد مهمه سفرینهیه صرف 10 اولنان مبالغ دفتر اندریلک c) یکوفی بش بیگ ایکی یوز قرق اوج بیجی کیسهیه بالغ اولدیغنه بناءً الحاله هنه ضربخانه عامرده قرق بش کیسه ایله ایکی یوز (106 r.) اون سکز غروش قالدیغنی دفتر دار افندی قولاری با تقریر افاده و قرال اوده d) طرفنه ترتیب اولنان عساکرک میریلاری ایچون دخی سکسان ایکی بیگ سکز غروش دخی e) ویرلک اقتضا ایلدیکنی تقریر ایدر اشبو سکسان ایکی سنهسنده واقع اولان سفرده مصارفک زیاده اولندیغنی نک سببی استانه سعادندن ادرنیه وارنجه واقع منزلک و کرک ادرنه دن ж) ایسانجییه وارنجه اولان منزللرده تعینات ایچون اشبو بیگ یوز 20 سکسان ایکی سنهسی ترتیبی آماده بیوریلان ذخایر 8) مقدا

a) Чт. قالدیرقسزین b) Прв. اولندیغنی v) Рвп. بروکهنگ
 r) Рвп. قرطال اووه Коррупція вмѣсто
 e) Это دخی или предыдущее лишне. ж) Рвп. ادرنه دن
 8) Тутъ, очевидно, пропускъ.

دولت روسیه‌نک طرز و طورلرندن مفاسد درونیه‌لری معلوم اولقی
 حسبیله لاجل الاحتیاط قره دکزه مکمل دونما اخراجی و اسماعیل
 سرعسکری و مکمل اوردو و سرعسکر ترتیبی و اوزی قلعه‌سنک
 و بندر و خونین سرعسکر و مهمانی ایله تقویتتی لازمهء حالدن
 اولدیغنه بناءً بوندن اقدم میری و حریمین مقاطعاتنک جبه‌لورلی 5
 کشاد و تحصیلنه صرف اجتهاد اولندی ترتیب اولنان جبه‌لورلرک
 یکنونی رومی اوج پیک کیسه‌یه بالغ اولوب شمدیه‌دک تحصیلاتی
 ایکی پیک یوز طقسان طقوز کیسه‌یه رسیک اولغله باقی قلان
 (105 r.) سکز یوز بر کیسه‌نک اوتوز بر کیسه مقداری‌نک
 صاحب‌لری فوت اولغله جبه‌لوسی اخذ اولندی و یوز اوتوز 10
 بش کیسه‌سی دخی شروطی براتی اوزره معجلات قدیمه‌سنه
 اعتبار اولندیغندن نقصان قبول ایتمکله جبه‌لو بدلیه‌سنک
 ناتحصیل قلان التی یوز اوتوز التی کیسه‌نک 8) اوج یوز
 اون بر کیسه‌سی طشره اولان اصحاب مقاطعاتنک ذمترلرک
 اولوب پی در پی تحصیللریچون اوامر علیه ارسال اولندیغی 6) 15
 و اوج یوز یکریمی بش کیسه دخی بغض سلاطین علیه الشان
 و خاتم سلطان و وزرای عظام و بعض مدرسین کرام و رجال
 و خدمه ذمترلرک اولغله اشبو جبه‌لو بدلیه‌لرندن 9) تحصیل
 اولنمیان 7) التی یوز اوتوز التی غروش اصحابی استانه سعادتک
 اولنلری بشقه و طشره‌ده اولنلری بشقه‌جه دفتر اولندیغی 8) 20
 و تحصیل اولنان جبه‌لو (105 v.) بدلیه‌لرندن 9) اسماعیل

а) Прв. کیسه‌سنک б) Прв. اولندیغنی в) Рѣш. بدایه‌لرندن
 г) Рѣш. النمایا д) Прв. اولندیغنی е) Рѣш. بدایه‌لرندن

غروشدن اشاغى وارلدقندن صكره باقى قلان بش بيك يدى يوز
 فرق طقوز كيسه ايله يدى بجق غروش و تقسيط اول و ثانى
 اعتباريله استانهده اخراج اولنهجق بر سنه نك موجب اچون 8
 ترتيب اولنمشدر استانه، سعادتك اخراج اولنان بر سنه نك موجب 6
 5 يدى بيك التى يوز اوج كيسه ايله درت يوز يكرمى سكر
 غروشه 8) بالغ اولديغى روزنامهچه (104 r.) همايون قلمندن
 دركنار اخراج اولنمغله جزيه ماللردن ترتيب اولنان سالف
 الذكر بش بيك يدى يوز فرق طقوز كيسه 7) يدى بجق
 غروش موجب مزبوردهن 8) اولنقندن صكره تكميلچون اقتضا ايدن
 10 بيك سكر يوز اللى درت كيسه ايله درت يوز يكرمى غروش
 يتمش يدى سنه سنه 9) مقاطعات ماللردن و عوارض پشبنلردن
 و ضربخانه، عامرودن و پيريله جك پاره نك و سائر موادن 10) جمع
 و تحصيل اولنمق اوزره اولغله ش-رف يافته، صدور اولان خط
 همايون شوكتمقرون 8) موجبجه مقاطعات ماللرى سنه سى اچنك
 15 النمق اوزره موجب ترتيبندن اخراج و جزيه ماللردن ترتيب
 اولنديغى صورتده بالاده ذكر اولنان و تصريح اولنان 11) ا
 مصارفي و بلغراد و ودين و بندر و خوتين مواجبلرى و مصارف
 (104 v.) مهمه، سائره كيرو قالهجقى دركنار و حساب اولندى
 ابتداى ظهور سفرده بيرون خزينه سنه 12) اچه
 20 قالماعله ميرى و حرمين مقاطعاتندن تحصيل اولنان
 جبه لونك مقداريله مصارفي محللرى ذكر اولنور

a) Прв. مواجبلچون б) Прв. مواجبل в) Рвп. غروش г) Чт.
 4) Рвп. مزبوردهن e) Чт. سنه سى или سنه سنك ж) Чт.
 8) Рвп. خط همايونه شوكتمقامليله و 8) Рвп. موادن

اولنور و نیکبولی و کستره- و مرعش و قرمان و سپواس جزیره لرینگ
 قاما اوراقی سوریلدیکنه بنهء میری خسارتدن صبانته بشپهز
 التمش سکز کیسه ایله درت یوز اللی ذرت غروش ماللدیری
 سپاه و ساحدار مواجب لری عن خزینه سنه و قلاع یرلو نفراتی
 مواجب لرینه حواله اولنور بو اچهلر اصل یکنون مال جزیره دن 5
 فرونده اولندقدن یدنی بیگ طقوز یوز اون بش کیسه ایله
 درت یوز یتمش سکز غروش صاغ جزیره لریک ارسالیه سی قالور
 مبلغ مزبور دن (103 r.) دخی بشپوز سکسان اوج کیسه ایله
 ایکی یوز بیکرمی غروش ترسانه و مطبخ و امناء سائره مصارف لرینه
 و بیگ اون کیسه ایله یوز اللی التی غروش بلغراد و ودین 10
 و افلاق جزیره سندن حواله اولنده چی اچهدن ماعدن بنبر و خونین
 و بوسنه قلعه لری مواجب لرینه و غیر از اوجقلق عجم زمستانی
 چوقه بهاسنه و یوز اللی التی کیسه اوچپوز سکسان غروش
 دخی نقداً و یریلان اچهلردن ماعدن سابقی موجبجه یتمش التی
 سنه سی مبايعه حنطه بهاسنه ترتیب و تخصیص اولنوب درت یوز 15
 اون کیسه ایله ایکی یوز اون درت بجق غروش دخی مبايعات
 حنطه بهاسچون اندرون همایون خزینه سندن و یریله چک اچیه
 تعویض اولنمق و ترسانه عامرده و مصر جانبندن یا پلان فالیونلریک
 کراسته و آهن خام (103 v.) بهالرینه و بعضی قلاع تعمیراتی
 مصارفی و مهماتی بهاسنه و سائر سریعاً تحصیلی مقتضی مصارف 20
 ظهور ایتدکجه حواله اولنمق اچون الیقونلمقله ذکر اولنان مصارفاته
 ترتیب و تخصیصی قلنان اوج بیگ التی یوز التمش طقوز کیسه
 ایله اوتوز بر بجق غروش صاغ جزیره لریک از کیسه سی باقی قلان
 یدنی بیگ طقوز یوز اون بش کیسه ایله درت یوز یتمش سکز

بهر سنه ویریلو کلان زمستانی چوقه لر یچون
 ویریلان عساکر مذکوره ایچون سلانیکه نسج اولنان چوقه
 بهاری مصارفیچون مصادقه^۶ جزیه، قبطیان و رسم دونیم و خان
 سلانیک و بدل اولاد فاتحان سلانیک و عوارض سلانیک و عوارض
 ۵) (102 r.) اوغری و سلانیک کمرکنک فائضدن و سلانیک
 مقاطعهسی ماللرندن التمش بش بیک غروش حواله اولندیغی
 ایلدن سبب تحریرلری ویرلری دولت علیهنک مجموع
 ایراد و مصارفنک خلاصهسی بیان اولنور مالک
 محروسده واقع مجموع جزیهلرک مقید اولان مالی (a) ایشو تاریخه
 10 اون بر بیک التی یوز اون ایکی کیسه ایله ایکی یوز اون
 طقوز بیجق غروش اولغله ایکی بیک طقساں درت کیسه ایله
 یوز سکسان بیجق غروش حج شریفه و قصاب باشی و یوز
 باشی و بازار باشی و سائر امنا مصارفلرینه و وظائف و اوجاق
 تعین اولنمش اولغله فروزهاده اولندقدنصکره طقوز بیک درت
 15 یوز اون سکر کیسه ایله اوتوز طقوز غروش ارسالیهسی قالدیغی
 جزیه قلمندن دفتر اولنمش در لکن اولونیه (b) کرید و بلغراد
 و حلب و ارضروم و چلدر و طریزون (102 v.) و کمشخانه
 و دیاربکر و ماردین و موصل و وان و خوتین جزیهلری ممنوع
 و نقدًا تحصلی متعذر اولغله طقوز بیک یوز اوتوز اوج کیسه
 20 ایله یوز یدی غروش ماللری سمترنده واقع قلاع یکپچریلار (v)
 مواجبلرینه و سائر سمترنده ظهور ایدن مصارف مهمدینه حواله

а) Руб مالی   б) Тутъ надо прибавить   в) Прв.
 یکپچریلرینک

101 r.) اون بيك يدي يوز التمش بش رومی كيسه ايله اوچپوز قرق درت بچق غروش اونوز قرق تاريخندن التمش طقوز تاريخي ختامنه دك a) ديواني كيسه حسابناك مال جزيه بيك يدي يوز يتمش سكر ديواني كيسه ايله اوچپوز التمش بچق غروش يكرمی آنچه و رومی كيسه حسابناك بيك درت يوز 5 سكسان ايكي رومی كيسه ايله ايكي يوز طفسان درت بچق غروش فضلہ بولشدر يتمش سنه سنك غير از معاش مال جزيه بهر كيسه سي الليشر بيك آنچه حسابيله اون درت بيك يوز اونوز سكر ديواني كيسه ايله يوز اون بر غروش و بهر كيسه سي التمشر بيك آنچه حسابيله اون بر بيك يدي يوز 10 سكسان رومی كيسه ايله درت يوز التمش غروش اولوب سنه سابقه دن ديواني كيسه حسابناك بيك يدي يوز اون طقوز ديواني كيسه ايله ايكي يوز سكسان (101 v.) اوج بچق غروش يكرمی آنچه و رومی كيسه حسابناك بيك اون التي رومی كيسه ايله طقسان طقوز بچق غروش زياده بولشدر بالاده 15 تحرير اولديغي اوزره اونوز ايكي تاريخندن يتمش سنه سنه 6) دك غير از معاش مال جزيه ديواني كيسه سي حسابناك درت بيك يدي يوز يكرمی بچق كيسه ايله فرق سكر بچق غروش و رومی كيسه حسابناك اوج بيك طقوز يوز اون سكر رومی كيسه ايله يكرمی التي بچق غروش زياده بولدي و حساب اولندي 20 يوز طقسان الي v) عدد درگاه معلا نكسي ملرينك r)

a) Ркп. ختامه دك б) Ркп. سنه سنه в) Чт. التي г) Чт. يكيچري و سپاهلرينك

ابلیه سن باری تعالی هر خصوصاً توفیق علیہ سن a) رهبر طریق ابلیه دیو مجموع جزیه لرك مالنك مقداری ممالک محروسه المسالك جهانداریک متمکن یهود و نصارا طایفه سنك خزینہ عامریه عامه جزیه شرعیہ لاری مالی غیر از معاش 5 یوز اوتوز ایکی سنه سنك بهر کیسه سی الی شر بیک اچہ حسابیلہ طقوز بیک درت یوز اوتوز التی بچق 6) دیوانی کیسه ایله التمش ایکی بچق غروش اولوب بهر کیسه سی التمشر بیک اچہ حسابیلہ یدی بیک سکز یوز التمش اوج بچق رومی کیسه ایله یوز سکسان یدی بچق غروش و اوتوز ایکی 10 سنه سنك قرق درت سنه سنه کلچہ سنه بسنه ازدیاد بولهرق (100 v.) قرق درت سنه سنك غیر از معاش مال جزیه بهر کیسه سی الیشر بیک اچہ حسابیلہ اون بر بیک یوز اوتوز طقوز کیسه دیوانی ایله اوج یوز غروش و بهر کیسه سی التمشر بیک اچہ حساب اولندیغی صورتک طقوز بیک ایکی یوز 15 سکسان اوج رومی کیسه ایله الی غروش اولمقله اوتوز ایکی سنه سنك قرق درت تاریخنه کلچہ کیسه دیوانیک بیک یدی یوز اوج کیسه و رومی کیسه حسابیچہ بیک درت یوز اون طقوز بچق رومی کیسه زیاده بولش اولور قرق درت سنه سنك التمش طقوز سنه سنه کلچہ غیر از معاش مال جزیه بهر 20 کیسه سی الیشر بیک اچہ حسابیلہ اون بیک طقوز یوز اون سکز دیوانی کیسه ایله ایکی یوز قرق درت غروش اولوب بهر کیسه سی التمشر بیک اچہ 8) حساب اولندیغی تقدیرچه

a) Црв. علیسنی б) Чт. بچوق в) Рѣп. اچہ په

و اندرون همایون و رکاب شوکت مقرون اغالری و مطبخ
 و اصطبل عامره و ترسانه معموره لری خدمه لری و سایر اوجاقولری
 نفراتندن متقا (عین) a) اولنلریله اشکنجی قوللرینگ مواجبلری
 اقلامدن ویریلان اجمال لری موجینجه b) دیوانی کیسه ایله v) 5
 انچه یه بالغ اولوب کیسه ایله انچه سی سپاه r) (99 v.) عن
 خزانه وجهله ویرلکه اشاغی وارلدقدن سنکره قصور ایجاب ایدن
 کیسه انچه یه d) بکون دیوان مشید الارکان ملوکانه لرنگ تماما
 توزیع اولندیغی معلوم همایون جهانداریلری بیورلدقدن e) امر
 و فرمان شوکتلو قدرتلو مهابتلو عظمتلو پادشاهم حضرتلرینگدر
 دیو عرض اولنور مواجب اخراج و توزیعی دوری 10
 تمامنده وارد اولان خط همایون بنم وزیر اعظم
 و وکیل مطلق سن عموما قپو قوللرینگ مستحق اولدقلری
 مواجبلرینی وقت و زمانیله ندارک و اخراج و توزیع و تقسیم
 میورر شاهانم ж) اولغین مجرد حال و شانسی ترفیع ایچون
 رکابدار اغا ایله سکا بر ثوب سمور صفا موفور و بر قبضه 8) 15
 خنجر مجوهر ثریا پیکر عنایت n) و احسانم اولشدر اجدی
 خط همایونمی استقبال و فروه سموری و خنجر دخی زیب
 نند میاں (100 r.) ایدوب صداقت و استقامتکی اضعاغ
 مضاعف ایلرک خدمات دین و دولتی رویتک i) بذل مقنور

- a) Поставленное въ скобкахъ приписано на поляхъ.
 б) Тутъ, надо полагать, пропущена сумма. в) То же.
 г) Это слово тутъ лишнее, или же тутъ пропускъ.
 д) Чит. анچه e) Ркп. بیوریلانک ж) Прв. شاهانم
 з) Ркп. «بر قبضه», и. и. цѣть. и) Ркп. غایت i) Прв. رویتک

همایون و التی یوز سکسان طقوز نفر چاوشان درگاه عالی و التیوز نفر بوایین (98 v.) درگاه عالی و بشپوز قرق طقوز نفر طوب عربجهیلری و بیگ التی یوز درت خدمه مطبخ عامره و بیگ التمش یدی نفر خدمه^۶ اصطبل عامره و یدیوز 5 طقسان یدی نفر نفرات ترسانه^۶ عامره و التیوز التمش بر نفر دونمهای همایون قالیونلری قپودازان و کاتب و خلفا و کیجیان و سکز یوز یتمش بر نفر مهتران خیمه^۶ خاصه و ایکی یوز اونوز نفر اهل سوق و طقسان بش نفر مهتران طبل و علم و سکسان درت نفر پیکان خاصه و یوز درت نفر طباخین (a) 10 و اللی بش نفر جامه شویان خاصه و اون طقوز نفر خزینه داران بیرون و یتمش درت نفر اطباء خاصه که جمعاً یکون التمش بیگ طقوز یوز اون سکز عدد نفرات مذکوره نك (b) پیاده و سواری قلملرنندن و یریلان اجماللری هوجبینه حساب ایتم یریلانکک مضرور حج (ii) (99 r.) مواجیلری درت بیگ سکر 15 یوز یکریمی بر کیسه، دیوای ایله قزق سکز بیگ درت یوز یکریمی سکز آنچه کسور مواجیلری دخی اوج یوز التی کیسه و کسوری عن خزانه وجهله و ماعداسی نقدا و یرلری مواجب مذکوره (r) توزیع اولنقله جانب دذتیریدن رگاب همایونه عرض اولندی معروض بند، بیمقدارلری 20 بو در که ملازم درگاه معلالری یکچیری و سپاه و ساحدار و بلوکات اربعه و جبهچی و طوبچی و طوب عربجهیلری نفراتی

ا) Ркп. طناچیان   ب) Ркп. مذکورک   в) Чт. مصرف خرج
 г) Ркп. مذکور

سنهسى قلعهء مزبوره نك (a) تعميرينه مأمور بيورلديغم اجلدن قلعهء
 مزبوره نك (b) كبير قلعه سنى توسيع ايجون حفر ايتديرديكمه اوج
 بيك قنطاردن منجاوز بكسماد ظهور (B) و خاص و بياض و مأكول
 اولديغى و ابراد قيد ايجون وقوعى اوزره اردوى همايونه
 عرض و اعلام ايتديريلدى در عليه ده علاوفه لرى 5
 ويريلان صنوف عسكرينه نك مقدارى سنه ۱۱۸۲
 اشبو تاريخه يكرمى بيك اوچبوز سكسان نفر متعاقد يكيچرى (Г)
 و طقوز بيك اوچبوز نفر غلمانان عجميان و ايكى يوز يكرمى
 ايكى نفر غلمانان عجميان باغچهء خاصه و طولمبه چيان و اون
 بر بيك طقوز يوز يتمش طقوز نفر علوفچيان يسار و يوز 10
 (98 Г.) الشمس التى نفر غربا يمين و يوز اون طقوز نفر
 غربا يسار (Д) و درت بيك يوز يتمش التى نفر جبه چيان
 عتيق و بيك اوچبوز الشمس ايكى نفر جبه چيان جديد و بيك
 درت يوز اون طقوز نفر طوپچيان عتيق و بشپوز اوتوز
 اوج نفر طوپچيان جديد و سكسان اوج نفر آغايان دار السعادة 15
 و قرق بر نفر اوقافى خاصه و اون بش متعاقدين و يوز
 قرق التى نفر خانهء خزينهء همايون و يوز قرق ايكى نفر
 خانهء كيلار (e) همايون و ايكى يوز يندى خانهء سفرلى
 و اون درت نفر تبرداران و سكسان طقوز نفر متعاقدين
 اغايان اندرون همايون و سكر يوز سكسان طقوز نفر اغايان 20
 اندرون همايون و سكر يوز سكسان طقوز نفر اغايان ركاب

а) Р.кп. مزبورк б) Тоже. в) Р.кп. ظهور г) Р.кп. يكيچر
 д) Р.кп. ايسار е) Р.кп. كيلر

چوب اوستوی و درت یوز اللی عدد فوغله ۵) و بیک یوز
 عدد طومار و اولقदार مانهوله 6) و اولقदार طوقماق و اولقदार
 سکیل ۷) مبیعه و روغن زیت و زیتون یاغجیلر کدخداسی
 طرفندن و روغن ساده و سرکه و مرجمک و نحو ۲) و ارز
 ۵) مصری و پیاز خشک ذخیرلری (۹۷ ۲.) مطبخ عامره امینی
 طرفندن ویرلک اوزره بر وجه بالا مبیعهسی اقتضا ایدن
 مهاتک بهالریچون على الحساب و کسور غیر از مرتبات
 طبخ اولنان بکسمادک ^{۹۳۳}مقداری استانهده یوز بیک
 کلیبولیک یوز بیک ایساقچیک انبار امینی خطیب زاده احمد اغا
 ۱۰) یدبله ایکی یوز بیک قنطار بکسمادک ۱) طبخ اولندی مبیاعات
 ذخایر افلاق و بغدادن و بوجاق بر وجه مقاسمه
 اونوز بیک کیله حنطه ایله اونوز بیک کیله دقیق و یوز
 اللی بیک کیله ارزن و یتمش بش بیک کیله شعیر مبیعه
 و در انبار اولندی غریبهء بکسمادک ۲) اللی بر تاریخند سفر
 ۱۵) همایون وقوعند ایساقچی انبارلری موجودندن طبخ و غزاة
 موحدینه اعطا اولنان بکسماددن ۳) فضله قالدقارینی ایساقچی
 قلعه انبارینه تودیع و ادخار و زمان مروریله اوزرینه طوز
 و طپراق نزلیلله (۹۷ ۷.) پنهای و کسنهنگ و حتی دزدار
 قدیمی فوت اولوب اوغلنه ۴) توجیه اولنمقدن ناشی بکسماد
 ۲۰) اولدیغی معلومی اولیوب بو حقیر، پر تقصیر سکسان ایکی

а) ? б) Прв. مانیهوله в) ? г) Ркп. نحو ۲) Ркп. بکسمار.
 е) Тоже. ж) Ркп. بکسمالردن з) Ркп. اوغنه

تیرشه صارغی کیچهسی کرپاس ایکنه اپلک ادوات نجار ادوات
 مرانقوز ادوات (96 г.) تیمورچی ادوات دوکمهچی (а) جراح
 صندوقلری چلنکر (б) صندوقی بهالریچون ویرلیدی دفعه بکسیمه یاد (в)
 میری خبازینه و کلیمولی و سلانیک و استانبول فروئلرنیک بکسیمه یاد (г)
 طبخی ایچون ویرلیدی مصارفات (д) ترسانهء عامه 5
 سفاین شاهپوره (е) سفاین جلبه سفاین چاملیچه سفاین انش
 سفاین طراباقو (ж) سفاین شولویه جهه ایکی یوز قطعه محمددا
 سفاین انشاسیچون ویرلیدی مبیعات برای لازمهء مخزن
 چوب غیر از موجود مخزن سرب و چوب ترسانهء عامه
 مبیعهسی اقتضا ایدن بیک ایکی یوز قنطار زفت و قطران 10
 و درت بیک قنطار تیمور خام و بشیوز قنطار تل فانسه (з)
 و یتمش بش بیک بش یوز اللی ذراع کرپاس بادبان و بش
 بیک ذراع قولان و بیک دسته اسپارلوی (и) فرنکی و اون
 بش عدد سال ستون و بش بیک (96 в.) قنطار تیمور لنگر
 چارمبغ و جواطه و اون بسر بیک کبیر و صغیر مفره الواح 15
 و بیک بشیوز ذراع سجاقلق شالی و بیک بش یوز قنطار
 قنبل مصری و ایکی بیک عدد قنار سفاین و بیک عدد قنبل
 و بش یوز عدد ترشه و اوج بیک ذراع خرتوج سالیسی و اون
 بیک عدد ایکنه بادبان و بیک عدد آهنی بالطه (і) و بش
 یوز قنطار نخته قورشون و اللی صندوق طاقم جراح و اوچویوز 20
 طوب یواسی (к) یوز قبه تبره مندی ساقز و درت یوز قنطار

а) Рқп. دوکمهچی б) Рқп. چلنک в) Рқп. بکسیملر г) Тоже.
 д) Рқп. مصادفات е) Рқп. شاهپور ж) ? з) ? и) ? і) Рқп.
 یوغاسы к) Рқп. بالینه

جدید بمعرفت خطیب زاده احمد (اغا) باروت غیر از
 موجود استانبول و کلیبولی و سلانیک. مباحثه اولتان باروت بهاسی
 ۷۰
 کریاس خیمه و بادبان (ب) غیر از (B) موجود خیمه خاصه و مخزن
 چوب و کریاس (۲) مباحثه سیچون ویرلدی کلیم ساده (د) و کیچه
 ۱۳۰
 ۵ غیر از موجود مباحثه سی افتضا ایدن کلیم و کیچه ایچون ویرلدی
 ۲۲
 کوهرجیله باروت خانه ثلاثه باروت اعمالی ایچون اناطولیدن
 و سلانیک و قیصریه و بور قضاالرنک کوهرجیله مباحثه سیچون
ویرلدی اشتر و استر استانبول و خیره بولی و یان بولی (e)
 ۱۲
 میری اخورارنک میری استران و اشتران (95 v.) وافی اولماغله
 10 مباحثه سی ایچون اچمه ویرلدی عربیه سرم (ж) مهمات کیلار (8)
 ۱۱
 تحمیلی ایچون مطلوب اولتان عربیه سرم و عربیه کاو اجریار ایچون
ویرلدی شایقه سفینه سی طونه و کردابلر محافظه سیچون
 ۱۰
 چکدری رسمنک دونامش (п) شایقه لر انشالریچون علی الحساب ویرلدی
 نزل آمینی اردوی همایون نزل امیننه ویرلدی مهمات آهن
 ۲۰
 15 قازمه (i) و کولنک فرمادی (к) و مسمار شرانبو و تبه ور خام
 و الواح کورک تیمور و آهن واریه (ل) و الواح طوقمفی و مشک
 و مطلق (м) و اونوردمه (п) مباحثه سیچون ویرلدی تغنک و قاج
 غیر از موجود جبه خانه تغنک و قاج و فشنک کاغدی بهاسی
ویرلدی اجناس مهمات چالی قوب (o) اوراق مسما متنوعه
 ۲۲

а) Здѣсь, очевидно, есть пропускъ. б) Ркп. کریاس خیمه
 ۷) Ркп. بادبان ۸) Ркп. غیر ۹) Ркп. مخزن چوب کریاس ۱۰) Ркп.
 ساده ۱۱) Ркп. یان بولی ۱۲) Чт. سرم или, прв. صریم ۱۳) Ркп.
 ۱۴) Это слово написано заурядъ съ
 заголовкомъ. ۱۵) Чт. فرنگی ۱۶) Чт. اره ۱۷) Чт. مطلق. ۱۸) ? ۱۹) ? ۲۰) ?

بر معناد تنظیم آنچه ویرلیدی تعمیرات سرحدات فلاحی
 تعمیراتی ایچون بنا امپلرینه بشقه بشقه ویریلان (a) جبهه
 خانهء ادرنه غیر از موجود ادرنه جبهه خانه سنک بولنمق ایچون
 مبیاعه اقتضا ایدن مهمات بهاسیچون آنچه ویرلیدی جسر
 ایساقچی قبریس محصلی سابق سلیمان افندی معرفتیه 5
 ایساقچی قلعه سی (94 v.) مقابله سنک عمله و کراسته سی افلاق
 و یغدان دن ویرلک اوزره مهمات بهاسیچون علی الحساب آنچه
ویرلیدی انبار جو جوره (6) طاغستانی علی اغا معرفتیه
 جو جوره انبارینه دقیق و شعیر مبیاعه اذخاریچون آنچه ویرلیدی
 منازل قارشویقه ایساقچی قارشوستدن بندر و خوتینه وارنجه 10
 و آنچه منازل ذخایر ایچون غیر از انبار جو جوره آنچه ویرلیدی
 مهمات سرحدات جبهه خانه ده (B) موجوددن ماعددا سرحداته
 ارسال ایچون مبیاعه اولنان مهمات بهاسی ویرلیدی سرعسکر
 باباطاغی سرعسکر مشار الیه معینتک موجود بولنمق اوزره
 مرتب عسکرک تعیناتی ایچون آنچه ویرلیدی نول سفینه 15
 بعضی محله ره (r) مهمات ارسال ایچون نول سفینه دفعه ویرلیدی
 سنجاق دپهلری در علیه دن ایساقچی وارنجه (95 r.) سنجاق
 دپهلری و یول اوزرنک اولان اورمانلری قیریب (d) توسیعی ایچون
 مباشرلرینه ویرلیدی مبیاعه ایساقچی انبارنک موجود
 بولنمق اوزره طونه بویندن ذخیره مبیاعه سچون ویرلیدی انبار 20

محله ره (r) جبهه خانه (B) P. P. جو جوره (b) ویرلیدی (a) ویرلیدی (a)

د) ت. ع. قیروب A*

میری عسکر بجانب اناطولی اناطولی نك صاغ و صول
 و اورته قوللرندن میری عسکری تحریری ایچون مباشرلرینه (a)
 خزینه ویرلدی (b) شیخ اردوی همایون افسندی مومی
 الیه چادر و چرکه و خرج راه و قوجی و بارکیپر بهاسی ویرلدی
 ذخایر منازل استانه دن ایساجی معبر-رینه وارنجه منازل
 ذخایری ترتیبچون اچه ویرلدی چاموس طوپکشان جاموسلری
 مباحعه سیچون سکر یوز یکر می جفت (B) اولق اوزره اچه ویرلدی
 بارکیز بیک درت یوز الی درت راس طوپکشان بارکیزلری
 مباحه سی ایچون اچه ویرلدی بلدر بیک نفر بلدرانک
 10. پشین ایکیشر ایلق اجرتلری ایچون اچه ویرلدی اوستی
 اچق (Г) سفینه نهر طونده مجدداً اوستی (94 F.) اچق
 سفینه لر انشاسیچون اچه ویرلدی طومباز نهر طونده طومباز
 قایغی انشاسیچون اچه ویرلدی عربیه طومباز کذلک طومباز
 عربلری انشاسیچون اچه ویرلدی مهمات جبه خانه
 15 متفرق مهمات جبه خانه مباحه سیچون اچه ویرلدی قصاب
 باشی اردوی همایون قصاب باشینه اچه ویرلدی ساریان (Д)
باشی و مکاری باشی و مشعاجی باشیه ویرلدی یکچری
وجبه جی و طوبجی و عربیه جی اوجاقلرینه

a) Реп. مباشرکرینه б) Сумма пропущена, и должна быть та, которая не кстати поставлена раньше подь словомъ مباشرلرینه в) Чт. جفت г) Чт. اچق д) Реп. ساریان

اوزره اقتضا ایدن شاهى طویلارک عربهارى (a) اولوامغله. تعمیر
 و تجدیدارچیون ایکی بیک طقسان اوج غروش علی الحساب
 ویرلدى قلعهء ابرائیل (93 r.) قلعهء مرقومهنگ (6) طویلارى
 قونداق و تکرلکرى مصارفی ایچون طقوز یوز اون اوج بیچ
 غروش ویرلدى (b) چپادر و چپرکه (r) سکيان استانه⁵
 سعادتک و کوتاهبده و جلب الشهباده (d) مبیاعه اولنهجق چادر
 و چرکه متنوعه ایچون (e) ویرلدى قالدرم و جسر استانهدن
 ادرنهیه وارنجه قالدرم و جسرلر تعمیرى ایچون آنچه ویرلدى
 مه^{۲۸۷۶} مع مایین (ж) بکسماد دونماید همایون قابیونلری
 و اردوی همایون لازمه سیچون استانهء سعادتک میری خبازینه¹⁰
 و کلیبولی ده بولغار اوغلبینه و سلانیکک بکسماد طبخی (8) بشقه
 بشقه علی الحساب آنچه ویرلدى و ادرنده (и) دخی بکسماد اعمالی
 امر اولندی آنچه (i) دونماید ترسانهء عامرده و بحر سفید
 جانبک مجددا انشا اولنان جلبه و شاهطوره (k) و قرلنغ (l)
 و شالویه و آتش سفینه (m) آنچه ویرلدى طوب کبیر شایقه¹⁵
 کبیر و صغیر (93 v.) شایقه (n) طویلری اصاغهسى و اسکی
 استانبوللق (o) طرفندن مرمر کاه اعمال و جلبی ایچون ویرلدى

- a) Реп. غربهبرى б) Рк. مرقومک в) Все это написано одинаково съ заголовкомъ. г) Тутъ надо прибавить д) Реп. الشهباضی
 e) Сумма тутъ пропущена. ж) Чт. مبیاعه
 8) Тутъ надо прибавить ایچون и) Реп. ادرنه i) Реп. آنچه
 k) Реп. شاهطور l) Реп. قرلنغ м) Надо прибавить ایچون
 n) Реп. شایقه o) Чт. استانبولک

ويرلك اوزره مقاوله ايتماريله بو قدر خزينه و تعينات اتلافيله روسيهلويه امداد و اعانت اولنمش اولنديغنى بر نوع عبرت غريبهدنبر بو خبر موخش اثر سردار اكرم يىلقچى زاده امين پاشايه واصل اولدقك قهرمان پاشائى خان دپهسى نام صحرايه 6 احضار و اعدام ايلدى مقتول مذكورك روسيهلويه ويوردىكى آلتى بيك عسكرى آلآن مسقولو نصرهك اولوب بيك يوز طقسان يدى سنهسى ينه مأموريت ايله بحرا چراكسه طرفنه حين عزيمتك قريم جزيره سنك ابو و پالوطه و بالاقلاره نام محلله ضرورت روزكار ايله وضع لنكر اولندقك سواحل 10 مذكورهك a) امر محافظه سنى مذكور ارزبودلره سپارش ايلمش اولديغى مشاهد اولندي بيك يوز سكسان (92 v.) سنهسى سفر همايون ايچون على الحساب و يريلان مصارفات نيكپولى و روسجف و كستره 6) و زشتوى قضالرندن مبايعهسى مطلوب اولنان يوز التمش بش بيك كيله شعير 15 ايچون على الحساب قرق بر بيك ايكى يوز اللى غروش و يرلدى مرتب جانب صوفيه صوفيه و توابعى قضالرندن يوز بيك كيله شعير مبايعهسيچون على الحساب يكرمى بش بيك و يرلدى نول سفينه استانه دن ايساچى b) اسكله سنه ارسال اولنهجق مهمات طوبخانه و سدره قيسى g) معننى نقل 20 ايچون سكر بيك سكر يوز قرق يدى غروش نول سفينه و يرلدى مهمات عربنه d) اردوى همايونده موجود بولنمق

a) Реп. مذكورك b) Чт. састро или خسро в) Реп. ايساچى
g) ? d) Реп. غريبه

درت بيبك طقوز يوز نفر سواری و پياده يه بالغ اولديغي حساب اولنمغله متعاقبا استعجاللرينی حاوی اوامر عليه تحرير و ارسال اولندی انجق عسکر مذکورک وجودی دفترده مسطور اولديغي اوزره تعبيرائيله محرر عسکر اولديغي عين اليقين علم چاکرانمه ۵) لاحق اولدی غریبه قهرمان پاشا 5 پاشای مومی اليه تام الاسحه التي بيبك نفر پياده ايله مسارعة محل مأموره سنه عزمت و خدمت محافظه ده موجود بولنمق اوزره مأموریت و متعدد استعجال امرلری ارسال (91۷.) اولنمشیدی و انشاء الله تعالى قهرمان پاشا و سائر عسکری طائفه لری حدود اسلاميه ده خدمت محافظه ده آماده ايکن کفار 6) خاکسار 10 اگرچه حمله ايتمک احتمالی اولور ايسه مقابله ايدرلر و اميد در که طابور کفار مضحل اولوب اردوی همایون عسکری ورودينه حاجت قالمز دیو در عليه ده ملاحظه ايله تسلیت خاطر اولنور ایدی بعد زمان اردوی همایون ادرنه صحراسنه واصل اولدقدن صکوه پاشای مومی اليه ایستاجی معبرينه وصول و موجود اولان 15 عسکر طوسقه و پیکار تعبير اولنان ارنبود ذمیلرندن اولديغي مشهود عاجزانم ۷) اولوب متعاقبا جانب خوتينه مأموریتم تقریبيله وارلدقک مسفورلرک میریلری وعده لری ۸) تمام اولوب نکرار علوفه لرینی مطلوب ایلدکلرنگ دولت عليه يه تحرير ایدوب نقد و جواب کلنجيه دکین یومیله ۹) (92۰.) عسکر متحمل 20 اوله میوب در عقب روسیله طرفنه عبور و یومیله لری بهر روز

а) Реп. чакранем б) Реп. нкар в) Прв. عاجزانем г) Это
можно еще и такъ читать: و عسکری

ارسال ۵) ارسلان اوغلی حسین پاشایه و ابازه محمد پاشایه
 و خزینه‌داری فیض الله پاشایه و طرسوسلی قوجه آغایه و اذنه‌لی
 چویور (?) اوغلینه و جانیک محصلی علی پاشایه و اوغلی مقداد (?)
 پاشایه و اوغلی بطلال پاشایه و قره عثمان اوغللرینه و چپان (?)
 ۵ اوغله و کوتاهیملی رضوان آغایه و ادم آغایه و اذنه‌لی (۹۰ v.)
 حاجی بکه و اووه‌جاقلی اودیقار (?) اوغله و ازرکانلی موصلویه (?)
 و طربزونلی فالجی اوغله و قوعی (?) اوغله و قیصریه‌لی اوغلینه
 و سکودلی فایقی (?) اوغله و انقره‌لی مراد اوغله و ویران شهر
 ویوده‌سی حالیق اوغله و مولد و عانی (?) علی پاشایه و زاره‌لی
 ۱۰ زاده فیض الله پاشایه و لوئد باشبوغی ایپکلی اوغلی مظفر
 پاشایه و قپلان پاشایه و قوجه عبدی پاشایه و عبدی پاشا کتخداسی
 خلیل پاشایه و عبدی پاشا چراغی چرکس حسن پاشایه و فرخ علی
 و ماردین مفتیسی سابق حسین پاشایه و محسن زاده محمد پاشایه
 و اوزون عبد الله پاشایه و شاهین علی پاشایه و ساحدار
 ۱۵ محمد پاشایه و قره خلیل پاشایه و ایواض پاشا زاده خلیل پاشایه
 و صارم ابراهیم پاشایه خطاباً مکمل دائره‌لریله و بیگ باشیلر
 کزیده عسکرلریله و یکبچری سردانکچدیلسری (۹۱ r.) بر آن
 اقدام و بر قدم مقدم تعین اولنان محللرنک موجود بولنه‌ق دیو
 اقتضا ایدن امرلری و اوجاقلری طرفلرندن اغا مکتوبلری تحریر
 ۲۰ و مباشران تسبیر اولندقدن صنکره ترتیب اولنان عسکرک
 دفترى یکون اولندقدن غیر از موجود سرحدات ایکنی یوز اللی

а) Тутъ трудно возстановимаѣ коррупція, замѣтная и въ послѣдующихъ собственныхъ именахъ и эпитетахъ лицъ, возлѣ которыхъ будетъ поставленъ знакъ вопроса.

قلعه مزبورده فرمان اولنان حملدن ویریلماک اوزره خدمت
 محافظهده قیام ایندیبرلک و خصوصاً خلال (a) (89 v.) راهک
 منازل و مراحلک بر فرده جور و تعدی و فرار و غیبت
 ایندیبریلماماک ایچون کرکی کیمی محافظه (لرینه) (b) اهتمام و هر
 حالک اقتضا ایندن ذخیرهلرین طرف میریدن ویریلان آنچه 5
 ایله مباحه و توزیع ایندیبردب تسیر (B) اهالی ولایتدن مفت
 و مجانایم و بیهجک مطالبهسیله تعدیدن مجانبت و طائفه مزبورنک
 بلوکباشیلری دخی بعض خیانت و ملعنته جسارت ایله نفرات
 مرقومهیی اصل فاتحان جنسندن اخراج اینتیوب ایچلرینه علیل
 و مریضی مقولهسی ادخال ایلمک احتماللری اولور ایسه بر درلو 10
 عذر و جوابلری مسیح و معتبر اولتیوب محافظ مشار الیه
 معرفتیه بلا توقف تادیب و تنکیل اولنهجقلرینی محقق بلوب
 اکا کوره انتباه و بصیرت اولنمق اوزره اشبو ترتیب دفتری
 باش محاسبهیه قید اولنوب اقتضا ایندن صورت و تذکره
 و فرمانلری (90 r.) و خاص لر قلمنه علم و خبری ویرلک 15
 بابنک دیو تاختیص اولنوب موجبجه اوزی قلعهسی محافظهسی
 ایچون اون یدی بیک بشیوز التمش و بندر قلعهسی محافظهسی
 ایچون یکریمی درت بیک و خان معیننک موجود بولنمق ایچون
 ایکی بیک و بندر سرعسکری معیننه بلوکات اربعهدن اون
 بش بیک و بغداد محافظهسیچون التی بیک نفر پیاده ایله 20
 ارنبود پاشالرنندن قهرمان پاشایه و قاضی پاشایه و جان

a) Рвп. فلان b) Пооставленное въ скобкахъ окончаніе
 приписано на поляхъ. в) Чт. تسیر

علوفه لری بوله چقلری تاریخدن اعتبار ایله ویرلک شرطیله جمله سنی
 بر محل مناسبه جمع و تکمیل و یوله روان اولدقلرینی در علیه یه
 عرض و اعلام و حین عزمتلرنه کرکی کبی تعداد اولنوب بر
 نفری نقصان و مریض و عللیل اولماق خصوصنه اهتمام و دقت
 5 اولنوب شوپله که جمله اولاد فاتحان جنسندن کزیک و منتخب
 لوندلردن تمام تحریر و تسییرلری (اقصای a) آمال پادشاهی
 و قصوای مأرب حضرت جهاننداری اولغله مباشر مومی الیه دخی
 کندودن مأمول و مطلوب اولنان صداقت و استقامت اوزره
 حرکت و حفظه الله تعالی طمع خامه تبعیت و مغایر رضای
 10 خلافت پناهی حرکتیه جسارت ایله شروط مذکوره یه مغایر مفسدته
 مبارزت ایتمامک شرطیله لوندات مذکوره ئی بر آن اقدام سلاتیک
 متصرفی وزیر (89 r.) مشار الیه معرفتیه تماما اخراج و تعداد 6
 و تصبیح و یوله عزیمت و صوب مأموره لرینه B) وصوله مسارعت
 و تماما تسلیه منی مشعر هیأت مجموعه و مقدرینی حاوی عرض
 15 و اعلام آلوب آستانه دولت اشیانیه عودت و رجعت اتمک
 و قلعه مزبوره بعد الوصول محافظ مشار الیه معرفتیه بیراقلرین
 تعداد ایتدیپردوب نقصان کلنلری اولور ایسه ویریلان بخشش
 و علوفه و مهمات سائره بهالری ویریلان حجه شرعبه موجبجه
 ضابطانندن r) و کفیللرندن تحصیل و تضمین n) و تکمیل
 20 ایتدییریلیمک و پشین ویریلان علوفه و تعینات بهالری مدتی
 منقضیه e) اولدقلرنی نکره ایجاب ایدن علوفه و تعینات بهالری

a) РВП. اقتضای b) РВП. بغداد v) Прв. مأمورلرینه r) РВП.
 ضابطانندن d) РВП. تضمین e) РВП. منقضیه

تمشیت کاره مبادرت و وزیر مشار الیه الحاج حسن پاشا انضمام
 رأی و معرفتلی و اولاد فاتحان ضابطی معرفتیه اول امرده
 اعمال عسکره قادر شجیع و بهادر و معتمد و کارکنار بر کسنه
 باشبوغ نصب و تعیین و كذلك اداره ۵) عسکره قادر کسنه لری
 بلوکباشی نصب و تعیین و سائر ضابطاننی دخی قیدین 5
 اولدیغی وجهله ترتیب و هر بر پیراغی 6) نفراننی محل مأمورلرنه
 خدمات علیهمده موجود اولملری شرطیه قوی کفیللر و ضابطانندن
 حجت شرعیه اخذ ایلدکنصکره در عقب بیراقلرین کشاد
 ایتدیرب سلائیک و سپروز 7) و سایر اولاد فاتحان ساکن (88 r.)
 اولدقلری قضالردن صحیح فاتحان طائفه سندن مرقوملرک معرفتلیله 10
 لوندانک تحریرلرینه مباشرت و بر نفری غلیل و مریضی
 و صبی 7) و اختیار و رنجبر مقوله سندن و قبطنی طایفه سندن
 اولیبوب جمله سی حرب و ضربه قادر کزیم و بهادر و سلاقلری
 یکی و مکمل تفنگ انداز فاتحان یکتلرندن اولق شرطیه کرکی
 کبی انتخاب ایلبه رک بیک نفر لوندانی تحریر و تکمیل و باش 15
 محاسبه دن ویریلان مهور و ممضی صورت دفتر موجبجه طرف
 میریدن ویریلان مبلغ مزبور دن علاوه بخشش لرین کندولره
 توزیع و تقسیم و ضابطان 8) اونقلقلری و چادر و چرکه و اوانی
 نحاس و مهمات سفریه لرینی و سقا و سایسانه بارکرلرنی دخی
 مبیعه و بلوکباشیلری معرفتیه توزیع و تقسیم و مقبوضلری 20
 اولدیغنی مشعر ضابطانندن تمسک و حجت شرعیه و (88 v.) (و) e)

а) Ркп. (واراده) б) Ркп. (پیراغی) в) Ркп. (سلائیک دیروز) г) Ркп. (سلائیک دیروز) д) Ркп. (ضابطا) е) лишнее.

مقطوعلى مطالبه اولناماق اوزره مقيد اولان عيىنى اشكنجىلىرى
 اخراج و قلعه، مزبوره محافظه سنه ارسال و تسيير و حالا سلاتنيك
 متصرفى سعادتلو الحاج حسن پاشا حضرتلرينك عهد، اهتمامه
 احواله قلنان بيك آلتمش نفر اولاد فاتحان a) عسكرندن ماعد
 5 قاعه، حزم و احتياطه رعايه b) محافظ مشار اليهك معيتلرند
 عسكرك توفير و تكثيرى ايچون ينه طائفه، مزبوره دن (87 r.)
 سابقه اوله كلديكى وجهله هر بر نفرينه اون ايكيشر غروش
 بخشش و بر وجه معتاد شهریه ايكيشر B) بچى غروشدن
 آلتيشر ايلقى علوفه و يوميه برر پاره نان و برر پاره گوشت
 10 بها و ضابطان اونده لقلرى r) و شعير و مهمات سائره بهالرى عن
 نقد و يرليك شرطيله بغايت كزيك و منتخبلرندن هر بر بيراغى d)
 اللبشر نغردن يكرمى پيراق e) اولقى اوزره بيك نفر تنغك
 انداز پياده لوندات تحرير و ذكر اولنان اشكنجىلر ايله معا
 قلعه، مزبوره يه تسيير و وزير مشار اليه معيتلرند خدمات
 15 محافظه ده قيام ايتديرينك اوزره صادر اولان فرمان عاليار
 موجبجه ترتيب و بر وجه معتاد اقتضا ايدن بخشش و علوفه
 و تعينات و مهمات بهالرى فرق بيك سكرز يوز اون طقوز
 غروشه بالغ اولدىغنى مشعر باش محاسبه دن تحرير اولنان
 ترتيب (87 v.) دفتريدر معلوم دولتلرى بيورلقد بو خصوص
 20 ايچون خدمه دولت عليه دن تعين اولنان مباشر قوللرى بتوفيق
 الله تعالى اولطرفه واردقد قطعاً تاخير و توقيفه رخصت كوسترمكسزين

a) Ржп. فاتمان б) Чт. رعايه в) По ходу рѣчи, чт. يديشر
 r). Ржп. (انده لقلرى d). Ржп. بيراغى e) Ржп. پيراق

و اول وجهه نظیب اولندی افلاق و بعد ان محافظه سیچون
 قهرمان پاشا تعیین اولندی و سایر میریلو
 فاتحان a) عسکری کاغذلری ارسال اولندی این
 سیاق ممالک وسیعة المسالك 6) جناب (86 r.) حضرت جهانداریه
 واقع سرحدات منصوره ننگ اوتنه دنبرو داب دیرین دولت ابد 6
 پیونب و آیین ابهت رهین سلطنت سینہ مؤید اوزره حسب
 الاقتضا وقت محافظه و محارسه لرینه اهتمام و دقت و درون B)
 بیرونلرتک مقیم اولان اهالی و رعایانک اطمینان بال ایله قرین
 اسایش و استراحت اوللرینه صرف همت اولنمق لازمه شان
 و شکوه دولت علیه دن اولدیغنه بنا اشبو سنه مبارکه دخی انتها 10
 ثغور اسلامیه ده اولان خونین قلعه سی محافظه سنه بو دفعه
 عواطف علیه خسروانده دن رتبه والای وزارت احسانیه مأمور
 قلنان وزیر مکرم سعادتلو الحاج خلیل پاشانک معیتانک موجود
 بولنوب قلعه مرقومه بی محافظه ایچون مستوفی عسکر ظفر رهبر
 بعث و تعیین ایله وجوه اهالیسنک تأمین و تطمین اولملرینه 15
 اراده (86 v.) علیه جهانداریه تعلق ایلدیکی جهت دن میان
 فرق مسلمیندن عهد بعیدین برو کمال صلابت و شجاعت ایله
 معروف و نیچه نیچه محافظه لرده قیام ایله مأمور اولقلری خیبات
 دولت علیه ده صداقت و استقامت ایله خدمت اینمکه مفظور
 و مجبور و من کل الوجوه خدمتلری مشکور اولدیغی مشهور 20
 اولان روم ایلیک ساکن اولان فاتحان د) طائفه سنک بدل مقاطعة e)

a) Реп. فاتحان б) Реп. وسیعة المالك в) Тутъ надо приба-
 вить г) Реп. похоже на مشهور д) Реп. فاتحان е) Реп. معاقبت

همزه پاشا حضورینده کنوردیلایوب قلعه هفته ارسال اولندی.
 آمدن قریمکرای خان بوندن اقدم قریمخان اولوب بر
 مدت دنبرو بیکار باشی (a) نام محکم مقیم قریم کرای خانک بالاده ذکر
 و بیان اولندیغی اوزره قوت و شجاعتی مشهور اولقدن (b) ناشی
 5 در علیه به احضار و دعوت و تالیف قلوبله قریم خانلغی توجیه
 و ارسال اولنمق امر صواب و استحسان کورلمکله حسب المصاحبه
 دعوت (b) سلیمانیده ملا (r) زاده قوناغناک (d) اقامت و جانب
 صدارت پناهیدن قرق نفر اندرون اغاسی ساحدار آغا
 سرکرده نصب و خدمت و رسم مهمان نوازی اجرا اولندی
 10 غریبهسی تورهات (e) نام کتابک ذکر و بیان اولندیغی اوزره
 خان مشار الیهک دائرهسی زوزق نوحه مائل هر مخلوق موجود
 اولوب از جمله ماردین مفتیسی (v. 85) سابق سید حسین
 افندی نام کسنهنگ رتبه والای وزارت مطلوب و چوقداران
 آصفیدن یوسف آغا ایله صالح آغا نام کسنهنگ دخی بر معتاد
 15 جانب دولت علیه دن (z) بیکر نفرک میریلری یکلرینه اعطاسیله
 بیگ باشیلق مطلوبلری اولدیغنی استدعا و خان مشار الیهنگ (s)
 النجا ایتیلریله مفتی مرقوم سید حسین افندی به طمان اراضیسنک
 آجه (u) و آجو نام قلعه لریک محافظه (i) شرطیله با رتبه (v) میریلری
 اینکی طوغ احسان بیوریلوب دیکرلرینه دخی بیکر نفر علوفه لریله
 20 بیگ باشیلق احسان و اعطاسیله مشار الیهک عرضه مساعده

a) Реп. باش б) Реп. اولغین в) Тутъ надо прибавить
 r) Реп. ملاض d) Реп. قوناغنه e) Прв. نورат ж) Реп. علیه دن
 s) Прв. مشار الیهه i) ? v) Реп. محافظه سنک

عليه ارسال و خزينه عامريه تسليم و صورت محاسبه سنی اخذ
ایلمکه سعی و دقت و مغایری ظهور ایدر ایسه عهدک اولان
مقاطعاتک قائمه لرینی اخراج و مزایک و طالبنه فروخت و سنکدخی
سزای لایفک اوزره مجازات اولنه جغنی امر محقق (a) آکا کوره
مبصرانه و عاقلانه حرکت و مغایرندن حذر و مجانبت ایلمسن 5
دیو مسوده خودی ایله اوامر علیه تحریر و کسکین حسین نام
مباشر ایله نسپیر و استعجالا عزیمتی تاکید ایلمشدر مباشر
مرقومک عزیمتی (6) کون مشار الیه مهر همایون توجه بیوریلوب
تبدیل خصکی (B) ارسال اولندیغی بش کوندنصکره اگرچه شیوع
بولدی انجق (84 v.) هی اولبار آسیب قدرت ازاله * تیر 10
جسته باز کرداند زراه * غلطجه و رای مباشره آتیلان اوقلسر
ایریشمچوب کبرویه کنوردیلیمک حال در یو درد نهانک چاره سی
بولنمق لابد اولمقله ضربخانه عامریه ایکی بیگ نصفیه و ایکی
بیگ زر محبوب سپارش و آماده و باعرضحال دینل باشنه (?) ارسال
و ذات صارمانه لتری دخی اسکنداره حیدر پاشاده بیعکک (?) محاند 15
جمله تقسیم و صندوق عالمینک رسنی قاپوب بر قاج کره تقبیل
ایدرک خدمتنی خوره کیچوروب خشونت اولاسی مستورا مانک په
قالدی مسقو بالیوزی حبس اولندی مسقو بالیوزندن
حدودی تجاوز ایلمامک و دولتی کیفیتندن هر تقدیر سوال
اولنمش ایسه دخی واقعک مغایری تقریر ایتمکله روسیه لوب 20
اوزرینه سفر جایز و مقتضی اولوب قله هفته حبس اولنمق
امر همایون اولمقله موجبجه (85 r.) باب عالمک مشار الیه
a) Тутъ надо прибавить و б) Прв. اولندیغی в) ? г) ?

جمع و ادخار و بر برینی متعاقب استیجار اولنان سفاینه طوپ
 و باروت و مهمات جبه‌خانه، سائره تحمیل و ارسال اولندی
 تعیین شدن ایالت اناتولی و روم ایلی (و) 8 متعاقبا
 اناتولی و روم ایلنک موجود اولان سپاهیان ایله ساکدارلی سواری لری
 8 تعیین اولنوب بر آن اول بیورلقلری قلعه‌لرده موجود بولنمق
 اوزره مأموریتلری امری تاکید و استعجاللرینی حاوی مباشرار
 تسبیر اولندی آمدن ساکدار حمزه پاشا بمهر همایون
 بو میانه‌ده ساکدار حمزه پاشا حضرتلری در علیه‌یه دعوت اولنوب
 (83 v.) وکالت کبرا ایله کامیاب اولدی مشار الیه مهر همایون
 10 ایله سرای جدید عامرهدن مراسم دولت علیه ایله خروج و باب
 عالی‌ده عرض اوطه‌سنه قعودنک اول کلامی بو وجهله لسانندن جاری
 اولدی بیت جمع دولت در پریشان کردن سیم و زراست *
 مد احسان رشته، شیرازه، این دفتراست * دیو بیوردقلری مسموم
 اولغله ثبت جریک قیلندی غریبه‌دنلر بو فقیر پر تقصیر
 15 اولوقت مکتوبی دفتری قلمنک مهمه تحریرینه مأمور بیورلدیغم
 اجلدن ملازمت و قلم مزبوره مداومت ایدر ایکن مشار الیه
 صارم پاشا دفتردار وقت بولوب کوتاهینه والیسی حمزه پاشا
 حضرتلرینه شویله خطاب ایدر که سنکه وزیر مشار الیه‌سن
 مدت وافرهدن برو عهد، آصفانکک 6) تراکم ایدن مقاطعات
 20 مال میری و قلم‌بهرلندن (84 r.) جمعاً بو قدر غروشی اشبو
 امر عالیشانم واردیغی کون مالکدن افراز و خزینیه ربط و مباشرینه
 تسلیم و یوله اخراج و اشبو تاریخدن اون بر کونه دکین در

آصفانکک 6) Чт. лишнее. 8) و

و نیتی اراضی دولت علیه دائم القرازه جمله ایدی بو شبیدن
 قطانه و سلطانلرندن وافر عسکر حدودی تجاوز و بالطه و طومبصار
 درونته دخول و موجود بولنان اهل اسلامه رعایا مقامناک معامله
 و ادنا بهانه ایله بر ایکی مسلمان مجروح و بر قاج نفرینی قتل
 و اغدام ایلدیکلری (a) موجود اولان سائر یماقانک معلومی 5
 اولدیکه مقابلهیه (82 v.) مبادرت و ضابطان اعانتیه بر تقریب
 تفریق ایلدیکلرینی بوجاق جائی سرعسکری و بندر محافظی
 و سائر اول حوالیه اولنلر هتکامه مزبورى تحریر و بر برلرینی
 متعاقب اولقلر وساطتیه بعث و تسییر ایلدیکلرک حال علی
 هذه المنول اوزره (b) اولدیغی معلوم اولدی تدارکات سفریه 10
 معرفت صارم ابراهیم پاشا دفتر دار شق اول
 سرحدات منصوره دن خوتین و بندر و اوزی و ابرائیل و کیلی
 قلعهلری عسکر و ذخیره دن نهی اولوب عسکر جمع اولدیغی
 صورتک اول امرده ذخیره و ثابا ادوات خریجه نیک موجود اولنه سنه
 موقوف اولغله لاجل الاحتیاط ذکر اولنان قلعهلرک هر برنه یوز 15
 بیک کیله شعیر و یوز بیک کیله حنطه و یوز بیک کیله دقیق
 مبیاعه اولنمق و مبیاعه مذکوره بی (v) دزدارلرینه تسلیم اولنمق
 و اگر اقتضا (83 r.) ایتمز ایسه وقتنک اریاب زراعته توزیع
 ایدوب وقت خرمنک جدیدینی آفخار و بهر اون کیله ده بر
 کیله فائضی المق شروطیه بر کیله سنه نقصان ترتیب ایتمانک 20
 اوزره نظام قویه ربط و ابتدای امرده علی جناح الاستعمال

или حال علی هذا المنوال (b) Чт. ایلدیکلرینی (a) Рѣп
 حال بو منوال اوزره (b) Рѣп. مذکورى

اولیوب مشار الیهی عزل و دیکرینی نصب و معزول مذکوری کلیبولی‌یه اندن ساقر جزیره‌سینه اندن مدلولویه اندن لمنی‌یه نفی و اجلا و هر قنغی محله نفی اولنمش ایسه حکومت بلاد ید a) مشار الیهده اولوب قاضی و ویوده و متسلمی (81 v.) بر فرده ظلم و تعدی ایله آنچه اله‌مدقلرندن در علیه‌یه عرض و طمطراق تعبیرات ایله جزیره‌دن جزیره‌یه سیاحت و عاقبت الامر جورلی قصبه‌سی ایله برغوس میانند بیکار باشی نام جفتلکنند اولان سراینند قیام ایلمکه رخصت و عنایت بیورلدی مشار الیه عاقل و فطین و صاحب مرحمت و شفقت و سخی بر خان عالی اولدیغندن 10 مصر بکلرندن بعضی مغنورلری و جزایر قپودانلرندن و ارنبود پاشاهلرندن b) و بوسنه قپودانلرندن و دزید B) چوقدارلرندن و بعضی جزیره‌لره جزیره پتر T) اولمش بیچاره‌لردن نشیورزدن متجاوز آدم جفتلک مذکور سراینند موجود اولوب هر برینگ مقادیری اوزره اکرام اولنور ایدی حتی درگاه عالی قپوچی 15 پاشیلرندن اولوقت ادرنه بوستانجی باشیسی طرفندن مرجان دونمالو سیم رخت و مکمل بساطیله ارسال (82 r.) ایلدیکی بر رأس اسب مصری وصول و عرضحال ایله عرض اولنور ایکن پهلواندن قیواراسی A) نامند چنکانه نزد ایلیخانی‌ده موجود بولنمغله اسب مذکوره باش اوروب یعنی مطلوب ایتیمکله بخش ایلدی 20 بد آیت فسح مصالحه روسیه‌لو بسط و بیان اولندیغی اوزره لازانه e) و لهلو منازعه‌سی بهانه‌لریله روسیه‌لو قلعه‌لرینه متانت و عسکرینی بر قاچ سنهدن برو رأس حدودده آماده ایلمشیبی

لازارنو. Чт. e) ? д) ? г) ? в) پاشالرنین. б) Прв. б) بلا دید. а) Рѣп.

قاوقلی ادم اولدیغنی و چند (v. 80) روز مترقب اولوب بر
 مشتری ظهور اینمدیکی معلومی اولدقک بر وجه مبین کیفیتنی
 تحریر و قریمکرای خان دیواننه عرضحال ایلدکک کمال جنبش
 و صفاستندن ناشی اختیاره مرحمة قاوقلرینه فی وضع و وضع
 فیاتندن نقصان a) ویرمامک اوزره و دعوات خیریه سنی استجلایله ۵
 دکانه بعد الاعاده فرداسی شیرنیان و سایر میرزالرک جمله سی
 قاوق و خارطاوی دستار ایله دیوان ایخانیک موجود بولنملری
 ضمنیک یرلیغ ایخاننی تسطیر اولنمش اولغله ضروری وضع
 اولنان فیات اوزره بر ایکی ساعت ظرفتک قاوقلرینی فروخت
 و فروختنی تمام اولدیغی بعد الاخبارینه یساع بیوریلوب فی الواقع 10
 احسان وافر 6) ایله در علیه یه اعاده اولندی مدت وافر دن
 برو شجاعت و قدرت قریمکرایدن لرزان و هراسان اولان مسقو
 کفره سی بو احواله (r. 81) واقفی اولدقک قریم خانق دائره،
 عبودیت دوات علیه دن خروج ایلدی و یدی یوز یکرمی
 تاتار انتخاب ایدوب در علیه دن حوادث جلیبی ایچون ارسال 15
 و بهر کون بر نفری بغچه سرایدن استانبوله و استان بولدن
 بر نفری بغچه سرایه چیقوب ایکی یوز ساعت مسافه، بر هفته ده
 قطع مراحل ایله بهر کون در علیه دن بر نوع حوادث اخذی
 مجرد در علیه یه هجوم ایتیک ایچون اولدیغی اجلدن کندوس
 و اتباعی قاوق کیدی دیو تفصیل دروغ پر v) فروغ شاهی 20
 ایله مسامع دولت علیه یی تصدیع و نیک و بدی نصیحنه وقت

a) Ркп. نقصانه б) Ркп. وافر в) Въ ркп. сперва было
 написано иъ, но потомъ поправлено пр

ايجاب ايدن علوفه لرینی تماما اعطا ايدر ایدی و دولت علیه
 دائم القرازدن بو درجه لرده هراسان اولدقلری مشاهد اولندی
 قریکرای خان توابعات و شرین میرزالرینه
 قاقوق کیلردیکی و عزلی استانه سعادته نیریکی
 5 چارسوسنده تریکی قاقوقیلرندن بری قریم تجارندن سرمایه
 قلیل ایله تجارت بسیارک طریقنی لدی الاستفسار کچن سنه
 قریمه بغچه سرایه بشینوز عدد قاقوقلریک فروختنی ایچون وارمشیدیم
 هر برینی اوچر قات بهایه فروخت ایلدکدن بشقه قریم خانه
 دخی بر ایکی قاقوق هدیه ایلدشدم مقابله سنده درت کیسه بهایه
 10 متحمل ایکی جاریه و کذلک ایکی رأس غلام عنایت (80 r.)
 و احسان بیورملریله در علیه کلدکک بهاسیله بر خانه مباحه
 و اخذ مفروشات و سائر مالزمنه سنی تنظیم و قصور قلان ایچمه
 ایله جانب حجازه عزیمت ایدوب هم حج شریف و هم امتعه
 هدیه دن وافر شیء آلوب در علیه کتوروب بعد از فروخت (a)
 15 حاجیلق مصارفندن ماعدا وافر کار باقی قالب الآن بر شئیه (b)
 احتیاجم یوقدر آنجق بو اسراری کسنه یه فاش ایتیمه سز که بر
 آخر (b) دخی واقف اولور ایسه سنک سعیک هبا اولور دیو
 مذکور تریکی وافر دولاندروب جنف (r) ایلمش اما تریکی
 حقیقت ظن ایله وافر قاقوق ندارک و در عقب سفینه یه ارکاب
 20 و قریمه عزیمت و باغچه سرایه واردقلک تاتاران و میرزایان و سلاطین
 خانان پوست غنمدن عورتلریله دوخته ایتدکلری قلیاقدن خیری

a) РѢП. بعد القروحت.   b) РѢП. شئیه   v) РѢП. خری
 r) РѢП. دوقلنوب جنس

شروطه مراعات و بینلرنک اولان سرستیتلرینه رعایت اولنور و یوندن اقدجه فراجه و نجه و روسیه و پروسیا ایلی لریینه ویریلان تقریرلرک مضمونلرینی تصدیق ایله بو دفعه دخی اول وجهله جواب ویریلمله مرقوملرک ما فی الضمیرلری اولان دولت علیه یی تحریکدن مایوس اوله جقلری ظاهر اولغله لهلو اوتهدنبرو۶ قرالری هالک اولدقک بینلرنک بو مقوله مناقشه و قتال اوله کلمشدر و دولت علیه طرفندن قطعاً اعانت و مداخله مسبوک اولدیغنه بناء تحریرات مذکوریه التفات اولنمیسوب (79 r.) خصوص مذکور بینلرنک توجهله قرار ویریه چکنه ثوقی و دولت علیه یه مضر اوله جق بر حالت ظهور ایدر ایسه اولوقت مقتضای 10 وقت و حاله کوره تمشیت اموره مبادرت اولنمق اقتضا ایلدیکی معلوم ولی النعمتلری بیورلدقک a) امر و فرمان له دروننده قمینجه قلعه سی عجیبه سی 6) سرحدات منصوره دن خوتین قلعه سنه اوکنک جاری نهر طورله قارشو یقه سنده اولان قریه یه ایروانجه تعبیر ایدرلر اندن اوتده له طبراغنک قمینجه قلعه سی 15 واردر که خوتین قلعه سی اوزرنک اولان جبالک فوقندن کورنور مذکور قمینجه قلعه سی مقدا فتح اولنوب بعد ینه لهلوبه اگرچه ترک اولنمش اولدقک دروننک اولان جامع شریفک مناره سی باشنک اولان تاجنی اخراج و منبر و میزانه و دروننک اولان قنادیل و سائر لوحه لرینه وضع (79 v.) بد v) ایلمیوب اشبو تاریخه دکین امام 20 و مؤذن و خطیب و سایر وظیفه لو اولان خدمه لرینه بهر شهر

a) Реп. ولی النعمانه لری بیوریلانک b) Это заглавіе въ реп. написано одинаково съ остальнымъ текстомъ. в) Реп. بی

قصد ایلدیکنی و قرال لغه ناسزا اولدیغنی و له مملکتنه مستقولونک
 عسکر a) تعیینندن غرضلری b) مجرد لهلویه اچانیدن قرال نصب
 اولنمیوب بشروط سربستیتلرینه رعایت ایلملری قصدینه مبنی
 ایلدیکنی تسطیر ایلمش بو تقدیرجه لهلونک بغضیسی فرانجهلو
 5 ایله متفکرینه متوجه و بعضیلری دخی روسیهلو ایله پروسیالیله
 متردد اولغله بینلرنک اولان عدم اتفاق (78 r.) و نفسانیمه
 بناء له جمهورینک احوالی مختل و مشوش حرکات نامرضیه
 وقوسی محقق اولوب له باش خطمانی ایله فرانجهلو و سایر
 متفکرلی له جمهورینک سربستیتنی علی الاطلاق و بلا استثنا
 10 دیلدکلی کائنا من کان بر کسنه نک قرالغه انتخابنه حصر
 و روسیهلو ایله پروسیالو طرفکیرلری اولان سربستیت مزبوریه
 یالکز لهلوی الاصل B) برکسنه نک. انتخابنه تخصیص r) ایله
 کلمریله هر بر طرف دیلدکلی وجه اوزره خصوص مزبورک
 حصولی بابنک سعی و اهتمام اوزره اولهزق هر بری بر وسیله
 15 ایله دولت علیه ی تحریک و کندو فکر فاسدنلری اوزره دولت
 علیه نک اعانتی ایله امورینه تمشیت و خلافتنک بولنانلری
 تکدیره مبادرت و بو تقریب ایله دولت علیه ایله طرف دیگر
 بینلرینه برودت القاسی سوداسنک (78 v.) اولدقاری بالاده
 مذکور تقریرات مضمونلرندن مستفاد اولغله دولت علیه دایم
 20 القرار اوتهدنبرو عهدنامه همایون شروطنه رعایت ایله کلدیکنه
 بناء بو بابنک دخی قارلونجهده منعقد اولان عهدنامه همایون

a) Это слово приписано надъ строкою и съ знакомъ
 вопроса. б) Реп. عرضلری в) Реп. تخصیص

و منشأ منافسه‌لری دولت علیه‌یه تحریرات ارسال‌له استعانت
ایلماسری خصوصی اولدیغی (77 r.) تحقیق اولنمش بوندن
در علیه‌ده مقیم پروسیا ایلیچبسی دخی ایکی قطعهٔ تقریر
کوندروب خلاصهٔ مفهولرنک خطمان مومی الیه قراللق خصوصنک
نمچه و فراجه و سقسونیه ایله متفق اولدیغنی و سوءٔ حالنی 5
تحریر و فراجه‌لونک دخی دک و حیلہ‌سنی تسطیر ایلیوب پروسیا
قرالی (a) روسیه ایمپراطوربچه‌سی (b) لهلونک شروط سربستیتلرینه
رعایت اوزره اولوب آخر کونه بر درلو حرکتہ قصدلسری
و کذلک بالاده مذکور اولان اون بش (v) نفر لهلونک ایراد
ایلدکلری مواد خلاف واقع اولدیغنی (r) روسیه‌لونک مملکتنه 10
بر مقدار عسکر کوندرمسی (d) بعض لهلو (و) (e) فراجه و نمچه
و سقسونیه‌لویه تبعیت کونه حرکت ایلدکلرینه بناءٔ شروط
سربستیتلرنک محافظه‌سی ضمننک اولدیغنی و له باش خطمانی
سکسان یاشنک مختل الشعور پیر اولدیغنه بناءٔ فراجه و نمچه
و (77 v.) سقسونیه طرفکیر (z) اولوب اختلال نظام مملکتی موجب 15
حرکانه (s) تصدی ایلمکله قراللقه استحقاقی اولدیغنی تصدیق
ایلمش روسیه قپو کتخداسی دخی برقطعه تقریر ترجمه‌سنک
له باش خطمانی لهلوی الاصل (h) اوللق تقریبیلہ هر نقدر
شروط سربستیتنه کوره قرال اوله‌جق رتبه‌لرده ایسه دخی مسن
و مختل الشعور اولغله دول آخره طرفکیر و کندو مملکتنه سوء 20

a) Тутъ надо прибавить   b) Рвп.   v) Рвп. ایمپراطوربچه‌سی
و e) کوندرمسنی   d) Рвп.   r) Тутъ надо поставить   بشر
لهی الاصل   h) Прв. حرکات   z) Рвп. طرفکیری   ж) Чт. лишнее.

خلاصه‌سیدر^a) سنه ۱۷۷۷ بوندن اقدم له باش خطمانی طرفندن وارد اولان مکتوبه جواب اولق اوزره جانب صدارت پناهیدن (6) مکتوب تحریر اولنمشیدی بو دفعه خطمان مومی البهیدن کلان بر قطعه مکتوب ایله بر قطعه محضری در علیهده مقیم له قپو 5) کتخداسی بر قطعه (B) ایله قپویه کوندروب مکتوب مزبورک مضمونک جانب دولت علیهدن قراللق خصوصنک لهلویه اعانت اولنسنی و خلافلرنک بولنألردن شکایتی اشعار و تقریر مذکورک مضمونی دخی مسقولونک علیهنک اولوب محضر مذکورک خلاصه‌سنک یوز اونوز سکز نفر کسنهلردن عبارت اولان له جمهورندن 10) یالکز اون (Г) نفر کسنهلر قراللق (Д) خصوصنک دولت علیهدن (76 v.) استعانت و مسقولوردن شکایت ایلمشدر انجفی در علیهده مقیم مسقولو قپو کتخداسی نه له مملکتنک رئیس الکتابی مقامنک اولان کسنه ایله جمهور لهک کبار و سایر یکرمی التی (e) نفر رجالنک امضالریله مضمی کلان محضرده و طرف چاکرانمه اولان (Ж) 15) بر قطعه مکتوبک بالاده مسطور اون بش نفر لهلودن شکایت و مسقولودن شکرانیتی ایچون تحریر ایلملردن ناشی لهلونک الحاله هنه ایکی فرقه اولدیغی و احدهما اخرک خلافتک اولدیغی مستفاد اولدیغندن غیرى بغداد و یوده‌سی دخی بر قطعه تقریر کوندروب خلاصه مفهومک لهلودن بالاده مسطور اون بش نفر 20) کسنهلر ایله یکرمی التی نفرک بینلرنک منافسه ظهورینی تصدیق

a) РѢП. خلاصه‌سنک б) РѢП. پناهیدن в) Тутъ, очевидно, пропущено слово تقریر г) Чт., по ходу рѣчи, اون بش д) РѢП. کلن وارد اولان ж) Чт. دیکر آلты е) РѢП. قوللق

توجیهنه مساعده^۶ علیه ارزانی بیورلسنی چردنجی کفده واقع حمید افندی وقفی ماحقاتندن اولان رحمی افندی صاحب الحیرک تکیه سنک مشیخت و تولیتی اولاده ۸) مشروط ایکن استانه ساکن سید عارف نام کسنه خلاف آنها اولیت ۵) ادعاسیله اوزرینه برات ایتدرمکله مزبور بلاد بعیده ۶) اولد یغنه پناه^۵ خدمت شیخیتک تعطیلنه و تکیه نیک خرابنه باعث اولغله اوزرندن رفع و عسکریدن ایتدیردیکی براتک قیدی ترقین و ارباب استحقاقدن الشیخ محمد افندی به مشقاتیله معا توجیه و مالیه دن برات عالیشان اصدار (۷۵ ۷۰) بیورلسنی بشانجی خوتین قلعہ سی محافظه سنه مأمور علوفجیان ۸) یمین ثالث اغاسی اولان 10 علی یوسف فرار ایتمکله لهدن کلوب قلعہ مزبوره ایله نواحیسنک توطن ایدن جدید لبقه لردن خان مشار الیهک التماسیله یدلرینه اعطا اولنان امر عالیک اسلمری مسطور اولنلردن یوسف اسمعیله ۹) اغالغی مزبور توجیه و یدینه برات عالی اعطا اولمشکن مرقوم علی یوسف ظهور و محافظه بیورلدیسیله خوتین خیزینه سی 15 مقابله سندن تذکره اخذ و اغالغی ضبط و مرقوم یوسف اسمعیل مغدور اولغله اغالغی مزبور رفعدن کماکان یوسف اسمعیله توجیه و مرقومک و اخرک واقع اولان مداخله و تعرضلرینک منع و دفعی ایچون امر شریف اصدار بیورلسنی بشقه بشقه تحریر و التماس ایلدی له جمهوری (76 ۸۰) اشبو سنه ۲۰ 20 مبارکده اعانت طلبیله وارد اولان اوراقلرینک

۸) Прв. اولادنه ۶) Рвп. اولادیت ۷) Чт. بعیده ۹) Рвп. اسمیله ۱۰) Рвп. یشلویان

ابراهیمک امورینه مداخله و فقرایه تعدیدن خالی اولمغله a) حرکات نامرضیهئی دولت علیهیه تحریر ایلدم حقتدن کلنور دیو خان مشار الیه طرفندن کندویه مکتوب ارسال اولمشیکن تنبیه اولیوب الحاله هذه متسلم مومی الیهک امورینه تعرض 5 و رعایا فقراسنه نعدی خسارت اوزره اولدیغنی و مرقومک حرمینه تعلقی اولدیغنه بناء سعادتلو دارالسعادة علیه اغاسی (74 v.) حضرتارینک خاطرینه رعایه بوآنه دک مقتضای تأذیبینک اجراسی خصوصنی اگرچه خان مشار الیه قلمه کتورمیوب لکن بن پادشاه خدمتکاریم بکا خان قارشماز جوابیله خان مشار الیهی* بو اثناده تکدیر ایتمکه فیما بعد قوری امورندن ماعدا 10 قرق کلیسا متسلمنک امورندن و رعایا فقراسنه تعرضندن کف یل 6) ایلمسچون اغای مشار الیه طرفندن محصوص آدم ارسالله تنبیه اکید اولنمسنی b) اوچونچی خان مشار الیهک اوغلی سلامت کرای سلطانک با برات عالیشان متصرف اولدیغنی کلیس و حلب 15 و عزیز معترک r) سجاقلرنک اعزاز و غیره ناحیهلرده صلیب d) نام قریه و غیریدن یتمش طقوز بیک قرق آقچه زعامت e) مسافه* بعیده واقع اولدیغنه بناء ضبط و تعشیرنک کمال صعوبت اولدیغندن ماعدا حاصلاتی دخی یهر سنه نعبین (75 r.) اولنان صوباشینک مصارفنه کفایت ایتمکه زعامت مرقومه بر قوللرینه 20 توجیه و سلطان مومی الیه زعامت بدلی اولقی اوزره تکفور طاغی کمرکی مالندن سنوری ж) بر یوک صباغ آقچه سالیانه

a) РѢП. اولمغله б) РѢП. بر в) РѢП. اولنمسی г) Прв. معرفة д) ? e) РѢП. زعامت ж) Чт. سنوی

اوغلنى له قرال نصب و مملكت مزبورہي ضبط ايتمك
 سوداسيله راس حدودده يوز بيككن متجاوز عسكر ايله طابورى
 اولديغى و خان مشار اليهك در عليهه كوندرديكى تحريرات
 استانه سعادتك مقيم روسيه قپو كتخداسته ارانت اولديغنه
 بناء بهر تحريرينه برر كون (73 v.) جواب ايله مشار اليه 5
 تكدن سب ايلديكى و كنار حدود لهك مهيا اولان طابورندن ما عدا
 التوانيه طرفنه التمش بيككن متجاوز عسكرى موجود اولديغيندن
 بشقه اونر و اون بشر بيككن متجاوز عسكرينى دخى بر قاج
 محلدن درون له ادخال اتكله مسفورى قرال نصب ايله جكنك
 شبهه اولديغنى و بو كونه حركتى مسقولونك سو ظن قصدنه 10
 دليل ايديكنى و بو كيفيتك نتيجه و حقيقتى استانه عليهه
 مقيم فرانجه و نچه اياچيلارندن سووال اولنور ايسه معلوم
 اوله جغنى و بو سنه مباركه ده خان مشار اليهك التماسيله روم
 و اناطولى اياثلرى (و 8) صنوف عسكرى اكرچه اوزى قلعفسى
 تعبيرى بهانه سيله تعين اولنوب لكن مقتضاي وقت و حاله 15
 كوره سوق ذخائر بهانه سيله عيد اضحى دن صكره قريمن
 حركت (74 r.) و بوجاق طرفنه كلك اوزره اولديغى و بو
 دفعه كوندرديكى چوقدار اوچ كوندن زياده مكث ايلمىوب
 بوجاق جانبنه حركتى ايجون توجهله جواب ويريلور ايسه در حال
 اعاده اولنمسنى (6) ايكنجى خان مشار اليهك بر وجه خاص 20
 متصرف اولديغى قرق كليسا سجاغندا قورى اغاسى اولان (8)
 كند و امورينه قناعت ايلمىوب خان مشار اليهك متسلمى الحاج *

اولدن Рѣц. в) اولنمسنى. б) Рѣц. а) و лишнее.

ایراد حاصل اوله جغین و معدن امورینه عارف اول طرفه کسنه اولدیغنه بناء معاینه سیچون خان مشار الیه طرفندن هنوز آدم کوند رلیوب اگر اراده علیه تعلق ایدر ایسه معدن احوالنه واقی (۷۲ v.) بر کمسنه ارسال و معینته خان مشار الیه طرفندن آدم 5 ترفیق و محل مذکور بعد المعاینه مسوع خانی اولدیغی اوزره ظهور ایدر ایسه بر ایراد جسیم حاصل اوله جغی و بر درلو مخاطره و محدود a) اولدیغی اجلدن بر کون اول معاینه سیچون آدم ارسال اولنمسی و مستقولونک بر قاج سنهدن برو قوبان جانبی استیلاسی اول طرفندن یعنی اراضی دولت علیه دن کورجستانه بر طریق 10 احد ائله قوبان جانبی ضبط ایلمک و بو تقریبله معدن مذکوره دخی مالک اولقی فکرنک اولدیغنی تحریر و اخباری خصوصنه اعتبار اولنمچوب بوکون یارین صدق و کذبنی در علیه ده مقیم قپو کنخاسندن استخبار ایتمک قیدنک ایکن مستقولو دلخواهی اوزره محل مذکور دن جانب کورجستانه طریق کشاد و صلومون نام کورجی خانی (۷۳ F.) کندویه مسخر ایلدی سرخ ایله 15 اشارت اولدیغی اوزره الان معدنلر بر وجه مبین اراضی دولت علیه ده باقیدر خان مشار الیه ک خزینه کاتبی عبد العزیز افندینک تقریری در ذکر اولنور روسیه دولتی طرفندن قبارطه لویه بو وجهله تعرض و بر قاج عدد 20 قلعه بنا اولنوب کورجستانه بر طریق کشاد ایتمک قصدنک اولدیغی مقدا خان مشار الیه طرفندن در علیه ده انها اولنوب و بو دفعه دخی له جمهورینک منقوری اولان بونیه نووسکنبک a)

a) Реп. بخوری б) Чит. نووسکی ذک

غازی کرمان یوردی تعبیر اولنان محل قبیلہٴ مرقومہ بش التی ساعت مسافہ و اراضی (۷۰ 71) اسلامیہ دن اولغلہ محل مزبورده مجدداً بر اسکله بنا اولنور ایسه آستانه دن کلان سفینه لر اوزی پیشکاهندن مرور و اسکلهٴ مزبورده دن ذکر اولنان: قبیلہٴ نک ذخیره سی سهولت و جهلهٴ سفاینه تحمیل و در علیہ یه کثرت⁵ اوزره ذخایر نقل تسبیلی اگرچه ممکن اولوب انجق کبیر اوج درکلی سفاین 8) بنا اولنه جق اسکلیه یناشاجاخی خان مشار الیهک معلومی اولیوب و ذخیرهٴ جدیدک الی التمش کونه دک ظهوری مأمول اولغلہ اگر اسکلهٴ مذبورک بناسنه رخصت علیہ بیوریلور ایسه خان مشار الیه طرفندن محل مرقومه آدم ارسال¹⁰ و کبیر اوج درکلی سفاینی یناشمه سی خصوصنی معاینه و امکانی اولدیغی صورته قبان دقیق سفاینی ارسال 6) اولنسی ایکنجی عهد قریبک قوبان 8) جانبندن قسای و قصیولات (72 ط.) و پسنلی 7) و شفاکه 9) قبیلہ لرینک ساکن اولدقلری اراضی اسلامیه ده سیم و التون معدنلری ظهور ایلدیکنی کیچن سنه قبایل مرقومه¹⁵ میرزالری خان مشار الیه افاده ایلدکلرنگ بر مقدار نمونه کتوردب قال ایتدیردکک استاد کسنه اولدیغندن بش التی و قیه سندن جزوی سیم اگرچه حاصل اولوب لکن بعضی کسنه لر کشخانه معدنی مثللو اولدیغنی خبر ویرملریله واقعه مطابق اولدیغی صورته محل مذکور طمان اسکله سنه بش التی قوناق مسافه اولوب²⁰ و اطرافی کوهستان اولغلہ مصارف قلیله ایله کشخانه دن زیاده

а) Рѣп. сѣа б) Въ рѣп. это слово приписано на поляхъ.

в) Рѣп. қобан г) Рѣп. бесті д) Чт. шѣаке ?

و رؤسا ایچون اعلا و اوسط یکریمی قطعه خلعت ایله قرق بش
 قطعه خلعت خاص ساده و یکریمی بش بیک غروش عطیه، احسانیه
 مملکت افلاق و بغداد و له جانبته اولان نیتدن رجوع ایله خانلق
 ایله اسکات اولندی داد و ستاد سلاطین چنگیزیه بجانب
 ۵ افلاق و بغدادن مرزوملارک عهد، التزاملرنا اولان افلاق
 و بغدادن ویوده لقلری نه درجه لرده نمالو اولدیغنگ (a) مقصداری
 سلطانلرک یقینا معلومی اولدیغندن غیری سایه، دولت علیه ده
 بی پروا کوسترشلر ایدوب مال و عسکرینه مغرور و دائره اطاعتدن
 عدول ایله چکری امر انکار اولغله وراسنگ قوم چنگیزیه آماده
 10 اولدیغنی اخطار ایچون با تمسک یوز عربه شعیر و اوج بیک
 غروش اخذ (71 r.) و استقراضی ایچون بر ماه (ماه) 6 افلاق
 ویوده سنه و بر ماه بغدادن ویوده سنه با مباشر عربله ارسال
 و در عقب مطلوب اوزره مبلغ و ذخیره ویروب ارسال و تمسک
 مذکوری دخی طرفلرینه ایصال ایلمک عادتلرندن اولدیغی
 15 غریبه دندر مشار الیهه قریم کرای خانک نظام ملکنه
 دائر دفع (b) و تقدیم ایلدیکی تحریراتی سنه ۱۱۷۷ هـ دا
 حالا قریمک واقع یدیجکی اوغلی قبیله سنک بو سنه مبارکده
 ذخیره کثرت اوزره اولدیغی کلنارک تقریرندن اگرچه خان مشار
 الیهک معلومی اولوب نکن قبیله مرقومه کورلوه اسکله سنه
 20 اللی بش ساعت مسافه اولدیغندن ماعدا اوزی اسکله سنه
 دخی سمت اولیوب و اوزینک آق صو بوغازندن یوقاری

a) Рвп. اولغله b) Одно маہ лишнее. c) Рвп. رفع.

و بغدادنه چاپولی بالادن اشبو محله کلنجه ضبط و تحریر اولندیغی اوزره عن اصل مسعودی دولتی قریم خانلرینک محقر رعایاسی منزلندن ۸) اولوب آقین و چاپوللردن خوف و هراسان اولدقلردن ازاده ۹) اولناملریچون دولت علیه طرفندن ۱۰) قریم خانلرینه توجه اولنملرینی رجا و قریم خانلرینه دخی بلا طلب پی در پی هدیه کرانبها بعث و تسبیاریله حسن حمایت اولنملرینی استعدا ایدرلر ایدی بعضی اسباب تشبیت ایله فریب ۱۱) دولت علیه نیک طریقی بولوب نو بنو دفع ۱۲) (69 r.) تقریر و مغلطه ایله خانلری عزل و نصب ایتدیردن قدرت 10. و قوتلرینی کسر و خان اولنملرک دخی معلومی اولدقن از جمله ایزاق نهرندن قطع حدود اولوب یوز ساعت بعدندن حدود بحث ایلدیکی صورتنک در علیه رجالدن کسنه نیک معلومی اولیوب خانلر دخی افاده به جیسارت ایلمدکلرندن کوه البرورک داغستان طرفی و قبارطه نیک قارشوسنک اراضی چراسه مغلطه ایله بد کفاره گرفتار 15. و قلعه بناسیله جوارنک بولنان دولت علیه رعایالرینی تار و مار ایلدیکی حاجی کرای اولادلرندن و مختار سلاطین و عقلائی (شخصالردن ۱۳) بوجاق جانبی سرعسکری قریم کرای نام سلطاننک مسوهی اولدقن اول امرده اظهار جلادت و کارکناری و شجاعتنی طبیعت روزکار ایله مسامح دولت علیه به ۱۴) تشبیب ایچون درون 20. (69 v.) بوجاقین بر مقدار تاتار میرزالری یاننه جمع و اوتوز ساعت قریب اولان یاش جانبنه توجه و نهر یروق عبور و تمام

а) Прв. منزلسنک б) Рвп. اوزه в) Рвп. قریب г) Рвп. علیه تی ۱۳) Рвп. (شخالردن ۱۴) رفع

قریم خاننه طرفزدن تحریر و حقیقت حاله تحصیل اطلاع اولد قندنصره عهدنامه همایون موجبجه و مقدا ویریلان نظام مستحسنه اوزره طرفیندن معتدل و منصف آدملر تعیین ایله دوستانه تنظیمنه اهتمام اولنور و دولت مشار ایها دوستلغندن عن صمیم البال ثابت قدم اوله جغی حاله ارباب (68 r.) حسدیک 5 حاشاک کلماتی متهل العذب مصافاته بر درلو ایراث کدورت ایتمیه جکی محتاج بیان دکلدز دیو جواب ویرلدی غریبه سنی a) روسیه لو قبائل تاتاره کبر و غرور اظهار ایلدیکندن تأدیب ایچون اگرچه بر مقدار مال لرینی غصب و غارت ایلمش لر اییدی بر وجه مشروح رأس حدودلرنا موجود اولان قطنه b) سوارلرنتدن 10 وافرینی جمع و علی الغفله نهر قوبای عبور و حدودمدر دیو ادعا ایلدیکی حاجیلر قلعه سی نام دیگر بسلسی مملکت قرینک ابازه و ابازک B) قبیله لری اوزرینه هجوم و حرت یوز اسب و اول مقدار کاو و اوتوز ایکی نفر میرزا و طوقاخیلرینی r) یعنی زنجیر مقوله لرینی اخذ و اسیر و ایلاغار ایلتوب کلن کلری 15 محله رجوع ایلدکلری ضحیجا معلوم ایکن قریم خانی عند الدولتین متهم اولق و روسیه شکایت ایدر (68 v.) ایسه عزل و انفعال و اوتنه دئبرو داب دولت اوزره جزیره لریک برشته نفی و اجلا اولق خوفیله روسیه لو دخی حدودی تجاوز ایلدی دیمکه قادر اوله مد یغی شکسته a) بال و روسیه لونک فرجه یاب b) اولسنه 20 بادی اولدیغی عبرت نمای دولت قدر ولی خانک افلاقه

a) Реп. Чт. (r) абазх. б) Реп. (b) Фатийе. в) Реп. (v) айسه. г) Реп. (r) طوغمه لرینی. д) Реп. (d) شکسته کی.

اولدیغی ظاهر و شمدیه دك روسیه دولتنگ حدوده قریب محله
 تگفلو لازارته بناسی مسبق اولیوب قدیمه مغایر اولغله بنای
 مذکورک ترکی مقتضای عهد هتایونه و دوستلغی کدورتدن مصون
 اولسنه بادی (67 r.) اوله جغنگ اشتباه یوقدر دیو اگرچه جواب
 5 و چرلچبه قدر زمان مرور ایدوب مطلوب اوزره روسیه لو لازارته
 تعبیرنگ اولان قلعهنی انشا و قام ایلدی روسیه لونگ خسارت
 ادعاسنه جواب عالی (حرمتلو قپو کتخداسی دوستمز
 عرض ایلدیکی تقریری) 8 منظورمز اولق ایله خلاصه مفهومنگ
 کیچن سنه و اولکی سنه قوبان جانینگ ساکن طوایی تاتاردن روسیه
 10 رعایاسنه ایصال خسارت اولدیغنه بنا بو سنه مبارکده روسیه
 دولتی طرفندن بر مقدار عسکری طائفه سی تعین و تاتارلرک 6
 تعینسی ظهور ایدر ایسه دفعلری خصوصی تنبیه اولدیغی و مقدا
 بو مقوله طرفین رعایاسنه واقع اولان خسارات و ضایعاتنگ دوستانه
 تصفیه سنه نظام ویرلیکن ناشی بو دفعه دخی نظامی خصوصنده
 15 دولت علیه نگ (67 v.) ما فی الضمیری نه کونه ایدیکی دولتکز
 طرفندن مأموریتنه بناء تحریر و بیان اولنمش دولت علیه دایم
 القرار ایله روسیه بیننگ مستحکم اولان شرایط مصافانگ علی الدوام
 محافظه سنه طرفی دولت علیه دن رعایت و دقت اولنه جغی بی اشتباه
 اولوب لکن خسارات مذکورنگ وقوعی یالکز روسیه دولتی
 20 رعایاسته میدر یوخسه تاتارلر انلرک دخی خسارت لری اولدیمی
 کیفیت مزبوره سلفمز وقتنده اولغین ابتدای امرده کیفیت

a) Слова, поставленные въ скобкахъ, въ рѣч. написаны
 красными чернилами заурядъ съ заглавіемъ. б) Рѣч.
 Таттарлрک

العموم اهالی مملکت اتفاقانه بزائر بونی قبول ایتمرز دیو جواب
و دفعنی التماس ایتملریله کلان محضری صدر سابق (66 r.)
مرحوم مصطفی پاشا عصرنه در دولت مباره ارسال اولنمغله امر
دولت علیه ایله روسیه طرفندن منع و دفع اولنان ماده اولدیغی
ایله جواب ویریلوب اسکات اولنمشدر قالدیکه مخلصاری مدعوا⁵
استانهیه ورودمزده a) بو ماده جناب عالیلریله و رئیس الکتاب
افتدی ثناکارلریله رد و (و) 6) جواب اولنمشکن بعد ازان رکاب
همایون ایله شرفیاب اولدیغمزده حضور لامع النور خسروانیده
بالتناسبه تذکار اولنمقدن جناب والا شانلری حاضر مجلس بولنوب
مخلصاری طرفندن کیفیت قاله کلدکن نطق پناک حضرت شهریاریدن¹⁰
منعیه علم صادر اولدیغی مسوع وزیرانهلری اولمشکن نطق
همایونک عکسی امر محاله تعلیق معناده اولغله امر حضرت ولی
النعمی کما ینبغی جاری اولق باینک جواب با صواب (66 v.)
عالیلری ارزانی بیورلغی ماحوظندر و بو روسیهلویه بو ذریعه
محکوم اولدیغنی و ممالک دولت علیه چنکال روسیهلویه کرفتنه بدنا¹⁵
اولدیغنی لاجل الحفظ تحریر ایدر لازارته ماده سیچون
جواب دولت علیه یکی دولتک بر برینه مضر بر حالت
ظهور ایدر ایسه او مقوله حالت مصالحه مؤیدیه محل اولور ایسه
طرفیندن دفعنه اهتمام اولنه دیو عهدنامه همایونک مذکور اولوب
و بو دفعه روسیه دولتک بناسنه مباشرت ایلدیکی لازاته v) ماده سی²⁰
قیل و قالک حدوثنه بادی اوله جغی و بو مقوله حالتک مضرکی

a) Ркп. похоже на ورودمزده b) و лишнее. в) См. выше.

ماده سیچون روسیه قپو کنخداسی طرفندن کلان (a) . . . . . (b) ترجمه (c)
 مرفوع عتبه علیالری قلوب منظور ولی نعمتلی (B) اولدی دیو
 تقریر ایلدی قونسلوس ماده سیچون قریم خانانی نك
 تقریری (Г) بو دفعه ورود ایدن قایمه آصفانه (لرنک) (Д)
 5 درون قریم روسیه طرفندن بر قونسلوس تعین اولنوب اقامتی
 خصوصنده ملاحظه و هجنت یوق ایسه رخصت ویریلوب اگرچه
 دورمنک هجنتی وار ایسه اشارت اولنمسی استخبار بیورلش بو
 ائنده کیوه جنرالی طرفندن جانب مخلصیه بر نفر ایلچی سی ورود
 ایدوب حین مکالمده قونسلوس تعین اولنماسی خصوصنی کندویه (e)
 10 (65 ۷.) ایراد ایلدکندن سلم عصرنک خلاف عاده قونسلوس
 تعین اولندیغی وقتک حالا مطلوبکیز اولان تضمین ضایعات اولزمانک
 واقع اولان ماده اولغله قونسلوس بولندیغنک (ж) نه لطفی اولدی
 بحمد الله تعالی دولت پادشاهک مسند خانیت طرفره نوجیهیله
 بوجاغه وصولزده اهالی قرمدن طرفره عرض (و) (8) محضرلی کلوب
 15 قدیم الایامدن (и) بو آنه کلنجه درون مملکتزده روسیه دولتی طرفندن
 قونسلوس نصب و تعین اولماش و معناد دکل ایکن عصر سلفکزده
 تعین اولنمغله درون مملکتزده مکث و اقامتک کندودن (i) خلاف
 شروط مصالحه حرکات ناهمواره صدوریله هضمی قابل اولیوب علی

а) Въ рѣч. тутъ небольшой пропускъ; но должно стоять слово **تقریر** или ему подобное. б) тутъ надо прибавить **و**
 в) Рѣч. **ولی النعمانہ لری** г) Въ рѣч. это заглавіе написано заурядъ съ прочимъ текстомъ. д) Что въ скобкахъ, въ рѣч. написано на поляхъ. е) Рѣч. **کندوئی** ж) Рѣч. **بولندیغنک**
 з) **و** лишнее. и) Рѣч. **قریم اوللден** i) Рѣч. **کنندن**

در روندک روسیه دولتنگ بنا ایلدیگی پلنقه ماده‌سی در میان و دونکی کون سماحتلو شیخ الاسلام افندی داعیلریله مناسب کوریلان تقریر قرأت اولندقل چونکه پلنقه مزبور معاینه و مشاهده ایچون شمدیدن برر آدم تعین اولنمسی رأی بیورلش انجق بزله قرعه داخل اولدقنصره مخصوص ادملر تعین و پلنقه مزبور قبارطه ۵ دروندا بنا اولدیغنی اطرافیله بعد التصحیح در علمیه تحریر اولنوب کرکی کبی معلوم اولدقنصره دولت علیه طرفندن و روسیه لودن معتبر ادملر تعین اولنمق و خان طرفندن خبر کلاجه قدر شمدیلک ماده مزوره (a) (64 v.) علی حاله ترک اولنمق و قبارطه لو

بین الدولتین فاصله و سرپست قاله لر دیو عهدنامه همایوندا 10 اکرچه ذکر اولنمشدر انجق جانب دولت علیه ای اتباع خواهشاری اولقله ایچلرندن کندولری رضالریله اسلامی قبول ایدوب قریم جانبنه کلور ایسه علی الطریق المسافره بر محله اقامت ایتدیریلوب موجبجه 6) عمل اولنور بوندن ماعدل روسیه دولتی طرفندن بناسنه مباشرت اولنان لازته (b) ماده‌سی ذخی خان مشار الیه افاده اولندقل 15 کندولری طرفلرندن حرکت و تخمیناً قوشانه قریب اولدقلرندا چاکر بيمرلری طرفندن مخفیاً مخصوص بر جاسوس خان مشار الیه طرفلرینه ارسال و انلر ذخی بر معتبد ادملرینی ترفیق و لازته و اران (c) یاپلان محله واردقلرندا بنای مزبور نه مقوله بنادر و رأس حبوددن مقدار ایچرودر و دولت علیه (65 r.) مضرقی وارمیدر کرکی 20 کبی معاینه و بعد التحقیق در سعادت خیر ویرلکدن صکره اقتضاسنه کوره اولوقت حرکت اولنمق مناسب کورلدیکی و لازته

اران (a) P. P. مزبور (b) P. P. موجیله (c) C. M. B. P. P. اران

امرلرینی انفاذ و اجرا ایله چک ضابطانه ایصال اولنجیه دکین مدت
 وافره مروری اقتضا ایندر و بو ائنده اشقبای مزبورون حرکتده
 بولنملری حسبیه سائر حالات نامرضیه وقوعی منظور اولغین حوالی
 مرقومهده بولنان اهلینک امنیتی و اشقیاتک شرو مضرت لرندن
 5 راحتلرینچون احتیاطا بر قاچ بیک قزاق و قالمق ارسال اولنمشدر
 و طرف دولت علیه دن حسن نظامی ویرلدکک بلا توقیف کیزو
 وطنلرینه ارجاع ایتدیریله جکی محققدر و روسیه دولتینک بو آنه دک
 بالاده مذکور مضرات واقعه یه دائر دولت علیه تشکی ایله
 (63 v.) تصدیع اتمامک ایچون رعایت ایلدیکی اعتدالی و قریم
 10 خان لرندن لایقانه تمشیتی ترقیب و انتظاره رضا ویردیککی و بعد
 بوندن ازید اختلال وقوعی و بوندن بویله محذور اولان حالات
 ناملاجه یی قبل الظهور دفع ایچون تدارکین 8) کورمدیکی دولت
 علیه ابدی الاستمراره 6) روسیه دولتی اخلاصکارلرینک خلوص
 (و) B) نیتنه و علی الدوام مصافات و موالاته اولان رغبتنه برهان
 15 اولدیغی اجلدن دولتینک خیر و رفاهیتنه حسود اولانلرک اغوالرندن Г)
 هنوز بر باقی وار ایسه اندفاع و ازاله اولنمسی اقتضا ایندر بنا
 علیه بو خصوصیه دولت علیه ابد پیوندک ما فی الضمیری بو
 داعیلرینه اشراب بیورملری نیاز اولنور حتی طرفندن دخی مترقب
 اولان دولتیه بلا توقیف بر آن اول اخبار ایلیم دیو قریم خاننی
 20 غمز و اراضی تاجداری به (64 Г.) تجاوزینی حسن تعبیر ایله بیان
 واهانتلرینی با تقریر عیان ایلدی صدر عالی ایفای تهریک
 ایخاننی ضمنک بو کون خان حضرتلرینک سراپنه واریلوب قبارطی

а) Р.к.п. تداریکین б) Р.к.п. اسمراره в) و лишнее: г) Р.к.п.
 اغولرندن

مایلیقلری اہمال اولنمقدن ناشی بو مثللو فسادک اجراسنک
 خسارتلری مزداد اولدیغی حسبیلہ ایرتمسی سنہ ینہ ماہ تشرین اولک
 دخی ذکر و بیان اولنان تاتارلردن بر طائفہ ترک (۵) نام نہرہدک
 کلوب روسیہ لونک اوج یوز راس خرکلہ سنی سوردکلرنک اولدخی
 کال سہولت ایلہ کچوب مقصوباتک ردینہ اجبر و تضییق ۵
 اولنمقلرندن فساداتہ غیرت و بو کونہ جرأت و خسارتلری کتدکجہ
 مزداد و یقینا تحصیل وقوف اولندیغی وجہ اوزرہ انلردن دیرت بیک
 نفر مقداری ارسلان بیک و صونقون حاجی نام میرزانک باشنہ جمع
 اولوب روسیہ (۶۲۷) اراضیسنہ کلیمتو اقلر اتمک اوزرہ بر
 برلریلہ اتفاق ایلدکلرندن اوج آی مقدم مذکوروندن التی یوز 10
 نفردن متجاوز طایفہ قزلق قلعه سنک اقرب حوالیسنہدک اقبین و اول
 فحاک بر قراغولہ مصادفہ ایلدکلرنک اوزرینہ هجوم و بر مقدارینی
 ہلاک و اکثرینی مجروح ایلدکلرندن بشقہ اوج نفرینی دخی اسپر
 ایدوب اول حوالینک سکافی میانہدہ اولان مصالحہ بہ استناداً بو
 مقولہ اقبینلر وقوعنہ احتمال ویرمدکلری جہندن تحفظ زمیننک واقع 15
 محتمل (۶) ماحوظلر و دولت علیہنک حقوق همجواریہ بہ مصالحہ
 مؤیدہ بہ مراعاتی خصوصنک دفعاتلہ خلوص نیتہ روسیہ دولتینک قطعاً
 اشتباہی اولیوب و کند و رعایاسنک بو کونہ حرکتہ رضا ویرمک
 دکل بلکہ واقع اولان خساراتک بر آن اول تضمینی و متمہلرک
 شدت (۶۳۷) اوزرہ تادیبی و فیما بعد بو مثللو تعدیات 20
 وقوعنک منعی خصوصنک حددن افزون اہتمام ایسکچی امر مقرر
 لکن اول حوالینک بعد مسافہسی تقریبی ایلہ دولت علیہنک

a) Вкп. ترک б) Чт. اہمال

نفوذینه مورث خلیل و سهولت ایله اجرای ملعت^a)
 ایتمک ایچون تقدیم ایلدیکی روسیه قپو کتخد اسنک
 تقریری در بو دفعه روسیه دولتی طرفندن وارد اولان مکتوبه
 دولت علیه به تابع قوبان جانبندن اولان تاتارلرک بین الدولتین
 ۵ استقرار پذیر اولان حسن مصافات و مصالحه به منافی ۶) روسیه
 مملکتنه تجاوز ایله واقع اولان تعدیاتندن B (61 v.) تشکی
 و ماسبقه باعث خسارات و مقدمات اولان ۷) متهماره تضمین
 ایندرلک و فیما بعد کندولردن بو مقوله اطوار ناملامه صدور
 ایتماک اوزره نظام ویرلمکی التماس ایلم ایچون تنبیه
 10 اولدیغنه بناء خسارات سابقه نك ایرادی ضمننک در علیه به
 عرض و انها اولنورکه تاریخ میلادک بیک یدی یوز التمش اوج
 سنه سی تشرین اولنک قوبان تاتارلردن بر طایفه روسیه مملکتنه
 ۱۱ دخول ایسوب ارژرهاندن قزلر قلعه سنه متوجه برتجار کاربانته
 تصادفی ایلدکلرنک اوزرینه هجوم و یکرمی یدی بیک بش
 15 یوز غروشلق ماللرین غارت ایلدکلرنک در عقب قزلرقلعه سی
 قومندانی ۱۲) طرفندن قوبان سرعسکرینه و قریمک اولان قونسلوسدن
 دخی خان سابق طرفنه و حالا قریم خانته اشتکا اولندقک شقیلر e)
 ظاهره (62 r.) چیقاریلوب کندولری متهم اولدقلرینی اعتراف
 اتمشلر ایکن خساراتک تضمینی دفعانله طلب اولندقک بر
 20 شپنک تحصیلی میسر اولدیغندن بشقه متهملرک تأدیب

a) Чт. Мманعت б) Рѣп. منافع в) Рѣп. تعدیاتندن г) Это
 слово въ рѣп. не встати находится выше, послѣ слова
 باعث д) Рѣп. قومندانی e) Рѣп. سفیلر

و قیوداتنی هر حاله کمال دقت و اهتمام ایله مراعات a) محافظه
 (60 v.) برله میانده اولان موالات و مصافاتک بوندن بویله
 دخی هر نه کونه کوشش و اجتهاد ایله استحکام و تقویه سی
 امرنک روسیه لونک ضمیمی خلوص اوزره ثابت و برقرار اولوب
 شبو ضمیر دوستانه نیک اثارینی براهین باهره ایله اظهار 6) 5
 کمال شوق و اشتیاق ایله هر درلو وسائله تشبث ایلمدن
 خالی اولیه جغی بی اشتباه اولغین معاهد مبارکه نیک شروطنه
 مخالفت و بر وجهله اذنا وضع و حرکت صدور ایتیمه چکی دولت
 علیه نیک یقیناً مجزومی بیوریله و اکر دولتیم اخلاص کارلرندن
 صفوت ضمیر خصوصنک خانلرک اغوالرینه دولت علیه به بعضی 10
 کونه نرزد و اشتباهلر عارض اولدی ایسه طرفمه کشف و بیاتلری
 رجا اولنور و هر ماده نیک حقیقت حال اوزره ریادن غاری
 وجهله اعلامنی کندو عرض (61 r.) و دینم اوزره تعهد
 و التزام اولنوب انشاء الله تعالی دولت علیه نیک بو بابله کمال
 مرتبه مطمئن اوله جغی مامول در روسیه لو قوبان بویینه 15
 قزاق و قالموق طائفه سندن بیک آدم ارسال
 ایلمش جبر و قهر ایله کندویه تبعیت و بر نوع
 صنایع ایله اهالیلرینی کندویه بند آیدنجه دکین
 قریم خانی طرفندن دولت علیه حوادثی تحریر
 اولنور ایسه عمل و اعتبار ایتدرمک و خانلرک 20

ا) Надо прибавить و б) Надо прибавить

محلن بر قاج ساعتك (59 v.) مسافده دخى ایلرو ممد
ایکن قیابطه اهااليسنك مذکور پلنقه لر و کندو اراضیلرنك اولق
اصلا ادعا ایلدکلری یوغیدی الحاله هذه نهر صغير مذکورك
ترك صوبنه منصب اولدیغی محلن یعنی قیابطه لونك اراضی
5 و املاکندن مشرقه دوغری بر قاج ساعتك بعد مسافده اولان
مازدوق نام موضعه کائن پلنقه دن ایلرو مغریه دوغری اولان
سائر پلنقه لر کلیاً متروك و اهاالیدن خالی در موضع مذکورده
واقع پلنقه اولصوده اولان سائر پلنقه لر دن زیاده وسعتلی
و محافظه سیچون دخى ایچنك زیاده چه خلق واردر لیکن سولتاد
10 نامنك اوج یوز یا درت یوز نفر تجاوز ایتمز و پلنقه مذکورهنك
درونه سولتاد وضعی دخى ایکی سببه مبنیدر بری بو که پلنقه
مذکورده شقاوته معتاد اولان طاغیرك (60 r.) کنارنك واقع اولغله
هجوم و تعدی لری منعی ضمننك در و بری دخى بو درکه پلنقه
مذوره نك موضعی ترك نهرندن مرور ایدناره زیاده مناسب
15 و مخصوص بر سمت اولدیغندن روسیه دولتنيك تحت حکومتنك
اولوب چندان معمر اولیان حوالی مذکورده بولنان طوایف
نیچه کره عجمه بیع اولنمق ایچون آتلیر کچورمکه مراد ایتدکلری
ایچوندر روسیه دولتی بو ایامك دیار a) عجمك اختلال حالانندن
ناشی اصلا فرقه لرینك برینه طرفکیرلك استنادندن احترازاً
20 جایز اولیان اشپو تجارتی منع ضمننك اول موضعه نفراتك
تکثیرینی معقول کورمشیدی ایمدی واقع حال منوال محرر اوزره
اولغله دولتین بیننك مستقر اولان مصالحه مؤیدنك شروط

خان مشار اليهك ايرادى اوزره بلنقه احدائى خصوصنه ماحوظ
 داعيارى اولدر كه اراضىء مذكورهك مسافهسى مشرقدن 8) طرفه 6) نه مقدار يرهك ممتد اولوب حدودى نه محلله منتهى
 اولديغى اول حوالينك بعد و مسافاتندن ناشى خان مشار
 اليهك كركى كىبى معلومى اوليوب ظن غالبك ينه نفس 5
 قبارطه سكاننك نقلرينه (58 v.) اعتماد بيورمشلردر زيرا بوندن
 دخى عرض و تقديم ايلديكم اوزره سكان قبارطهيه مخصوص
 اولان اراضى اشبو تقرير ايله معاً كوندريلان رسم كاغذندن
 مشاهد اولنديغى كىبى مغرب طرفندن دولت عليهك زير
 حكمنك اولان بسلى طائفهسنك متصرف اولدقلى املاك 10
 و اراضى لرينك منتهى حدودندن باشلوب مشرقه دوغرى ممتد
 اولدقنصكره ترك نام نهر صغيرك ساحل غريبسنهك 6) منتهى
 اولغله قبارطه سكاننك اراضلى مشرقدن يكا نهر مزبوردن
 اوتنه ممتد اولديغى مابين اولوب آنى (59 r.) الذكر ايكى
 وجهله دخى وضوح اوزره عيان اولنور وجهك برى قبارطه اهابسى 15
 قديم الايامدن برو فقط نهر صغير مذكورهك ممتد اولان اراضيه
 مرعالر پيدا اتمك و اوتلى بچمك و اورمان و سائر بو مقوله منافع
 ايله انتفاع اتمك و نهر صغير مزبورك اول بر طرفدن روسيه
 دولتنيك زير حكمنك اولان طوائف دخى كذلك انتفاع اتملريدر
 و سالى الذكر ترك نام نهر ساحل شماليسنهك صره واردى 20
 واقع اولان كوچك بلنقهلك حدودى مقدمما قرار قلعهسندن
 باشلوب نهر صغير مذكورك ينه ترك 7) نهرينه منصب اولديغى

ا) РВП مشرفندن б) Чт. يكا в) РВП. غريبسنهك д) РВП. ترك

مجدداً بنا اولئان قلعه‌سندن کندولره کمان اوزره انفعال کلدیکندن
 بزله اهل اسلامدن ایزینه اهل اسلامه التجا ایدرز دیدکلرینه
 مستولو طرفندن دخل و تعرض اولنماسی نیاز a) قالدیکه مستولو
 قلعه بناسنی انکار و یاخود (57 v.) قلعه بنا اولنسه دخی کندو
 5 سنوریمزده در دیو ادعا ایدر ایسه جانب سلطنت علیه‌دن بر
 بنا لری تعین و قریم و قوبان جانبازندن اولحوالینک سنورینه واقف
 متعینه بش اون آدم ترفیق ایله محلمه واریلوب رای العین مشاهد
 و نصیح اولنمغه محتاجدر دیو خان مشار الیه تحریر ایدر وینه
 لازاته 6) ماده سیچون روسیه قپوکتحد اسنک تقریری
 10 سرحدات اسلامیه‌دن اوزی قلعه‌سندن التی ساعت مقداری مسافه
 محکم روسیه دولتی طرفندن مجدداً بر قلعه بناسنه شروع و قبارطه
 اراضیسندن دخی کذلک بر قلعه بنا و احداث اولنمشدر دیو
 بوندن اقدم ورود ایدن خبرلرک صحتی اوزره کشفی و بیانک
 قریم خانی طرفکیرلکدن v) بری در r) علیه‌به تقدیم ایلدیکی
 15 حسبی ایرادات صداقه d) المالترینک کمال تشکرندن بو داعیلری
 (58 r.) خالی e) اولیوب فی نفس الامر دولت علیه‌نک سرحداتنه
 قریب محلرده اصلاً قلعه بناسی واقع اولمادیغندن بشقه قلعه احداثی
 خیالی دخی روسیه دولتنک تصورندن کچمپوب اوزی صوی‌نک برو
 یقه‌سنک اوزی قلعه‌سندن تخمیناً سکسان و بندر قلعه‌سندن اللی
 20 درت ساعت مقداری بعد و مسافه‌سی اولان اورل نام قصبه قریبنک
 انجق بر لازته ж) بنا اولدیغی محققدر قالدیکه اراضی قبارطه‌ده

a) РВП نیاز b) Чт. لازارنه или لازارنو в) РВП. طرفکیرلکدن

г) РВП. در d) صادقنه e) РВП. حالی ж) См. выше.

ایلمک داعیه‌سنده اولدیغی حاوی قریم خانیک
 تقریری در قبارطه‌لر خلقی اونه‌دنبرو دولت علمینک خلقی
 اولوب قریم خان لرینک زیر حکمنده ایکن منکلی کرای خانک
 وقتنک بعضی تأدیپ ایچون (56 ۷۰) بر مقدار عسکر ایله ایکی
 سلطان واردقک بقضاء الله تعالی اللرنک شهید اولوب جانبندن 5
 خوفلرندن ناشی مسقولو طرفنه دخیل دوشوب قریم خانلری طرفندن
 نه زمان جرهمز عفو اولنور ایسه قدیمی خلقی اولدیغیزه بنا ایینه
 طرفلرینه التجا و اطاعتلرینه رجوع ایکنز فکرلرنک ایکن قرق طقوز
 تاریخنک دولت علیه ایله نقض عهد و بعد صالح اثناسنک طرفیندن
 امورلرینه دخل اولنمیوب سربستیت اوزره دورب کندو راحت 10
 حاللریچون طرفینه رهنی ویریشوب الشفق وینه کندولرندن حالی
 اوزره دورمیوب قصور ظهور ایبر ایسه طرفیندن تادیبلری جائز
 اوله دیو تنظیم والی ا) طقوز تاریخی اواخرنک سلیم کرای خان
 مدعوا در علمیه کلوب قبارطه‌لره و قوبان جانبی سنورینه متعلق
 خصوصلر ایچون مسقو بالیوزی ایله بینلرنک (57 ۷۰) مذاکره 15
 اولندقک نهر ترکک چتای کچیدی تعبیر اولتان معبرک یوقاری
 جانبی اهل اسلامک و آشاغی جانبی مسقولونک اولق اوزره نظام
 ویریلوب بو حال اوزره قرارداد ایکن بر ایکی سنه ظرفنک چتای
 کچیدنک یوقاری جانبی که سنور اسلامیه در قبارطایه 6) اون
 ساعتدن متجاوز مازدوک نام مملک مجدداً بر قلعه بنا و احداث و انشا 20
 ایدوب اول وجهله قبارطه‌یه دخل و تعرض دن خالی اولدیغی معلومز
 اولوب قبارطی خلقی عن اصل اهل اسلامدن اولغله مسقولونک
 قباریه 6) РВП. 6) T. e. a)

اشبو خصوصك وقوعناك در a) عليه يه ورود ايدك اخبار و حوادثك
 صحیحی غیر صحیحندن تفریق و تمیز اولنمق ایچون احتیاطاً (55 v.)
 بیان و تقدیم ایدرمکه روسیه ممالکنه عازم اولان تجار و ابناء سبیلک
 اکثری مار الذکر اول (6) قصبه سنک طریقنی بحسب الطریق
 6 البحریه طرف سائرهدن اسهل و مصارفنی معتدل بولوب بر قاج
 سنهدن برو اول طریق دن مرور و عبوری اختیار ایلدکلری روسیه
 دولتی خلوص کارلری مطلع اولدقک امراض ساریهنک سرایتندن
 احتراز لازانه بنا و تعمیر (B) روسیه دولتنک بالجمله ایشلک یوللرنک
 معتادی اولدیغی کبی قصبه مزبورهنک قرینک دخی قاعده مرعی به
 10 اوزره تماماً قرق کون مقدار مکث ایلمک شرطبله راهیلرک (Г)
 استراحتلری ایچون کندولره سکنا و امتعه و اشیالرینی بر خوشچه
 هولاندیروب بر دزلو نقصاندن تقصیر ایچون وافر اوطه لرله (Д)
 سائر رفاهیت ضیننک اقتضا ایدن مواضع متعدده بی مشتمل بر
 بیوک (56 r.) خان مثللو منزلدن عبارت معتاد اوزره لازانه نیک
 15 بناسی دولت طرفندن تنبیه اولدیغی کبوه جنرالی (e) طرفندن دونکی
 کون کلان اولاغله تحریر و اخبار اولنمغین خصوص مرقومک حقیقت
 و صحتی وجه مشروح اوزره اولدیغی معلوم دولت علیه (Ж) بیوریلوب
 اطرافدن بو ماده یه دائر خلاف واقع ورود ایدک اخبارک عدم
 صحتی نمایان اوله جغی مقرر دیو قریم خان لرندن خوف و خشیندن
 20 ناشی تقریر ایدر معایر صالح و صلاح روسیه لونک قلعه
 بنا ایلدیکی و حدودی تجاوز ایله قبائلی (8) تسخیر

a) Реп. б) Реп. в) Реп. г) Реп. راهیلرک
 د) Реп. e) Реп. جنرالی ж) Реп. علیه به з) Реп. قبائی

انکلتره لونگ ایکی سنه دن (54۷) برو یکی دنیا په دائره فرنجه لو ایله ظهور ایدن منازعات و منافسه سی تقریبی پروسیا و انکلتره قرالری بینده کنلک رابطه، اتفاق و اتحادری نتیجه پند پر اولدقد نصکره فرنجه لو و مسقولو بینناک دخی بشقه چه عقد اتفاق و شروط معاهدلری قراردادده و لکن هنوز بیان اولنمیوب بینهمالرنده مستور و طرف 5 دولت علیه به اشبو تاریخه دکین اراثت و افهام اولنما مشدر دیو تقریر اولندی مسقولو لازاته a) بهانه سیله قلعه و شهر انشاسنه مباشرت ایلدیکی خان طرفندن تحریر اولنور ایسه اعتماد اولنما مق ایچون در علیه ده روسیه قپو کتخد اسنک باب عالی په تقدیم ایلدیکی 10 تقریری در دولت علیه ایله روسیه دولتی میاننک متین و استوار اولان مولاتنک حسادی بیحد و بیعد اولوب بین الدولتین برودت و عدم امنیت (55۶) القاسی 6) قصدیله علی التوالی خلاف واقع نیچه حالاتی اختراع و اتفاق واقع حال اولان موادی دخی اعظام و نخشیمه برله صورت عجیبه ۶ ناملا یمه ده اراثت ایتد کلرینه بوداعیلری 15 روز بروز تجربه تحصیل و قوف ایلدیکمدن بو دخی ممالک طرفینک سرحداتی له مملکتنک سرحداتی ایله مقابل اولدقلری محلتن جانب شماله مایل بر قاج میل بعد و مسافه سی اولوب آق صویک ساحل شرقیسنده اول B) نام قصبه ده احد ائنه شروع اولنه حق بنانک خصوصنه دخی بدخواهان اغراض فاسده لرندن حیل و دساتلرینی 20) اعمال و اجراییه نصدی ایدیه جکلری مجزوم داعیلری اولقی حسبیه

ا) Прв. لارنو. 6) Рѣп. القاسی 6) Рѣп. اولد 6) Рѣп. سالیلری

بو درکه بو کونلرده وعا غامی قریب اولدی مشاوره اولوب جمله
 جمهوریمز راضی اولور ایسه برینی قرال ایدرلر دیو تحریر
 ایلمش در دول اوروپا بیننده واقع اولان کیغیتک
 اجمالی سن^{۱۷۸۸}ینه بوندن اقدم نمچهلو و فراچهلو تحصیل امنیت
 ۵ داعیه سیله بر قاچ ماده حاوی (a) عقد شروط اتفاق و اتحاد و طرف
 تفحص عهد ایله تعرض وقوعناک بر برلرینه یکریمی بشر بیک نفر
 ایله امداد و اعانت ایلمکی متعهدلر و بو صورت بینلرنک قراردادده
 و نظام ویرلدکنن سنکره خصوص مزبور پروسیا قرالی نک سبب
 انفعالی و عدم امنیتی موجب اولق دعواسیله نمچهلو اوزرینه
 10 فجأة حرکت و یوز یکریمی بیک عسکر جمع و نمچه اولکه لرندن
 اولان چه مملکتی فی (54 r.) استیلا ایلمک قصدیله حالا له قرالنک
 هرسلکی اولان سقسونیا مملکتنه دخول و ضبط و سقسونیه عسکری
 دخی جبرا کندویه بیعت و چه طرفنک حرکت ایدوب استیلاسنه
 ظفریاب اولوب واروب سقسونیا مملکتناک قرار و بتکرار جمع عسکره
 15 اشتغال و نمچهلو طرفندن کذلک کلینلو عسکر تدارک و متفق لری
 اولان مسقو (b) و فرانجه امداد عسکرلرینی دعوت ایله مدافعه سنه
 مباردت و موسم بهار حلولندنصکره مقابله و محاربه لری محقق اولق
 اوزره اولدیغی و نمچه لونک امدادینه کله جک عسکرلردن ماعدا
 پروسیا قرالی اوزرینه ترتیب و تدارک ایتدکلری نمچه عسکری یوز
 20 سکسان بیکه بالغ اولدی و بو تقدیرچه پروسیا قرالی نمچه لونک
 بویله کلینلو تدارکنه عدم مقاومتی ذوی العقولک مسلمینر

۵ مسقو. (b) ماده حاویه ۶
 ۶ РВП.

ایچون دیو بعضیلری جواب a) ناتار خوفندن قراغوللرده زیاده
 عسکر بولنمقی ایچوندر مرقومدن غودت و لهلو او قراینه سیله
 کلور ایکن باشینقه b) نام قریسه ده وارونسکی B) اوسته روسته
 ویشینه ویسکی خانه سنه کلوب مسافر اولوب اولکیجه بنی خانه سنه
 الیقویوب طرفکزه بعض حوادثاتی حاوی مکتوب تحریر افشدر دیو 5
 تحریر و تقریر ایلدی سالی الذکر مکتوبک ترجمه سی در r)
 شویله ایشتم که درون لهبه بر قاج بیگ مسقولو عسکری وارد
 قیدین پروسیا قرالی سفرلردن d) باقی قلان عسکرلردن e)
 ذخائر (53 r.) محافظه سنه درون لهده تعیین ایند کلری مسقولو
 عسکرلردن و اندن بشقه خبرمز وارد که ایکی بیگ مسقو عسکری 10
 نووه سربیه ده دوعری کلیپورلر و بعضی لر کیویه داخل و جوابلرنه
 روس سفرلرنه کند و مملکتلری قحط اولوب بو حوالیلره تعیین
 ایلمشلردن راحت اولسونلر دیو و لهلو جمهوریمزک عادت قیدیه سی
 اوزره جمهورمزده قرال اولدیغی پریمات نام باش کشیشمز ж)
 و کیل اوله کلوب انک طرفندن خبر کاغدلری لهلو و لیطفه لو 15
 شهر و قصبه لرله جمعا قضا لردن برر معتمد آدم ایجلرندن انتخاب
 ایسوب و مشاوره ایچون تعیین و اغستوک یکر می برنجی کوننده
 مشاوره یه مباشرت و جمله اتفاقیله قرال نصیبی ایچون جمعیت
 اوله جقدر اوتهدنبرو قرال نصب اولند قده باشنه تاج وضعی قراقوه
 شهرینه مخصوصدی (53 v.) شمدی تبدیل اولندی وار شوه ده 20
 اوله جقدر قراقوه قلعه سنک بعض مجللری تعمیر اولنور سببی

a) Надо прибавить b) Чит. ? بابنقه c) Чит. ? رادومسکی
 r) РВП, ترجمه سنک d) Чит. سفرلریندن e) Чит. عسکرلردن
 ж) РВП. کشیشمزی

نام لهلو قصبه‌سنة عبور ایدن مسقولو ايله كوريشوب سؤال ايتدیم
 قلعهء مزبورده (a) طوب و جبه‌خانه وار و محافظه‌سنة ايكي بيك يدي
 يوز پياده و سواری قطانه عسكري موجود در و بندين بر قاچ كون
 مقدم كوكصوبي برو طرفه كچوب چونكه راجويل بگزاده بالطبه طوغری
 5 كيدر امش قارشولق ايچون قلعهء مزبورده چيقوب صكره راجويل
 بگزاده‌نگ مايلوه‌دن بغدادن طپراغنه عبور ايلديكني خبر آلكلرننگ
 كيرويه عودت اتمش اندن قلعه (52 r.) مرقومه‌دن اشافي
 البصوت نام طپراق قلعه‌يه كتمك مرام ايتدم يوللر بغلو اولديغندن
 عبور ايلدم قلعهء مرقومه‌ده دخي ايكي بيك بشيوز پياده
 10 و سواری قطانه عسكري وار محافظه و نوه سرييه (6) تعبير اولنان
 بلنقه‌لرينه (b) اوجر بشر يوز محافظه قلعه سواری مسقو عسكري قراغول
 ايچون موجود در و راجويل بگزاده‌نگ ملكي اولان بوخره‌بشيجه (r)
 قصبه‌سنة مابلوده‌دن (d) اذن ويرديكي قزاق سواری‌لری
 خانه‌لرينه كلدكلرنندن (e) مسقولو خبردار اولديغي ساعت ايكي
 15 بيك مسقو قطانه‌سی بگزاده مسفورل قره و قصبه‌لريني غارت
 ايدم پورلر طارغوبنجه (z) قصبه‌سندن عودت ايتديكمك ايكي بيك
 مسقو عسكري طابور اولوب كيوه قلعه‌لرينه كلدكلريني خبر الدم
 مرادلری نه در ديو بحث ايتديكمده (52 v.) نوه سرييه
 بلنقه‌لرينه (8) تعين اولنغله قراغولچيلری اولديغي محلرده توزیع
 20 ايدم جكلدر قراغوللری تقويت ايچون ديو بعض كسنه‌لردن استماع
 ايلدم لهلو دروننده اولان مسقولويه اقتضا ايدر ايسه اعانت

a) РВП. مزبورده б) РВП. نوه سرييه в) РВП. بلنقه‌لرده г) ?
 д) Чт. مايلوه‌دن e) РВП. كلدكلرننگ ж) См. выше. з) РВП.
 بلنقه‌لرينه

و پیمین ایله محکوملری اولملار انجیق نمچه لولر بو شرطه هنوز جواب ویرمپوب حسن واقعه ایله معامله و بر نتیجه a) ویرمک امنیه سیله قراللق مراسمی عوق و تأخیر و استریا خاناننه تابع اولان اولکه و ممالک وارثه و خلیفه سی اولدیغی حسینیه سائر ملوک نصارا ایله مراسله و بعضیلر دخی قرالیچه لغنی تسلیم و وارثه، صبحه 5 اولدیغنی بلوب جمله دن زیاده دولت علیه عثمانیه جانبندن (51 r.) الم و شبهه لری اولغله قشلاقلرده اولان عسکرلرین قلاع لره جمع و مجدداً قطنه تجریر و بو غائله و وسوسه لری دخی درکار ایدوکی نواتر بولشدیر و نمچه لولر متوفی مسقو چاریچه سنندن و جوهله اعانت و مظاهره ایتدکلرندن ناشی چاریچه مرقومه نك 10 فوتندن غایت ایله متالم و متکدر اولدقلرین باطناً و ظاهراً اظهار ایتمشلردر لهلو او قرائینه سیله نهر اوزی سواحلندن کلان علی نام جاسوسک خلاصه تقریری در 6) مرقوم لهلو قصبه سنندن دزت ساعت مسافده اولان نروپایقه B) قریه سنک قدیمدن اشناسی اولان قزاق خانه سنک مسافر اولوب 15 بر خدمتکاری بارکیرینی سرقه و بو جانباره کلدیکنی خبر اولدیغنی r.) و ارخان خور نام قلعه یه کتمش بنمله برابر قلعه یه کیت دیو رجا ایلمش (51 v.) مرقوم قزاق دخی برای خاطر قالقوب کوکسو کنارنک مسقولونک قدیمدن بنا اولنمش ارخان خور قلعه سنک برو جانبندن طارغونبچه d.) نام لهلو قصبه سنه واروب 20 قارشو طرفه عبوره رخصت اولدیغندن محل مزبوردن طارغونبچه e)

a) РВП. نتیجه b) РВП. تقریرنده v) РВП. نروپایقه r) Чт. خبر الدیغندن d) Чт. طارغونبچه e) Тоже.

عداوت و خصومتلری عین ظاهره & چاقوب بر قاچ دولك بیننك انش
 جنك و جدال اشتعال بوله جفی امر مقرر در چاسار متوفی نك دامادی
 اولان لورنه دوقه سی ایله استریا خانداننك كرك ائمپراطورلق و كرك
 ممالك موروثه لری ایچون لوطران مذهبنك اولان هر سكار جانبدار
 5 و معین لری اولغله طرفدارلرینك عددی غالب اولوب سالی الذکر
 باویرا دوقه سی فرانجه لودن امداد کلیه ایله معاونت (50 r.)
 اولنمیدیغی حاله طرفی ضعیف اولوب سقسونیه دوقه سی دخی
 مسقولودن كذلك امداد و اعانت اولنمیدیغی حاله اولدخی یالکز
 قالوب و رای پرده دن غیرى عوارضات ظهور ایتمز ایسه ائمپراطورلق
 10 ینه استریا خانداننده قرار ویریله جكنی استنباط و استدلال ایدر لر
 انكروس قرالغنگ معتاد اوزره الباسی خصوصیچون اولو و اورطه
 مجار اهابیلری تکرارا بو وجهله جواب ویرمشلر كه قراللق ادعاسنك
 اولان چاسار متوفی نك قزی حملنی وضع ایتمجه دكین رسم
 مرقوم تاخیر اولنوب قدیمی سربستلكرینی و قلاعدن ماعد
 15 اردل و مجارلردن ضبط و ربط و حكومتنی بر معتاد قدیم كند و لرینه
 اهاله و تفویض و قوجه ائمپراطورك ویره كلكلری مقطوع لرندن
 ماعد سائر احداث ایلدكسری بدعت و خصوصاً (50 v.)
 رسومات كرك بالكلیه منع و امن و ملتزمان بالجمله رفع اولنوب
 نجه عسکرینه قرا و املا كلرنده قشلا و پرلیوب قلاع مستحفظ لرندن
 20 غیرى طشهر لده عسکرلری كزمیوب بر وجه 6) مشروح قولاً
 و فعلاً اشبو شروط حقلرنك اجرا اولنوب الی ماشاء الله & باقی
 دستور العمل شرطیله بالارث و الاستحقاق قرالغه قبول و عهد

ما شاء له. РВП. в) بر وجهله جه. РВП. б) غیر ظاهره. РВП. а)

قرالی قرق بيك مقدارى مرتب عسكر حاضر و ترتيب و نجه لولرك
 زير تصرفلرنك اولان سيلزيا a) مملكتى جانبته ارسال و نسيير
 و بعض يرينى دخى ضبط ايلدىكى شيوع بولوب و بو خصوصاً له
 قرالى ايله معهود و متفق اولدىغى منقولدر اتجق بعضيلر نجه لولره
 اعانت و تقويت ايچون اولدىغى دخى خبر و يررلر 5
 ايمپراطورلغك 6) انتخاب و قرار ايچون هر سكار طرفدن اكرجه جمعيت
 مبادرت اولنوب لكن بينلرنك عدم اتفاق (49 r.) و اختلاف الان
 دركار اولوب خصوصاً باويرا دوقهسى قرنلانى ايله فرانجه لويه استناد
 ايله چه اولكهنه مالك اولتى ادعاسى اوزره در و فرانجه دولتى ايله
 بعض شروط و عهدى متضمن كيرلو معاهد ايتىكلرى شيوع بولوب 10
 فى الواقع فرانجه قرالى الامان و نجه حدودلرى جانبلرنك عسكر جمع
 ايدوب ذخيره مخزنلرين و سائر ادوات و مهماتن حاضر و مهيا
 ايتىكدن غيرى اولرك B) نام حلك عموم ايله عقد ايلدىكى شروط
 و عهده مغاير هدم اولنان دونكرق نام قلعهي مجدداً بنا و استحكام
 و عسكر ايله مئانت و يرمكه مباشرت ايتىكله الامان بىكلرى 15
 و خصوصاً فلشك جمهورى بوكا بز و جهله رضاداده اوليوب فرانجه
 ايله خصومته حالا مستعد اولان انكلتره قرالى متحد و متفق اوله جقى
 امر مقرر اولوب و فى الحقيقه (49 v.) انكلتره قرالى لورنه دوقهسنه
 و استريا خانداننه معين و ظهير اولغله اسپانيا قرالى سبيله فرانجه لو
 ايله اولان منازعه سنى تزييد و تكثير و اسبابته قرالنىكى دنيادن 20
 مال ايله كنجك آلاينك امداد و محافظه سنه قارشو كيدن فرانجه
 دونماهنك اوزرينه مكمل دونما كوندردكى واقع حال اولغله

a) РВП. سپيلزيا b) Чт. ايمپراطورلرينك c) Чт. اولرك .

مذکوره ایچون جمعیتلر اولان محللره و کلیسالره خفیة مذکرلر الغار ۵) ایلد کلرندن ناشی حالا دختر مرقومه برسرایک ایچنک دائره نظرده محصور و محبوس اولدیغنی خبر ویررلر و احواللری حالا بو وجهله مختل و مشوش اولدیغی اجلدن قشلاقلرده و سائر قلاعلرده اولان 5) عسکرلرینی یوقلمه ایدوب له سنوری (48 r.) جانبلرندک و ازان طرفلرندک و بو مثللو سو ظن و مظنه ایتدکلری محللرده عسکرلرینی نقل و تبدیل اتمکک در پطره بورقک مکث و اقامت اوزره اولان وزیرین مکرمین یحیی پاشا و قولجاقا 6) پاشا حضرتلرینه جاریچه نک فوتندین صکره اعزاز و اکرام ایله کشاد ویرلشیدی 10) و سایر اسرای مسلمینک دخی سیبللری تخلیه اولنمشیدی سقسونبه دو قهسی اولان له قرالی حالا درده ۷) نام شهرده مکث و اقامت اوزره اولوب مسکو و فرانجه و اسپانییه و دامادی اولان سچلیا قرالنه و باویرا ۸) و پروسیا هر سکلرینه و نفس ۹) بچه علی طریق الرساله معتمد و معتبر رجاللرندن هر برینه مخصوص برر 15) ایلچی بعث و ارسال و حتی ماتروسکی ۱۰) و یوده سی اولان پنهطوسکی ۱۱) و یوده مخصوص فرانجه قرالنه کوندروب کندوسی (48 v.) عسکر تدارکی ایله حالا مشغول و مقید اولدیغنی تهریز ایدرلر وله خطمانی اولان و یوده کیوسکی ۱۲) ایشو ماه کانون ثانی نک ایتداسنک ورشوه دن حرکت وله مملکتک مسقولو ایله سنور 20) و حدودلری اولان طرفلره توجه و اولجانبلرده مکث ایله اقامت ایتدجکینی خبر ویررلر حالا برانک بورق هر سکی اولان پروسیا

۵) Рѣч. бایرا ۸) Рѣч. درزدن ۹) ? ۱۰) Рѣч. مذکوره لر الف ۱۱) Рѣч. ماتلورسکی или مازووه سکی ۱۲) Рѣч. کبوسکی ۱۳) Рѣч. پنهطوسکی .

و تبیین ایلمسی تنبیه اکید اولنمق امر همایون بیورلندی
 مسقووله واردل جانب لرندن اخذ واستجلاب
 اولنان حوادث عجیبه در بیک یوز یتمش یدی سنهسی
 مسقولونک وکالت وصایتندن اخراج اولنان بیرون (47 r.)
 نام قورلانندیا دوقهسنی اولاد و عیالی و جمله توابع و لواحقیه 5
 مسقو وکلاسی و خصوصاً وارث و خلف اتخاذ اولنان یوزان نام
 معصومک پدیری کمال عنف و غضب و محافظه ایله الامان
 طرفلرنک واقع اسقلیسپرک نام قلعهیه a) نفی و اجلا ایتدکلری
 محقق اولمشدر وکالت و وصایتی معصوم مرقومک والدسی در
 عهد ایدوب اهلی اولان پرنجبوق پرنجبای جمله عساکر مسقو 10
 اوزرینه منیق نام فریت مارشالک یرینه باشبوغ نصب ایدوب
 مارشال مزبوره آنجیق باش وکیلک پایهسن ویرمدیکندن
 زیاده متکدر اولغله حالاً صاحب فراش و ورطه موتک اولمقیغنی
 خبر ویررلر و وکالت ایله باش قتلجیر اولان قونته اوسترمانه
 دونما قپودانغنی ویریلوب وکالاول 6) محرم اسرار و باش مستشارلری 15
 اولق اوزره در (و) B) (47 v.) و مسقوی الاصل اولان پرنج
 چرقاسکی باش قتلجیر اولسوب و قونته ولوفکیم نام مسقولو
 مرقوم اومانک r) پایهسی ایله ویچک قتلجیر اولوب و بو وجهله
 علی مراتبهم مسقولولری بعضا تطیب ایدرک قورلانندیا دوقهسنک
 دفع و اخراجی ایله اگرچه صورت ظاهرده مواضعه ایله اظهار میل 20
 و اطاعت ایدر کیمی اولدیلر لکن جمله مسقو اعیان و رجاللرینک
 نظر و توجهلری الیساوته نام پطرونک قزنک اولوب و الیساوته
 a) Рен. б) قلعه. в) بجالاول. г) Чт. اوسترمانک ?

تشویق اقتضا ایدر اما بالاده بیان اولندیغنی اوزره دولت علیه‌نک
 مهمات سفریه‌سی مرتب و مکمل دکل ایکن اکر روسیه‌لو ایله
 اولان مصالحه فسخ اولنمق لازم کلسه دولت علیه‌نک امداد و اعانتی
 اولمق سزین یالکوز خان حضرتلری روسیه دولتی ایله مقابله و مقاومتی
 5 اقتدارلری وار ایسه فهما و نعمت و اکر بهر حال دولت علیه‌نک
 اعانت (46 F.) و حرکتندن مهم و مقتضی ایسه شمدیکی حالده
 دولت مشار الیها ایله اولان شروط مصالحه و مصافقات رعایت و له
 طرفنک اولان آدملری حسن اعاده و لهلونک قراللق امورینه
 مداخله‌دن و او مثللو قبایل تاتاری لوازم سفریه ایله تهیه a) و احضاردن
 10 و کندولز بو جانبی حرکتندن کفی ید بیوروب له قراللقی خصوصی
 اوچون مقدا دولت علیه طرفندن و پیریلان جواب مقتضاسیجه لهلو
 طایفه‌سنگ بینلرنک اولان شروط سربستیتلری اوزره رجال له بینلرنک
 انتخاب و استیسان و استصواب ایلدکلری کمنه‌یی قرال نصب
 ایدرلر دیو لهلو طرفندن استعانت اولنور ایسه دخی جواب
 15 ویرب انجیق قارلوفچه مصالحه‌سنگ و پیریلان عهدنامه
 همایون شروطنه رعایت بیورورلر بنه تعالی الامور
 (46 V.) مرهونه باوقاتها مدلولجه وقتله خان حضرت‌لرینک
 مراملری اوزره امرغزا و جهاده اهتمام اولنور دیو تقریر اولندقان
 اشبو مواد خان حضرت‌لرینه با تحریرات افاده اولنسه یدنک سند
 20 اولوب ارائتندن اجتناب اولنان کمنه‌لره ارائت و یاخود بر
 تقریب اله کیروب بر فسادی منتج اولور ملاحظه‌سنه بنا
 تحریراً افاده‌دن احترازاً خان حضرت‌لرینک کاتبی عبد‌العزیز
 افندیبه مواد مذکوره یکان یکان افاده و تفهیم و کرکی کبی کوزی
 محافظه‌سنه ودیعه و تلقین و تقریراً لسان ایله خان مشار‌الیه افاده

a) Реп. تهیه

خان حضرتلاری دخی آدم کوندردی بو کوفه حرکت لهلوئی حمایت
اقتضا ایدر و لهلوئی بلا موجب حمایت مقدا دولت علیه‌نک
له قرالی خصوصاً ابراز ایلدیکی کلامندن نکول و دلخواه‌لری
اولان کسنه‌یی (a) قرال نصب ایلدیکی قصدینه مبتنی اولسی لازم
کلور ایسه لهلرنک شروط سربستینلرینه منافی بر کیفیت اولوب 5
و لهلو اوله (45 F.) روسیه دولتنک محافظه شروط سربستینلرینچون
از قدیم بینارندن معاهده اولقندن ناشی بالضروره روسیه دولتی
دخی دولت علیه بو کوفه حرکت ایلماسنی تکلیف ایلدیکی لازم
کلدیکه بینهماده واقع اوله‌جی قیل و قال فسخ مصالحه و جدالی
مستلزم اولوب دولت علیه‌نک عسکرسی قرب و جوارده آماده 10
و خان حضرتلاری دخی متهی (6) اولغله علی الغفله ملکتمزه
جابول (B) ایدوب خسرانمزه باعث اولور ملاحظه‌سیله روسیه‌لونک
دخی جابجا عسکر ترتیب ایللمسندن لابد اولدی دیو اول
حوالیلرک احوالنه وقوفی اولنلر خبر ویردیلهر دولت علیه‌نک
دخی اگرچه غزا و جهاد اقتضای مرامی انجفی مدت و افره‌دن 15
برو سفر (و) (F) حضره تبدیل اولنوب مهمات سفریه و لوازم
امر جهاده التفات و اعتنا اولدیغندن مالزمه سفریه‌نک اکثری
(45 v.) مجدداً انشا و تدارک و اکالته محتاج اولوب و لوازم
مهمات مذکوره‌نک مجموعی درحال تدارک اولنور قیبلندن
اولوبوب بهر حال جمله‌سنک انشا و اتمامی مدت و افره‌یه محتاج اولان 20
مواددن اولدیغی ظاهر و پدیداردن قالدیکه خان حضرتلاری‌نک
بو کوفه حرکتلری و کندولرینک بوجاق جانبنه حرکت رخصت
طلب ایلنلری فی‌الجمله امر غزا و جهاده سر رشته و دولت علیه‌ئی
a) РВП. б) Ксеніе. в) Чт. г) Чт. д) лишнее.

عليه ايله عهد بعينندن برر اولان مصافات و موالات بر درلو
 قابل اندراس اوليه جغى يقيناً بيلنوب دائماً دولت عليه نك
 شأن و شوكتنه و دوستارينك امنيت و رفاهيتنه وسيله اوله جغى
 حالاتنه ايكي دولتمز بيننده (44 r.) بالخابره سعى و اهتمام
 5 اولتمسندن فرانجه دولتى هر وجهه محظوظ اوله جغى محل اشتباه
 بيورليه ديو تقرير ايندر المحصول پرده خفادن صورت حقندن
 حيله به بر مقدمه اولديغى اون ايكي سنه مرور ايتدك كنصره
 ظاهر و نمايان اولدى بو دخى مسقولونك اراضى دولت
 عليه به بد ايت تعديسى و عمالك لهك بند و تسخيرى
 10 و شكسته پال اياخانك بياني سعادتو شاهمنلو خان عالي
 شان حضرتلى قبائل تاتارلردن بعضى قبيله نك تهيه و احضار ينى
 تنبيه و له مملكتنه له قرالى نصب اولنجيه دك دولت عليه سرحداتندن
 و قريم جانبنندن بعض كسنه لر له مملكتنه كيدب اثنائى
 مشورتلرنك و له ايچنك بولنامقى و دائره مشورتلرنك موجود
 15 اولماقى خصوصى خان مشار اليه حضرتلرينه و سرحدات
 محافظلرينه (44 v.) و افلاق و بغداد و يوده لرينه توصيه اولتمش
 ايكن 8) بو ائناده له مملكتندن قريم جانبنه بر بگزاده كلوب
 بعده خان مشار اليه طرفندن حسن نامنك بر آدم له مملكتنه
 مأموراً عزيمت ايلدكندن روسيه دولتى همجوار بولنمقى حسيله
 20 بعض كونه و اهمه به تابع اولوب دولت عليه نك روسيه دولتى
 ايله فسخ مصالحه قصدى اولقى كر كدر زيرا اوزى قاعه سنى
 تعمير بهانه سيله ايكي ايالت عسكرى نى تعين ايلدى بعده

اكن. Реп. а)

اوليهار بو تدبير و نظام كيدشك و كليشهك و حين مكث لرنك
 مراعات اولنديغي صورتك له قرالنگ ممالك موروثه سنه عودق
 ايچون اطرافك صرف اولنان (43 r.) همت و قدرنگ توفيقى
 ميسر اولدقك دولت عليه دخى محفوظه اوله جفى بي اشتباه در
 و لكن روسيه عسكرى ننگ 8) مرورى له جمهورى ننگ استقلالنه 5
 خلل و يرب ياخود جمهور مزبورك اختلالات در نيه سنى اطفا
 ايلنگ اقتضا ايدر ايكن انلره ارقه اوللرينه وسيله اولديغي
 صورتك لهولرك حقنه مطابق اولان شكايترلرني در عليه اصفا
 ايدوب اقتضا ايدن نظامى وضع ضمنك وجه لايقى اوزره
 تدارك كوريله چكى معلوم اوله ديو روسيه قبو كتخدا سنه 10
 مشفقانه تهيم اولنمسي خصوص دولت عليه ننگ راي عاليلرينه
 احاله اولنور بو مقوله تقرير روسيه عسكرى مرورينه روسيه
 دولتنگ تعهد ايلديكى امدادينه مانع بر حالت اولماغله روسيه
 دولتته موجب انفعال اوليه جفى ظاهر (43 v.) اولديغندن بشقه
 تقرير مزبور دن حاصل اوله جق ثمره دن بو دركه له جمهورينك 15
 سربستيتنه و قواعدينه و آسوده حالنه دولت عليه علاقه دار
 اولديغنه بناء 6) مامل اولدكلى اظهار تردد و تعلقى
 دركار اولوب له جمهورينك ممنونيتنه باعث اولور بو داعيلرينك
 بالادم ايراد و عرض اولنان ملاحظه لار دولت عليه ننگ معلوم
 شريفلى اولدقك مامل و موجودر كه فرانجه دولتنگ بو خلالك 20
 بعضى دولتار ايله عقد ايلديكى شرط و نيت خيره و مقتضاي
 حاله جمله يريله 8) قديمى دوستلرى ايله على الخصوص دولت

а) РКИ. Ескері Нінк б) Въ рки. тутъ маленькій пробѣлъ, не нарушающій однако же хода рѣчи. в) Чт. لایف و جهله ?

خبر خواهانی کندی قرالترینک ناحق یره تظلم و اضطراب
 حالتی مشاهده ایدرلر ایکن امدادینه لازم و لابد اولان روسیه
 عسکرینی علناً منع ایتمک قیدنک (42 r.) اولدقلری عقلدن
 دور در آنجاق الحاح و ابرام تاملرنک مقصد کلّیتری اولدرکه حال
 5 استقلال لری معلوم اولوب سربستیتلری نك قواعدنه خلل و خاص
 و عامه ضرر و زیان ترتب ایتمک وجهله عسکر مزبورک
 مروری حسن تدبیرله ترتیب اولنه روسیه دولتی جانبینک فرانجه
 دولتینک بو خللک سعی و اهتمام ایلدیکی بو تدبیر هر وجهله
 مطابق اولوب بو مثللو نیتنه بنا دولت علیه طرفندن دخی
 10 استانهده مقیم روسیه قپو کتخداسنه بو کیفیت سیاقی اتی البیان
 اوزره مشفقانه تفهیم اولنسی اولنسه ثواب عظیمه باعث اوله جیفی
 بی اشتباه در روسیه عسکری له: اراضیسندن مروره حاجت مس
 ایلدیکی نواترا معلوم اولور &) حالدرکه روسیه دولتی بو خصوصک
 حسن نظامنه دائر اقتضا (42 v.) ایدن اوامر و تنبیهاتی اصدار
 15 ایلمش اوله اول وجهله که له جمهورینک استقلالنی تصدیق
 ایچون و اراضیسینک امنیتی و اسوده حالی ایچون عسکر مزبورک
 مرورینه بعد الاستیدان خلال طریقک بر کسنه یه ضرر و زیان
 ایلمجوب روسیه لولرک اشترا ایلدکلری هر نه ایسه بهاسنی عن
 نقد و یرلر و اقل ما امکان له اراضیسینک مکث و اقامت ایکلر
 20 و ارالرنک احسن وجهله نظام و انتظام جاری و مرعی اوله و له
 جمهورینه مخصوص امور مصالحنه قطعاً قارشیمیلر و له جمهوری
 فرقه اولوب اول فرقه لرک هیچ بریسنه صاحب چقیم داعیه سنک

ا) Было написано اولوب и поправлено اولور

اولوب مصالحه‌سنة كفيل و بچ دولتى ايله متفق اولوب كرك
 نچه دولتى و كرك بچ (a) دولتى طمعى غالب بر همبود
 ظالمك (41 r.) تسلطندن صيانت ايچون بنال قدرت ايلبسي
 اوزرينه واجيدر ليكن افندم مشار اليه كند و قديمى دوستلرينه
 خلوص اوزره صادقانه دوست اولوب له جمهورينك آسوده حالنه 5
 خلل ويرهجك پروسيا قرالنيك نقض عهد ايله ملل نصارا بيننك
 اختلافاته باعث اولان حركتى ظهور ايلديكى بچ دولتنه و له
 قرالنه روسيه طرفندن معاهده‌لري مقتضاسنجه امداد (b) عسكري
 تعيين اولنجهفى مجزوم اولدقك در حال فراجه دولتى روسيه
 دولتى جانبنيك ممكن مرتبه سعى و اهتمام ايلديكه عسكر مزبور 10
 مرورى لهلولاره موجب غدر (B) اولماق وجهله تدبير و ترتيب
 اولنه و بو خصوص ايچون قرنچه دولتى طرفندن روسيه دولتنه
 ارسال اولنان تقرير له جمهورينك آسوده حالنه فراجه دولتنك
 كمال اعتناسى دركار اولديغنه (41 v.) دليل برهانيدر اكر
 روسيه دولتى طرفندن له جمهورينه اوله‌جق تقرير فى الواقع 15
 مطلوب اولديغى سياق اوزره ويريلوب شروطنى دخى عسكري
 ضابطاى طرفارندن صادقانه مراعات اولنور ايسه له جمهورينك
 آسوده حالنه بر درلو خلل ويرهلميه جكنى ظاهر در لکن تقرير
 مزبور خصوصنيك روسيه دولتنك بر نوع تعللى ظهور ايتدوگى
 تقديده احتمالن در كه دولت عليه له جمهورينه اولان تردد و تعلقنى 20
 اظهار بيورملري مناسب كورنسه روسيه دولتى در حال الزام
 اولوب انصاف طريقته ساوك ايسه قالدى كه له جمهورينك

а) Чит., по смыслу рѣчи, ле . б) Рѣн. а) Рѣн. в) Рѣн. غبار.

و روسیه لو اورتیه ایچی سنه کذلک بهر یوم طقسان
 سکز غروش نعبیات بها و درت باب خانه اجاره سیچون قرق
 غروش که جمعاً یوز اوتوز سکز غروش اولور که شهریه درت
 بیک یوز قرق ۵) اعطا اولندیغی و نلیک ایچی سنه کذلک
 ۵) یومی سکسان غروش نعبیات بها و درت باب خانه اجاره سیچون
 دخی یومیه اوتوز التی غروش که جمعاً یوز اون التی غروش ۶)
 شهریه سی اوج بیک درت یوز سکسان غروش اولوب ویرلدیکی
 باش محاسبه دفتری درکناری موجبجه بهر شهر تاختیصاتی تحریر
 اولمغله ضبط و ثبت جریه قیلندی له امورینه دائر
 ۱۰) فرانجه ایچی سنک تقریری در که باب عالییه یه ۷)
 تقسیم اولندی بیک یوز ینمش سنه سی ماه رمضان شریفک
 اون ایکنجی کونی مرسومک خلاصه، تقریرنک (40 v.) روسیه
 عسکرینه له اراضی سنیدن عنقریب مرور ایکنکندن لهلو
 خبرخواهان فرقه سنک قلوبی دفعه دن خالی اولدیقارینی
 ۱۵) لهدن کلان بعض ۸) تحریراندن دولت علیه نیک ملاحظه سی
 اولدیغی امر ممتلدر پروسیا قرالنک حرکات نامرضیه سی عسکر
 مزبورک اولطرفدن مرورینه سبب اولدیغی له جمهورینه تعلق
 و نرددی اولان هر بر دولتنک کوچنه جکی امر محققر علی
 الخصوص فرانجه پادشاهنک بو خصوصک خاطر خطیرینه ۹) انقباض
 ۲۰) عارض اولشدر زیرا له جمهورینک حقوقنه و سرستیتنه و اراضی نیک
 امنیت و آسوده حالنه اوتهدن برو اولان میل و رغبتی برقرار
 که بعد از اون آلتی غروشنک ۱۰) Р.П. ۱۱) غروش ۱۲) Р.П.
 ۱۳) Р.П. علیه ۱۴) Р.П. بعضاً ۱۵) Р.П. خطرینه

قدر محلّ مأموره لرینه جزیمت ایلمک بیورلدی تحریر و مباشر
 تعینی ایله تاکید اولندی بو صورتک مسفورلرک تجارتلرینه خلل
 ایراث ایلمککی ظاهر اولغله بیک وندیگ التونی مشار الیهه
 و اولقدار دخی حلب قاضی سنه و محصل و کمرکچی و تعین
 اولنان مباشرة اعطا ایله هر قدر عفو و صفح بیورلسی رجاستک⁵
 اولدیلر ایسه دخی قبول اولنمیوب ارساللری خصوصنه همت
 و جبر ایله بیت المال مسلمینه اعانت اولندی دول نصارا
 قراللی طرفلرندن استانه دولت آشیانه ده مقیم
 اولان ایلیچیلره و قپو^a کتخدالرینه و یریلان تعینات
 و نفقه بهانک مقداری ذکر و بیان اولنور بوندن¹⁰
 اول اسوج قرالی طرفندن در علیه په کلان اورته ایلیچی سنه بهر
 یوم اون غروش تعینات بهاسی جانب میریدن با تذکره خزینه
 اعطا اولندی نمچه اورطه ایلیچی سنه کذلک اون ایکی
 غروش بهاء تعینات اعطا اولندی و مسقولو قپو کتخداسنه
 کذلک یومی بش غروش نفقه بها ویرلدیکی و یتمش اوچ¹⁵
 سنهسی در علیه په کلان له اورته ایلیچی سنه یومیه یکرومی بش
 غروش بهاء تعینات ایله سکز باب خانه اجازه سی ایچون یومی
 یتمش التی غروش که جمعاً اوچپوز بر غروش یومیه دن (بر)
 ماعدل⁶ ایجاب ایدن طقوز بیک اوتوز غروش و تعین اولنان
 مهماندارینه دخی یومی سکسان آچه ویریلدیکی (40 r.)²⁰

а) Ркп. 6) Въ ркп. было сперва написано маһне ,
 а потомъ маһе зачеркнуто и поставлено вверху ма , но
 при этомъ оставлено также и ма , хотя оно тутъ лишнее.

(۵۴)

عليه‌ده سابقا كخدا و دفتردار و رئيس a) الكتاب اولان حلب واليسى سليمان فيضى پاشا حضرتلرينه نقل و تعريفلرنگ مشار اليه قانون دولت عليه‌يه واقف و دول اوروپانگ هر خصوصنه عارف اولغله در عقب در دولتمداره تحرير و عرضي موجبجه 6 ديوان همايون قلمندن صورت دفتريني (38 v.) اخراج و همت تازيانه ناتار ايله جلب و احضار 6) بيورلدي بو چاكر پر قصورلرين تعيين و بدلرنگ اولان براتلر يله ديوان حلب الشهبايه بعد الاحضار براتدر ديو ابراز ايلدكلرينگ اكثرى يول حكمي اولوب عن اصل موراني B) و سرياني رعيت و رعيتي اوغللرندن 10 اولديغي و بشر اونر سنه‌لك جزيه كاغذلري اولديغي ظاهر و اشكار اولدقك زجر ايله G) جزيه كاغذلري اعطا و فيما بعد رعايا اولوب رعيتي اجرا ايلمك اوزره تنبيه و تاكيد اولندي و كذلك قصور ترجمانلردن حلبك مقيم التي نفر قونسلوسلرك التي نفر ترجمانلري اولوب ماعداسنك براتلرنگ موره 15 جزيره سنك و اغريپوز D) جزيره سنك و طرابليس (جزيره) e) شام و صيدا و بيروت و عكا و قدس شريف و جزيره قبرس و ازميز و موقلو ж) و ساقر طرفلرنگ مقيم قونسلوسلر (39 r.) معيتمك موجود بولمق اوزره ديهرك بدلرينه برات و يرلش اولديغي و مرسولردن بر فردى مدتا عمل مأموره سني كورمك ميسر 20 اولديغي وزير مشار اليه حضرتلرينگ معلومي اولدقك برات مذكورلري جانب شرع انوره توديع و بوندن صكره اوچ كوئه

a) Реп. Худó написанное тутъ и похожее на
б) Реп. слово не имѣеть тутъ никакого смысла. в) Чт.
г) Реп. زجراله. д) Чт. اغريپوز или اغريپوس. е) Это
слово лишнее. ж) Чт. منللو .

طشروهه . (8) دانیمارقه دولتی ایله عقد مواد تجارت اولندقه (37 v.) اون ایکی ترجمان اولق اوزره نظام ویریلوب شدیه دک درت نفرینه برات ویرلشدن دانیمارقه ترجمانلری نفرله ۳ استانهه ایچی یانده $\frac{1}{4}$ طشروهه قونسلوس یانده قرق اوج تاریخندن صکره محدث اولان ترجمان نفرله ۱ 5 دویره دینکلوره) ترجمانلری نفرله ۳ استانهه ایچی وکیلی یانده $\frac{3}{4}$ طشروهه قونسلوسلری یانده (B) مسقو ایچیستک اولتاریخده کرک یاننده و کرک طشروهه براتلی ترجمانلری پوغیدی یالاده مسطور ترجمانلرک جملهسی ایکی یوز اون طقوز نفر اولوب دولت علیه طرفندن بر نفرینه 10 یومیه و جانب میریدن تعینات بها ویرلدیکی پوغیدی غریبهه احوال نظام ترجمان بیک ایکی یوز طقوز سنهسی نفس حلب الشهباده بیک بش یوز نفر سمورپوش (38 r.) ترجمان موجود اولوب جملهسی متمول ذی قدرت و ترجمان شکنده اولدیقلرینه بناء محصل و جزیه دار طرفلرندن (r) مسفورلره و کرک 16 هر برینک یانده اولان آدملری (d) حلبک امتعه و دغان کمرکلرینه حددن بیرون حسارت ایلدکلرینی اولوقنده محصلی قطار اغاسی الحاج ابراهیم (e) آغا که بعد زمان والای (ж) وزارت اعطا اولنمشدر و دغان کمرکی امینی آق پاشازاده السید حسین آغا دولت

- а) Здѣсь небольшой пропускъ въ ркп. б) Добре. Ндйк ?
 в) Пропущена цифра. г) Здѣсь надо прибавить کرک
 д) Чт. آدمлре е) Ркп. ابراهیم ж) Чт. والای

- (۳۷ گ.) (وندیک ترجمانلری) ۲۳ طشروده قونسلوسلر یاننک
 (قرق اوج تاریخنندن صکره محبت اولان ترجمانلر نفرله ۱
 ۵) (وندیک ترجمانلری) ۶) استانهده براتلی ترجمانی یوقدر ۱۲
 طشروده قونسلوسلر یاننک — ۷) بالاده مسطور درت ایچپلرک قرق
 ۵) اوج تاریخنندن صکره محبت اولان ترجمانلری هالک اولدوقده
 براتلری ۸) دیوان قلمنک حفظ اولنوب ترجمانلقی آخره ویرلامک
 اوزره مقدماً شرفبخش صدور اولان خط همایون موجبہ نظام
 ویرلشدر اسواج ترجمانلری نفرله ۷) استانهده ایچی
 یاننک ۱۲ طشروده سچیلیاتین ۹) ترجمانلری نفرله ۹
 ۱۰) استانهده ایچی یاننک ۱۲ طشروده نمچه ترجمانلری نفر... ۱۰
 ستانهده براتلی ترجمانی یوقدر ۱۲ ۱۱) قونسلوسلر یاننک

а) Эти слова приписаны, въ видѣ выноски, на поляхъ, но совершенно не кстати, по ходу рѣчи. б) Поставленные въ скобкахъ слова были написаны, но потомъ зачеркнуты въ рукописи, хотя они не лишнія по смыслу рѣчи. в) Это число тутъ не умѣстно. Кромѣ того, нижняя цифра зачеркнута въ рукописи, но противъ нея на поляхъ, вѣроятно рукою переписчика, поставлена замѣтка بیاض, указывающая на то, что помарка не дѣйствительна. Очень можетъ быть, что эта замѣтка относится и къ словамъ, поставленнымъ въ скобкахъ выше. г) Тутъ, очевидно, должна бы была стоять цифра, и вѣроятно та, которая не кстати находится послѣ یوقدر. д) Рѣч. براتلی. е) Рѣч. ساجیاتین. ж) Цифры нѣтъ. з) Здѣсь эта цифра не при чемъ и, надо полагать, должна стоять раньше, слѣдъ за словомъ نفر, гдѣ ея не имѣется.

و قبوجی ۵) جمعاً يتمش سکز نقر و كذلك انكلس
ایاچیسنک ایلی بش نقر و فلمنک ایاچیسنک اوتوز سکز
نقر ونیک بالیوسنک یوز اون سکز نقر نمچه ایاچیسنک
اوتوز یدی نقر اسوج ایاچیسنک بکرمی طقوز نقر سچیلیاتین ۶)
ایاچیسنک اوتوز بش نقر دانیمارقه ایاچیسنک اوتوز بر نقر ۵
روسیه ایاچیسنک اوتوز سکز نقر که جمعاً درتیوز ایلی
طقوز نقر خدمه لری (367) اولوب رفته رفته بسیار اولدی
۱۷۷ نه كذلك استانهء سعادتده ایچیلر خد متنده
و طشرده قونسولوسلر یانلرنده اولان بر اتلی ۸)
ترجانلرک مقدار موجودی دیوان همایون قلمندن 10
درکنار اولنمشدرکه ذکر و بیان اولنور قرق
تاریخندن صکره محدث اولان ترجمانلر نفرله ۱۱ فر انچه لو
ترجانلری نفرله ۱۲! استانهء علیده ایچی یاننده موجودی ۱۳
طشرده قونسولوسلر یانلرنده
(۱۴)
قرق اوج تاریخندن صکره محدث اولان ترجمانلر نفرله 15
انکلتره ترجمانلری نفرله ۱۱ استانهء ایچی یاننده ۱۲ طشرده
قونسولوسلر یاننده قرق اوج تاریخندن صکره محدث اولان ترجمانلر
نفرله ۱۱ ندرلانده ترجمانلری نفرله ۱۱ استانهء ایچی یاننده

а) Чит. قبوجی б) Рѣч. саҗијатин в) Рѣч. برای г) Въ рѣч.
туть полстроки пропущено; но смыслъ рѣчи, въ свя-
зи съ послѣдующимъ, отъ этого не нарушается.

حرکت و بر سنهء کامله مروریله یتمش سکز سنهسی اواسط
 محرمک استانه سعادتہ یوز سورمک مقدر اولشدر اثنای راهک
 و زمان اقامتک مطلع اولدیغم احوالی مفصلاً a) قلمه آلوب
 عرض و اراثته لایق هیئته کبرمک ایچون کتاب (35 v.) رسمنک
 ۵ بیاض ایندیرمکه شروع اولنمغله انشاء الله تعالی ایکی اوج کون
 ایچنک حضور دولت ظهوره ایصال اولنور دولت علیه نك بعض ادوات
 حریبه، غریبه میل و رغبتی قرال مومی الیهک معلومی اولدیغنه
 بناء بو دفعه بو قوللری یدیله استانه، سعادتہ، التونلی و طاشلی
 برییل 6) تغنکی و ایکی تیمورلی ییل طهبانجه لری B)
 10 و طونه مثللو انهاردن عبور اقتضا ایلدیکی صورتک استعمالی
 آسان قایق رسمنک کپری صورتی و کله و باروتدن ترکیب
 اولنمش طوب حارطوجی 7) کبی شیلر و عربهلریله
 ایکی قطعه مصنع کوچک طوب دخی حاضرلیوب برآ کلمه
 صعوبت اولغله سلزیده برسلاو یانندن جریان ایدن اودر
 15 نهریله دریای شمالی یه ایندیروب قریبا سبنه بوغازندن استانبوله
 کوندرمک اوزره ایدیکی معلوم دولتلی (36 r.) بیوردقه امر
 و فرمان سلطانم حضرتلرنکدر در علیه ده مقیم طقوز نفر
 ایچیلرک بر معتاد خنمترلنده موجود بولنه کلان
 ادملرینک مقدر لری از جمله فرانجه ایچیسینک دیل
 20 اوغلانی و ترجمانلری و قچلبیری و سرکاتبی و کتخدا و میراخور
 و طبیب و جراح و رهبان و قفتانچی و چوقدار و اشچی و ساییس

خارطوجی 7) РВП. بر طهبانجه لی. 8) РВП. مفصله. 6) Прв. ییل

اولنهجق اتفاق فسخی شو صورتله اولشدرکه بو ماده منافق 8) لسائيله نمچهلو ايلاچي سنه واصل اولدقن مقتول قيوچي طاهر ناپاکی (34 v.) جلب و بيك كيسه کلدوسنه و بيك كيسه عثمان منلايه و بيك كيسه نقشي به و اوج بيك كيسه دخي متفرق اولهرق تمام التی بيك كيسه آچهه تقسيم و اخذ ايلدکلرن 6 مرقوملر بر يره کلوب کرچه افندم بو کوزل انجق علما و کبار و اوجاقلو واقف اولدن بو کونه امور جسيمهء ملکيه همان قطع اولنمق نامناسيدر ديو جانب تاجداري اغفال و بعد زمان ماريه نرزه نام نمچه قراليجهسي هالك اولدقن 6) ايراد و مصارف رؤيت اولنوب فسح اتفاق دولت عليه ايله پروسيا ايچون در 10 عليهده اوج نفری معلوم و اوج نفری غير معلوم التی نفره بيکر کيسه دن التی بيك كيسه اچه و پيريلديکی ظاهر اولشدر بنا برين تمسکلر دخي افندمزه موجود اولد يغندن جلوس همایون وقوعنک پروسیالو طرفندن اتفاق اولدقن بر منوال (35 r.) مشروح رابطه و يرلدي بوندن اقدام پروسیا جانبينه کينوب 15 کلان کریندی رسمی احکمک افنديتک تقریری در

س^{۱۱۷۷}نه بمشبه الله تعالى اشبو سنه مبارکه ماه محرم الحرامک اون درنجی کونی استانه، دولت اشپانه دن پروسیا قرالی جانبينه عزیمت و غره، جهادی الاولیک قرال مومی البهک مقرامارق اولان برلین شهرینه وصول میسر اولوب ابلاغنه مأمور اولد یغم 20 هدایای همایونی تسلیم و رسم سفارقی تممیم ایبارک محل مرقومک التی ماه اقامتدن صکره غره، ذی القعدة ده برلین دن

اولنده. P. II. 6) منافق. P. II. a)

عليه يه انفع (33 v.) و باخصوص يو اتفاقك ثورهسى اللى التمش سنه دشمنلريمز باش قالدیره ميوب هر وجهله كوزل اولور ايندى زيرا دولت عليه يه بو ائتالرده سفر غايت خطرناك اولوب معاذ الله تعالى اكر فسح مصالحه اولنسه وزرا و كباره سفر 5 كورمش قولكزدن غيرى آدم يوقدر لا محاله نمچه و مسقو اتفاقلرى حسبيله ممالك اسلاميه طرفيندن يوررلر ايواه ايواه ديو كويان اولهرق نقل ايلدكك بنم وزيرم بو بويله لكن سنك ايله بن بو ايشى بو درجه يه كئوردك لكن اوجاقلو كبار و علما نه ديرلر ايشك شرعى سنى دغى ملاحظه ايلالم ديو دفع مجلس ايلدكك 10 راعب پاشا بو ايشى وار ايسه عثمان منلا و نقشى بو صورته قومشيلر اما چه فائده فسح اولمش و يالكر استانده اياچى اقامتى ايله تجارت ماده سته نظام ويرب بو غم ايله كندوسى دغى آخرته كتمش اشته (34 r.) بو سنب ايله يتمش بش تاريخى ائناسنك مسقولو پروسيالوپه سفر ايلدىكى زمان مرادلورى بز 15 ايدك ائك مكرينى قطع ايليوب سكسان ايكيك دولت عليه اوزرينه مسقو ظاهره و نمچه باطنا ايلدكلرى سفر معلوم قريم دغى مراملرى اوزره اولدى سلطان مصطفى خانك انحطاطى a) و سلطان عبد الحميد خانك جلوسى ايله مضاحمه يه قرار ويريلوب بو قدر ممالك يئ كفاره كرفتار اولدى و نمچه لو دغى وقت 20 وقت الديقى يرلر معلومدر بو قدر سئوحتات خودراى و خود پسندى اوروپا جالنندن بيخبر اولوب بئلك ادعاسنك اولد يغندن اموره فائدهسى اولد يغنى و دولت عليه ايله پروسيالو بيننك عقد

a) Рен. انحطاطى

ایله کندوسنک اتفاقنه محتاج اولدیغندن دولت علیه حدود و سنوریله و قوت شوکت همجواری اولدیغندن بشقه بو ائناده دولت علیه‌نک علیه‌نه نیجه و مسقو اتفاقنی در میان ایبارک قریمک آسوده‌لغی a) و بوسنه‌نک امنیتی خصوصلری اراثه ایله کندوسنه دخی دشمنلری اولان مسقو و نیچهلونک تسلطلرینی⁵ دفع ایتمک ایچون تجاوزی اتفاقه خواهشکر اولوب و بو اتفاقک وجوهیله فوائد ملکیه‌سی ظاهر و باهر اولغله راغب پاشا مرحوم پادشاه عالیپناهه کوزلجه تفهیم ایله تجاوزی اتفاق تمسکی تحریر و خط کشیمک اولتمق ایچون چهار (33 r.) شنبه کونی بعد الظهر عتبه علیایه ارسال و ایرته‌سی پنجشنبه کونی طرفچی یالیسنه¹⁰ بنیش ایله تشریف ببوروب پروسیا ایلیچیسنی علنا کتوروب کورک الباس و اتفاق تمسکلری مبادلله اولنه‌جغنی کمال سرورندن و دولت علیه‌یه شویله بر خدمت موفق اولدم دیو سطحیجه نقل ایلمش اخشام 6) واصل اولدن دشمنه واصل اولشن بنا برین راغب پاشا شمعی خط کلوب تمسک کلور انتظاریله¹⁵ اخشام اولش نتیجه ساعت اوجک بر خط شریف کلوب بنم وزیرم یارین بنشه کیت لکن ایلیچی یه کورک الباس ایتمه بر قاج کون مکث اولوب 8) اطرافیله ملاحظه اولنسون تمسکی کوندرمدم تنبیه 9) و 10) بویاجه یازلش راغب نه حال اولدیغنه واقف اوله‌میوب بویله خیبرلی مصلحت فوت اولندیغندن 11) مغموم 20 و محزون و فرداسی طوب قابویه کلوب افندم بو ماده دولت

а) Ркп. آسوده б) Ркп. اخشم в) Прв. اولنوب г) Или و лишнее, или тутъ послѣ него пропущено слово — синонимъ съ тенبيه д) Ркп. اولدیغندن

نهرندن نهر مپوسه ۵) وارانجه واقع اولان اراضی نك حدودلری بیک یدی یوز یعنی اون اوج تاریخنده ایکی دولت بیننه عقد موادك حدودلری معتبر طوتیله بعد الامضای ایاجی فرانجه بز که لودویق سالواتور (31 r.) مارکیز دویلتوفی که هشمتلو فرانجه پادشاهنك ارباب استشاره سندن اولوب در دولت ۵ علیه مقیم مرخص و بیوک ایاجیسیوز اشبو بیک یدی یوز اوتوز طقوز سنهسی ماه ایلولک یدنجی کوننك دولت علیه ایله هشمتلو اوروس جاریجهسی بیننك عقد و اتمام اولنان حدود موادینك امضاسنه مشار الیهین رخصت کامله ایله مرخص اولدیغیزه بناء حدود موادینك وزیر اعظم و وکیل مطلق دولتو سعادتلو 10 الحاج محمد پاشا حضرتلرینك وکالت مطلقه لری اوزره دولت علیه نك مرخصلرینه ویریلان رخصت کامله سی موجبجه بالاده نصریح اولنان اوج مادهی مشتمل و قرارداده اولان اشبو مواد مشار الیه وزیر اعظم حضرتلرندن لسان ترکی اوزره محضی و معمول به تمسك یدمره دفع اولتمغله بز دخی عقد اولنان 15 اشبو اوج عدد (31 v.) حدود موادینی فرانجه لساننك اولان امضامز و مهریمز ایله محضی و مهور قیلوب بو تمسکی دولت علیه به دفع و تسلیم ایتمشیمز در ولادت حضرت عیسی نك بیک یدی یوز اوتوز طقوز سنهسی ماه تشرین اولک اون سکرنجی کوننك نیش صحراننك اولان مکاله خیمه سنك تحریر اولتمشیمز 20 خباتمه بالاده اولان 6) حدود موادی طرفلرندن قبول و تصدیق اولتوب وارث و خلفلریمز طرفلرندن دخی تماماً و کاملاً حفظ

ا) Р.К.П. مپوسه 6) Прв. ذکر اولنان или نصریح اولنان

ماہ ایلولک یدنجی کوننک بلغراد (30' r.) صحراسنده عقد و امضا اولنان مصالحه نك موادی اوزره اشبو طرفینك حدودلرینه دائر اولان مواد دخی حشمتلو فرانجه پادشاهنك توسطيله قرارداده اولوب و بلغراد صحراسنك عقد اولنان ماده 8) ازاق طرفنده 5 و قوبان سمیتك حدود تعین اولنوب و ایکنجی ماده سنك حدودلرک ایضاحی ایچون تصریح اولنکیغی اوزره ایکنجی مومی الیه و دولت علیه نك وکلاسی بینك دفعاتله مذاکره و مکالمه اولنوب اشبو حدود نظامنه دائر حدودلره دستور العمل وعلامیم وضع اولنکی ایچون اتیده ذکر اولنان اوج عدد ماده عقد اولنمشبر 10 ماده اول اوزی صوینك طرف غریبسندن له جانبك اولان حدودلر بیلک یکمی یوز بش سنهسی ماه تشرین اولک یکرمی ایکنجی 6) قرارداده اولدقلری ونجه (30' r.) اوزره اوله لر ایکنجی ماده اوزی صوینك اونه طرفندن یعنی شرق جانبنه سالیوا و قونسکی رودی 8) تسمیه اولان 7) نهرک منبعندن یاخود 15 باشندن ابتدا اولنوب بیوک بزدا 8) نهرینك طرف غریبسنك اولان منبعنه یاخود وارنجه بر خط مستقیم چکیله و اوزی 9) و سالیوا و بیوک بزدا 10) نهرلرندن اشبو خط ایچنك اولان صولر و اراضی دولت علیه عثمانیه نك ضبطنك قلالر و اول بر طرفندن اولان صولر و اراضی یعنی انهار مرقومه و ذکر اولنان 20 خطك طشره سنك اولنلر اشبو اتیده 8) ذکر اولنان ماده نك استثناسیله مسقو دولتنه قلالر اوجنجی ماده بیوک بزدا 11)

а) Чт. моадде б) Надо прибавить кони или конна в) Рѣп.
 افروی 8) Рѣп. 9) Рѣп. 10) Рѣп. 11) Рѣп. 12) Рѣп.
 13) Рѣп. 14) Рѣп. 15) Рѣп. 16) Рѣп. 17) Рѣп. 18) Рѣп. 19) Рѣп. 20) Рѣп.

نظارت اولنوب اشبو عقد اولنان صالح و صلاحك موادندن خارج بعض نستهلره 8) طرفیندن مباشرت اولنور ایسه و او یله خصوص صالح مویدك نظامنه خلل ویره جك شی اولور ایسه بلا تأخیر منع و دفع و اصلاحنه طرفیندن حق و عدل اوزره 5 سعی اولنه ذکر اولنان شروط و موادك فیما بعد طرفیندن رعایت و اجرا اولنمسی ایچون دولتلو سعادتلو وزیر اعظم حضرتلرندن لسان ترکی اوزره بو مفهوم ویریلان موادنامه ایله بر وقتك مبادله و عزتلو مومی الیه فرانجه ایلیچیلرینك رخصتی و سائر وساطتیهلر فرانك لسانی اوزره اشبو عقد اولنان موادنامه 10 وزیر مشار الیه حضرتلرینده تسلیم اولنمیشدر (29 ' ۷۰) اشبو مواد قبول اولنوب تصدیقنامه سی کلور ایسه اولوقتك حشمتلو فرانجه پادشاهی طرفندن ایلیچی مومی الیه اولان رخصتی کفالت ماده سی دخی تصریح اولنه خاتمهدن دولت علیه نك رجالی ایله دفعات ایله مکالمه اولندقدیه بالاده ذکر اولنان مصالحه نك موادی تدقیق 15 و استحسان اولنوب بز که لودویق سالواتر مارکیز دوپلنوف و فرانجه پادشاهنك اریاب استشاره سندن و دولت علیه عرض اولنان رخصت کامله من منطوقجه مواد مرقومه مشار الیه 6) و دولت علیه عثمانیه نك دولتلو سعادتلو وزیر اعظم و وکیل مطلق الحاج محمد پاشا حضرتلری بیننك بالاده تصریح اولنان شروط اوزره 20 قرار داده اولدیقلرینی بیان ایدرز و اشبو عقد اولنان مواد دولت علیه عثمانیه نك مشار (30 ' ۷۰) الیه وزیر اعظمی طرفندن دستور العمل اولق اوزره ترکی لسانی ایله مضمی و مختوم یدیه دفع 8) اولنمغله اشبو عقد اولنان موادی فرانك لسانی اوزره

رفع РѢП. в) الیها РѢП. б) نسخله ره РѢП. 8)

خصوصاتك رویتى ایچون و رعایاسنك نظام حال لر ایچون دولت
 علیه ده مسقو دولتلك رجالی مشمتلو مسقو دولتی جار ایچوسی 8)
 طرفندن مناسب کوریلان رتبه و اتباع و سر بستیت لری ایله مقیم
 اوللاری جایز اولوب سائر بیوک دولك رجالی کبی رعایت
 اولنه لر اون دردنجی ماده میانده عقد اولنان صالح و صلاح 5
 و مصافات و موالات استحکام بولق ایچون طرفیندن مناسب
 و تعین اولنان وقتك ایکی دولت جانبندن رسم اوزره بیوک
 ایچیلر کوندریلوب و حدودلرده مساوات اوزره مبادلہ و قبول
 و مکرم اولوب سائر بیوک دولك ایچیلرینه معاملہ اولندیغی
 10 (29 v.) اوزره ینه معاملہ اولنه و اشبو ایچیلری وساطتیلہ دوستلوق
 اظهار ایچون آل عثمان پادشاهی حضرتلرینه و مسقو امپراطور ایچه سنه
 مناسب اولان هدایا تبلیغ اولنه اون بشنجی ماده اشبو
 صالح و صلاحك امضاسندن صکره اوج ای مدتنه دکین ورود
 ایك جك تصدیق نامه لری فرانجه پادشاهنك عزتو رتبیلو ایچی سنك
 15 وساطتیلہ مبادلہ اولنه خاتمہ اشبو صالح و صلاحك شروطی اون
 بش ماده یه مینی و طرفیندن قبول و امضا اولنوب رعایت اولنه
 و تعین اولنه جق حدودلردن بشقه بوندن اقدم عقد اولنان مواد
 اعتبار اولنه ق سرزین اشبو عقد اولنان مواد معتبر طوتیلوب
 (و) 6) اجرا اولنه و بالاده ذکر اولنان موادك ایضاهی اوچون 8)
 دردنجی ماده ده ذکر اولندیغی اوزره اشبو ایکی دولتك قرارداده سی 20
 اوله جق حدودلری (29 ' 7.) ایچون دولت علیه طرفیندن تعیین
 اولنان محدودلره جلا دتلو خان عالیشان حضرتلری طرفیندن دخی

а) Чт. б) چار ایچوسی в) лишнее. в) Т. в. ایچون

مداومتی اثناستیک طرفین رعایای بیننک بر درلو نزاع و مخالفت عارضی اولور ایسه اولوقته حدودلرده اولان ولات و ضابطان عدل و حق اوزره اقتضا ایدن تفتیش و تفحص ایدوب و حدوث ایدن نزاعلرینک کیفیت و صعوبتی ایکی دولت طرفین صلح و صلاحک حفظ و صیانتی ایچون مناسب کوزریلان وجهله نسویه و بوکونه همحدود اولان رعایا بیننک حدوث ایدن نزاعلر (29 v.) طرفیندن خصومت عد اولنمیه جغندن بشقه دوستانه اهتمام تام ایله بلاخلل اولان راحت و آرامشک حفظنک ایکی دولت طرفیندن سعی اولنه اون برنجی ماده مسقو 10 دولتنه تابع اولان رهباں طائفهسی و سائرلری (a) قیس شریفه و سائر زیارتگاهلری اولان یزلره وارملری جایز اوله و بو مقوله سیاحت ایدنلردن دولت علیه عثمانیهدن جزیه و بر درلو ویرکو طلب اولنمیه جغندن بشقه اقتضا ایدن یول امرلری سایر مستاملره ویرلدیکی اوزره ویرله و دولت علیه عثمانیهده مکث 15 ایلنکلری مدنک شرع شریفه مغایر تعدی اولنمیهلر اون ایکنجی ماده حشمتلو مسقو چاریچه سندن (b) ذکر اولنان امپراطور القاب ایچون علی التوالی مذاکره اولنوب چاریچه (b) مومی الپهانک شان و مکنتنه (r) موافق و مناسب اولدیغی (29 r.) وجهله طرفینک تطیبی (d) ایله قرار ویرله اون اوچنجی ماده 20 دولت علیه عثمانیه و مسقو دولتی بیننک عقد اولتان اشبو صلح و صلاحک و موادک و بالاقضیا طرفیندن جریان ایدن

a) Рвп. тутъ было ѱ но слегка зачеркнуто. б) Рвп. слегка си чариче си но конечное си чариче сندن в) Рвп. а) Чт. تطیبینی مکنته. г) Рвп. зачеркнуто.

عليه نك سائر رعاياسندن بولندقلرنك بلا بهانه رد a) اولنه لر
 بناءً على ذلك او مقوله اسارانك اطلاقي ايچون مسقو دولتي
 طرفندن يول كاغذلري ايله كندو حاللرنك مرور و عبور ايدن
 ادملره بر درلو تعدي اولنمبوب شرح شريفه مغاير بو كونه ادملره
 تعدي و زيان (27 v.) ايدنلر وار ايسه حقلرندن كلنه 5
 سكرنجي ماده اشبو صالح و صلاحك عقدي و تصديقنامه سنك
 ورودن نصكره طرفين رعاياسي بر درلو تهمت و اطاعت سرلك
 و عصيان اظهار ايدوب ايكي طرفك برينه چكلور ايسه بو
 مقوله لر بر درلو قبول و حفظ اولنمبه حقلرندن بشقه بو مثللو
 ايكي دولت بيننك بر درلو برودت واقع اولانق ايچون بلا تاخير 10
 رد و ياخود صغندقلري دولتك اراضى سندن طرد و ايجاد اولنه
 تغير مذهب ايله ايننى 6) و مملكتنى ترك ايدن رعايه سندن
 بشقه طرفين رعاياسي آخر طرفه فرار ايدوب طلب اولندقلرنده
 رد اولنلر طقوزنجي ماده تجارت خصوصي صالح و صلاحك
 نمره سي اولوب دول و رعايا و برايانك ازدياد منافعه ناعث 15
 اولديغندن دولت عليه نك تجارلري 8) مسقو دولتلك سائر دولك
 تجارلرته 7) مساعد 28 r.) اولنديغى اوزره و اول مقدار ويركو
 ايله تجارلر ينى سرستيت اوزره اجرا ايللر و بونك مقابلنك
 مسقو دولتته تابع اولان تجارلر دغى دولت عثمانيه طرفلرنك
 بو مثللو سرستيت ايله تجارلر ينى اجرا ايللر و قره دكرده 20
 واقع روسلك تجارتي دولت عليه رعاياسنه متعلق اولان سفينه لري
 ايله اولق جائز اوله اوننجي ماده اشبو صالح و صلاحك

تجارتنه 7) Рев. تجارتي 8) Рев. 6) Чт. آيينى 8) T. e. رد

طرفیندن مناسب کورلشیدنی که ذکر اولنان قبارطه‌ار سربست
 قاله یعنی کرک مسغو دولتنک و کرک دولت عثمانیه‌نک زیر
 حکمنک اولیوب ایکی دولت بیننک فاصله a) اوله‌لر و دولت علیه‌نک
 عثمانلو و تاتار (26 v.) طائفه‌سی ذکر اولنان قبارطه‌لره خلل
 5 ویرمیوب قارشیمه‌لر و کذلک مسغو دولتی طرفیندن دخی خلل
 ویرلیوب قارشلمیه و لکن معتاد قدیم اوزره ذکر اولنان قبارطه‌لردن
 زاحت تحصیل ایچون مسغو دولتی طرفیندن رهنلر التیق و بو
 خصوص ایچون دولت علیه طرفیندن دخی رهنلر التمیسی جائز
 اوله و ذکر اولنان قبارطه‌لردن ایکی دولتنک b) برینه شکایته
 10 مبنی حالت اولندقبه کرک دولت علیه‌یه و کرک مسغو دولتیینه
 نادیب و حق‌لرندن کلنمیسی جائز اوله یدنجی ماده کرک بو
 چنکه و کرک بوندن اقدم طرفیندن اخذ اولنان اسپرلر و بر
 تقرب ایله آلبقونیلان کرک عسکری و کرک سائزلردن هر کیملر
 اولور ایسه مسغو دولتنک تنصر B) و دولت علیه‌ده اسلامه کلنلردن
 15 ماعدا اشبو خیرلو اولان صاح و صلاحک تصدیقنامه‌سی (27 r.)
 ورودندن صکره بالجمله موجود اولان و بوندن صکره تحصیل اولنانلر
 بلا تأخیر و بهانه مبادلہ و بلا استثنا ازاد اولوب r) عودتلری خصوصنک
 مرخص و مأذون اوله‌لر و بو مقوله اسارانک اطلاقلرینی مشعر
 تاکید امر و تنبیهلر ایکی طرفک ممالک‌لرینه و شهرلرینه شیوع
 20 بوله که بلا تأخیر و صعوبت امر و تنبیهلری اجرا اولنه و اشبو
 مواد عقد اولندقدن صکره صاح اثناسنک مسغو دولتندن استرقاق
 اولنمش اسارا قریم و بوجاق و قوبان و عثمانلو و تاتار و دولت

ا) Прв. فاصله‌او   б) Реп. دولتیк   в) Прв. ایدن
 г) Реп. و استثنا ازاد اولوب

اوله جق حدودلردن طرفین رعایاسی خیبر واکاه اوله و حدودلر
 معین اولق ایچون (25 v.) مناسب اولان محللرده غلابیم وضع
 اولنه و تصدیق نامه لرك مبادله سندن صکره التی ماه ظرفنده
 تکمیل اولنوب بر معتاد حدود نظامنی مشعر تسکیر تحریر اولنه
 بشنچی ماده مسقو دولتنه تابع قزاق و قالموق و سائر اجناسدن 6
 دولت علیهیه تابع قریم تاتارلری و سایر طوایفی تاتار و جتسلرینه
 و تایلرینه بر درلو تعدی و خصومت و مضر اولنمیوب و کندو
 حاللرنک اولوب اشبو مصالحه نك خلافتک اولیبلر و طرفینک تعدیه
 جسارت ایدن تارک حقلرندن کلنه و کذلک دولت عثمانیه نك
 رعایاسی و قریم تاتارلری علی الاطلاق اكا تابع هر کیملر 10
 اولور ایسه مسقو امپراطور بجه سنک زیر حکومتک اولان شهر
 و قزاقه و بیوک و کوچوک 8 روسک واقع رعایاسنه 6 و کندویه
 تابع اولان قزاق شهرلرینه و مسکنلرینه و نهر اوزی و تنک
 واقع سواحلنک محللرنک (26 r.) و کوچک قلاعه B و انلرده ساکن
 اولنلره و علی الاطلاق مسقو دولتینک و دولت علیه نك 15 معنیم
 اوله جق حدودلرینه اشکاره و کیرلوجه بر درلو تعدی و خصومت
 اولنمیبلر جقندن ماعدنا اسیر ایتنک و حیواناتلرینی غضب و بر
 وجهله رعایاسنه خلل و یرمک خصوصنه جواز و یرلییه و تعدی
 ایدن وار ایسه بو مقوله لره صاحب چقلیمبوب شرعاً و قانوناً
 نهمتلرینه کوره محکم حقلرندن کلنه و طرفیندن غضب اولتان 20
 هر نه ایسه تفتیش و تفحص ایله تحصیل اولنوب اصحابنه رد
 اولته التناچی ماده کوچک و بیوک قبارطه اهابلر r ایچون

а) РѢШ. کوچوک б) РѢШ. رعاسنه в) РѢШ. قلاعه г) Чт. اهابلری

کونده استانهء سعادتده مقیم فرانچه ایاجیسی
مسقو دولتی طرفندن مرخص اولوب عقد اولنان
مصالحه موادینک صورتیدرکه ذکر اولنور ماده اول

میانده. حدوت ایدن عداوت بو کوندن من بعد هو اولنوب
5 انتقام سعستانک (a) اولنیه و بو دوستلق مقابلنک برآ و بجرآ مؤید
و مستحکم مراعات اولنه و روس امپراطور بچه سی (b) و آل عثمان
پادشاهی و وارث و خلفری طرفندن و اهالی و رعایالردن بلا خلل
الی الابد کاملاً حفظ و مخفیجه و اشکارا بر درلو خصومت و مخالفت
اولنیه ایکنچی ماده ایکی دولت حدودلری بوندن اقدم عقد

10 اولنان موادک حدودلری اوزره عقد اولنه اوچنچی ماده ازاق
قلعه سی بالکلیه هدم اولنه و بیک یوز اون اوج تاریخند اولان
حدودی (25 r.) ایله طرفینک تصرفندن اخراج و خالیه الحالیه بین
الدولتین فاصله قاله و بونک مقابلی قدیم مسقو دولتینک
حدودی اولوب تن صوینک اولان جرقاسکی اطه سی قریبنده که
15 ازاق سمتنک اولان محلدر مجددا قلعه بناسی جایز اوله و کذلک
دولت علیه طرفندن دخی قوبان حدودینک ازاق سمتنک اولان
محلنک مجددا قلعه بناسی جائز اوله و اشبو قلعه لریک بنا اولنه جق
مناسب محللری تعیینی طرفیندن تعین اولناسی محدلریک عدل
و انصافنه حواله اولنه و مقدا هدم اولان طیفان قلعه سی دخی
20 بنا اولنیه و مسقو دولتی طرفندن ازاق دکزنک و قرا دکزده
سفاپن و جنک کیلری احداث و اجرا اولنه دردنچی ماده قرارداد

a) РВП. سعینده b) РВП. امپراطور بچه سی

ضابطانلارنىڭ اسامىلىرى جان پولات و تيمور جان نىسبە اولدىغى
 مثللو ارواخلىرى تيموره معادل ايدى ايكيم بىرده روسپه لو اوزرىنه
 حملة و هجوم و چاپول ايدوب قرا و قصباتنى نهب و غارت
 و عيال و مال و اولادلىرىنى اسير ايدوب خراب و بر باد
 ايدىلگىزىدىن غىرى اسوده حال ايكن دى قزاقلىرىنى سرقه 5
 ايتىمكىن خالى اولدىقلىرىنه بنا مسقولونىڭ كوزىنى قورقودوب
 امراض و يادن زىاده حذر ايدىلگىزىدىن غىرى دائما دولت عليه يه
 غمز و نفاق و تاتار بلبه سندن خلاص اولنىڭ تىنايىرى فكىزىدىن
 خالى اولماز ايدى (24 r.) و دولت عليه يه غمز و نفاق ايدىرك
 خانلىرى غزل و دىكىرىنى نصب و منصوب اولنلىرى بو احوالى 10
 دولت عليه يه افاده و تفهيمه عجزى اولدىغىدىن بر وقتىدىن برو
 روسپه لو خانلره عبوديت ايدىر ايكن امر بر عكس اولوب خانلر
 روسپه لويه مداهنه ايدىرك قوم تاتارى بازده و عاقبت الامر رعايائى
 ذيلنه ادخال ايدى بو جاق سرعسكرلىكى نهر طونه ايله نهر
 طورلەنىڭ عرضى اوتوز دورت ساعت و طولى يتمش ساعتىر 15
 درون اراضى مذكور a) معمور اولوب خالى محلى ب) قىلدىر بهر
 قريه دروننه منصب بدلى ميرزا يان شيرىنياندىن v) برى r) نصب
 اولنوب انلرك اوزرىنه سلاطين چىكىزىدىن برىنى سرعسكر
 نصب ايدىلر ايدى قريه لىرىنى ميرزالرى و ميرزالىرىنى دى
 سرعسكرى اعمال ايلمىڭ عادتلىرىدىن ايدى يىلىڭ يوز ايللى 20
 سنهسى جمادى (24 v.) الاخرىنىڭ اون دردىچى

شيرىن بياندىن РВП. в) محللر или محللرى Чт. б) مذكوره. а) Прв.

г) РВП. برى

مأكولات و ملبوساته محتاج اوليوب يالكز اجرت. دوابدن غيرى
 بر شيته محتاج اولرلر احوال چاپول قبائل تاتارك ذكر و بيان
 اولنديغي اوزره ملبوسات خفيفه و مأكولات قليله ايله كندولرينى
 بالاتفاق اداره ايدر بر قوم عجيبه اولوب ركوب و نزوللرنگ دخى
 5 نكلى اولديغندن حين اقتضاده قريم خانلرى طرفندن بهر قبيلهنگ
 ميرزا و اختيارلرينه يرليغ ارسال (23 r.) اولنور شويله كه بهر
 قازغاندن بر آدم سوار و فلان آيك فلان كوفى فلان محله
 نسيار ايده سز ديو واصل اولدقده بر سر و چشم a) مؤداسيله
 دقيقه فوت ايتيوب بهرى بشر راس اماده و سوار و محل
 10 مخصوصيه بر لك سواريدن متجاوز عسكر جمع و آماده اولورلر
 و بو عسكره ييم و ييهجك و نزل امينى و قصاب باشى و بر
 انجملق مصارف لازم دكلدر و چاپول ايدهجك محل دخى بيان
 اولنقى لازم اوليوب عسكرك اردى الندقه سركردهنگ امر
 و راي اوزره موصم اولان محليه هجوم و يغما و غارت شهر
 15 و قراده سلطان و ميرزاسى حمله و فرارده و فرار صورتنى كوستروب
 اعادهده قصور و رخواست ايلمدكلرندن غيرى مردهلرينى درون
 اعادهه براقمقى b) ناموس اولديغندن بهر حال قربنگ بولنان
 تاتارلر بالاتفاق اخذ و اخراج ايلمك دخى عادتارندن ايدى
 و اكر (23 v.) قيش زياده اولز ايسه غلمان B) وصيبانه دعا
 20 ايتدرلر r) ايدى و اثناي چاپولك هنگام شتاده محافظه وجودلرچون
 وافر باركبر يوركينك ياغندن حفظ و اكل ايدوب شدايد برودت
 هوا ايله مخصوصه ايدرلر ايدى و مذكورلردن ميرزا و سائر

a) РВП. برسرچشم. б) РВП. براقمقى в) РВП. علما г) РВП. ايتدردلر.

اولنلرینی کندویه وافی کیلنی خانه‌سینه نقل و ماعداسی حنطه و شعیر و چاودارینی حفظه وافی قبولر حفر و دروننه ادخال و اوزرینه پیدرندن (22 r.) منتقل بر طایش نشان وضع و خانه‌سینه ارجاع و داروی مذکوری قاوورب طرفنی تفریق و سوک و پاسته و طالقان و چوربا و بوزه اعمال ایدوب تعیش ایدرلر چاهلرده 5 مدفون اولان حنطه و شعیری رؤسای سفاین ظهورنه بهاء قلیله ایله فروخت و ثمننی چادر رسمنه (اوطه و a) تعبیر اولنور مکانک بر طرفنه دفن ایدرلر بازاردن مبیاعه‌سی اقتضا اینن اشیالری دخان و لوله، دخان و کوملک ایچون کریش لادیق و جزیه و اکر طاقمیدر بونلر دخی یکره بش غروش ایله اداره 10 اولنور ماعداسنی خرج و صرف ایده‌جک محملری اولدیغندن اسب و قصراف و دوه و قیون و کاو مبیاعه ایدوب بود و یوغورت و پنیر و روغن ساده‌سندن صاندرمق (b) و انک دخی فضله‌سنی دفن ایلدیکی مبالغک اوزرینه ضم (B) ایدرک و حج فرض (22 v.) اولدی دیولاجل الاحتیاط یاننده موجود اولوق اوزره استصحاب و جانب 15 حجازه عزیمت ایدرلر جانب حجازه نیت و عزیمت‌لری قبائل تاتار مرقوم جانب حجازه نیت عزیمت ایلدکلرینه دقیق‌دار دارودن بر سنه‌یه وافی دقیق آماده و قوی کچی انبانه‌لرینه وضع و خللال طریقته خرج و مصارفدن انقاء کندویه بار ایدینوب عزیمت ایدرلر یعنی اوانیء نحاس و اشچی و جامه شوی و سائر 20

а) и лишнее: его, вмѣстѣ съ предъидущимъ словомъ,
 надо читать аوطاق б) Реп. Сдрмق в) Чит. ضم

کردننه لاله تعبیر اولنور قوش قفسی رسمنه اولان تیموری
 کیچوروب ادا و اولوجهله کافه امورینی رویت و بر اسلوب
 سابق زیر چاهه تنزیل و یاننه بر و ایکی عدد جاریه دخی
 براغوب آز مدنک تک a) جفت اولوب حاصل اولان نغمه لرینی 6)
 5) ایراد و عقاری B) حاصلندن و حلال اولهرق طالبنه فروخت ایلمک
 عادتلرندن ایدی بو سببدن قربنک اولان روسیهلو تاتارک بو
 کونه اسرایه جور و ازاسی Г) اولدیغنی کوروب و اشدکلرندن
 زیاده وهم 8) و لرزان اولورلر ایدی صحرانشین اولان
 تاتارلرک لپاسلری و احتشاملری اولدیغنی حد
 10) و شماردن بیرون اولان صحرانشین تاتاران قبائل لرینک سرای
 و خانه و مغروشاته دائره عنوان و احتشامدن مبرا اولوب مال
 اطلاق ایلدکلری کاو و خرکله (21 7.) و دوه و قیوندر وقت
 حاجتک یعنی مسافری ظهورنک بر راس قیون ذبح و لحمی اکل
 و یاغنی بازارکانه فروخت و پوستنی عورتلری e) دباغت ایدوب
 15) قالپاق و کورک و شلوار دوخته وار و عورتلری صیف و شتاده
 الپاس و ماعدا حاصل اولان یپاغی سندن رشته اعمالی ایله
 چیکمان 8) نسج ایدرلر زراعتلری خصوصی نهر طونه دن
 قریم آطه سنه وارنجه یوز ساعت مسافه دروننک حجر و شجردن
 اثر و آثار اولدیغنی نندن ارض الله واسعه اولان دشتک دروننک
 20) ارام و اقامت ایدن تاتاران طمع کار زراعت و حرانت کاله
 رسیک اولدقده تارلاسی قربنک خرمن ایدوب ارزن نوعندن

a) РВП. نکست б) РВП. نغمه لرینی в) РВП. عقاری г) Т. е.
 4) Чт. واهم e) РВП. عوتلری 8) РВП. چیکان

ایسه معینتک موجود اولان آدملرندن بری باش اوروب اخذ ایلمک عادتلرندن اولغله ضروری التی ای صویوغمیوب غریان اولدقک مجموعتک تجدیدینه مجبور اولورلر و غریان a) اولوب چیقاردیغی لباسی بر دخی کیمامک عادتلرندنر اسپرلرینه اذالری قریم اطهسنک موجود طاط و کړک تاتار یعنی ساحل 5 بحرده بولنوب فن دریاده مهارتی اولنلره طاط و ماعداسنه تاتار تعبیر ایدرلر و ماعداسی ایله صحرا نشین اولنلره تاتار تعبیر ایدرلر مرقوملرک اکثر ازمانک روسیه لودن اسپر سرقه ایلمک عادتلرندن اولوب سرقه ایلبکلری اسپرلی و طنلرینه کلچیه دکین یانلرنک موجود بر (20 v.) آدم قدنک اولان عصای 6) قویهنگ 10 ایکی باشنک و اورطهسنک محکم قایشلری واردر اخشام رسیک اولوب آرام ایلمک مراد ایلبکلرنک اسپرلرک فرارندن حذراً عصای مذکورده B) اولان بندک یوقاری طرفنی کړدنه و اورطهسنک اولان بندی ایله ایکی اللرینی وراسنه و اشاغی طرفنده اولان قایشلرله ایاقلرینی بغلیوب حرکتک مجال ویرمز و کندوسنی و بارکیزلری 15 چند ساعت آرام ایلبکلنصکره r) یینه راکب اولوب اسپر مذکورنی بارکیز قویروغنه بغلیوب اون بیش ساعت ایلتغار ایبارک خانهسنه کلدکک اسپر مرقومک قدینه مناسب بر قیو حفر و بهر کیچه التزام ایدوب چاه مرقومه القا و قباغی اوزرنک یاتوب فرار ایتمامک خصوصنه اهتمام و دقت و فرار و غیبت ایتمک احتمالی 20 اولور ایسه مجموع خویشان و همسایه لری بالاتفاق سوار اولوب (21 r.) بهر حال ورادن رسیک و اخذ و کلدکک اسپر مذکورک

a) Чт. غریان   b) РВП. عصار   в) РВП. مذکورده.   خذراً عصار
r) РВП. ایلبنصکره

مقامند. اولان نور الدین و قالغای نام سلطانلر و انلرک وراسندک
قاضی عسکر افندی و انلرک وراسندک خان اغاسی و انک وراسندک
ضربخانه امینی و انلرک وراسندک شیرین میرزالری علی مراتبهم
دیوان عدالت عنوان ایخانیه داخل اولق ایچون حوض مذکور
۵ پش کاهنه و رودلرینه رفع حجاب ایچون هر بری اللرینه برر
قباق آلوب حوض مذکور درونندک موجود بوزدن قباق قباق
نوش ایلدکدن صکره دیوانه داخل اولق قانون تاتاریه دندز
لباس اعطالری لباس کهنه و پلاسدن عجز ایله قباي
قمتان رجاسندک اولنلرک (19 v.) استدعاسنه مساعده برله خزینهدار
10 باشینه a) خطابا امر ایخانای صادر اولور ایسه بازاردن بیقصور البسه
و قلیق و پاپوش احضار و بهاسنی دفتر و بعن و برمک اوزره
اصحابی یدینه ایلدکدن صاحب عرضحالی لباس ایدرلر
خزینهدار باشی و خزینهدار قریم خانلری ننگ
خزینهدار باشی و خزینهدارلری اولوب سیم مسکوک آلوب ویردکلری
15 اولیوب کدک تعبیری تهی قالماق ایچون برر آدمه خلعت
الباسیله شوریه و تعینات اعطا و اسملرینه خزینهدار باشی
و خزینهدار نسیمه ایندرلر شربتیچی باشی کذلک شربتیچی
و شربتیچی باشیلر دخی واردر انجق سکری و عسلی شربتک رنگی
ووجهله اولدیغی معلومی اولممز لکن بوزننگ انواعی معلوملریدر
20 قریم خانلری ننگ و سلطانلرینک بر قات
لباسلری اولدیغی خانلر و سلاطینلری (20 v.) ادعالرینه
بناء برر قات لباسلرندن غیری البسهلری اولیوب فرسوده اولتیجه
دکین تجدید قمیص و کسوة ایده مزلر هر نه وقت عریان اولور

a) РВП. باشیه

رعایت و بدن التزام نیابتدن انقتاع ایلمک خصوصاً رینه
 مجسرت ایلرلر ایدی (a) و اکربو مقتولک (b) وارث و مدعیسی
 یوضیسه جانب عرفیه دن کوریلوب بر وجه مبین جانب شریعت
 غرادن حکم اولندوقده داره بردار و سیاست اولنورلر ایدی
 خان آغالغی کویا در علیه ده یکپچری اغاسی کبی و یاخود 5
 احتساب اغاسی کبی اولوب اصنافک نرخنی تنبیه و بر درهم
 مغایر (B) (18 v.) حرکتیه جسارت ایدر. ایسه عفو و اغماض ایلمک
 رسم و قانون عدالته رعایت ایچون سیاست واجبه ذمت ایکن
 بعد زمان مائل احتشام اولنقلرندن ترکی بادی پریشانیتری
 اولدی اغالغی مذکور دخی شهریه، مقطوعه ایله ایدی 10
 ضرب خانه امینلری بوتلر دخی شهریه، مقطوعه ایله
 منصوب اولوب بعضاً سیم مبايعه اولندوقده ضرب فی بغه سرای
 و بر طرفنه فلان کرای خان دیو ضرب اولنوب مضروب اولان
 آنچه سیم خالص اولغی و درهم حساب اوزره اولغی و سیم بولنمدیغی
 حاله نحاس منقر ضرب و عادتاً آلتوب ویریلور ایدی و ضرب 15
 خانه امینلری بدستان دلاللری قدر لباس و احتشامه مالک دکلر
 ایدی بو سببدن امورلری تأدیه سنده ضرورت و زحمتلری
 اولماز ایدی دیوان خان قریم بر معتاد قریم (19 F.)
 خانلری ننگ دیوان خانه سی قپوسی خارچنک بر عدد حوض کبیر
 اولوب دروننی بوزه ایله مملو ایدرلر و اطرافنه قدح مقامنده 20
 قباقلر زین ایدوب اماده ایدرلر ارباب دیواندن وزراسی

مغایری B) РВП. V) مقوله ننگ B) РВП. a) ایلدی لر ای

عمروك فرنداشی a) قصدا و سهواً b) قتل و اعدام ایلدیکنی وارث مقتولک معلومی اولدقده در عقب دیوان خانی به عرض حال تقدیم و صورت خالی افاده ایلدکده قاضی (v. 17) مذکور عرض حالی تمهیر ایدوب مدع B) علیهمک احضاری اچون ید 5 مدعی به اعطا r) وار ایدی خصمک اولان آدمی نزاع شرع اچون احضار ایله دیو بعث و اسراء d) ایلمک و قاتل مذکورى در عقب اهالی قریه اخذ و حبس ایلمک و مدعی مرقوم مهرى عرضحالی ایله توارد ایلدکده بر ایکی اختیار قاتلی خصمنه بعد التسليم فرارندن حذراً بالمعیه حضور شرعه کلمک و بعد الثبوت 10 قصاص اقتضا ایلدکده دم دیت تکلیفی اولنمیوب قاتلی مقتول ورثهسی یدینه تسلیم شرعاً قتلی اقتضا ایلمشدر هر نه درلو آلات ایله اعدام ایدر ایسک رایکه مفوضدر دیلر ایسک هلاک ایله و مطلوبک ایسه اسیر ایدوب حیاتک اولدقجه خدمتکده استخدام ایله دیو یدینه ویررلر ایدی واکر بو مراسمه رعایت 15 اولنمیوب قاتلک فرارینه رخصت و اخذینه مقید اولازلر ایسه r. 18) اله کپرمز ایسه قاتل مرقومک اطاعت شرع و قانون قدیمیه حرمت ایلدککری اچون مجموع اقربا و متعلقاتنک دملری هدر اولتی اوزره بر موجب فتوای شریفه و با مراسله شرعیه مجموعنی قتل و سیاست و آخره موجب عبرت ایلدکلرندن 20 هر فرد دیکری اوزرینه الات حربله حمله و هجومه جسارت ایدن مزلر ایدی زمان ایله شریعت محمدیهی تاویل و خاطره

مدعا v) و یاخود سهواً ب) قرضداشنی ا) Prv.

اسراء d) قتل r) Prv. اعطا ایدر

ولوب اسمی یاد اولدقچه اعداء بدخواه لرزان و هراسان اولوردی
ضابطه شریعتلری اونه دنبرو قریم خانلری شریعت مطهره یه
اطاعت و انقیاد و مصالح امور عبادی قول کتاب اوزره رؤیت
ایتدیرمک ایچون علمای عاملدن برینه قاضی عسکر تعبیریه
علماء سائره یه تفوق ایتدیرب ارباب مضالمدن بر پاره رسم 5
و قسمت و چوقداریه و خدامیه و محضریه و تخته جی و مسوده
و قیدیه و مهر انچه سی و اعلام و حجت و قسام افندی عوایدی که
مال ورثه موجودک نصفنی بر وجه مبین میانهلرناک بعد التقسیم
قصورینی وارث یتیمه و یرمک 8) و بر پاره سنی قبول ایتدیوب
احقاق حقه دقت ایلمک ایچون جانب ایخانیدن شهریه 10
وقیره 6) و بهاء البسه و تعینات بسیار (17 Г.) اعطا اولنوب 8)
صخرانشین اولان قصای و قصولات و منصور اوغلی و یدیچی
اوغلی و جان بویلو و یدیصان نام یتمش سکسان لیک قبائیل Г
دروننده موجود منطبقلره داب قدیلمی اوزره اجرای شریعت
احمدی ایچون بلا جایزه نیابت مراسله لری تحریر و یدلرینه 15
اعطا اولنور ایدی بعضیلرندن بارکیر هدیه سی و قیون و قوزی
التهرق طمع خامه تبعیت و خانلر دخی رسم قدیلمرندن عدول
ایله عدم دقت و زواللرینه قریب قبائیل 4) نیابتلری مراسله
شرعیه لرینی بازگانلر التزام و اخذ و فایض ظلمله طالبلرینه
فروخت ایلمکه مبادرت ایلدیلر و یت دعاویلری زید 20

a) Рв. یرمک б) وافر в) Рвн. اولوب г) Прв. قبائل
д) Тоже.

ایدرک و اوز اولادینه بسلمه اولادینی ترحیج ایدرک پرورده و سن بسلمه یدی یه بالغ اولدقده رکوب و نزول و قاچوب قورومغی و فن حرب و ضرب و اوق اتق و قلیج چالغ هنرلرینی کرکی کبی تعلیم ایدر شویله که بسلمه مرقوم خیر و شر هر نه 5 ایدر ایسه معقول و مناسب کوروب تعذیرکونه بر حرف مقابله اتمامک خصوصنه ابوینی. 8) مرقوملر اتفاق ایدرلر بو سببن طبیعت جبلهسی 6) هر نه ایسه عینی مایهسی ظاهر اولوب اون بش سنهیه وارنجه پدر و مادر خودی مطلوب ایدر ایسه اولوقت اسب مزین و (16 f.) لباس جدید و اسلحه تمام ایله دونادوب 10 قبائل مذکوردن 8) مقدا ما اخذنده برابری اولان میرزا و سپاه و اوزدن تعبیرنه اولنلردن بر قاچ یوز نفر و رضاع 9) پتری بالمعینه بسلمه سنی الوب خان طرفنه عزیمت و بر اسلوب سابق اوج کونلک استصحاب ایلدکلری ذخیره لری ایله وصول و قوربانلرینی ذبح و قازغان قاینادوب خان دائره سنه اوج کون و کیجه ضیافت 15 تمام اولدقده خان طرفندن اول مقدار عسکره وافی و هر برینه بخش قالنلری 10) ایلمکله کافی مشین و سختیان و تفنگ و یای و قلابدان و چوقه هدیه سنی میدان مقاسمه یه مانده و تقسیم و بعد 11) الاخذ ینه خانه لری طرفنه عزیمت و بو وسیله ایله قبائل مذکوره یه تقرب ایتمک و عالم طفولیتنه سر بستیت اوزره 20 پرورده و بوفرددن 12) آزده اولدکلرندن شجیع و بهادرانه (16 v.) حرکت ایلدکلرندن ناملرینی قیلان و ارسلان تشبیه ایله تسمیه

а) Прв. ابوین б) Чт. جبلهسی в) Чт. مذکورده دن г) رضاعا

д) Рѣп. قلندر ی е) Рѣп. بعده ж) Рѣп. قزدن

قمش بورنی و یکی قلعه‌یه عبور و طوغری باغچه سرایه واروب
 اوج کون و کیچه (a) قریم خاننه مهمان اولورلر غریبه قبائل
 مذکور (b) مهمان اولدقلری حالک کندیلرینه و قریم خانننگ
 مجموع دائره‌سنه وافی نان عزیز و لحم و غسل و دقیق و غومول (B)
 و عرف و بوزه اشریه و اطعمه‌لری خانه‌لرندن (15 r.) برابر 5
 کوتروب دایره، خانق و جوار قومشولری و مرور و عبوری (r)
 خوان نعمت فراوان ایله سیر ایدوب مدت مذکوره‌ده اظهار
 شادمانی و سرور کوستردلر (x) اوج کون تمام اولدقله میانه‌لرنگ
 یتى ایلیچی نصب ایدوب بو جمعیت ایله قریمه کلدکلری
 انجق خان حضتارینک اولادینى بسلامکه آلمق مقصودلری اولدیغنى 10
 ایلیچی لسانی ایله افاده و المذقه اعاده‌لری ممکن اولدیغنى
 بیان ایدرلر اوتعدن برو عادت اولدیغنه بناً ضروری (e) معصومی
 پستان مادرندن تبعید و تفریق و قبایل مذکوره یدلرینه تسلیم
 و عنبلرنگ موجود اولان خاتون اغوشنه تودیع و اخذ و کمال
 سرور ایله اعاده ایدرلر یعنی خان مشار الیهک قبایل مذکورندن (ж) 15
 پیاده و سواری کلان اوج بشیوز آدمه بر آتجه‌لق مصارفی اولماز
 چونکه معصومی اخذ ایله بر (15 v.) مراد اولدیلر خاتون
 مزبور، گاه باغرینه باصوب و گاه باشلری اوزرینه نهاده ایدهرک
 محل مذکوره‌لرینه اعاده و خدمت بسلامه‌ده (8) ترک خواب و راحت
 ایله مساعی موفوره ابرازنگ قصور و رخاوتندن حذر و مجانبت 20

а) Чт. б) کیچه Чт. в) مذکوره Чт. г) قومیز = غوموز Чт. д) مرور و عبور ایدنلری
 بالضروری Чт. е) کوستردیلر Чт. ж) خدمت بسلامه‌ده Чт. 8) مذکوره دن Чт.

قریم خانلری a) اولادلری ظهوری قبائل
چراکسه b) بسمله v) ویردکلری خانان و سلاطین لرینک
 (14 г.) اولادلری تولد ایلدکده قریم اطهسی قارشو یقهسنه
 طمان اطهسنک اونه یقهسنک قبائل چراکسهنک معلومی اولدق
 5 میانلرنک اعلا دایهلقه شایان برینی انتخاب و در عقب اطراف
 و اکنافه منادیلر نداسی ایله اخبار اولنوب جملهسنک معلومی
 اولدق ترتیب ایلدکلری صحرايه جمع اولوب پر r) و اختیارلری
 دیواننک آماده اولورلر و دایهلقه انتخاب ایلدکلری خاتونی دخی
 احضار ایدوب الیوم قریم خاننک اوغلی و قزی هر ایسه d)
 10 اولش عادتمز اوزره بسمله آلف اوچون عزیمت ایلسک کرکلر
 انجفی جمله قبائل سنک ید امانکه ویرلسنی استصواب و استحسان
 کورمشلر دیو بعد e) الافاده خاتون مزبوره مسرور اولوب دعالر
 ایدر میرزا و سپاه و اوزدن تعبیر اولنان اسلحه و زره ж) پوش
 بر قاج یوز (14 v.) نفرینی انتخاب و بر ایکی اختیار میرزالرینی
 15 اختیاران قبائل سرکرده نصب ایدوب اسبلرینه سوار و طمان
 ایله چراکسه جبالی میاننک جاری قوبان نهری اوزرینه کلوب
 لباس و اسلحه لرینی اکرلری التنک موجود اولان کچی طلوملری
 دروننه وضع و بارکیبلری قویروغنه ربط ایدوب اوزرلرینه
 سوار و قارشو طمان اطهسنه امرار و ائدن دخی سفینهلره راکب
 20 اولوب اون سکز میل قریب اولان ازاق بوغازندن قریم اطهسنک

a) Прв. خانلرینک б) Чт. چراکسه в) Народ. вмѣсто
 г) Чт. پیر д) Прв. هرکیم ایسه е) Рвн. بعده ж) Рвн. تعبیرنک
 اولان نام لا اسلحه ذره

وفات ایلدک اولاد و سائر اقرباسی قدرت و شوکتلرک بر برلرینه
اقران اولغین خانلق صدرینه معین برینی لایق کورمدکلرندن
و گاه دولت علیه، دائم القراره انقیاد و گاه بغی و طغیان اوزره
اولوب دواملری اولدیغندن و نیک بخرام اولوب ولی نعمت
اولان دولت (دولت) a) علیه یه ظاهرا حرمت و درون لرنده 5
عداوتلری درکار اولدیغندن نشئت ایتمشدر،

وفات ایتدک اولادی و سایر اقرباسی قدرت و شوکت ده بر برلرینه
اقران اولغین بللو برینی خانلق صدرینه لایق (v. 121)
کورمدیلر بر برینه جنک ایده ایده انقراض نسله سبب
اولدیلر منکی کرای اولادینک الی الان ظهور قوت 10
و دولتلی سلاطین آل عثمانه ایتناد ایتمله در *

اللى پيك فيلورى جيب خرچلغى احسان بيورلدى بعدە يانق قلعهسى فتحنده سردار سنان پاشا ايله معاً موجود اولوب سردار مشار اليهك عرضى موجبجه يومى بيك آقچه علوفه سنه ضعفى مقدارى ترقى ويريلوب يوميهسى ايكى بيك آقچه اولدى 5 و دخى بيك يلى سنهسى ينه عسكر اسلامه سردار اولان 8) صاطيرجى نام وزير مكرم محمد پاشايه معاونت ايچون سفر ايليوب خدمت (13۰۷) موفوره ايتمشدر و سلاطين آل عثمانه متابعت ايدن قريم خانلرى اول وقتە قدر جمعاً طفور خاندر كه يوز اونوز سنه ظرفنده دور ايلمشدر پس حاجى كراى خان اولادينك 10 ملكى زائل اولغه سبب حياتنك اوغللرينك برينى ولى عهد ايتمكله

سگه فلورى (119۷) جب خرچلغى احسان اولدى بعدە يانق فتحنده بولنوب گلى فتح و نصرته باعث اولغين سردار وزير اعظم اولان سنان پاشانك عرضى ايله يومى بيك آقچه وظيفه سنه ضعفى مقدارى ترقى اولنوب يوميهسى ايكى بيك آقچه اولدى بيك بش 15 سنه سنده جغاله زاده سنان پاشا بشجى دفعه وزير اعظم اولدقك غازى كراى خانى معزول ايتدورب قريم خانلغنى برادرى فتح كراى يه توجه ايتدردى (121۷) И Т. Д.) محصل كلام سكر يوز سكرن تاريخنده كه ابتدا 6) سلاطين آل عثمانه متابعت ايدن قريم خانلرندن منكلى كراى خان زمانندن بيك سكرن دورده 20 كلنجه مدت حكومتلرى ايكيموز دورت ييله وارمشدر پس حاجى كراى خانك اولادى ملكى زوالنه 8) باعث اولدركه حال حياتنك اوغللرينك برينى ولى عهد ايتمكله قلوبى اكا ربط ايتمدوكى در كندوسى

а) РВП. اولولان б) РВП. ابتدا в) РВП. زواله

سنه سی فوت اولدی سلطنت ملك قپچاق غازی کرای خان نام قزنداشنه مناسب کورلدی سنه مزبوره جمادی الاولینک اون یدنجی کونی خانلق ویریلوب قادرغه تعبیر اولنان سفاینلر ایله ارسال اولندی حتی مرقوم غازی کرای خان یر صاحب هنر 5 و بهادر اولوب هنگامه پیشه زارینک اردشیر و نوشیروانی و اهل معارفک ناظم (و) a) معجز بیانی و موسیقی شناس اولوب غزایی 6) مخلصی ایله مشهور جهان بر پادشاه ذی شأن ایدی هنوز تازه میرزالیغی (13 r.) حالنده دولت عثمانیه یه کلی خدمتی کیچوب حتی شروان سفرینه معاونت ایچون واردقه اثنای جنکک عجم شاهی حمزه بن محمد خدابنده یه گرفتار اولوب بعده در دولته کلدیکی 10 کبی اسلام کرایک وفاتی خبری کلمشیدی دشت قپچاق خانلغی مشار الیمه بیوریلوب قانون عثمانی اوزره سائر بخششدن غیری

اول دخی فوت اولوب سلطنت ملك دشت غازی کرای خان نام قزنداشنه مناسب کورلدی که هنرور عالم بهادر و شجیع بنی ادم صواش میشه زارینک اردشیر و انوشروانی اهل نظم معجز 15 بیان عود نواز موسیقی شناس و اهل عرفان غزایی مخلصی ایله مشهور جهان بر شهریار ذی شان ایدی هنوز میرزالیغی حالنده دولت عثمانیه یه کلی خدمتی کیچوب حتی شروان لشکرینه معاونت ایچون واردقه اثناء جنکک عجم شاهی حمزه میرزا ابن محمد خدابنده یه گرفتار اولوب بعده خلاص بولوب در دولته 20 کلدیکن صکره اسلام کرایک وفاتی خبری کلدیکی کبی خانلق ویرلدی و قانون عثمانیه اوزره سایر بخششدن غیری اون بیگ

غزایی лишнее. б) Рѣч. 8)

الغفلة معبر مرقومه ورود و تنها اولغله اول بی کناهی قتل و اعدام ایلدی که مکر رستم تاریخ دوشمشدر عاقبت طقوز یوز سکسان بش تاریخنه دک دولت کرای خان دشت حکومتنه مالک اولدی بعد سلطان مراد ابن سلطان سلیم خان زمانی عجم سفری ظهور 6 ایلیموب قره مصطفی پاشا که فاتح شرواندر سفره آنکه معاً کتیکه فرمان اولندی امر پادشاهی یه اطاعت ایلدی و بعضی نا سزا کلماتی سلطانمراد خانه معلوم اولدقده وزیر ثانی اوزدمر اوغلی عثمان پاشایه و قاج علی پاشایه با دونما درت (12۷۰) (درت) & بیگ یکپجری ایله عزیمت ایلرسی و خانلق دخی قرداشی اسلام 10 کرایه و بیریلوب عثمان پاشا حسن تدارکله تیمور قپو یولندن عبور و خان مشار الیهک حقندن کلنوب در دولتدن اسلام کرای مستقل پادشاه دشت اولدی بعد طقوز یوز طقسان التی

الغفله اول معبره واردی تنها دوشورب اول بیکناهی هلاک ایلدی عاقبت طقوز یوز سکسن بش تاریخنه دولت کرای خان وفات 15 ایلیموب محمد کرای خان سلطان مراد بن سلطان سلیم خان بن سلیمان خان توجیبهی ایله دشت حکومتنه مالک اولدی التی یل سلطنت دنصکره شروان یولندن بالذات عجم سفرین ایتیمسی فرمان اولندی امر پادشاهی اطاعت ایتیموب اول سفره وارمدوغندن غیری ناموس دین و دولته خلل ویرر بعضی نا سزا کلماتی مزبور 20 سلطان مراد خان معلوم ایتدکده وزیر ثانی عثمان پاشایه ازاله سنی امر ایلدی حسن تدارکله حقندن کلوب خانلقی در دولتده بولنان اسلام کرای خان نام قرداشنه و یوروب عاقبت طقسان یدی تاریخنه

a) Лишнее.

باقی بکدن بو کونه کستاخلفی صدور ایلدی اکا بناؤ شدت شتاده
 صو ایله طولمش بر حوضه حبس اولنوب طوکدورمغله هلاک
 اولدی القصه مزبور صاحب کرای خان چوق زمان خانلق
 ایلیموب سلطان سلیمان خان زمانندک داماد شهریار و وزیر اولان
 رستم پاشانک مکر و حيله سی ایامندک انواع خدر (و) & صریح ایله
 5 مشار الیه صاحب کرای خانی قالدردی و خانلقی دولت کرای خان
 ابن مبارک سلطان بن منکلی خانه ویرلدی اول بی کناه اصلا سپاه
 و عرض (6) (12 r.) و عناد ایلیموب حالنی افاده ایچون عزیمت
 درگاه (B) پناه ایدوب طمان نام معبره کلوب منتظر موافق روزگار
 ایکن سابقا حبسنه کرفتار اولان خانلردن مبارک کرای نام میرزا علی
 10

مرقوم باقی بکدن کلی کستاخلفی صدور ایتمله اکا بناؤ صو ایله
 طولمش بر حوضه حبس ایدوب شدت شتا اولغله طوکوب هلاک
 اولدی القصه مزبور صاحب کرای نیچه روزگار خان اولدی آل
 عثماندن سلطان سلیمان خان زمانی وزیر اعظم داماد محترم اولان
 رستم پاشانک مکر و حيله سی ایامی اولدقده انواع خدر صریح
 15 ایله (119 r.) صاحب کرای خانی قالدردی پرینی دولت
 کرای خان ابن مبارک سلطان ابن منکلی به ویردی اول
 بی کناه اصلا عناد و عرض سپاه (r) ایتیموب حالن اغلامق ایچون
 عزیمت درگاه ایدوب نمن نام معبره کلوب موافق روزگاره
 قتلانورکن سابقا حبسه کرفتار اولن (d) خانلردن مبارک نام میرزا علی
 20

a) тутъ лишнее, если его не принять за обозначение
 изафета, что иногда случается въ турецкихъ рукописяхъ.

б) Прв. عرض سپاه в) Пропущ. سعادت или другое, этому
 подобное, слово. г) Реп. عرض سپاه д) Чт. اولان

حسن زندگانمز a) مقرر در دیو بلردی بناء علیه طبل و علم و توغ و ویریلوب صاحب کرای خان کوندردیکه حسن جمال ایله تماشای ایدر سلطان سلیم خان نامدار بالضروره زلفی قلابنه گرفتار ایدی رضاسنه امتثالا عالم وصالدن کیچوب الم هجراتی⁵ تقدیم و سلطنت دشت ایله ارسالنی روا کورمشیدی و نیچه 6) زمان فراق و اشتیاقلری مقرر و محقق ایدی مشار الیه اسلام کرای خان ایله بر یئل مقداری مدارا ایله امرار اوقات ایتدکنصکره اسلام کرای خان اکا دخی رخنه و ضرر قصدین ایدوب بر خان نوجوان تدارک ایدوب باقی (11 v.) بک نام یار غارینه مزبور¹⁰ اسلام کرای قتل ایتدیردی بو مقاتلهده مأمولدن زیاده رعایت اولندی لکن ارادة الله بو مقوله پادشاهلرک اعدامنه جسارت ایدهنک b) عمری قلیل و وقتی ذلیل اولوب جزاسی مقرر اولغله

ایلدی انلره خانلق توجیه اولنورسه حسن زندگانمز مقرر در دیو بلردی فلا جرم تکرار طبل و طوغ و علم و ویریلوب صاحب کرای¹⁵ شمس خانه g) کوندردیکه حسن و جمالله بدر اولش ای و ملاحظت برچندک نور افزای اولغین سلطان d) خان نامدار بالضروره زلفی قلابنه گرفتار ایدی رضای خاطرینه امتثالا عالم وصالدن الم هجراتی تقدیم ایدوب سلطنت دشته ارسالنی روا کورمشیدی حالا که نیچه ماه و سال فراق و اشتیاقی المی ایله حضور و راحت کندودن یوز²⁰ دوندرمشیدی محصل بر ییل مقداری مدارا ایله کیچوب عاقبت اسلام کرای اکا دخی مضرت قصدین ایتدیکه خان نوجوان حسن ندبیر ایله باقی بک نام یار غارینه فرصتله مزبوری قتل ایتدیردی بو مقوله e) پادشاهلرک قتلنه ال اوزاندلرک عمری قصیر اولوب جزاسی مقرر اولغین

a) Рен. زندگانمз б) Рен. نیچه в) Чт. айднк или айднлрک
 г) Код. Имп. Публ. Библ. Хан Шмс д) Пропущено
 e) Рен. معقوله

سجاق یکی بالی یکی شهید ایتمکین نصرت اسلام کرایه و هزیمت سعادت کرایه عائد اولسی ایله جمله سی بر برینه دوشوب نیچه 8) وقت جنگ و جدالین سنکره حضور و راحت جانبینه رغبت ایلدی یعنی خانلغین براغوب در دولته کلدی ال عثمان عتبه، علیه سنه قول اولغی قریم خانلقندن زیاده منت و ترجیح ایلدی 5 آغر علوفه و ارپهلق و یازلق و قشلق و بیراملق تعین اولندی حتی عجم سفرنده سلطان سلیم خان ایله برابر بولندی استانبوله کلدکک وفات ایلدی ایوب انصاری قربندک مدفوندر اسلام کرای ایسه زور و بازو ایله خان اولغین دائبا سلطان سلیم خان (11 r.) جانبندن احتیاط اوزره اولور اییدی آخر الامر 10 عرض عبودیت ایله رهن ویریلان صاحب کرای خان ایله حقوق سابقه ۶ بیان ایلدی و اگر آنلره خانلق پیوریلور ایسه

بالی بک مرحومی شهید ایتدیلمر پس نصرت اسلام کرایه و کسر و هزیمت سعادت کرایه عاید اولدی و بالجمله بر برلرینه دوشوب نیچه روزکار جنگ و جدالین خالی (118 v.) اولماغین حضور 15 و راحت جانبینه رغبت ایلدی یعنی که خانلغی براغوب در دولته کلدی آل عثمان عتبه، علیه سنه قول اولغی قریم خانلقندن ترجیح ایلدی آغر 6) علوفه و ارپهلق و یازلق و قیشلق و بیراملق تعین اولندی حتی عجم سفرنده سلطان سلیم ایله بولندی استانبوله کلدکک نصره وفات ایلدی اسلام کرای ایسه زور بازو ایله خان اولغین دائبا 20 سلطان سلیم خان جانبندن احتیاط اوزره اولدی آخر عرض عبودیت ایتوب رهن قونیلان صاحب کرای خانله حقوق سابقه سن بیان

آخر 6) P. II. 8) P. II.

خائلفی ویرلرک رهین a) ویرلرک کندو اولادندن سلطان سلیم خان زمانندن ضبور ایتمشدر و بونک تفصیلی کنه الاخبارده مسطور در و سلطان سلیم قهار زماننک قریم خان لزندن رهین 6) طریقله اولنلره کونک بینک آنچه علوفه و بعضی اغواننه رعایت کلیه اولوب ویزه سنجایی بر وجه ارپهلف ویرلشدر القسه قریمه مزبور سعادتکرای خان عدالت اوزره حکومت ایدر ایکن محمد کرای اولادندن حماقت و ظلم ایله مشهور اسلام کرای نام ظالم خروج ایلدی و تاتار طائفهسی ایکی بولنوب نصفی اکا و نصفی سعادت کرایه متابعت (10 v.) ایتمکین ممالک دشت 10 اختلاله یوز توندی آخر کار طقوز یوز یکرمی اوج سنه سنه نهر آزاق کنارنک جنک اولدی بعض باغی تاتار کفه

که بویله دکلدن رهته رغبت سلطان سلیم خاندن ضبور ایتمشدر تفصیلی مورخ عالی کنه الاخبار تام کتابنده مسطور در و قریم خانلرینه کونده بینک آنچه علوفه ویرلرک و بعض اغالرینه استانبولدن B) علوفه ایله رعایت قلمتی جمله سلطان سلیم خان مرحومدن اولمشدر القسه مزبور سعادت کرای خان عدالت ایله حکومت اوزره ایکن محمد کرای اولادندن حماقت و ظلمله مشهور اولان اسلام کرای نام ظالم خروج ایلدی تاتار طائفهسی ایکی بولنوب نصفی اکا و نصفی سعادت کرایه متابعت ایتمکین ملک دشت اختلاله یوز طوندی آخر کار طقوز یوز یکرمی اوج سنه سنه 20 نهر آزاق کنارنده جنک اولدی بعض باغی تاتار کفه سنجایی بکی

a) Риз. б) Тоже. в) Гзрф., код. Имц. Публ. Библ. اسلام بولک

توقز یوز یکر می سنه سنده فوت اولنجه انده حکومت ایلدی بعد اولادینک یرار و نامدار لرندن محمد کرای خان حکومت ایلدی بعد نوغای تاتاری مگری ایله سفر اوزرنک شهید اولدی کندو ایله معاً بولنان غازی خان نام صغیر چوجق a) باباسنک یرینه خان اولغی معقول و مناسب کورلدی دارالملک دیار قریمه 5 کلوب اجرای احکام ایتمه قادر اوله ممغین التی ای حاکم اولوب بعد عزل اولندی اندن صکره کفه دن سلطان بایزید خان جانبنه کلوب آستانه ده بولنان سعادت کرای خان کوندرلدی یعنی که سلطان سلیم خان قهارک توجیهی ایله (10 r.) حکومت دشت قچاق اکا ویرلدی حتی صاحب کرای خان قرنداشی رهین 6) 10 طرفیله در دولته کوندرلدی و بعضیلز درکه قول صحیح ابو الفتح سلطان محمد خان منکلی خانی دیار قریمه نصب ایلدی قریم

ایتدی بعد اولادینک یرار و نامداری محمد کرای خان سلطنت ایلدی عاقبت نوغای b) تاتاری مگری ایله سفر اوستنبه شهید اولدی کندی ایله بیله بولنان غازی کرای نام طفل صغیر دارالملک 15 قریمه اجرای احکام ایتمه قادر اولمامغین التی آی مقداری خانلق ایتدکن صکره عزل اولندی کفه دن سلطان بایزید خان جانبنه کلوب آستانه ده بولنان سعادت کرای خان ایدیوب کوندرلدی یعنی که سلطان سلیم خان ابن بایزید خانک توجیهی ایله حکومت دشت اکا ویرلدی حتی صاحب کرای نام قرنداشی رهن طرفیله در 20 دولته کوندرلدی بعض تواربخند r) سلطان محمد خان منکلی کرای خانی نصب ایلیمه رهن ارسالی عادت اولمشدر دیو یازلشدر حالا

نواربخند r) نوغای b) ریحا v) РИП. 6) کوچک a) РИП.

بولنوب مقدا بر قاج کون خان اولدقدين صکره کندويه غالب کلان برادرلری قورقوسندن قاچوب مائکوب قلعه سنه متحصن اولمشیدی وقت فرصته ناظر اولوب آنده قالش ایدی چونکه سلطان محمد خان منکلی خان کیم ای دوکنی بلدی آستانه دولت 5 آشیانده مکث ای دیوب کلی رعایت و اکرام بیورملریله بعد زمان ملک کبیر اینک خاندن جناب سلطنته مکتوبلری وارد اولوب بر بریته دوشن خانلرک نسللری منقرض اولغله ولایت دشت خراب اولدیغن بلدرمکه مسلمانلرک صلاح احوالری ایچون منکلی خانک (9 v.) کوندرلسنی رجا ایلیدی فلا جرم سلطان محمد 10 خان مزبوره طبل و علم و توغ و برات و بیروب اعزاز و اکرام ایله کوندردی واروب صاحب سکه و خان اولدی هجرتک

منکوب قلعه سنه کیرمشیدی وقت فرصته منتظر اولوب انده قالشیدی چونکه سلطان محمد خان منکلی خان بیلدردیله (8) آستانه سنه البقویوب کلی رعایت و اکرام قیلدی حکمت خدا ملک کبیر 15 ایپلک 6) بکدن متعرض مکتوبلر کلدی بری برلرینه دوشن خانلر نسللری منقرض اولغله ولایت دشت خراب اولوب خاکله یکسان اولدوغنی بیلدردی مسلمان صلاح احوالی ایچون منکلی خانک کوندرلسنی رجا ایلیدی سلطان محمد خان اعظم مزبوره طبل و توغ و علم و بیروب اعزاز (118 v.) و اکرامله کوندردی 02 واروب صاحب سکه و غطبه خان اولوب کندولرک سباجن چکمه مناسب کوردی هجرتک طقوز یوز یکر می سنه وفات ایلینجه حکومت

ا) Рѣч. Билдерди б) Код. Имн. Публ. Библ. Билк

قالغین اول ولایتلره اختلال دوشدی کاهی دشت فبجای ملکنه
ایکی اوچ کشی حکومت ایندی بو اختلاله بناء نیچه 8) معمور
ملکنلر یقیلوب خراب اولدی فاتح استانبول سلطان محمد ابن
مراد خان بو احوالی که ایشندی یکبجری اشچیلرندن مخرج 6)
یکرمی برنجی آغا بلوکندن حاصل اولوب جورباچی و احتساب 5
آغالغی و بعض مناصبدن صکره وزیر اولان کدیك احمد پاشائی
اوچبوز پاره کی ایله کوندروب فرنک کفره سنک الندن کفه
قلعه سنی و کفار و نصاری الندن کرج و طمان (9 ط.) و منکوب
نام قلعه لرینی اخذ و فتح ایلدی حتی وزیر مزبور مسقو خان
بکلرندن نیچه 8) بکلری اسیر ایلوب سلطان محمد خاٚه کوندردی 20
اتفاق 7) حاجی کرای اولادندن منکلی کرای اول اسیرلرده معا

نیچه نامدار اقرباسی قالغین اول ولایتلره اختلال دوشدی کون
اولدیکه دشت ملکنه ایکی اوچ کشی حکومت ایندی بو اختلاله
بناء نیچه معمور ملکنلر یقیلوب استانبول فاتحی سلطان محمد
خان بن سلطان مراد خان طاب ثراه بو احوالی که ایشندی کبک 15
احمد پاشا نام وزیر کوندروب فرنک کفره سی الندن کفه
قلعه سنی و کفار نصاری الندن منکوب نام قلعه پی فتح ایدوب حتی
وزیر مزبور نصاری بکلرندن نیچه کسینه پی اسیر ایدوب سلطان
محمد خاٚه کوندردی اتفاق حاجی کرای خان اولادندن منکلی
کرای خان اول اسیرلرده بیله بولندی مقدمه بر قاج کون خان 20
اولدقنصکره کندویه غالب کلن برادرلری قورقوسندن قاجوب

ا) Рѣч. نیچه б) Рѣч. مخرج в) Рѣч. نیچه г) Прв. اتفاق

تصرفنه دوشدی و ییکرمی یئل مقدری حکومت قیلدی حتی مورخ طاشکندی قولنجه توقتمش خان اولادنن قادر ویردی جان عسکر چکوب ایدکو خان ایله چنگ اثناسنه قادر ویردی خانه اوق دو قنوب هلاک اولدی بعده توقتمش خان اولادنن 5 کوچک محمد خان ظهور ایلدی و بعضاً a) ابو الخواقین قدیم بو در دیدیلر و بعض 6) علماء اهل دشت اولاً توقتمش خان کبیر و ایکنجی توقتمش خان صغیر و اوچنجی اولوغ محمد خان 7) (8) درنجی کوچک محمد خان سلطنت ایندی دیو تحریر ایدرلر بونلردن صکره ملک حاجی کرای هجرتک سکر 10) یوز سکسان تار یخنده وفات ایدوب خانلق صدرینه اون ایکی یرار اوغلی و سلطنته نیجه حاضرلنمش نامدار اقرباسی

مقداری حکومت قیلدی حتی مورخ طاشکندی قولنجه توقتمش خان اولادنن قادر بردی 117) (117) خان عسکر چکوب ایدکو ایله طتوشدی بعده ینه توقتمش خان اولادنن کوچک 15) محمد خان ظهور ایلدی اکثر مورخین ابو الخواقین قدیم بو در دیدرلر فاما علماء اهل دشت اولان b) توقتمش کبیر ایکنجی توقتمش صغیر اوچنجی اولو محمد خان دورنجی مرتبهده کوچک محمد خان سلطنت ایتمشدر دیو خبر ویررلر بونلردن صکره ملک حاجی کرای خان اولدی هجرتک سکره یوز سکسن تار یخنده وفات 20) ایدوب خانلق صدرینه اون ایکی یرار اوغلی و سلطنته حاضرلنمش

اولاً Чт. b) Рвп. بعضیلری c) Чт. بعضیلر a)

التي يوز يتمشش بيش تاريخنده برکه خان فوت اولوب
 يرينه اقرباسندن منکو تیمور خان اولدی و اول دخی کچدکندن 8)
 صکره بندق ابن طغان خان بعده تلابغا ابن منکو تمرخان
 بعده طغطغای ابن منکو تمرخان و در عقب اورنگ خان ابن
 طورلجه بعده فلان اوغلان بعده جان بک کرای خان بعده 5
 اوروس خان سلطنت (8 r.) ایلدی بعده تیمور کورکان ظهور
 ایلدی اوروس خانک مملکتی توقتمش خانه ویردی و بر زمان
 سرای پای تختنده ساکن اولوب آلوب ویردی لکن بغه زمان
 تیمور کورکان مخالفت ایدوب مدار احواش 6) ایتمکین توقتمش
 خان هلاک اولدی بو دفعه سلطنت دشت قباچی ایدکو خان 10

خان فوت اولوب يرينه اقرباسندن منکو تم خان اولدی و اول
 کچدکندنصکره قزاز ابن طغاز دخی صکره بل بغا ابن منکوتم و عقبجه
 ارتک خان دخی صکره اروس خان سلطنت ایتدی بعده تیمور کورکان
 ظهور ایدوب اروس خانک مملکتی توقتمش خانه ویردی بر
 زمان سرای تختنده ساکن اولدی الوب ویردی لکن بعد زمان 15
 تیمور کورکانه مخالفت ایدوب مراد جنگ ایتمکین توقتمش
 هلاک اولدی بو کره سلطنت دشت نصرنه دوشدی یکرمی ییل

a) Реп. کچدکنندن b) Самое близкое въ этому безсмысленному сочетанію буквъ, по начертанію и значенію, будетъ مراد صواش что, и соотвѣтствуетъ параллельному مراد جنگ у Гезаръ-Фенна.

تاریخ هجرتك سكينز يوز اللى درندنه جلوس ايلديكنى (a)
 بوندن اقدم سمرقنديلر تحرير اينرلر شويله كه آو اوزرنه
 فرصتن بولوب دوشورمكله خواجه محمود خانى اوق ايله اوروب
 هلاك ايتمشدر بعد ملكينه مالك اولوب يغندن غيري خاتوننى
 5 نكاحليوب تزوج (7 v.) ايتمشدر دبو طاشكندى تاريخنده
 مسطوردر اما (و) 6) بعضيلر اولاً دشت قېچاق ولايتنه برکه خان
 ابن B.....) خان چنکيز خان حكومت ايلمشدر وقتا كه
 التى يوز التمش التى تاريخنده هلاكو خان ايله عمى
 زادهسى (r) محكم جنك و جدال ايليوب برکه خان قسطنطنيه اوستنه
 10 عسکر چكوب اطراف مملكتلرى يغمايه ويردى بعد زمان

جلوس ايتمشدر لکن آو اوزرنه فرصتن دوشورمكله محمود خواجه خانى
 اوق ايله اورب هلاك ايلمشدر بعد هم ملكنه مالك اولوب هم خاتوننى
 تزوج ايلمشدر و بومله ذلك اولان نقل وتفصيل طاشكندى تاريخندنر
 شيخ احمد بن عمرى عربشاه انصارى تاريخنده
 15 اولان دشت ولايتنه بوکه خان ابن بوجى خان (د) ابن جنکيز خان
 حكومت ايتمشدر وقتا كه النيوز التمش التى تاريخنده هلاكو
 خان ايله عمى زادهسى برکه خان مياننه عداوت دوشدى حتى
 ارالرنه جنك و جدال اولوب برکه خان هلاكوپي صندردى و اول
 اثنالرده مزبور برکه قسطنطنيه اوستنه لشکر چكوب اطرافندغى
 20 مملكتلرى يغمايه و ويردى بعد زمان النيوز التمش بش تاريخنده برکه

a) Реп. ايلديكى b) тутъ лишнее. в) Въ рвп. пропусеъ; должно бы стоять: божий хан; слѣдующее же затѣмъ слово хан лишнее. г) Прв. عمرادهسى d) Чт. хан ابن божий хан

چنگیز یزدن اول دشت ولایتنه حکم ایلین شیبان a) خان ابن
 چنگیز خاندن نا جان بک خان وفاتنه دک اول سلسله تاتاری
 منقرض اولامشدن بونلردن صکره ال چنگیز (7 r.) نسلینر اول
 دخی منقرضی اولغله بر زمان روس 6) خان و طوغتمش خان
 امیر اباعرب اوغلان ابو الخیر الدین B) اول دیاره حکومت 5
 ایتمشلردر بعده تیمور کرکان ظهور ایلیوب و آنلرک دخی
 ذریتی کسلوب تمام اولغین ولایت بولایت ادملر صالوب
 چنگیز خان نسلندن کسه قالمشمیدر دیو یوقلوب زیاده دقت
 اولند قندنصره اولاد چنگیز خاندن محمود خواجه خان بولنمشدر
 بعد آنک اقر باسندن ابو الخیر اوغلان ظهور و خروج ایدوب 10

اولاد چنگیزدن در جانبک خان وفاتنه دک اول سلسله منقرض
 اولامشدن (117 r.) اندنصره آل چنگیز نسلی دوکئمکه بر زمان
 روسی خان توقتمش خان امیر اباعرب آنلرک دخی ذریتی
 کسلوب تمام اولغین ولایت ولایت ادملر صالوب چنگیز
 خان نسلندن کسه قالمشمیدر دیو یوقلوب دقت 15
 اولند قندنصره اولاد چنگیزدن محمود خواجه خان بولنمشدر بعد آنک
 اقر باسندن ابو الخیر خروج ایدوب هجرتک سکر یوز الی دوردن

a) Реп. Шибан б) Чт. аурс в) Тутъ очевидная коррупція
 собственныхъ именъ, встрѣчающаяся и далѣе, которую
 мы нова оставляемъ въ томъ видѣ, какъ она есть въ на-
 шей рукописи; собственныя же наши соображенія отно-
 сительно этихъ коррупцій будутъ представлены въ осо-
 быхъ примѣчаніяхъ къ издаваемому тексту. То же на-
 добно замѣтить и объ отрывкѣ изъ *تاریخ ملوک*
 Гезаръ-Фенна.

قریم خانلری (a) بو وجهله در که (6 v.) دشت قباچای
 ولایتلریدر که قدیمدن تانار طائفه سنه مخصوص بر واسع مملکتلر
 جانب شرقینده (6) خوارزم و انزار و ولایتلری و طرف غربیسی
 مسقو و روس و بلغار مملکتلری بو ذکر اولنان ممالک پای
 5 تختلری قریم و اورتاق و سراچوق و حاجی ترکان و ازاق
 و کفه و ازدرهان و کرج و طمان شهرلریدر لکن تیمور کرکان
 و طوختامش خان تکرار (v) اولدیارلرده صواش اینمکین اکثری (F)
 دیاری خراب اولمشدر و حالا دارالملک تانار خان باغچه سرایدر
 که کفیه بر کونلک یولدر طاش کندی تاریخی تقریری (д) اوزره

Отсельъ начинается цѣлый сплошной отрывокъ изъ 10
 Гезаръ-Фенна, параллельный по содер-
 жанию съ нашимъ текстомъ, по рукописи СПбургскаго
 университета № 105, а именно:

(116 v.) فصل فی ذکر دولت خانان قریم در

15 ولایت دشت و قباچاق و ازدرهان و باغچه سرای

دشت قباچاق و ولایتلری قدیمدن تانار طائفه سنه مخصوص واسع
 مملکتلر جانب شرقینده انزار و خوارزم و ولایتلری و طرف غربیسی
 روس و بلغار مملکتلریدر بو ذکر اولنان ممالک پای تختلری
 قریم اورتاق سراچوق حاجی ترخان ازاق کفه ازدرهان شهرلریدر
 20 تیمور کورکان و تقتمش خان تکرار بتکرار اول و ولایتلرده صواش
 اینمکین اکثری خراب اولمشدر شهیدیکجانبه دار الملک اولان
 مملکتلری (e) شهر سرایدر امدی حافظ محمد طاشکندی تاریخنده (ж)
 a) Ркп. خانلریнк б) Прв. شرقینده в) Прв. بتکرار
 г) Прв. اکثر д) Ркп. تقریری e) Чт. دار الملک مملکتلری اولان
 ж) Тутъ очевидный пропускъ.

اون آلتنجى آق قيونلرنك a) و قره قيونلو پادشاهاسرى
اون يدنجى قره قيون و آق قيونلرك بطونى اون سكرنجى
تيمور خانك ابتدای ظهورى و نيچه حكام ملوكك بطونى اون
طقوزنجى ملوك غورك 6) ابتدای دولتارى و ايكى صنفك
انتهاسى يكرمنجى باطنيلرك دولتى و باطل B) اولديغى يكرمى 5
برنجى ملوك شيروان يكرمى ايكنجى ولايت هندده واقع
اولان كجرات پادشاهلرى يكرمى اوجنجى (6 r.) سرزند
خانلقى دولتى يكرمى دزدنجى قرىم خانلرينك ظهورى
يكرمى بشنجى عجم شاهى اسماعيل اردبيللى دولتى و بعض
مملكترلينك دولت عليهء دائم القراه نقلى يكرمى آلتنجى 10
اولاد طولونك ظهور و بطونى يكرمى يدنجى اخشيدلرك طلوع
و عربى يكرمى سكرنجى فاطميه نك ظهورلرى يكرمى
طقوزنجى اكرادك ظهور دولتارى اوتوزنجى ابوبيلردن
ين ملكنه حكومت ايدتلرك ظهورى اوتوز برنجى تركانلرك
مصرده اولان ظهور دولتارى اوتوز ايكنجى ملوك چراكسه نك 18
ملك مصرده سلطنتى اوتوز اوجنجى ابتدای سعادت سلطنت
آل عثمان ابدھم الله الى انقراض الدوران (در) Γ) بدايت و نهايتى
و انتقاللرى د) كيفيتلرى كتب تواريخك تفصيل e) و حل و عقد نام
تاريخده دخى خلاصه اولنمشدر ملوك و سلاطين عظامدن

---

a) Прв. قيونلو b) Прв. غوربه نك в) Реп. باطن г) лишнее. در
d) Прв. انتقاللرينك e) Реп. تفصيلاً

خود مرادلری حاصل اولوب معاویہ دولت حکومت (a) و عمرو بن عاص گاه سلطنت مصره و گاه وزارتہ یتشدوکی تعین بولدی یعنی که بو فتنه و اختلال و فترت علی رضی الله عنه وقتند بمهائی (6) بو (5 r.) وجهله اولدی ایکنچی بنی امیهنک 8 زوال ملک و دولتلی خلقای عباسیه (b) نقل اولدیغی اوجنچی اولاد چنکیزک دولت و نصرتی و خلفاء ال عباسک زوال ملک و حکومتلی و سلطنتلی دزدنچی ال سامانک طلوع دولت و زوالی و اولاد سبکتکنک سلطنتی بشنچی ملوک طاهرینک (r) زوال دولتی و امراء بنی نصرک آخر حکومتی و اولاد صفاریانک ابتدای 10 شوکتی آلتنچی دولت ملوک جرجان و طلوع شمس سعادت دیلمیان که ال بویه دیدکلی در یدنچی سبکتکنک انتهای دولتی و ال ساجوقلرک ظهوری سکزنچی ساجوقیلرک کرمان جانبندکی شعبه سنک ابتدای ظهوری و بطونی طقوزنچی روم دیارنکی ساجوقیلرک ابتدای ظهوری و ملوک دانشمندیهنک 15 بطونی اوننچی ابتدای دولت ساجوقیان و انتهای دولت خوارزم شاه (5 v.) اون برنچی چنکیز خانک ابتدای دولتی و مغول سلطانلردن کورخانک (d) و بعضی حاکملری اون ایکنچی موصل و شام و حلب طرفلرک ظهور ایلیان اتابکر ظهور و بطونی اون اوجنچی اتابکان و ساجوقیان که آذربایجان و آخر برلرده 20 ایکی بلوکنک دخی طلوع و بطونی اون دردنچی اولاد مظفرک بدایت و نهایتی اون بشنچی ایلیخانیلرک ظهور دولتی

عباسه (b) P.K. بدئی (c) Чт. دولت و حکومته (a) Гзрф.

کوزکان (d) Чт. طاهریهنک (r) Чт.

عیسی اوغلی سن a) و کاتب وحی و محرم اسرار خدا بر حاکم
 جلیل القدر b) سن . بو بابا حضرت عثمانك قاضی دعوی B)
 سنك عقیدت دیو معاویہ یه اغوا ایلدی T) خصوصاً که حضرت
 علی کندی عزل ایلدی یکنی سویلدی پس اول کسك ال
 ايله قائلو کوملك بنی امیه d) قومنه عظیم سرمایہ اولدی ۵
 ایکنده برده معاویہ اهل شامی جمع ایلوب و متبره چیقوب
 اول قائلو پیراهنی (4 v.) خلقه e) کوسروب غیرت اسلامیه
 قند کندی دیر ایدی عجو بن عاص اینسه کرکی کبی حیلہ
 و تدبیر ایلدی البتہ عثمانك قتلی ж) سببی امام علیدن اولشدر
 دیو 8) افرالر ایلدی تا که اهل شام امام علیدن روگردان 10) H)
 و بی امیه خود ایکی بلوک i) اولوب بر بلوکی حضرت
 عایشه ضدیقه یاننه واردی و بر بلوکی معاویہ یانندک قالب 8)
 آخرکار حقتک لحمک لحمی و جسمک جسمی دمک دمی بیوریلان
 حضرت علی کبی ذات شریفی خلافت صدرندک دورور ایکن
 بونجه جنکدر و فتنلر اولدی 11) و امام حسن رضی الله عنه زمانندک 15

شام شهرینه واردی و حضرت معاویہ یه خطاب ایدوب a) Гарф.
 ذوالقدر b) Гарф. سن خلیفه رسول اللہک عمی اوغلی سین
 کوملك که d) Гарф. دیواغوا ویردی. Гарф. قاضی دعواسی. v) Гарф.
 عثمان قتленک ж) Прв. انلره e) کوندر مشلر ایدی بنی امیه
 البتہ بوفساد امام علیدن اولشدر عثمانی اول قتل ایتدر مشدر دیو. s) Гарф.
 قالب جد متندن. Гарф. v) فرقه. i) یوز دوندردی. n) Гарф.
 اخرکار حضرت علی کبی ذات. Гарф. 11) ایلرلمغی مقرر قیلدی
 شریفی خلافت صدرنده طوررکن بونجه فتنلر و جنکدر اولدی

ایدکنه 8) بناءً ایدی و حضرت علی حضرت عثمان شهادتین
 صکره خلافت صدرینه کیچوب 6) اهل اسلامه حاکم اولدق
 امیر شام 9) معاویه نك عزلی مراد ایدنبی و عبد الله ابن
 عباس رضی الله عنه ایله بو اموره 10) مشورت ایلدی فاما
 5 ابن عباس مناسب کورمدی اول دولت دنیا اسپری بر آدمبر
 و بونجه یلدر درکه شام حکومت و خلقی ایله امتزاج ایتمشدر
 و عمرو بن عاص کبی بر چوق فکرلو کسنه آنک یانلدر
 مناسب اولان بو درکه شام حکومتیچون مقررنامه کوندره سین
 بعد بر طریق ایله عزلی تدارکن کوره سین و الا سن شد یکی
 10 حاله آتی عزل ایدر ایسک فتنه کلیه (4 ط) ظهورنه بادی
 اولورسن دیدکک حضرت علی بن معاویه ایله مدارای منافقانه
 ایدیه مزین دیو عزلی مقرر ایتمشیکن حبله و خدعه ایله مقررنامه
 کوندرمکی لایق کورم چوابن وروب 11) حتی معاویه یه
 عزلی حکمنی یازب 12) کوندرمش ایدی او ائنا لدره نعمان ابن
 15 بشیر انصاری حضرت عثمانک خاتونی نائله ایله 13) کسلمش
 الی و قانلی کوملکی 14) ایله شامه واردی یا خلیفه رسول اللهک

а) Гэрф. б) دیو ملوکدن ایدوکنی خلیفه دکل ایدوکنه. в) Гэрф.
 کتاب جامع الحکایاتک حضرت علی خلافتنه متعلق فصلنک یازمشدر
 که امام علی حضرت عثمان شهادتند صکره خلافت صدرنه کیچوب
 в) Гэрф. д) عنهما ایله بوخصوصی. г) Гэрф. امیر شام اولان.
 معزولغی حکمنی یازوب. е) Гэрф. کورمزین چوابنی ویرمشدی
 کوکلکی. в) Гэрф. خاتونی ایله که آدی نایله در آنکله. ж) Гэрф.

لائی ہممت الخلافة و ناولتها و لم اکن لها اهلا دیشدر یعنی
 مصاحبترینه خطاب ایدوب ملک و دولته و رفعت منزلته همتکز (8)
 بلند ایلمک که مرادینکزه واصل اولهسز زیرا بن خلافتک اهلی
 و لایقی دکل ایکن همتله آئی (6) حاصل قیلدیم (8) دیدیکنی بیان
 بیورمشلر حالاکه خلیفه دکلدر امیر درلر زیرا که معاویهنک 5
 (3. 7.) جلوسنه وارنجه اولان سلطنت (7) خلافت دینمشدر بعاد
 معاویه (د) خلافت دینمیوب (8) امارت اطلاق اولنمشدر بو
 سبب ایله که حضرت رسول اکرم (ص) و نبی المحترم صلی الله علیه
 و سلم الخلافة بعدی ثلثون سنه بیورمشلر پس (8) ابوبکر
 رضی الله عنه ایکی یئل اوچ آی خلافت ایتدی و حضرت 10
 عمر رضی الله عنه اون ایکی یئل آلتی آی حکومت ایلدی
 و حضرت عثمان رضی الله عنه اون ایکی یئل اجرای احکام امت
 محمد قیلدی و حضرت علی رضی الله عنه و کرم الله وجهه ذرت
 یئل توقز آی خلافت ایلدی بو جمله یکرمن طقوز یئل
 اولمشدر بعاد حضرت امام حسن آلتی آی خلیفه اولوب حضرت 15
 رسول اکرمک حدیث شریفی موجبجه مدت خلافت جمله اوتوز
 یئل ایدوکی تعین بولمش ایدی بوندان ماعدا حضرت عمر
 رضی الله عنه (3 7.) معاویهنک حقنده هذا کسری العرب
 بیورمسی یعنی شوکتنه نظراً (8) زمان جاهلیتک کی عجم پادشاهلرینک
 بریدر و بو ملوکن ایدوکی خلقه بلنرمسی خلفادن دکل 20

а) Гзрф. ھمتکززی б) Гзрф. ھمتدن в) Гзрф. , вод. Имп.
 Публ. Вибл. ایتیم г) У Гзрф. этого слова нѣтъ.
 д) Гзрф. اما اول مالک اولدقنصره е) Гзрф. دینلمیوب
 ж) Прв. الا کرم з) Рвн. بس и) Гзрф. شوکتنه نظراً

وزوال ملك بو قضيه 8) دركه حضرت على كبی سرور و رضی 6)
 حضرت پیغمبر اولوب علم و فضل و کرامتله جمله دن بهتر 6)
 عدالت و شجاعت ده نظیر 7) یوق بر خلیفه معتبر و اهل
 ولایت سردتر ایکن بعض خیرخواه لرینک نصیحتین طوتمیوب
 5) زمان خلافتنده معاویه ملك و دولته 8) ال اوزاتدی اصلا بو
 خصوصی 9) کمنه احتمال ویرمز ایکن و ایشیدنلر ایسه علی
 قنده معاویه قنده دیو تعجب ایدرلر ایکن شام حکومتندن
 عزله مجال اولیوب حرکت ایتدی بعک خلافت صدی 10) امام
 حسنه مقرر اولدقده (2 verso) دخی زیاده خروج ایدوب
 10) مرادینه ایردی عاقبت صالح طریقله سلطنت ایتدی باخصوص
 کندوسی دخی امام علی نك کرامات و ولایات و لیاقتنه 8) منکر
 دکل ایدی و امامته علی احق و الیقدر در 11) ایدی یا نیچون
 خلافتنی قبول ایدوب بیعت ایتمزسن دینلره 1) اراده الله ده
 اوله جق واردر عنادیمزه باعث اولدر در ایدی 12) حتی شیخ
 15) محی الدین ابن العربی قدس سره مسامره 13) نام کتابنک تحریر
 بیوررلرکه بو معاویه نك سوزلرندندرکه هموا بعالی الامور

a) Гезаръ-Феннъ. قصه б) Реп. رضی ; Гэрф. سروری. в) Гэрф.
 قولنه д) Реп. شجاعت جهتنده ایسه نظیری. Гэрф. 7) معتبر
 8) کرامت و ولایت و لیاقتنه. Гэрф. 9) صدی. Реп. 10) خصوصی. Гэрф.
 11) بمقامه. Гэрф. 12) سوزینی سویلر ایدی. Гэрф. i) دیر. T. e.
 سنمی لایق سین یوخسه علی بن ابی طالب می لایقدر دیدکلرنک
 انلر احق و البقی در دیر ایدی یا نیچون خلافتنی قبول ایتمیوب
 13) Гэрф., код. Имп. Пуб. Библ. و بیعت ایتمزسن دیدکلرنک
 № 520 مشاهره

غنچه کلزار کلام قدیم بسم الله الرحمن الرحيم

اهدنا الصراط المستقیم صراط الذین انعمت علیهم غیر المغضوب
علیهم ولا الضالین والصلوة والسلام علی سیدنا محمد وآله
اجمعین اما بعد نهایت خلفاء راشدین امام حسن ابن علی
رضی الله عنهما دن بر وجه آق مذکور اولان دولتلیک بدایت
و زوالی و زمان خلافتلرنده انتقال ایمن دولتلیک مقدار سلطنتلری 5
وسبب زواللری انحرافی شرع و قانون ایله و ودایع خالف البرایا
اولان فقرای رعایایه ظلم و تعدی لرندن نشئت a) ایلدیکی سیر
و تواریخ معتبرهده مسطور و مقید اولدیغندن یالکز اسامی لری
ذکر و بیان اولنمشدر خلفاء (2 recto) راشدین که حضرت
ابو بکر و حضرت عمر و حضرت عثمان و حضرت علی و حضرت 10
حسن در رضی الله عنهم اجمعین جمله سی اوتوز ییل خلافت
ایلدیلر حضرت علی ایله امام حسن کوفهده ماعداسی مدینهده
متوزده ایلدیلر تاریخ هجرتلرینکده جمله دن اول اولان اختلال

a) РВП. منشئت.

- ۲۰۳ دولت علیه دن پروسیا قرالنه نامه همايون بعك تعداد بلدان
- ۲۰۶ انگلیزه و فرانجه میاننده واقع اولان مخصوصه نك بیانیه
بغدان و یوده سی طرفندن جانب دولت علیه یه وارد
اولان خلاصه حوادث
- ۲۱۰ خصوص مزبور ایچون کنلک اقلای و یوده سی طرفندن
وارد اولان جوادئات
- ۲۱۲ فرانجه پادشاهی بیك یوز سکستان سنه سی آواخر شوالک
جانب قاهره مصرده و قدس شریفک واقع اولنه جق فسادینک
بدایتی تحریر و رکاب کامیابه مرفع ایلدیکی
- ۲۱۴ قدس شریف ایچون سند شرعی الملق داعیه سیله فرانجه
ایاچیسنک تقریری
- ۲۲۴ فرانجه عهد نامه سنه ذیل عنوائیله و ضم و ادخال ایلدکلری
ماده لرده محذورات ماحوظ اولانلری
- ۲۲۶ بیك یوز یتمش سکز سنه سی محرم غره سنندن ذی الحجه سی
غایتنه وارنجه بر سنه کاملده استانه دولت اشیائیه
قاهره مصردن توارد ایدن قهوه نك مقداری
- ۲۳۰ دولت علیه نك اسوجلو ذمتک اولان الاثنک مقدارینی
حاوی خلاصه
- ۲۳۳ سفارت ایله اسوج قرالی طرفنه مأمور اولوب عودتنده
تقریر غریبه سی

(۹)

۱۶۹	تقریر فریبہ یوزباشی مسفور
۱۷۱	شہادت شدن محافظ خوتین اقسقلی حسین پاشا
۱۷۲	قرهہ اورمان
۱۷۳	بوندن اقدم وقوع بولان مخصوصه التي کون اولوب بو
	دفعه یکومی یلای کون اولدیخی
۰۰۰	رسیدن امداد مولدوانجی علی پاشا
۱۷۶	ملاقات عسکران
۱۷۸	سحر ایله امطار وقوعی
۱۷۹	هنکامه مصائب دفعه ثانیه
۱۸۱	مخصوص بندر
۰۰۰	پریشانی باباطاغی و قره‌صو
۱۸۲	کیفیت تانار خان
۱۸۳	کیفیت افلاق و بغداد
۱۸۵	قتل استاوراکی اوغلی
۱۸۶	ذکر مشتای شمنی
۱۸۷	شمنی وقعه سینک ماجاریسی
۱۸۸	سفر خزینه همایون
۱۸۹	قیمت غلمان برای اوردو
۱۹۰	حکومت علیہ ایله فرانجه دولتی بینندک عقد و تحریر اولنان
	مواد دوستی ذکرنددر
۱۹۴	استانده فرانجه ایلچیسو صورت حقندن نچہ و انکترولوی
	غمزه ایچون تقدیم ایلدیکی تقریری
۱۹۶	دولت علیہ ایله پروسیا دولتی میانندک رابطه پذیر اولان
	اتفاقک تصدیقنامه‌سی صورتی

حوادث بخت کرای سلطان ابن قریم کرای سرعسکر	۱۴۰
خوتین و له	
عزایت چاپول سواری	۱۴۱
ترتیب عسکر چاپول اینتمکی	۱۴۱
زاتار عسکرلرینک مقدار مصارفی	۱۴۲
آمدن طوت بکرزاده از جانب فرانجه	۱۴۷
کیفیت تنظیم نفرات سرعسکرچیان جدید و مصارفات علوفه	۱۴۹
ایجاد ماخپنه	۰۰۰
ایجاد کون کوپری	۱۵۰
ترتیب آلائی اوردوی همایون	۱۵۱
غریبه	۱۵۵
نصب خیام اوردوی همایون بصحرای داود پاشا و حرکت از صحرا	۰۰۰
اوردوی همایون ادرنده و خلال طریقته واقم اولان غریبه سی	۱۵۶
محاصره اول سرحد خوتین	۰۰۰
هنکامه، ابازه محمد پاشا و خزینه دار فیض الله پاشا و جانکلی علی پاشا و اوغلی بطل پاشا و مقداد پاشا	۱۶۰
محاصره دفعه، ثانیه سرحد خوتین	۱۶۲
موجود سرحد اولان عسکرک مقاری	۱۶۴
غریبه	۱۶۵
احوال نظیره قلعه، مرقومه	۰۰۰
اخراج اسباب دست	۱۶۶
روسیه لودن ذیل اخذینک طریق	۱۶۷
آمدن یوزباشی از جانب مسقولو	۱۶۸

- ۰۰۰ دولت عليه نك مجموع ايزاد و مصارف نك خلاصه سي
- ۱۳۶ ابتدای ظهور سفرده بیرون خزینه سنه آنچه قالمغله میری و حرمین مقاطعاتندن تحصیل اولنان جبهه لونك مقداريله مصارفی محللری
- ۱۳۸ اشبو سکسان ایکی سنه سنه واقع اولان سفرده مصارفك زیاده اولندیغی نك سببی ترتیب ذخایر سفر سالقه
- ۱۳۹ سکسان ایکی سنه سی واقع اولان سفر همایونده هنوز لواء شریف حرکت ایتمدین واقع اولان مصارفات و سابقلری بیان اولمق امر همایون بیورلمغله عیان اولندیغی
- ۱۳۱۳ بیك یوز یکرمی یدی سنه سی ربيع الاولی نك یکرمی التاجی کوفی موره جزیره سی سفر نك ترتیب اولدن ذخائر ك سکسان ایکی سفرینه قیاسا مقدار و کیتی
- ۱۳۲۴ قرق طقوز سنه سی واقع اولان سفر همایونك مقدار مصارفی
- ۱۳۶ سکردم اشچیلرینك قانونی
- ۱۳۷ یکچیری اوجاغنه یوما فیوما ویریلان یومیه سی ترقی بولیوب نشرینه وسیله سهولتی ایچون مخلولاتی جانب میری یه فروخت و بنا برین فرمان عالی صادر اولمغله بیك یوز یتمش طقوز سنه سی بو وجهله تنظیم اولندیغی
- ۱۳۸ صورت بهاء نظام یومیه یکچیریان درگاه عالی
- ۱۳۹ یکچیری اسامیسنك محلول اولان یومیه جانب میریدن مبايعه اولنور ایکن ینه تنزل بولیوب زیاده اولدیغنك حکمتی
- ۰۰۰ سنه مرقومه ده (۱۱۸۳) تحصیل اولنان جبهه لو آنچه نك مقداری

- ۹۰- خان مشار اليهك. خزينه كاتبي عبد العزيز افندينگ
تقريري
- ۹۳ له جمهورى اشبو (۱۱۷۷) سنهء مباركه ده اعانت طلبيله
وارد اولان اوراقلرينك خلاصهسى
- ۹۷ له دروننك قمينجه قلعسنك عچيبهسى
۹۸ قريمكرای خان توابعات و شرين ميرزالرينه قاوق
كيدرديكي و عزلي
- ۱۰۰ بدايت فسخ مصالحهء روسيهلو
- ۱۰۱ تداركات سفريه بمعرفت صارم ابراهيم پاشا دفتردار شق اول
- ۱۰۲ تعيين شدن ايالت اناطولى و روم ايلي
- ۱۰۳ آمدن ساحدار حمزه پاشا بمهر همايون
مسقو باليوزى حبس اولنديغى
- ۱۰۵ افلاق و بغداد محافظه سيچون قهرمان پاشا تعيين اولنديغى
و ساير ميريلو فاتحان عسكرى كاغذلىرى ارسال اولنديغى
- ۱۱۲ بيك يوز سكسان سنهسى سفر همايون ايچون على
الحساب و يريلان مصارفات
- ۱۱۸ غريبهء بكسماد
- ۱۱۹ در عليه ده علوفه لرى و يريلان صنوف عسكريه نك مقدارى
- ۱۲۰ موجب مذكوره توزيع اولندقه جانب دفترداردن ركاب
همايونه عرض اولنديغى
- ۱۲۱ موجب اخراج و توزيعى دورى تامنه واردن اولان خط همايون
- ۱۲۲ مجموع جزيه لرك مالنك مقدارى
- ۱۲۴ يوز طقسان اللى عدد دركاه معلا يكيچرى و سپاهلرينك
بهر سنه و يريلو كلان زمستانى چوقه لرى

- ۷۰ دول اوروپا بینده واقع کیفیتک اولان اجمالی
- ۷۱ مسقولو لازارته بهانه سیله قلعه و شهر انشاسنه مباشرت ایلدیکی خان طرفندن تحریر اولنور ایسه اعتماد اولنماق ایچون در علیه ده روسیه قپو کنخدا سنک^۱ باب عالی یه تقدیم ایلدیکی تقریری
- ۷۳ مغایر ضامح و صلاح روسیه لونک قلعه بنا ایلدیکنی و حدودی تجاوز ایله قبائلی تسخیر ایلمک داعیه سنک اولدیغنی حاوی قریم خاننک تقریری
- ۷۴ لازارته ماده سیچون روسیه قپو کنخدا سنک تقریری
- ۷۷ روسیه لو قوبان بوینه قزاق و قالموق طائفه سنندن بیک آدم ارسال ایلمش چبر و قهر ایله کندویه تبعیت وبر نوع صنایع ایله اهالیلرینی کندویه بند ایدنجیه دکن قریم خانن طرفندن دولت علیه یه حوادثی تحریر اولنور ایسه عمل و اعتبار ایتدرمک و خانلرک نفوذینه مورث خلل و سهولت ایله اجرای ملعنت ایتمک ایچون تقدیم ایلدیکی روسیه قپو کنخدا سنک تقریری
- ۸۰ صدر عالیینک تقریری
- ۸۲ قونسلسوس ماده سیچون قریم خاننک تقریری
- ۸۳ لازارته ماده سیچون جواب دولت علیه
- ۸۴ روسیه لونک خسارت ادعاسنه جواب عالی
- ۸۵ غریبه
- ۸۶ دلی خانک افلاقه و بغدادنه چاپولی ~~بغداد~~ ^{بغداد}
- ۸۷ داد و ستاد سلاطین چنکزیه بجائب افلاق و بغداد
- ۸۸ قریم کرای خانک نظام ملکنه دائر دفع و تقدیم ایلدیکی تحریراتی

- ۳۶ بيك يوز اللى سنهسى جهادى الاخيرينك اون دردنجى
كوننك استانه سعادتك مقيم فرانجه اياچيسى مسقو دولتى
طرفندن مرخص اولوب عقد اولدان مهالجه موادينك صورتى
- ۳۳ مسقو چارچه سينك حدود ضمننك تصديقنامهسى
- ۳۶ ماده، قريم در زمان راغب السيد محمد پاشا
- ۳۴ پروينا جانبينه كيدوب كلان كريدى رسمى احمد
افندينك تقريرى
- ۵۵ در عليه ده مقيم طقوز نهر اياچيلرك بير معتاد خدمتارنك
موجود بولنه كلان ادملرينك مقدارلرى
- ۵۱ استانه سعادتك اياچيلر خدمتنك و طيشرده قونسولوسلر
يانلرنك اولان برانلى ترجمانلرك مقدار موجودى
- ۵۳ اخوال نظام ترجمان
- ۵۵ دول نصارا قسراللى طرفلرندن استانه دولت اشيانه ده
مقيم اولان اياچيلره و قيو كتخدالرينه ويريلان تعيينات
و نفقه بهانك مقدارى
- ۵۶ له امورينه دائر فرانجه اياچى سنك تقريرى
- ۶۰ مسقولونك اراضى دولت عليه به بدايت تعديسى وممالك
لهك بنى و نسخيرى و شكستگى بال اياخانك بيانى
- ۶۳ مسقو و له و اردل جانبيلرندن اخذ و استجلاب اولنان
حوادث عجيبه
- ۶۷ لهلو او قراينه سيله نهر اوزى سواخانندن كلان على نام
جاسوسك خلاصه تقريرى
- ۶۹ سالف الذكر مكتوبك ترجمهسى

فهرست کتاب

	صفیفة
۱	خلفاء راشدین بعض احوالی
۶	اسلامدن صکره ظهور ایدن دولتلیک اسامیلری
۸	قریم خانلرینک ظهور دولتلیری
۲۴	قریم خانلری اولادلرینک ظهوری و قبایل چراکسهیه بسمله و یردکلری
۲۷	ضابطه شریعتلری
۰۰	رؤیت دعاویلری
۲۹	خان آغالغی
۰۰	ضرب خانه امینلری
۰۰	دیوان خان قریم
۳۰	لباس اعطالری
۰۰	خزینهدار باشی و خزینهدار
۰۰	قریم خانلرینک و سلطانلرینک بر قات لباسلری اولدیغی
۳۱	اسیرلرینه اذالری
۳۲	صحرائشیلر اولان تاتارلیک لباسلری و احتشاملری اولدیغی
۰۰	زراعتلری خصوصی
۳۳	بازازدن مباحهسی اقتضا ایدن اشیلری
۰۰	جانب حجازه نیت و عزیمتلری
۳۴	احوال چاپول
۳۵	بوجاق سرعسکرلکی

دولت
عليه ايله
زوسيه دولتي وقریم
حقیقته بعض معلومات
مهمه و تحریرات
رسمیه بی حاوی
مجموعه
در

واسیلی واسیلی
معرفتیله تندییل و نشر
اولندی

پتروسبورغ

۱۲۹۸

دولت
عليه ايله
روسيه دولتي وقریم
حقننده بعض معلومات
مهمه و تخریرات
رسمیه بی حاوی
مجموعه
در

•
•
واسیلی و سیرنوفک
معرفتیله تندییل و نشر
اولندی

پتربورغ

۱۲۹۸

